

עזרי מעם השם עושה שמים וארץ

ספר הזהר

שחבר התנא האלקי רבן שמעון בר יוחאי זיע"א

ובו: "ספר הזהר", "זהר חדש", "תקוני הזהר"

מנקד

- כרך ל -

ויקהל - פקודי

דף רי"ח ע"ב - דף רל"ה ע"ב

מבאר בלשון הקדש עם פרוש קל ונחמד למען ירוץ הלומד בו

מחלק לשנה אחת ולשלוש שנים

מופץ ללא מטרות רווח כלל ועיקר
לקירוב הגאולה ברחמים

בדקות ספורות בלבד תזכה להיות בן עולם הבא

נסדר, נערך והוגה מחנך, בנקוד ופסוק מלא, עם מראה מקומות,
בחלוק קטעים לפי העניינים, באותיות גדולות ומאירות עינים

יוצא לאור על ידי "מפעל הזהר העולמי"
בעיה"ק בית שמש תובב"א
כסלו תשע"א לפ"ק

הוצאת:

שע"י "חברה מזכי הרבים העולמי" מפעל עולמי להצלת הדת

מיסודו של הגה"צ רבי שלום יהודה גראס
כ"ק מרן אדמו"ר מהאלמין שליט"א
רחוב נחל לכיש 24/8 רמת בית שמש ארץ ישראל
טל: 054-843-6784 / פקס: 02-995-1300

MIFAL HAZOHAR HOILUMI
C/O CHEVREH MAZAKEI HARABIM HOILUMI
Under The Supervision Of Rabbi Sholom Yehuda Gross
The Head Of The Rabbinical Court Of Holmin
Cong. Of Holmin, Nachal Lachish 24/8
Ramat Beth Shemesh 99093, Israel
Tel: 054-843-6784 / fax: 02-995-1300
hazohar.com@gmail.com

מצוה גדולה לזכות את הרבים

ולפרסם ספרי הזוהר היומי

בבתי כנסיות, בבתי מדרשות, בשמחות, לכל החברים וידידים,
ולכל אחד ואחד מישראל, לקרב הגאולה שלימה בב"א
וכל המזכה את הרבים זוכה לבנים צדיקים
ולכל ההבטחות הרשב"י זיע"א

כל הזכויות שמורות

ואין למכור או לסחור או לקבל רווח עבור הטקסט או חלקו
מותר ומצוה ללמוד ולזכות את הרבים בחינם בלבד

ניתן ל"מפעל הזוהר העולמי"

על ידי הרב הצדיק המקובל **הרב בניהו שמואלי** שליט"א
ראש ישיבת **"נהר שלום"** (רח' שילה 6 ירושלים)
לעילוי נשמת מורינו ורבינו הצדיק הקדוש
רבי **מרדכי** בן מרים **שרעב"י** זיע"א

תפלה קודם למוד הזהר (קבלה מהאריז"ל)

רבון העולמים ואדוני האדונים, אב הרחמים והסליחות. מודים אנחנו לפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו, בקדה ובהשתחויה, שקרבתנו לתורתך ולעבודתך עבודת הקדש, ונתת לנו חלק בסודות תורתך הקדושה. מה אנו, מה חיינו, אשר עשית עמנו חסד גדול פנה. על פן אנחנו מפילים תחנונינו לפניך, שתמחול, ותסלח, לכל חטאתינו ועוונותינו, ואל יהיו עוונותינו מבדילים בינינו לביניך.

ובכן יהי רצון מלפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו, שתכונן לבבינו ליראתך ואהבתך, ותקשיב אזניך לדברינו אלה, ותפתח לבבינו הערל בסודות תורתך, ויהיה למודנו זה נחת רוח לפני כסא כבודך פריח נחות. ותאציל עלינו אור מקור נשמתנו בכל בחינתינו, ושיתנוצצו ניצוצות עבדיך הקדושים אשר על ידם גלית דבריך אלה בעולם. וזכותם, וזכות אבותם, וזכות תורתם, ותמימותם, וקדשם, יעמוד לנו לבל נפשל בדברים אלו. ובזכותם תאיר עינינו במה שאנו לומדים. כמאמר נעים ומירות ישראל "גל עיני ואביטה נפלאות מתורתך". יהיו לרצון אמרי פי והגיון לבי לפניך יי צורי וגואלי. כי יי יתן חכמה מפיו דעת ותבונה:

תפלה לאחר למוד הזהר (יאמר בפנות הלב)

אלהינו ואלהי אבותינו מלך רחמן רחם עלינו טוב ומטיב הדרש לנו. שובה אלינו בהמון רחמיך בגלל אבות שעשו רצונך. בנה ביתך כבתחלה וכוונן מקדשך על מכונו. והראנו בבנינו ושמחנו בתקונו. והשב פהנים לעבודתם ולויים לדוכנם לשירם ולזמרם. והשב ישראל לנויהם. ומלאה הארץ דעה את ה' ליראה ולאהבה את שמך הגדול הגבור והנורא אמן פן יהי רצון.

בא וראה, בעז הנה טוב עין,
ועזות מצח מעולם לא היתה בו.
מה פתוב? (רות ג) ויבא לשכב
בקצה הערמה. סוד הכתוב - (שיר
" בטנף ערמת חטים. מכאן
למדנו, שכל מי שמברך ברכת
המזון פראוי בשמחה ובכרון
הלב, כשמשתלק מן העולם הנה
מתקן לו מקום בתוך סודות
עליונים בהיכלות קדושים. אשרי
האיש ששומר את מצוות אדונו
ויודע את סודן, שאין לך מצוה
ומצוה בתורה שאין תלויים בה
סודות עליונים ואורות וזוים
עליונים, ובני אדם לא יודעים
ולא משגיחים בכבוד רבונם.
אשרי חלקם של הצדיקים, אותם
שמשפדלים בתורה. אשריהם
בעולם הנה ובעולם הבא.

בא וראה שהרי אמרו, שכל אותם
עזי המצח שאין להם בושח, אין
להם חלק בעולם הנה ובעולם
הבא. כל עזי המצח שהיו
בישראל, כשהיו מסתכלים
באותו הציץ, היו משברים את
לבם ומסתכלים במעשיהם,
משום שציץ היה עומד על אות,
וכל מי שמסתכל בו היה מתביש
במעשיו. ולכן הציץ מכפר על
אותם עזי פנים, עזי מצח.

אותיות של הסוד של השם
הקדוש שהיו חקוקות על הציץ,
היו מאירות וכולטות ונוצצות.
כל מי שהיה מסתכל באותה
התנוצצות של האותיות, נופלות
פניו מאימה והיה נשבר לבו, ואז
הציץ מכפר עליהם. כמו זה, כיון
שהוא גורם לשבר לבו ולהפנע
מלפני רבוננו.

כמו כן הקטרת, כל מי שהריח
באותו עשן, כשעלה אותו עמוד
מאותו מעלה עשן, היה מברר את

הא חזי, בעז טב עינא הנה ותוקפא דמצחא
לא הנה ביה לעלמא. מה כתיב, (רות ג)
ויבא לשכב בקצה הערמה, רזא דכתיב, (שיר
השירים ז) בטנף ערמת חטים. מהכא אוליפנא,
כל מאן דמברך ברכת מזונא כדקא יאות,
בחדוה ברעותא דלבא, פד סליק מהאי
עלמא, אתר אתתקנא ליה, גו רזין עלאין
בהיכלין קדישין. זפאה איהו בר נש דנטיר
פקודי דמאריה, וידע רזא דילהון, דלית לך
פקודא ופקודא באורייתא, דלא תליין ביה
רזין עלאין, ונהורין וזיוין עלאין, ובני נשא
לא ידעי, ולא משגיחין ביקרא דמאריהון.
זפאה חולקיהון דצדיקייא, אינון דמשפדלי
באורייתא זפאין אינון בעלמא דין ובעלמא
דאתי.

הא חזי דהא אמרו, דכל אינון תקיפי מצחא,
דלית להו כסופא, לית להון חולקא
בעלמא דין ובעלמא דאתי. כל אינון תקיפי
מצחא דהו בהו בישראל, פד הו מסתפלן
בהווא ציץ, הו מתברן לפייהו, ומסתפלן
בעובדייהו. בגין דציץ על את הנה קאים, וכל
מאן דמסתפל ביה, הנה מכסיף בעובדוי. ועל
דא ציץ מכפרא על אינון תקיפי אנפין, תקיפי
מצחא.

אתון דרזא דשמא קדישא דהו גליפין על
ציצא, הו נהרין ובלטין ונצצין. כל
מאן דהו מסתפל בהווא נציצו דאתון,
אנפוי נפלין מאימתא, והו אתבר לפיה,
וכדין ציצא מכפרא עלייהו. כגוונא דא כיון
דאיהו גרים לתברא לפיה, ולא תפנעא מקמי
מאריה.

כגוונא דא קטרת, כל מאן דארח בהווא
תננא, פד סליק ההווא עמודא מההווא

מעלה עשן, הנה מברר

לבו בברור (באורה בשמחה) לעבד את רבוננו ומעביר ממנו זממת היצר הרע, ולא היה לו אלא לב אחד כנגד אביו שבשמים, משום שקטרת היא שבר ליצר הרע ודאי בכל הצדדים. כמו שציין היה עומד על גס - אף קטרת. שאין לה דבר בעולם לשבר את הצד האחר, פרט לקטרת.

בא וראה מה כתוב, (במדבר יז) קח את המחפה ותן עליה אש מעל המזבח ושם קטרת. מה הטעם? פי יצא הקצף מלפני ה' החל הנגף. שהרי אין שבר לאותו הצד פרט לקטרת, שאין לה דבר חביב לפני הקדוש ברוך הוא כמו קטרת, ועומדת לבטל כשפים ודברים רעים מהבית. ריח ועשן הקטרת שעושים בני אדם, באותו מעשה הוא מבטל, כל שפן הקטרת.

דבר זה גזרה עומדת לפני הקדוש ברוך הוא, שכל מי שמסתכל וקורא בכל יום את מעשה (פרשת) הקטרת, ינצל מפל הדברים הרעים וכשפי העולם, ומפל הפגעים הרעים, ומהרהור רע ומדין רע וממות, ולא ינוק כל אותו יום, שלא יכול הצד האחר לשלט עליו, וצריך שיכונן בו. אמר רבי שמעון, אם בני אדם היו יודים כמה הוא עליון מעשה הקטרת לפני הקדוש ברוך הוא, היו נוטלים כל דבור ודבור ממנו והיו מעלים אותו עטרה על ראשיהם כמו כתר של זהב. ומי שמשתדל בו, צריך להסתפל במעשה הקטרת, ואם יכונן בו בכל יום, יש לו חלק בעולם הזה ובעולם הבא, ויסתלק המות ממנו ומהעולם, וינצל מפל הדינים של העולם הזה, ומצדדים רעים, ומדין הגיהנם ומדין המלכות האחרת.

לביה, בבירור (בנהירו בחדות) למפלח למאריה, ואעבר מניה זוהמא דיצר הרע, ולא הוה ליה אלא לבא חדא, לקבל אביה דבשמיא. בגין דקטרת, תבירו דיצר הרע איהו ודאי בכל סטריין. וכמה דציין הוה קאים על ניסא, אוף קטרת. דלית לה מלה בעלמא, למתבר ליה לסטרא אחרא, בר קטרת.

הוא חזי מה כתיב, (במדבר יז) קח את המחפה ותן עליה אש מעל המזבח ושם קטרת. מאי טעמא. פי יצא הקצף מלפני יי', החל הנגף. דהא לית תבירו להווא סטרא בר קטרת. דלית לה מלה חביבה קמי קדשא בריך הוא, פקטרת. וקיימא לבטלא חרשין, ומלין בישין מביתא. ריחא ועשנא דקטרת דעבדי בני נשא, בהווא עובדא איהו מבטל, כל שפן קטרת.

מלה דא גזרה קיימא קמי קדשא בריך הוא, דכל מאן דאסתפל וקרי בכל יומא עובדא (נ"א פרשתא) דקטרת, ישתזיב מפל מלין בישין וחרשין דעלמא. ומפל פגעין בישין, ומהרהורא בישא, ומדינא בישא, וממותנא, ולא יתזק כל ההוא יומא, דלא יכיל סטרא אחרא לשלטא עליה, ואצטריך דיכוין ביה. אמר רבי שמעון, אי בני נשא הוו ידעי כמה עלאה איהו עובדא דקטרת קמי קדשא בריך הוא, הוו נטלי כל מלה ומלה מגייה, והוו סלקי לה עטרה על רישיהו, פכתרא דדהבא. ומאן דאשתדל ביה, בעי לאסתפלא בעובדא דקטרת, ואי יכוין ביה בכל יומא, אית ליה חולקא בהאי עלמא, ובעלמא דאתי, ויסתלק מותנא מגייה, ומעלמא, וישתזיב מפל דינין דהאי עלמא, מסטריין בישין, ומדינא דגיהנם, ומדינא דמלכו אחרא.

בְּהוּוּא קְטֻרֵת פִּד הָוָה סְלִיק תְּנַנָּא בְּעַמּוּדָא,
פְּהֵנָּא הָוָה חֲמֵי אַתְוּוּן דְּרִזָּא דְשָׁמָא (ד) ^ר
רִיטע"א) קְדִישָׁא, פְּרִישָׁאן (ג"א פְּרִישָׁאן) בְּאַוּרָא,
וְסִלְקֵי לְעִילָא בְּהוּוּא עַמּוּדָא. לְבַתָּר כַּמָּה
רְתִיכִין קְדִישִׁין סְחָרִין לִיה מִכָּל סְטָרִין, עַד
דְּסִלִּיק בְּנִהִירוֹ וְחִדּוּהָ, וְחִדֵּי לְמֵאן דְּחִדֵּי,
וְקָשֶׁר קְשָׁרִין לְעִילָא וְתַתָּא לְיַחְדָּא כֻּלָּא, וְהָא
אוּקְיָמָנָא. וְדָא מְכַפֵּר עַל יֵצֵר הָרַע, וְעַל
עֲבוּדָה זָרָה, דְּאִיהוּ סְטָרָא אַחֲרָא. וְהָא
אוּקְמוּהָ.

פְּתַח וְאָמַר, (שמות ל) וְעֲשִׂיתָ מִזְבֵּחַ מִקְטֹרֶת קְטֻרֵת
וְגו' . הַאי קָרָא אִית לָא סְתַפְלָא בֵּיה, בְּגִין
דְּתָרִין מְדַבְּחִין הוּו, מְדַבְּחָא דְעֲלֻוּן, וּמְדַבְּחָא
דְּקְטֻרֵת בּוּסְמִין, דָּא לְבַר, וְדָא לְגו'. הַאי
מְדַבְּחָא דְקְטֻרֵת, דְּאִיהוּ פְּנִימָאָה, אָמַאי אֶקְרִי
מִזְבֵּחַ, וְהָא לָא דְבַחִין בֵּיה דְבַחִין, וּמִזְבֵּחַ עַל
דָּא אֶקְרִי.

אָרְא בְּגִין דְּבִטִיל וְכַפִּית לְכַמָּה סְטָרִין בִּישִׁין,
וּבְגִין דְּהוּוּ סְטָרָא בִישָׁא כַּפִּית וְלָא
יְכִיל לְשַׁלְטָאָה, וְלָא לְמַהוּי קְטִיגוּרָא, וְעַל דָּא
אֶקְרִי מִזְבֵּחַ. פִּד הוּוּ סְטָרָא בִישָׁא הָוָה חֲמֵי
(כ"א עַמּוּדָא דְעֲשָׂנָא) עֲשָׂנָא דְקְטֻרֵת דְּסִלִּיק, אַתְפְּפִיָּא
וְעָרַק, וְלָא יְכִיל לְקַרְבָּא כֻּלָּל לְמִשְׁפָּנָא. וּבְגִין
דָּא אַתְזַכִּי וְלָא אַתְעָרַב בְּהוּוּא חִדּוּהָ דְלְעִילָא,
בַּר קְדָשָׁא בְּרִיף הוּוּ בְּלַחֲוֹדוּי, וּבְגִין דְּחִבִּיבָא
כָּל פֶּה, לָא קָאִים הוּוּ מִזְבֵּחַ, אֶלָּא (ד"א פְּנִימָאָה)
לְגו'. דְּהַאי אִיהוּ מִזְבֵּחַ דְּבִרְפָּאן אֲשַׁתְּכַחוּ בֵּיה,
וְעַל דָּא סְתִים מְעִינָא.

מַה פְּתִיב בְּאַהֲרֹן, (במדבר יז) וַיַּעֲמֵד בֵּין הַמַּתִּים
וּבֵין הַחַיִּים וַתַּעֲצֵר הַמַּגֵּפָה, דְּכַפִּית לִיה
לְמִלְאָף הַמּוֹת, דְּלָא יְכִיל לְשַׁלְטָאָה כֻּלָּל, וְלָא
לְמַעַבְד דִּינָא. סִימָנָא דָּא אַתְמָסַר בִּידְנָא, דִּי
בְּכָל אַתָּר דְּקִאָמְרִי בְּכוּוּנָה, וּרְעוּתָא דְלָבָא

בְּאוּתָהּ קְטֻרֵת, כְּשֶׁהִיָּה עוֹלָה עֲשָׂן
בְּעַמּוּד, הַכֶּהֱן הָיָה רוֹאֶה
הָאוּתִיּוֹת שֶׁל הַשֵּׁם הַקְּדוֹשׁ
פְּרוּשׁוֹת (פְּרוּחֹת) בְּאוּרִי וְעוֹלוֹת
לְמַעַלָּה בְּאוּתוֹ עַמּוּד. אַחַר כֵּן
כַּמָּה מְרַכְּבוֹת קְדוּשׁוֹת סוֹכְבוֹת
אוּתוֹ מִכָּל הַצְּדִידִים עַד שְׁעוֹלָה
בְּאוּרִי וְשִׁמְחָה, וּמִשְׁמַח אֶת מִי
שֶׁשְׁמַח, וְקוֹשֵׁר קְשָׁרִים לְמַעַלָּה
וּלְמַטָּה כְּדִי לִיחַד הַכֹּל, וְהָרִי
בְּאַרְנוֹ. וְזֶה מְכַפֵּר עַל יֵצֵר הָרַע
וְעַל עֲבוּדָה זָרָה, שֶׁהוּוּ הַצֵּד
הָאֲחֵר, וְהָרִי בְּאַרְנוֹ.

פְּתַח וְאָמַר, (שמות ל) וַיַּעַשׂ מִזְבֵּחַ
מִקְטֹרֶת קְטֻרֵת וְגו'. בְּפִסּוּק זֶה יֵשׁ
לְהַתְּבוּנָן, מִשּׁוּם שֶׁהִיוּ שְׁנֵי
מִזְבְּחוֹת - מִזְבֵּחַ הָעוֹלוֹת וּמִזְבֵּחַ
קְטֻרֵת הַסַּמִּים, זֶה בַּחוּץ וְזֶה
בְּפְנִים, מִזְבֵּחַ הַקְטֻרֵת הַזֶּה שֶׁהוּוּ
פְּנִימִי, לְמָה נִקְרָא מִזְבֵּחַ, וְהָרִי אֵין
זוֹבְחִים בּוֹ זְבָחִים, וּמִזְבֵּחַ עַל כֵּן
נִקְרָא?

אָרְא מִשּׁוּם שֶׁמְבַטֵּל וְכוּפֵת כַּמָּה
צְדָדִים רַעִים, וּמִשּׁוּם שְׁאוּתוֹ הַצֵּד
הָרַע כְּפוֹת, לֹא יְכוּל לְשַׁלֵּט וְלֹא
לְהִיּוֹת קְטִיגוּר, וְעַל כֵּן נִקְרָא
מִזְבֵּחַ. כְּשְׁאוּתוֹ הַצֵּד הָרַע הָיָה
רוֹאֶה (עַמּוּד הָעֲשָׂן) עֲשָׂן הַקְטֻרֵת
שְׁעוֹלָה - נִכְנַע וְבוֹרַח, וְלֹא יְכוּל
לְקַרְב כָּלֵל לְמִשְׁכָּן. וּמִשּׁוּם זֶה
נִטְהָר וְלֹא מִתְעָרַב בְּאוּתָהּ שִׁמְחָה
שְׁלֵמָה, פֶּרֶט לְקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-
הוּוּ לְבִדּוֹ, וּמִשּׁוּם שֶׁכָּל כֵּן
חִבִּיבָה, לֹא עוֹמֵד אוּתוֹ מִזְבֵּחַ
אֶלָּא (פְּנִימִי) לְפָנִים, שְׁזָהוּ הַמִּזְבֵּחַ
שְׁנַמְצָאוֹת בּוֹ בְּרִכּוֹת, וְעַל כֵּן
נִסְמָר מִן הָעֵין.

מַה פְּתוּב בְּאַהֲרֹן? (במדבר יז) וַיַּעֲמֵד
בֵּין הַמַּתִּים וּבֵין הַחַיִּים וַתַּעֲצֵר
הַמַּגֵּפָה, שְׁכַפֵּת אֶת מִלְאָף הַמּוֹת
שֶׁלֹּא יְכוּל לְשַׁלֵּט כָּלֵל וְלֹא
לְעֲשׂוֹת דִּין. סִימָן זֶה נִסְמָר
בְּיַדְנָו, שֶׁכָּל מְקוֹם שְׁאוּמְרִים
בְּכוּוּנָה וּרְצוֹן הַלֵּב אֶת מַעֲשֵׂה

הקטרת, שאין שולט המות באותו מקום ולא זק, ולא יכולים שאר העמים לשלט על אותו המקום.

בא וראה מה כתוב, מזבח מקטר קטרת. פיון שפתיב מזבח, למה נקרא מקטר קטרת? אלא משום שנוטלים מהמקום הזה להקטיר כמו שעשה אהרן. עוד, המזבח צריך להקטיר לקדשו באותה קטרת, ועל בן מקטר קטרת. עוד, מקטר קטרת פתגומו, להקטיר קטרת. שהרי אסור להקטיר במקום אחר קטרת, רק ממחיתה.

(ממחיתה של יום הכפורים).

בא וראה, זה מי שדין רודף אחריו, צריך את הקטרת הזו ולשוב לפני רבונו, שהרי הוא סיוע לסלק דינים מגנו, ובזה ודאי הם מסתלקים מגנו, אם הוא רגיל בכף להזכיר פעמים ביום - בבקר ובערב, שפתיב קטרת סמים בבקר ובערב, בין הערבים יקטירנה. וזהו קיומו של העולם תמיד, שפתיב (שמות ל) קטרת תמיד לפני ה' לדרתיכם. ודאי שהוא קיום העולם למטה וקיום העולם למעלה.

באותו מקום שלא נזכר בכל יום מעשה הקטרת, הדינים שלמעלה שרויים בו ומגפות רבות בו, ועמים אחרים שולטים עליו, משום שפתיב קטרת תמיד לפני ה'. תמיד היא עומדת לפני ה' יותר מכל העבודות האחרות. חביב הוא מעשה הקטרת, שהוא נכבד וחביב לפני הקדוש ברוך הוא יותר מכל העבודות והרצונות (והמעשים) של העולם. ואף על גב שהתפלה מעלה מהכל - מעשה הקטרת הוא נכבד וחביב לפני הקדוש ברוך הוא. בא וראה מה בין תפלה למעשה הקטרת. את התפלה תקנו במקום

עובדא דקטרת, דלא שלטא מותנא בההוא אתר, ולא יתזק, ולא יכלין שאר עמין לשלטאה על ההוא אתר.

תא חזי מה כתיב, מזבח מקטר קטרת. פיון דכתיב מזבח, אמאי אקרי מקטר קטרת. אלא בגין דנטלי מהאי אתר לאקטרא, כמה דעבד אהרן. תו, מזבח אצטריך לאקטרא ולקדשא ליה בההוא קטרת, ועל דא מקטר קטרת. תו, מקטר קטרת, פתגומו, לאקטרא קטרת, דהא אסיר לאקטרא באתר אחרא קטרת, בר ממחיתה. (נ"א ממחיתה דיום הכפורים).

תא חזי, האי מאן דדינא רדיף אבתריה, אצטריך להאי קטרת, ולא תבא קמי מאריה, דהא סיועא איהו לאסתלקא דינין מגייה, ובהאי ודאי מסתלקין מגייה, אי הוא רגיל בהאי, לאדפרא תרין זמנין ביומא, בצפרא וברמשא, דכתיב קטרת סמים בבקר בבקר וכתוב בין הערבים יקטירנה. ודא איהו קיומא דעלמא תדיר, דכתיב, (שמות ל) קטרת תמיד לפני יי' לדורותיכם ודאי הוא קיומא דעלמא לתתא, וקיומא דעלמא לעילא.

בההוא אתר דלא אדפר בכל יומא עובדא דקטרת, דינין דלעילא שריין ביה, ומותנין סגיאוו ביה, ועמין אתרנין שלטין עליה. בגין דכתיב, קטרת תמיד לפני יי'. תמיד איהו קיימא לפני יי', יתיר מפל פולחנין אתרנין, חביבא איהו עובדא דקטרת, דהוא יקיר וחביב קמי קדשא בריך הוא, יתיר מפל פולחנין ורעותין (נ"א ועודין) דעלמא. ואף על גב דצלותא איהי מעלייא מפלא, עובדא דקטרת הוא יקיר וחביב קמי קדשא בריך הוא.

תא חזי, מה בין צלותא לעובדא דקטרת.

קרבנות שהיו ישראל עושים, וכל אותם קרבנות שהיו עושים ישראל אינם חשובים כמו הקטרת. ועוד, מה בין זה לזה? אלא תפלה היא תקון לתקן מה שצריך. קטרת עושה יותר, מתקנת וקושרת קשרים ועושה אור יותר מהכל. ומי הוא שמעביר זהמה ומטהר את המשכן, והכל מאיר ונתקן ונקשר כפאחד.

ולכן צריכים להקדים מעשה הקטרת לתפלה בכל יום ויום, להעביר הזהמה מהעולם, שהיא תקון של הכל בכל יום ויום, כמו שאותו קרבן חביב שמרצה בו הקדוש ברוך הוא.

מה כתוב במשה? (שם) ויאמר ה' אל משה קח לך סמים נטף וגו'. אף על גב שבארוה, אבל מה שונה במעשה זה יותר מכל מה שאמר לו? אלא קח לך - להנאתך ולתועלתך. משום שפשאשה נטהרת, זו הנאה לבעלה. וסוד זה - קח לך סמים, להעביר הזהמה, לקדש אשה עם בעלה. אשרי חלקו של משה.

כמו כן קח לך עגל בן בקר שנאמר לאהרן, לכפר על חטאו על אותו עגל שהוא גרם להם לישראל. ועל זה כתוב במשה קח לך, להנאתך ולתועלתך. (לכך בארוה בפסל לך, מאותה פסלת של לוח אבן נתעשר משה. אף כאן לך - להנאתך ולטובתך).

הקטרת קושרת קשרים, מאירה אור ומעבירה זהמה, וד' מתחברת בה' (ד' נעשית ה'), ה' מתחברת בו', ו' עולה ומתעשרת בה', ה' מאירה ב', והכל מעלה רצון לאין סוף. ונהייה הכל קשר אחד, ונעשה קשר אחד בסוד אחד, שהוא קשר עליון של הכל.

צלותא אתקיננו לה באתר דקרבנין, דהווי עבדי ישראל, וכל אינון קרבנין דהווי עבדין ישראל, לאו אינון חשיבין בקטרת. ותו מה בין האי להאי. אלא צלותא איהו תקוונא לאתקנא מה דאצטריך, קטרת עביד יתיר, מתקין וקשיר קשרין, ועביד נהירו יתיר מפלא. ומאן איהו דאעבר זוהמא ואידפי משפנא, וכלא אתנהיר ואתתקן ואתקשר כחדא.

ועל דא בעינן לאקדמא עובדא דקטרת לצלותא, בכל יומא ויומא, לאעפרא זוהמא מעלמא, דאיהו תקוונא דכלא, בכל יומא ויומא. כגוונא דההוא קרבנא חביבא דאתרעי ביה קדשא בריה הוא.

מה פתיב במשה (שמות ל) ויאמר יי' אל משה קח לך סמים נטף וגו' אף על גב דאוקמוה, אבל מאי שנא בעובדא דא יתיר מכל מה דאמר ליה. אלא קח לך, להנאתך ולתועלתך. בגין דכד אתתא אתדכאת, הנאותא דבעלה איהו. ורזא דא קח לך סמים, לאעפרא זוהמא, לאתקדשא אתתא כבעלה. זכאה חולקיה (דף ר"ט ע"ב) דמשה.

כגוונא דא (ויקרא ט) קח לך עגל בן בקר, דאתמר לאהרן. לכפרא על חוביה, על ההוא עגל דאיהו גרים לון לישראל. ועל דא כתיב במשה, קח לך, להנאתך, ולתועלתך. (כ"א לכך אוקמוה בפסל לך, מההוא פסולת דלוח אבנא נתעשר משה אוף חבי לך להנאתך ולטובתך).

קטרת קשיר קשירו, נהיר נהירו ואעבר זוהמא. וד' אתחבר בה' (ד"א ד' אתעביד ה'), ה' אתחבר בו'. ו' סליק ואתעטר בה'. ה' אתנהיר ב'. וכלא סליק רעותא לאין סוף. והוי כלא קשירו חד, ואתעביד חד קשירו, ברזא חדא דאיהו קשרא עלאה דכלא.

מבאן ולהלאה, פיון דכלא אתקשרא בהאי קשרא, אתעטר פלא ברזא דאין סוף. ורזא דשמא קדישא אתנהיר, ואתעטר בכל סטרין, ועלמין פלהו בחדוה. ואתנהירו בוצינין ומזונין וברפאן אשתכחו בכל עלמין, וכלא ברזא דקטרת. ואי זוהמא לא אתעבר, אשתפח דפלא לא אתעביד. דכלא בהאי תלייא.

בא וראה, הקטרת היא ראשונה תמיד לפני הכל. ומשום כך מצעה הקטרת צריך להקדים לתפלה, לשירות ותשבחות, משום שכל זה לא עולה ולא נתקן ולא נקשר עד שעוברת הזהמה. מה כתוב? (ויקרא טו) וכפר על הקדש וגו' - בראשונה, ואחר כך - ומפשעיהם לכל חטאתם. ועל פן צריכים לכפר על הקדש ולהעביר הזהמה ולטהר הקדש, ואחר כך שירות ותשבחות ותפלות, הכל כפי שאמרנו.

אשריהם ישראל בעולם הזה ובעולם הבא, שהרי הם יודעים לתקן תקון שלמעלה ומטה, כמו שצריכים לתקן תקון ממטה למעלה עד שהכל נקשר כאחד בקשר אחד באותו קשר (קשור) עליזן כמו שצריכים לתקן (תקונים) שלמטה צריכים לתקן בתקון של האותיות הרשומות שנקרא בהן הקדוש ברוך הוא.

רבי שמעון ורבי אלעזר בנו היו יושבים לילה אחד ועוסקים בתורה. אמר רבי אלעזר לרבי שמעון אביו, הרי כתוב (בראשית ב) ואל האשה אמר הרבה ארבה עצבונך והרנך בעצב תלדי בנים ואל אישה תשוקתך וגו'. ולמדנו שזהו סוד עליזן. מילא למטה, אבל הוא כמו שלמעלה, מה יש לומר?

פתח רבי שמעון ואמר, (תהלים מב)

הא חזי, קטרת איהו קדמאה תדיר, קדם לכלא. ובגין כך עובדא דקטרת אצטריך לאקדמא לצלותא, לשירין ותושבחות. בגין דכל דא לא סלקא, ולא אתפקן, ולא אתקשר, עד דאתעבר זוהמא, מה כתיב (ויקרא ט"ז) וכפר על הקדש וגו' בקדמיתא, ולבתר ומפשעיהם לכל חטאתם. ועל דא בעינן לכפרא על קדשא, ולאעפרא זוהמא, ולא תדפאה קדשא. ולבתר שירין ותושבחות וצלותין, פלא כדקאמרן.

זכאין אינון ישראל בעלמא דין, ובעלמא דאתי, דהא אינון ידעין לתקנא תקונא דלעילא ותתא, כדבעינן לתקנא תקונא מתתא לעילא עד דאתקשר פלא כחדא, בקשורא חד, בההוא קטורא (ס"א קשורא) עלאה כד בעינן לתקנא (תקונין לתתא בעינו לתקנא) בתקונא דאתוון רשימין, דקודשא בריך הוא אתקרי בהון.

רבי שמעון ורבי אלעזר בריה, הוו יתבי ליליא חד, ולעאן פאורייתא. אמר רבי אלעזר לרבי שמעון אבוי. הא כתיב (בראשית א)

ואל האשה אמר הרבה ארבה עצבונך והרונך בעצב תלדי בנים ואל אישה תשוקתך וגו'. ואוליפנא דדא איהו רזא עלאה. תינח לתתא, אבל איהו כגוונא דלעילא, מאי איפא למימר. פתח רבי שמעון ואמר, (תהלים מב) כאיל תערג

כִּאֵל תַּעֲרַג עַל אֲפִיקֵי מַיִם וְגו'. פְּסוּק זֶה פְּרֻשׁוֹהוּ. אָבֶל חִיָּה אַחַת יֵשׁ בְּעוֹלָם, וְהִיא שׁוֹלֵטֶת בְּשִׁלְטוֹן עַל אֵלֶּף מִפְתָּחוֹת בְּכָל יוֹם. וְהִיא נִקְבָּה, וְתִשׁוּקְתָּהּ תָּמִיד עַל אֲפִיקֵי מַיִם לְשִׁתּוֹת וְלִהְתַּרְוֹת מִצְמָאוֹנָה, שֶׁכְּתוּב כִּאֵל תַּעֲרַג עַל אֲפִיקֵי מַיִם.

כַּאֵן יֵשׁ לְהִתְבּוֹנֵן. בְּרֵאשׁוֹנָה כְּתוּב כִּאֵל, וְלֹא כְּתוּב כִּאֵילֹת, וְאַחַר תַּעֲרַג, וְלֹא כְּתוּב יַעֲרַג. אָבֶל סוּד זֶה, זִכְרֵנוּ וְנִקְבָּה שְׁנֵיהֶם כְּאַחַד שְׂאִין לְהַפְרִידֵם, וְאַחַד הוּא, שֶׁלֹּא צָרִיף לְהַעֲלוֹת אוֹתָם זֶה מִזֶּה, אֲלֵא שְׁנֵיהֶם כְּאַחַד. וְהִנֵּקְבָה הַזֶּה תַּעֲרַג עַל אֲפִיקֵי מַיִם, וְהִיא מִתְעַבֶּרֶת מִן הַזִּכְרֵנוּ, וְקִשָּׁה עֲלֵיהָ, שֶׁהָרִי עַל דִּין עוֹמֶדֶת.

וּבְשִׁמּוּדֵיכֶם, הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מְזַמֵּן לָהּ נַחֵשׁ אַחַד עֲלִיוֹן גְּדוֹל, וְכֹא וְנוֹשֵׁף בְּאוֹתוֹ מְקוֹם וּמוֹלִידָה. וְסוּד זֶה - הַרְבֵּה אֲרֵבָה עֲצָבוֹנָה וְהַרְבֵּה, מִשׁוּם שֶׁהִיא מִתְחַלְחֶלֶת בְּכָל יוֹם וּבְעֶצֶב עַל מַעֲשֵׂי הָעוֹלָם. בְּעֶצֶב תְּלַדֵּי בָנִים. בְּעֶצֶב - זֶה סוּד הַנַּחֵשׁ, שֶׁמַּעֲצִיב פְּנֵיהֶם שֶׁל הָעוֹלָם.

וְאֵל אִישׁוֹף תִּשׁוּקְתֶךָ, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר תַּעֲרַג עַל אֲפִיקֵי מַיִם. וְהוּא יִמְשַׁל בְּךָ, הָרִי בְּאַרְנוֹ הַסּוּד, שֶׁהוּא שׁוֹלֵט עֲלֵיהָ. וְכָל זֶה לְמַה? מִשׁוּם שֶׁאֲמָרָה הַלְבָּנָה, כְּמוֹ שֶׁשְּׁנִינָה וּמִשׁוּם כֶּךָ הַקְטִינָה אוֹרָה וְהַקְטִינָה שֶׁלְטוֹנָה, וְאֵין לָהּ רֵשׁוֹת מִעֲצָמָה, פָּרַט לְכַאֲשֶׁר נּוֹתְנִים לָהּ כַּח.

בְּעֶצֶב תְּלַדֵּי בָנִים, כְּמוֹ שֶׁבְּאַרְנוֹ. וְאֵם תֵּאמַר, לְמַה צָרִיף נַחֵשׁ לְזֶה? אֲלֵא זֶה פֶּתַח דְּרָף לְהוֹרִיד כָּל (בְּכָל) אוֹתָן נְשִׁמוֹת שֶׁל הָעוֹלָם. שֶׁאֵלְמֵלֵא לֹא פֶּתַח דְּרָכִים לְמִטָּה, לֹא יִשְׂרָה בְּגוּף הָאָדָם. מַה כְּתוּב? לְפֶתַח חֲטָאת רַבִּץ. מַה זֶה לְפֶתַח? לְאוֹתוֹ פֶּתַח שְׁנוּעֵד לְהוֹלִיד

עַל אֲפִיקֵי מַיִם וְגו'. הֵאֵי קָרָא אוּקְמוּהָ. אָבֶל חִיָּה חֲדָא אִית בְּעֵלְמָא, וְאִיהִי שִׁלְטָא בְּשִׁלְטָנָא עַל אֵלֶּף מִפְתָּחִין בְּכָל יוֹמָא. וְאִיהִי נִיּוּקְבָא וְתִיאוּבְתָא דִּילָהּ תְּדִיר עַל אֲפִיקֵי מַיִם לְמִשְׁתֵּי וְלֹא תִרְוּוּאָה מִצְחוּתָא, דְּכְתִיב כִּאֵל תַּעֲרַג עַל אֲפִיקֵי מַיִם.

הֵבֵא אִית לְאִסְתַּפְּלָא. בְּקִדְמִיתָא כְּתִיב כִּאֵל, וְלֹא כְּתִיב כִּאֵילֹת, וְלִבְתֵּר תַּעֲרַג, וְלֹא כְּתִיב יַעֲרַג. אָבֶל רְזָא דָא, דְּזִכְרֵנוּ וְנוּיְקָבָא תְּרוּוּיָהּ כְּחֲדָא דְלֹא לְאַפְרָשָׁא לִוְן, וְחַד אִיהִי, דְלֹא אֲצִטְרִיף לְסִלְקָא דָא מִן דָּא, אֲלֵא תְּרוּוּיָהּ כְּחֲדָא. וְהֵאֵי נִיּוּקְבָא, תַּעֲרַג עַל אֲפִיקֵי מַיִם, וְאִיהִי מִתְעַבֶּרָא מִן דְּכוּרָא, וְקִשֵּׁי עֲלָהּ דְהָא עַל דִּינָא קִיּוּמָא.

וְכִר אוּלִידֵת קִדְשָׁא בְּרִיף הוּא זְמִין לָהּ חַד חוּיָא עֲלָאָה רַבְרָבָא, וְאִתִּי וְנִשִּׁיף לְגַבֵּי הַהוּא אֲתֵר, וְאוּלִידֵת. וְרְזָא דָא הַרְבֵּה אֲרֵבָה עֲצָבוֹנָה וְהַרְבֵּה, בְּגִין דְאִיהִי מִתְחַלְחֶלֶת בְּכָל יוֹמָא, וּבְעֶצִיבוּ עַל עוֹבְדֵי דְעֵלְמָא. בְּעֶצֶב תְּלַדֵּי בָנִים. בְּעֶצֶב, דָּא רְזָא דְחוּיָא, דְעֶצִיב אֲנַפִּיהוֹן דְעֵלְמָא.

וְאֵל אִישׁוֹף תִּשׁוּקְתֶךָ, כְּמָה דְאֵת אֲמֵר תַּעֲרַג עַל אֲפִיקֵי מַיִם. וְהוּא יִמְשַׁל בְּךָ, הֵאֵי אוּקְמוּנָא רְזָא, דְאִיהִי שִׁלְטָא עֲלָהּ. וְכָל דָּא לְמַה. בְּגִין דְאֲמָרָה סִיְהָרָא, כְּמָה דְתַנִּינָן. וּבְגִין כֶּךָ אֲזַעֲרִית נְהוּרָאָה, וְאֲזַעֲרִית שׁוֹלְטָנָהּ, וְלִית לָהּ רֵשׁוּ מִגְרָמָה, בְּרַ פֶּד יְהִבִּין לָהּ חִילָא. בְּעֶצֶב תְּלַדֵּי בָנִים, כְּמָה דְאוּקְמוּנָא. וְאִי תִימָא אֲמָאי אֲצִטְרִיף חוּיָא לְדָא. אֲלֵא דָא פֶּתַח אוּרְחָא לְנַחְתָּא כָּל (ס"א בְּכָל) אֵינּוֹן נְשִׁמְתִין דְעֵלְמָא. דְאֵלְמֵלֵא לֹא פֶּתַח אוּרְחִין לְנַחְתָּא לְתַמָּא, לֹא יִשְׂרִי בְּגוּיָה דְבֵר נֶשׁ, מַה כְּתִיב לְפֶתַח חֲטָאת רַבִּץ. מָאי לְפֶתַח. לְהֵהוּא פֶּתַח

ולהוציא נשמות לעולם, הוא עומד לאותו פתח.

וכר אותן נשמות שהצטרכו לרדת בגופים קדושים, הוא אינו עומד לאותו פתח, ואין לו רשות בנשמה ההיא. ואם לא, הרי הנפש נושף, ונטמא אותו נהר (מקום), ואינה נשמה שנטהרה, וכאן הוא סוד עליון. בעצב תלדי בנים - סוד זה, זה נחש, שהרי עמו מולידה נשמות, משום שזה הוא על הגוף, וזה על הנשמה, ושניהם זה בזה. זה לוקח נשמה, וזה לוקח הגוף.

ועתיד הנפש הזה להוליד כל אותם גופים טרם שילבא זמנו. זהו שכתוב (ישעיה טו) בטרם תחיל לדה. הזמן של הנפש להוליד הוא בשבע שנים, וכאן בשש, מה שאינו זמנו. ובאותו זמן שיוליד אותם, ימות מאותה לדה, שכתוב (שם כה) בלע המות לנצח. וכתוב (שם כו) יחיו מתיד נבלתי יקומו.

אמר רבי שמעון, באותו זמן שיעורו המתים של העולם ויודמנו בארץ הקדושה, יקומו חילות חילות כלם על ארץ הגליל, משום ששם עתיד מלך המשיח להתגלות, משום שהוא חלקו של יוסף ושם נשברו (עירב) בראשונה. ומשם התחילו לגלות מפל מקומותיהם ולהתפזר בין העמים, כמו שנאמר (עמוס ו) ולא נחלו על שבר יוסף.

ולמה יקומו שם? משום שהוא חלקו של אותו שהושם בארון שכתוב (בראשית ו) וישם בארון במצרים. ואחר כך נקבר בארץ הקדושה, שכתוב (יהושע כד) ואת עצמות יוסף אשר העלו בני ישראל ממצרים קברו בשכם. וזהו שעמד בקיום הברית יותר מהכל.

דאתעתדא לאולדא, לאפקא נשמתין לעלמא, איהו קאים לגבי ההוא פתח.

וכר אינון נשמתין דאצטרכו לנחתא בגופין קדישין, לא קאים איהו לההוא פתח, ולית ליה רשו בההיא נשמתא. ואי לאו, הא חויא נשיף, ואסתאב ההוא נהר (ס"א אהר), ולא איהי נשמתא דאתדכייא והכא איהו רזא עלאה, בעצב תלדי בנים. רזא דא, דא נחש, דהא (ד"ר כ"ע"א) עמיה אולידת נשמתין, בגין דדא איהו על גופא, ודא על נשמתא, ותרווייהו דא בדא. דא נקיט נשמתא, ודא נקיט גופא.

וזמינא דא חויא, לאולדא כל אינון גופין, עד לא ייתי זמנא דיליה, הדא הוא דכתיב, בטרם תחיל ילדה. זמנא דחויא לאולדא בשבע שנין, והכא בשית, מה דלאו איהו זמניה. ובההוא זמנא דאוליד לון, מההוא לידה ימות. דכתיב, (ישעיה כה) בלע המות לנצח. וכתוב (ישעיה כו) יחיו מתיד נבלתי יקומו.

אמר רבי שמעון, בההוא זמנא דיתערוון מתי עלמא, ויתעתדון בארעא קדישא, יקומון חיילין חיילין, בלהו על ארעא דגליל, בגין דתמן זמין מלכא משיחא לאתגלאה, בגין דאיהו חולקיה דיוסף, ותמן אתברו (אתהרב) בקדמיתא. ומתמן שארו לאגלאה מפל אתרייהו, ולא תבדרא ביני עממיא, כמה דאתאמר (עמוס ו) ולא נחלו על שבר יוסף.

ואמאי יקומון תמן, בגין דאיהו חולקיה דההוא דאשתוי בארונא, דכתיב, (בראשית ו) וישם בארון במצרים, ולכתר אתקבר בארעא קדישא, דכתיב, (יהושע כד) ואת עצמות יוסף אשר העלו בני ישראל ממצרים קברו בשכם. ודא איהו דקאים בקיומא דברית, יתיר מפלא.

וישראל ממצרים קברו בשכם. וזהו שעמד בקיום הברית יותר מהכל.

וּבַהֲהוּא זְמַנָּא דִּיתְעָרוּן כְּלָהוּ חִיָּלִין חִיָּלִין,
כְּלָהוּ יְהִיבֵן, דָּא לְחוּלְקָ אַבְהֵתְהוּן,
וְדָא לְחוּלְקָ אַבְהֵתְהוּן, דְּכִתִּיב (ויקרא כה) וּשְׁבַתְם
אִישׁ אֶל אַחֲזָתוֹ. וַיִּשְׁתַּמּוּדְעוּן דָּא לְדָא. וְזַמִּין
קִדְשָׁא בְרִיךְ הוּא לְאַלְבָּשָׂא לֹוּן לְכָל חַד וְחַד
לְבוּשֵׁי מְרַקְמָן, וַיִּיתוּן כְּלָהוּ וַיִּשְׁבַּחוּן
לְמַאֲרִיהוּן בִּירוּשָׁלַם, וַיִּתְחַבְּרוּן תַּמָּן
אוּכְלוּסִין אוּכְלוּסִין, וַיְרוּשָׁלַם יִתְמַשֵּׁף לְכָל
סְטָרִין, יִתִּיר מַמְה דְּאִתְמַשֵּׁף כַּד אִתְחַבְּרוּ תַּמָּן
מְגַלּוּתָא.

בִּיּוֹן דִּיתְחַבְּרוּן וַיִּשְׁבַּחוּן לְמַאֲרִיהוּן, קִדְשָׁא
בְרִיךְ הוּא יְחִדֵי עַמְהוּן, הָדָא הוּא
דְּכִתִּיב, (ירמיה לא) וּבָאוּ וְרַנְּנוּ בְּמִרוֹם צִיּוֹן, וּלְבַתֵּר
וְנִהְרוּ אֶל טוֹב יְיָ וְגוֹ', כָּל חַד וְחַד לְחוּלְקֵיהּ,
וְחוּלְקָ אַבְהֵתוּי. וְאַחַסְנִתְהוּן דִּישְׂרָאֵל תְּהֵא,
עַד (נ"א רְמָתָא דְרוּמָא), דְּמָתָא דְרוּמָאִי, וְתַמָּן יִלְפוּן
אוּרִייתָא, וְהָא אוּקְמוּהָ, וּכְתִיב (ישעיה כו) הִקְיִצוּ
וְרַנְּנוּ שׁוֹכְנֵי עֶפְרָיִם וְגוֹ'. בְּרוּךְ ה' לְעוֹלָם אָמֵן
וְאָמֵן.

פְּרִשְׁתָּא אֵלֶּה פְּקוּדֵי

אֵלֶּה פְּקוּדֵי הַמְּשַׁכְּן מְשַׁכְּן הַעֲדוּת אֲשֶׁר פָּקַד
עַל פִּי מֹשֶׁה וְגוֹ'. (שמות לח) רַבִּי חֲזִיא פְּתַח,
(קהלת א) כָּל הַנְּחָלִים הוֹלְכִים אֶל הַיָּם וְהַיָּם אֵינְנוּ
מִלָּא וְגוֹ'. הָאִי קָרָא אוּקְמוּהָ וְאַתְמַר, אֲבָל כָּל
הַנְּחָלִים אֵלִין רְזִין דְּנַחְלִין וּמְבוּעִין קַדִּישִׁין,
דְּאִתְמַלְיִין, וְנַפְקִין (מבועין קדישין) לְאַנְהָרָא
וְלְמַלְיָא לְהָאִי יִמָּא רַבָּא, וְכִיּוֹן דְּהָאִי יִמָּא
רַבָּא אִתְמַלֵּי מִסְטָרָא דְּאֵינּוּן נַחְלִין כְּדִין הוּא
אִפִּיק מִיָּא, וְאַשְׁקִי לְכָל חִיּוּן בְּרָא, כְּמַה דְּאִתְ
אָמַר (תהלים קד) יִשְׁקוּ כָּל חֵיתוֹ שְׂדֵי.

מַה כְּתִיב לְעֵילָא, הַמְּשַׁלַּח מַעְיָנִים וְגוֹ',
וּלְבַתֵּר, יִשְׁקוּ כָּל חֵיתוֹ שְׂדֵי יִשְׁבְּרוּ פְּרָאִים צְמָאִים
וְאֵלִין אֵינּוּן רְתִיכִין

וּבִאֲתוֹ זְמַן שְׁיִתְעוּרְרוּ כְּלָם
חִילוֹת חִילוֹת, כְּלָם יִלְכוּ, זֶה
לְחַלְקָ אַבוּתְם וְזֶה לְחַלְקָ אַבוּתְם,
שְׁכַתּוֹב (ויקרא כה) וּשְׁבַתְם אִישׁ אֶל
אֲחֻזָּתוֹ, וַיִּכִּירוּ זֶה אֶת זֶה. וְעֵתִיד
הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לְהַלְבִּישׁ כָּל
אֶחָד וְאֶחָד לְבוּשִׁים רְקוּמִים,
וַיִּבְאוּ כְּלָם וַיִּשְׁבַּחוּ אֶת רַבּוֹנָם
בִּירוּשָׁלַם, וַיִּתְחַבְּרוּ שֵׁם הַמוֹנִים
הַמוֹנִים, וַיְרוּשָׁלַם תַּמְשֵׁף לְכָל
הַצְּדִידִים יוֹתֵר מַמְה שְׁנַמְשָׁכָה
כְּשֶׁהִתְחַבְּרוּ שֵׁם מִן הַגְּלוּת.

בִּיּוֹן שְׁיִתְחַבְּרוּ וַיִּשְׁבַּחוּ אֶת
רַבּוֹנָם, הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא יִשְׁמַח
עִמָּהֶם. זֶהוּ שְׁכַתּוֹב (ירמיה לא) וּבָאוּ
וְרַנְּנוּ בְּמִרוֹם צִיּוֹן, וְאַחַר כֵּן -
וְנִהְרוּ אֶל טוֹב ה' וְגוֹ'. כָּל אֶחָד
וְאֶחָד לְחַלְקוֹ וְחַלְקָ אַבוּתוֹ.
וְנַחְלַת יִשְׂרָאֵל תְּהִיָּה עַד (הרמיה של
רומא) עֵיר הַרוּמָאִים, וְשֵׁם יִלְמְדוּ
תוֹרָה, וְהָרִי פְּרִשְׁוִהָ, וְכַתּוּב (ישעיה
כו) הִקְיִצוּ וְרַנְּנוּ שׁוֹכְנֵי עֶפְרָיִם וְגוֹ'.
בְּרוּךְ ה' לְעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן.

פְּרִשְׁתָּא אֵלֶּה פְּקוּדֵי

אֵלֶּה פְּקוּדֵי הַמְּשַׁכְּן מְשַׁכְּן הַעֲדַת
אֲשֶׁר פָּקַד עַל פִּי מֹשֶׁה וְגוֹ'. רַבִּי
חֲזִיא פְּתַח, (קהלת א) כָּל הַנְּחָלִים
הוֹלְכִים אֶל הַיָּם וְהַיָּם אֵינְנוּ מִלָּא
וְגוֹ'. פְּסוּק זֶה פְּרִשְׁוִהוּ וְנַתְבָּאָר,
אֲבָל כָּל הַנְּחָלִים - אֵלִין סוּדוֹת
הַנְּחָלִים וְהַמְעֵינּוֹת הַקְדוּשִׁים
שְׁמַתְמַלְאִים וַיּוֹצֵאִים (מבועים
קדושים) לְהָאִיר וּלְמַלֵּא אֶת הַיָּם
הַגְּדוֹל. וְכִיּוֹן שֶׁהַיָּם הַגְּדוֹל הַזֶּה
הַתְּמַלֵּא מִצַּד אוֹתָם הַנְּחָלִים, אִז
הוּא מוֹצֵיא מִיָּם וּמְשַׁקָּה אֶת כָּל
חֵיתוֹ הַבֵּר, כְּמוֹ שְׁנַאֲמַר (תהלים קד)
יִשְׁקוּ כָּל חֵיתוֹ שְׂדֵי.

מַה כְּתוּב לְמַעְלָה? הַמְּשַׁלַּח
מַעְיָנִים וְגוֹ'. וְאַחַר כֵּן - יִשְׁקוּ כָּל
חֵיתוֹ שְׂדֵי יִשְׁבְּרוּ פְּרָאִים צְמָאִים.

וְאֵלִין אֵינּוּן רְתִיכִין צְמָאִים.

דלתתא, דכד ימא נקיט לון, בלהו נקיט לון, ושאיב לון בגויה, ולבתר אפיק מיין לסטרא אחרא, דאינון רתיכין קדישין דלתתא, ואשקי לון. וכלהו אתמנון ואתפקדון בשמא, כמה דאת אמר (ישעיה מ) לכלם בשם יקרא. ובגין כך, (שמות לה) אלה פקודי המשפן משפן העדות.

רבי יוסי פתח, (תהלים לא) מה רב טובך אשר צפנת ליראיך פעלת לחוסים כך נגד בני אדם. מה רב טובך. כמה אית לון לבני נשא, לאסתפלא ולמנדע באורחוי דקודשא בריך הוא, דהא בכל יומא ויומא (דף ר"ב ע"ב) קלא נפיק, ואכריז ואמר, אסתמרו בני עלמא, טרוקו גלי חובין, אסתלקו מרשתא דתפיס, עד לא יתפסון רגלייכו בהאי רשתא. גלגלא סחרא תדיר, סליק ונחית. ווי לאינון דדחין רגלייהו מגו גלגלא, דהא נפלי לגו עומקא, דטמיר לאינון חייבי עלמא.

ווי לאינון דנפלין ולא יקומו, ולא ינהרו בנהורא דגניז לצדיקיא לעלמא דאתי. זכאין אינון צדיקיא לעלמא דאתי, דכמה נהורין גניזין לון, כמה עדוניה ביהוא עלמא טמירין לון, דכתיב מה רב טובך אשר צפנת ליראיך. מה רב טובך, הא אוקמוה, דא הוא אור דגניז לצדיקיא לעלמא דאתי, דכתיב (בראשית א) וירא אלהים את האור פי טוב, וכתיב (תהלים צז) אור זרוע לצדיק ולישרי לב שמחה. ועל דא מה רב טובך.

בתוב הכא מה רב טובך, וכתיב התם וירא אלהים את האור פי טוב. אשר צפנת בגין דאסתפל קדשא בריך הוא ביהוא נהורא, ואסתפל באינון חייביא דזמינין למחטי בעלמא, וגניז ליה ליההוא נהורא, שעתידי לחרטא בעולם, וגנו את אותו האור לזכות בו את הצדיקים לעולם הבא, כמו שנתבאר.

אלה הן המרפכות שלמטה, שכאשר הם לוקח אותם, את כלם הוא לוקח ושואב אותם לתוכו, ואחר כך מוציא מים לצד אחר, שהן המרפכות הקדשות שלמטה, ומשקה אותם, וכלם התמנו ונפקדו בשם, כמו שנאמר (ישעיה מ) לכלם בשם יקרא. ומשום כך, אלה פקודי המשפן משפן העדת.

רבי יוסי פתח, (תהלים לא) מה רב טובך אשר צפנת ליראיך פעלת לחוסים כך נגד בני אדם. מה רב טובך, כמה יש להם לבני אדם להסתפל ולדעת בדרך הקדוש ברוך הוא, שהרי בכל יום ויום יוצא קול ומכריז ואומר: השמרו בני העולם, סגרו דלתות החטאים, הסתלקו מהרשת שתופסת טרם יתפסו רגליהם ברשת הזו. הגלגל סובב תמיד, עולה ויורד. אוי לאותם שדוחים רגליהם מתוך הגלגל, שהרי נופלים לתוך העמק ששטמון לאותם רשעי העולם.

אוי לאותם שנופלים ולא יקומו, ולא יאורו באור הגנוז לצדיקים לעולם הבא. אשריהם הצדיקים לעולם הבא, שכמה מאורות גנוזים להם, כמה עדונים באותו העולם שמונים להם, שכתוב מה רב טובך אשר צפנת ליראיך. מה רב טובך, הרי פרושה שזהו אור הגנוז לצדיקים לעולם הבא, שכתוב (בראשית א) וירא אלהים את האור פי טוב, וכתוב (תהלים צז) אור זרוע לצדיק ולישרי לב שמחה. ועל זה מה רב טובך.

כתוב כאן מה רב טובך, וכתוב שם וירא אלהים את האור פי טוב. אשר צפנת, משום שהסתפל הקדוש ברוך הוא באותו האור והסתפל באותם הרשעים לעולם הבא, כמו שנתבאר.

פְּעֻלָּתָּהּ. בְּרֵאשׁוֹנָה צְפֹנְתָּהּ, וְאַחֵר כִּף פְּעֻלָּתָּהּ. אֵלֶּא צְפֹנְתָּהּ, כְּמוֹ שְׁנֵאמַר. פְּעֻלָּתָּהּ, בְּשִׁבְלֵי אוֹתוֹ הָאוֹר הַגָּנוּז בּוֹ עֲשֵׂה הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא אֵת אֲמִנוֹת הָעוֹלָם. מִזֵּינ לְנוּ? שְׁכָתוּב (בראשית ב) אֱלֹהֵי תוֹלְדוֹת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ בְּהַבְרָאָם, כְּתוּב בְּאַבְרָהָם, וְאוֹתוֹ אוֹר שֶׁל אַבְרָהָם גָּנַז אוֹתוֹ הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, וּכְבוֹ עֲשֵׂה אֲמִנוֹת הָעוֹלָם, שְׁכָתוּב פְּעֻלָּתָּהּ לְחֹסִים כִּף, לְאוֹתָם שִׁיּוּשְׁבִים תַּחַת צֵלוֹ שֶׁל הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא.

נִגְדַּר בְּנֵי אָדָם, שֶׁהָרִי בְּאֲמִנוֹת הַזֶּה שְׁנַעֲשֵׂתָהּ בְּאוֹר הַזֶּה עוֹמְדִים בְּנֵי אָדָם בְּעוֹלָם וְקִיּוּמָם נְהִיָּה. אֵף עַל פִּי שֶׁהוּא גָּנוּז, בְּנֵי הָאָדָם עוֹמְדִים בּוֹ בְּעוֹלָם הַזֶּה. פְּעֻלָּתָּהּ, אֵת אֲמִנוֹת הָעוֹלָם הַזֶּה שְׁבוּ נַעֲשֵׂה הַכֹּל בְּחֻשְׁבוֹן. אֲמִנוֹת הָעוֹלָם כְּמוֹ אֲמִנוֹת הַמִּשְׁכָּן, שֶׁהוּא אֲמִנוֹת כְּמוֹ שֶׁל הָעוֹלָם, וְהָרִי בְּאֲרֵנוּ. כְּתוּב כֵּאֵן אֱלֹהֵי פְקוּדֵי הַמִּשְׁכָּן, וְכָתוּב שֵׁם אֱלֹהֵי תוֹלְדוֹת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ. מִשׁוּם שֶׁכֵּל אוֹתָן תוֹלְדוֹת שְׁעֲשׂוּ וְהוֹצִיאוּ שָׁמַיִם וְאָרֶץ, כֵּלָן בְּכַח שֶׁל אוֹתוֹ הָאוֹר הַגָּנוּז נַעֲשׂוּ וַיִּצְאוּ. פְּקוּדֵי הַמִּשְׁכָּן יִצְאוּ בְּאוֹתוֹ הַכַּח. מִזֵּינ לְנוּ? שְׁכָתוּב וּבְצִלָּאֵל בֶּן אוּרִי בֶן חוּר לְמִטָּה יְהוּדָה - זֶהוּ מִצַּד הַיָּמִין. וְאוֹתוֹ אֶהְלִיב - זֶהוּ מִצַּד הַשְּׂמָאל. וְהַמִּשְׁכָּן מִצַּד יָמִין וְשְׂמָאל הוּקָם וְנַעֲשֵׂה, וּמִשֶּׁה שֶׁהִזָּה בִּינֵיהֶם הַקִּים אוֹתוֹ.

רַבִּי אֶלְעָזָר פֶּתַח וְאָמַר, (ישעיה טז) וְהוֹכֵן בַּחֲסֵד פֶּסֶא וַיֵּשֶׁב עָלָיו בְּאֲמַת וְגו'. וְהוֹכֵן בַּחֲסֵד פֶּסֶא, הָרִי בְּאֲרֵנוּ, כְּשֶׁעֲלָתָה מִחֻשְׁבָּה בְּרִצּוֹן שֶׁל שְׂמַחָה מִטְּמִיר כֹּל הַטְּמִירִים שֶׁלֹּא נוֹדַע וְלֹא נִדְבַק,

לְמִזְפֵּי בֵיה צְדִיקִיָּא לְעֵלְמָא דְאַתִּי, כְּמָה דְאַתְמַר.

פְּעֻלָּתָּהּ, בְּקִדְמִיתָא צְפֹנְתָּהּ, וְלִבְתֵּר פְּעֻלָּתָּהּ. אֵלֶּא צְפֹנְתָּהּ כְּמָה דְאַתְמַר. פְּעֻלָּתָּהּ בְּגִין דִּיהוּא נְהוּרָא דְגָנִיז, בֵּיה עֶבֶיד קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אוּמְנוֹתָא דְעֵלְמָא. מְנַלְן. דְכְּתִיב, (בראשית ב) אֱלֹהֵי תוֹלְדוֹת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ בְּהַבְרָאָם, בְּאַבְרָהָם כְּתִיב, וְהוּא נְהוּרָא דְאַבְרָהָם, גָּנִיז לֵיה קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וּבֵיה עֶבֶיד אוּמְנוֹתָא דְעֵלְמָא, דְכְּתִיב פְּעֻלָּתָּהּ לְחֹסִים כִּף, לְאִינוּן דִּיתְבִּי תַחַת צֵלָא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא.

נִגְדַּר בְּנֵי אָדָם, דִּהָא בְּהָאֵי אוּמְנוֹתָא דְאַתְעֶבֶיד בְּהָאֵי נְהוּרָא, קִיּוּמִין בְּנֵי נֶשְׂאָה בְּעֵלְמָא, וְקִיּוּמָא דִּילְהוּן הָוִי. אֵף עַל גַּב דְּאִיהוּ גָנִיז, בֵּיה קִיּוּמִין בְּנֵי נֶשְׂאָה בְּעֵלְמָא דִּין. פְּעֻלָּתָּהּ, אוּמְנוֹתָא דְעֵלְמָא דָּא, דְבֵיה אֶתְעֶבֶיד כֹּלָא בְּחוּשְׁבָּנָא, אוּמְנוֹתָא דְעֵלְמָא, כְּגוּוּנָא דָּא אוּמְנוֹתָא דְמִשְׁכָּנָא, דְאִיהוּ אוּמְנוֹתָא כְּגוּוּנָא דְעֵלְמָא, וְהָא אוּקִימָנָא.

כְּתִיב הֲכֵא אֱלֹהֵי פְקוּדֵי הַמִּשְׁכָּן, וְכְּתִיב הָתָם אֱלֹהֵי תוֹלְדוֹת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ. בְּגִין דְכֹל אִינוּן תוֹלְדִין דְעֶבְדוּ וְאַפִּיקוּ שְׁמִיא וְאַרְעָא, כֹּלָהוּ בְּחִילָא דִּיהוּא נְהוּרָא דְגָנִיז אֶתְעֶבֶידוּ וְנִפְקוּ. פְּקוּדֵי הַמִּשְׁכָּן בְּהוּא חִילָא נִפְקוּ. מְנַלְן. דְכְּתִיב וּבְצִלָּאֵל בֶּן אוּרִי בֶן חוּר לְמִטָּה יְהוּדָה, דָּא אִיהוּ מְסֻטְרָא דִּימִינָא. וְאוֹתוֹ אֶהְלִיב דָּא אִיהוּ מְסֻטְרָא דְשְׂמָאלָא. וּמִשְׁכָּנָא מְסֻטְרָא דִּימִינָא וְשְׂמָאלָא אֶתְקָם וְאַתְעֶבֶיד. וּמִשֶּׁה דִּיהוּהּ בִּינֵיהוּ, אוּקִימָ לֵיה.

רַבִּי אֶלְעָזָר פֶּתַח וְאָמַר, (ישעיה טז) וְהוֹכֵן בַּחֲסֵד פֶּסֶא וַיֵּשֶׁב עָלָיו בְּאֲמַת וְגו'. וְהוֹכֵן בַּחֲסֵד פֶּסֶא, הָא אוּקִימָנָא, כִּד מִחֻשְׁבָּה סְלִיק, בְּרַעוּ דְחֻדָּה מִטְּמִירָא דְכֹל טְמִירִין דְלֹא אֶתִּידַע וְלֹא

הגיעה אותה שמחה והפקתה לתוך המחשבה, ואז נכנס למקום שנכנס.

עד שנגנו בהיכל עליון אחד, שהוא טמיר למעלה. ומשם שפעו ונמשכו כל האורות. של ימין נסע בראשונה, ואחר כך כלם נסעו, ומאותו צד הימין נתקן הפסא למטה, שהרי הקדוש ברוך הוא התקין אותו הפסא בחסד וישב עליו באמת, שהוא התקון של החותם של הכל. ולא יושב על אותו פסא אלא בחותם שהוא אמת. באהל דוד, שבו הוא הפסא למטה.

שפט ודרש משפט ומהר צדק. שפט - מצד הדין. ודרש משפט - מצד הרחמים. ומהר צדק - הוא פסא הדין שהוא הבית דין למטה. בא וראה, כמו כן המשפן לא התקן אלא בצד הנה כמו זה של חסד, כפי שאמרנו למעלה. ועל כן נמנו התולדות והתפקנו כלם למטה.

א"ה פקודי המשפן משפן העדת אשר פקד על פי משה. רבי שמעון פתח, בראשית ברא אלהים את השמים ואת הארץ. הפסוק הזה פשוטו ונאמר בכמה צדדים, אבל כשבא הקדוש ברוך הוא את העולם, ברא אותו כמו שלמעלה להיות העולם הזה בדיוקן של העולם שלמעלה, וכל אותם גונים של מעלה התקנים למטה, להדביק ולקשר עולם בעולם.

וכשרצה הקדוש ברוך הוא לברא את העולם, השגיח בתורה וברא אותו. והסתפל בשם הקדוש, הפלל של התורה, וקיים את העולם. בשלשה צדדים התקנים העולם, והם חכמה ותבונה ודעת. בחכמה - שכתוב (משלי א) ה' בחכמה יסד ארץ. בתבונה -

אתדבק, מטי ההוא חדוה, ובטש גו מחשבה, וכדין עאל באתר דעאל.

עד דאתגניז בחד היכלא עלאה, דאיהו טמיר לעיל. ומתמן נגדין ואתמשכן כל נהורין, דימינא דנטיל בקדמיתא, ולבתר נטיל פלהו. ומההוא סטר ימינא, אתקן פורסייא לתתא. דהא קדשא בריך הוא, אתקין לההוא כורסייא בחסד, וישב עליו באמת, דאיהו תקוונא דחותמא דכלא. ולא יתיב על ההוא כורסייא, אלא בחותמא דא דאיהו אמת. באהל דוד, דאיהו בי כורסייא לתתא.

שופט ודרש משפט ומהר צדק. שופט מסטרא דדינא. ודרש משפט, מסטרא דרחמי. ומהיר צדק, איהו פורסייא דדינא, דאיהו בי דינא לתתא. תא חזי, פגוונא דא, משפנא לא אתתקן אלא בסטרא דא כגוונא דא, דחסד פדקאמרן לעיל, ועל דא אתמנון תולדין ואתתקנו כלהו לתתא.

א"ה פקודי המשפן משפן העדות אשר פקד על פי משה. (שמות לח) רבי שמעון פתח, בראשית ברא אלהים את השמים ואת הארץ, האי קרא (דף רכ"א ע"א) אוקמוה ואתמר בכמה סטרין. אבל פד ברא קדשא בריך הוא עלמא, ברא ליה פגוונא דלעילא, למהוי עלמא דא בדיוקנא דעלמא דלעילא. וכל אינון גוונין דלעילא, אתקין לון לתתא, לאתדבקא ולאיתקשרא עלמא בעלמא.

וכר בעא קדשא בריך הוא למברי עלמא, אשגח באורייתא וברא ליה. ואסתפל בשמא קדישא, פללא דאורייתא, וקיים עלמא. בתלת סטרין אתקיים עלמא, ואינון חכמה ותבונה ודעת. בחכמה, דכתיב, (משלי א) יי' בחכמה יסד ארץ. בתבונה, דכתיב פונן

שָׁמַיִם בְּתִבּוּנָה. בְּדַעַת, דְּכָתִיב בְּדַעַתוֹ תְּהוֹמוֹת
נִבְקָעוּ. הָא כְּלָהוּ בְּקִיּוּמָא דְעֶלְמָא. וּבְאֵלִין
תְּלַתָּא אֲתַבְּנִי מִשְׁפָּנָא, דְּכָתִיב וְאִמְלֵא אוֹתוֹ
רוּחַ אֱלֹהִים בְּחֻכְמָה בְּתִבּוּנָה וּבְדַעַת.

וּבְלָהוּ תְּלַתָּא רְמִיזִין בְּקָרָא דָּא, בְּרֵאשִׁית,
הֵינִנוּ דְּכָתִיב בְּחֻכְמָה. בְּרָא אֱלֹהִים,
הֵינִנוּ דְּכָתִיב בְּתִבּוּנָה. אֵת הַשָּׁמַיִם, הֵינִנוּ
דְּכָתִיב בְּדַעַת. וְכָלְהוּ כְּתִיבֵי בְּעֵבִידַת מִשְׁפָּנָא.
וּבְרָזָא דָּא כְּתִיב, אֵלֶּה פְּקוּדֵי הַמִּשְׁפָּן, דָּא רָזָא
דְּחֻכְמָה. מִשְׁפָּן הָעֵדוּת, דָּא רָזָא דְתִבּוּנָה,
אֲשֶׁר פֶּקַד עַל פִּי מֹשֶׁה, דָּא רָזָא דְדַעַת. וְכָלְא
דָּא לְקַבֵּל דָּא, בְּגִין דְּכָל מַה דְּבָרָא קֹדְשָׁא
בְּרִיךְ הוּא בְּעֶלְמָא דִּין, בְּרָא לִיהַ פְּגוּוֹנָא
דְּלַעִילָא. וְכָלְא אֲתַרְשִׁים בְּעֵבִידַת מִשְׁפָּנָא.

הָא חֲזִי, בְּשַׁעְתָּא דְאָמַר לִיהַ קֹדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
לְמֹשֶׁה עֶבֶיד מִשְׁפָּנָא, הָוֵה קָאִים מֹשֶׁה
תּוֹהָא, דְּלָא יָדַע מַה לְמַעֲבַד, עַד דְּאֲחֲזִי לִיהַ
קֹדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּעֵינָא, כְּמַה דְּכָתִיב, (שְׁמוֹת כ"ה)
וּרְאָה וַעֲשֵׂה בְּתַבְּנִיתֶם אֲשֶׁר אֶתָּה מֵרְאָה בְּהָר.
מָאִי בְּתַבְּנִיתֶם. אֵלֶּא אֹלִיפְנָא, דְּאֲחִמִּי לִיהַ
קֹדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְמֹשֶׁה, דִּיּוֹקְנָא דְּכָל מְלָה
וּמְלָה, כְּהָהוּא דִּיּוֹקְנָא דְאִיהוּ לְעִילָא, וְכָל חַד
וְחַד הָוֵה עֶבֶיד דִּיּוֹקְנָא דִּילִיהַ כְּדִיּוֹקְנָא (דְאִיהוּ
לְעִילָא וְכָל חַד חַד חַד עֶבֶיד דִּיּוֹקְנָא דִּילִיהַ כְּדִיּוֹקְנָא) דְאִיהוּ אֲתַעֲבִיד
בְּאַרְעָא.

אֲשֶׁר אֶתָּה מֵרְאָה בְּהָר, אֲשֶׁר אֶתָּה רוֹאָה
מִיבְעֵי לִיהַ. אֵלֶּא אֹלִיפְנָא,
דְּאֶסְפַּקְלָרְיָא דְלָא נְהָרָא, הָוֵה אֲחִמִּי לִיהַ
בְּגוּיָה כָּל אֵינּוּן גּוּוֹנִין וְדִיּוֹקְנִין דְּאֲתַעֲבִידוּ
לְתַתָּא, כְּהָאִי חִיזוּ דְאֲחֲזִי בְּגוּיָה כָּל אֵינּוּן
דִּיּוֹקְנִין.

מִשְׁמַע דְּכָתִיב אֲשֶׁר אֶתָּה מֵרְאָה, אֶתָּה, רָזָא
דְּאֶסְפַּקְלָרְיָא דְלָא נְהָרָא, דְאֲחֲזִי לִיהַ

שְׁכַתוּב כּוֹנֵן שְׁמַיִם בְּתִבּוּנָה.
בְּדַעַת - שְׁכַתוּב בְּדַעַתוֹ תְּהוֹמוֹת
נִבְקָעוּ. הָרִי כְּלָם בְּקִיּוּם הָעוֹלָם.
וּבְשִׁלְשֵׁת אֵלֶּה נִבְנֵה הַמִּשְׁכָּן,
שְׁכַתוּב (שְׁמוֹת ל"א) וְאִמְלֵא אוֹתוֹ רוּחַ
אֱלֹהִים בְּחֻכְמָה וּבְתִבּוּנָה וּבְדַעַת.
וְכָר הַשְּׁלֵשָׁה רְמוּזִים בְּפָסוּק הַזֶּה.
בְּרֵאשִׁית, הֵינִנוּ שְׁכַתוּב בְּחֻכְמָה.
בְּרָא אֱלֹהִים, הֵינִנוּ שְׁכַתוּב
בְּתִבּוּנָה. אֵת הַשָּׁמַיִם, הֵינִנוּ
שְׁכַתוּב בְּדַעַת. וְכָלְם כְּתוּבִים
בְּמַעֲשֵׂה הַמִּשְׁכָּן. וּבְסוּד זֶה כְּתוּב,
אֵלֶּה פְּקוּדֵי הַמִּשְׁכָּן - זֶה סוּד
הַחֻכְמָה. מִשְׁפָּן הָעֵדוּת - זֶה סוּד
הַתִּבּוּנָה. אֲשֶׁר פֶּקַד עַל פִּי מֹשֶׁה
- זֶה סוּד הַדַּעַת. וְהַכֵּל זֶה כְּנֻגָד
זֶה, מִשּׁוּם שֶׁכָּל מַה שֶּׁבָּרָא הַקְּדוֹשׁ
בְּרוּךְ הוּא בְּעוֹלָם הַזֶּה - בְּרָא אוֹתוֹ
כְּמוֹ שְׁלֻמְעֵלָה, וְהַכֵּל נִרְשַׁם
בְּעֵבֹדַת הַמִּשְׁכָּן.

בֵּא וּרְאָה, בְּשַׁעַת שְׁאָמַר הַקְּדוֹשׁ
בְּרוּךְ הוּא לְמֹשֶׁה עֲשֵׂה מִשְׁכָּן,
הִיָּה מֹשֶׁה עוֹמֵד תּוֹהָה, שְׁלָא יָדַע
מַה לַּעֲשׂוֹת, עַד שֶׁהִרְאָה לוֹ
הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּעֵינָי, כְּמוֹ
שְׁכַתוּב (שְׁמוֹת כ"ה) וּרְאָה וַעֲשֵׂה
בְּתַבְּנִיתֶם אֲשֶׁר אֶתָּה מֵרְאָה בְּהָר.
מַה זֶה בְּתַבְּנִיתֶם? אֵלֶּא לְמַדְנֹו
שֶׁהִרְאָה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְמֹשֶׁה
דִּיּוֹקְנָן כָּל דְּכָר וְדְכָר כְּמוֹ אוֹתוֹ
דִּיּוֹקְנָן שֶׁהוּא לְמַעֲלָה, וְכָל אֶחָד
וְאֶחָד הִיָּה עוֹשֵׂה דִיּוֹקְנָן שְׁלוֹ
כְּדִיּוֹקְנָן (שֶׁהוּא לְמַעֲלָה, וְכָל אֶחָד עוֹשֵׂה דִיּוֹקְנָן
שְׁלוֹ כְּדִיּוֹקְנָן) שֶׁהוּא נַעֲשֵׂה בְּאַרְץ.

אֲשֶׁר אֶתָּה מֵרְאָה בְּהָר, אֲשֶׁר אֶתָּה
רוֹאָה הִיָּה צְרִיךְ לְהִיּוֹת! אֵלֶּא
לְמַדְנֹו שְׁאֶסְפַּקְלָרְיָה שְׁאֵינָה
מְאִירָה הִיָּה מֵרְאָה לוֹ בְּתוֹךְ כָּל
אוֹתָם הַגּוּוֹנִים וְהַדִּיּוֹקְנָאוֹת
שֶׁנַּעֲשׂוּ לְמַטָּה, כְּמֵרְאָה הַזֶּה
שֶׁהִרְאָה בְּתוֹכּוֹ כָּל אוֹתָם
דִּיּוֹקְנָאוֹת.

כְּמִשְׁמַע שְׁכַתוּב אֲשֶׁר אֶתָּה
מֵרְאָה, אֶתָּה - סוּד הַאֶסְפַּקְלָרְיָה

שאינה מאירה שהראה לו בתוך כל אותם הדיוקנאות. והיה משה רואה אותם כל דבר ודבר על תקונו כמו שרואה בתוך עצשית ותוף מראה שמראה את כל הדיוקנאות. וכשהסתכל בהם משה, התקשה לפניו. אמר לו הקדוש ברוך הוא, אתה בסימנך ואני בסימני. אז התישב משה בכל מעשה.

בשנעשה כל המעשה, הצטרף משה למנות הכל, כדי שלא יאמרו ישראל שנסאך כסף וזהב ועלה לקחת אותם. ולכן הצטרף למנות את החשבון לפני ישראל, משום שכתוב (במדבר לב) והייתם נקים מה' ומישראל.

ורבן כתוב, אלה פקודי המשכן משכן העדת, שהרי רוח הקדש היתה מראה לכלם את חשבון כל הזהב והכסף שנדבו ישראל, ורוח הקדש היתה אומרת: וכסף פקודי העדה מאת כפר וגו', כל הזהב העשוי למלאכה וגו'. משום שהקדוש ברוך הוא התרצה בהם באותם האמנים, ורצה להוציא את נאמנותם לפני כלם.

אלה פקודי המשכן. בא וראה, באותה שעה שנעשה מעשה המשכן, היה הצד האחר הולך ומשוטט כדי להסטיין, ולא מצא עלה על נאמנות האמנים, עד שהקדוש ברוך הוא כופף אותו לפני משה, והוא עשה חשבון של נאמנות בעל כרחו, ועלתה נאמנותם לכל. וסוד זה שכתוב אלה פקודי המשכן. והרי בארנו, אלה - כמו שנאמר (ישעיה מט) גם אלה תשפחנה. וכתוב אשר פקד על פי משה, ששם התמנה ונפקד עד שנעשה החשבון של בית המשכן לפני משה וכל ישראל. אלה פקודי המשכן משכן העדות.

בגויה כל אינון דיוקנין. והיה חמי לון משה כל מלה ומלה על תקונייה, כמה דחמי גו עצשיתא, וגו חזו דאחזי כל דיוקנין. וכד אסתפל בהו משה, אתקשי קמיה, אמר ליה קדשא ברין הוא, משה, את בסימניך, ואני בסימני פדין אתיישב משה בכל עבידתא.

כד אתעביד כל עבידתא, אצטריך משה לממני כלא, בגין דלא יימרון ישראל דאשתאר כספא ודהבא, ואסתליק לנטלא ליה. ועל דא אצטריך לממני חשבנא קמיהו דישראל, בגין דכתיב, (במדבר לב) והייתם נקים מי' ומישראל.

ובגין דא כתיב, אלה פקודי המשכן משכן העדות, דהא רוחא דקודשא, הוה אחזי לכלא, חשבנא דכל דהבא וכספא דנדיבו ישראל, ורוח קדשא הוה אמר וכסף פקודי העדה מאת כפר וגו', פל הזהב העשוי למלאכה וגו'. בגין דקודשא ברין הוא אתרעי בהו, באינון אמנין, ובצא לאפקא מהימנותא דילהון קמי פלא.

אלה פקודי המשכן. תא חזי, בההיא שעתא דעבידתא דמשכנא אתעביד, הוה סטרא אחרא אזיל ושאט לאסטאה, ולא אשפחת עילה על מהימנותא דאומנין, עד דקודשא ברין הוא כפיף ליה לקמיה דמשה, ואיהו עביד חשבנא דמהימנותא בעל פרחיה, וסליק מהימנותא דילהון לגבי כלא. ורזא דא דכתיב אלה פקודי המשכן. והא אוקימנא, אלה: כמה דאת אמר, (ישעיה מט) גם אלה תשפחנה. וכתיב, אשר פקד על פי משה, דתמן אתמני ואתפקיד, עד דאתעביד חשבנא דבי משכנא, קמי משה וישראל פלהו. (דף רכ"א ע"ב)

אלה פקודי המשכן משכן העדות. (שמות לח)

איזו עדות? אלא פעמים כתוב
כאן משפן, אחד למעלה ואחד
למטה, והמשפן נקרא משפן
העדות, ואיזו עדות? כמו שנאמר
שבטי י"ה עדות לישראל. שם זה
הוא עדות לישראל.

כמו כן (תהלים פא) עדות ביהוסף
שמו. עדות שם זה ביהוסף, היא
עדות ודאי. שתי האותיות הללו
מעידות עדות בכל מקום, וכאן
הוא עדות. ומשום כך משפן
העדת, המשפן של העדות הזו,
ולכן נקרא משפן, על סוד השם
הקדוש הזה. והינו שכתוב (שם קלב)
ועדתי זו אלמדם. משום שמקום
זה הוא סתר ונגיזת הכל.

אשר פקד על פי משה - עד כאן
לא ידענו אם המשפן פקד או
העדות הזו. אלא פקד ודאי זו
עדות. משום שמיום שהסתלקו
האבות מהעולם וכל אותם
שבטים בני יעקב, ונשארו ישראל
בגלות באותן צרות, נשפחה מהם
ידיעת סוד השם הקדוש העליון
הזה, שהוא שם העדות, קיימם
של שמם וארץ, ששתי האותיות
הללו בארו עליונים ותחתונים
וכל צדדי העולם.

בין שבא משה, נפקד ונזכר השם
הזה בעולם. שכשהיה בסנה, מיד
שאל על השם הזה, שכתוב
ואמרו לי מה שמו מה אמר
אלהם. ושם נפקד השם הזה על
פי משה.

עבדת הלויים. מה זה עבדת
הלויים? אלא סוד זה, שכתוב
(במדבר יח) ועבד הלוי הוא. הוא -
זה סוד השם הקדוש שנקרא הוא,
ולא נקרא אלה. ומשום כך
עבודת הלויים ודאי. דבר אחר
עבדת הלויים - שהם נוטלים את
המשפן על כתפיהם ממקום

על כתפיהו מאתר לאתר,

מאן עדות. אלא תרי זמני כתיב הכא משפן,
חד לעילא, וחד לתתא. ומשפן אקרי משפן
העדות. ומאן עדות. כמה דאת אמר (תהלים קכב)
שבטי יה עדות לישראל. שמא דא, איהו
עדות לישראל.

בגוונא דא (תהלים פא) עדות ביהוסף שמו, עדות
שם זה ביהוסף, איהו עדות ודאי,
אלין תרין אתוון סהדין סהדותא בכל אתר,
והכא איהו עדות. ובגין כן, משפן העדות,
משפנא דהאי עדות. ועל דא משפנא אקרי,
על רזא דשמא דא קדישא. והיינו דכתיב,
(תהלים קלב) ועדתי זו אלמדם, בגין דהאי אתר,
איהו סתימו ונגיזו דכלא.

אשר פקד על פי משה, עד הכא לא ידענא,
אי האי משפנא פקד, או האי עדות.
אלא פקד ודאי האי עדות. בגין דמן יומא
דאסתליקו אבהן מעלמא, וכל אינון שבטין
בנוי דיעקב, ואשתארו ישראל בגלותא,
באינון עאקו, אתנשי מנייהו ידיעא דרזא
דשמא קדישא עלאה דא, דאיהו שמא
דעדות, קיומא דשמא וארעא, דאלין תרין
אתוון, אוקימו עילאי ותתאי, וכלהו סטרין
דעלמא.

בין דאתא משה, אתפקד ואדכר שמא דא
בעלמא. דכד הוה בסנה מיד שאיל על
שמא דא, דכתיב, (שמות ג) ואמרו לי מה שמו
מה אמר אליהם. ותמן אתפקד שמא דא על
פי משה.

עבדת הלויים, מאי עבדת הלויים. אלא רזא
דא דכתיב, (במדבר יח) ועבד הלוי הוא.
הוא: דא רזא דשמא קדישא, דאקרי הוא,
ולא אקרי אלה. ובגין דא עבודת הלויים ודאי.
דבר אחר עבדת הלויים, דאינון נוטלין משפנא

למקום, שכתוב (במדבר ז) ולבני קהת לא נתן כי עבדת הקדש עלהם בפתח ישאו.

א"ה פקודי המשפן משפן העדת וגו'. רבי אבא פתח, (ישעיה יא) והיה ביום ההוא שרש ישי וגו'. והיה ביום ההוא, בזמן שהקדוש ברוך הוא ירבה שלום בעולם, יתקיים השרש של עץ החיים. ואותו שרש, ממנו יתקמו שאר השרשים למטה, שכלם נשרשו והתקיימו ממנו.

אשר עמד לנס עמים, שהרי הוא עומד לנס ולאות לסוד השם הקדוש. אליו גוים ידרשו, ששם סוד הקיום של השם הקדוש, ומשום כך אליו גוים ידרשו, כמו שנאמר (שם ב) והלכו עמים רבים ואמרו לכו ונעלה אל הר ה' וגו', ועל זה - אליו גוים ידרשו. והיתה מנוחתו כבוד, מנוחתו - זה בית המקדש, שכתוב (תהלים קלב) זאת מנוחתי עדי עד. כבוד - שפך נקרא שם ה' באותו זמן, שכתוב (ישעיה ל) והיה אור הלבנה כאור החמה ואור החמה יהיה שבעתים.

ומנוחתו של אותו שרש ישי, שנקרא כבוד ה', לא ימנה ולא יעמד בחשבון לעולם. מה הטעם? (משום שהרי עומד בחשבון עתה, ובאותו זמן לא יעמד בחשבון. מה הטעם?) משום שכל מה שעומד בחשבון, לא שורות שם ברכות בשלמות. והברכות שורות במה שלא עומד בחשבון. בזמן הראשון עמד בחשבון, שכתוב אלה פקודי המשפן.

בא וראה, המשפן הזה עומד בחשבון, ולכן הצטרף לתפלת משה, שישרו עליו ברכות, שכתוב ויברך אתם משה. ואיזו ברכה ברוך אתם? יהי רצון שתשרה ברכה על מעשי ידיכם.

דכתיב, (במדבר ז) ולבני קהת לא נתן פי עבודת הקדש עליהם בפתח ישאו.

א"ה פקודי המשפן משפן העדות וגו'. (שמות לח) רבי אבא פתח, (ישעיה יא) והיה ביום ההוא שרש ישי וגו'. והיה ביום ההוא, בזמן דקודשא בריך הוא יסגי שלמא בעלמא, יתקיים שרשא דאילנא דחיי, וההוא שרשא, מניה יתקיימו שאר שרשין לתתא, דכלהו אשתרשין ואתקיימן מניה.

אשר עומד לנס עמים, דהאי איהו קיימא לנסא ולאת לרזא דשמא קדישא. אליו גוים ידרשו, דתמן רזא דקיימא דשמא קדישא, ובגין כך אליו גוים ידרשו. כמה דאת אמר, (ישעיה ב) והלכו עמים רבים ואמרו לכו ונעלה אל הר יי' וגו', ועל דא, אליו גוים ידרשו. והיתה מנוחתו כבוד, מנוחתו, דא בי מקדשא. דכתיב, (תהלים קלב) זאת מנוחתי עדי עד. כבוד, דהכי אקרי כבוד יי' בההוא זמנא, דכתיב, (ישעיה ל) והיה אור הלבנה כאור החמה ואור החמה יהיה שבעתים.

ומנוחתו דההוא שרש ישי, דאתקרי כבוד יי', לא יתמני, ולא יקום בחושבנא לעלמא. מאי טעמא. (ר"א בגין דהא קיימא בחושבנא השתא וההוא זמנא לא יתקיים בחושבנא. מאי טעמא) בגין דכל מה דקיימא בחושבנא, לא שריין תמן ברקאן בשלימו. וברקאן שריין במה דלא קיימא בחושבנא. בזמנא קדמאה קיימא בחושבנא, דכתיב אלה פקודי המשפן.

הא חזי, משפנא דא קיימא בחושבנא, ובגין כך אצטרף לצלותא דמשה, דישרי עליה ברקאן, דכתיב ויברך אותם משה, ומה ברכה בריך לון, יהא רעוא דתשרי ברכה על עובדי דיכוון. וברקאן לא שראן על האי חשבנא עד

הואיל ונפקד על ידי משה, כל שכן וכל שכן ששורים בו ברכות. ועל זה כתוב, אלה פקודי המשפן משפן העדת אשר פקד על פי משה.

אלה פקודי המשפן. רבי חזקיה פתח ואמר, (שמות א) אל תקרב הלם של נעליך מעל רגליך וגו'. פסוק זה פרושהו, שהפרידו הקדוש ברוך הוא מאשתו כדי להדבק בשכינה, שכתוב כי המקום אשר אתה עומד עליו אדמת קדש הוא. אדמת קדש - זו שכינה. הדבקות קדושה נדבק משה באותה שעה למעלה.

שאו הקדוש ברוך הוא קשר אותו בחביבות שלמעלה, ונפקד להיות ממנה גדול על הבית, והוא גזר והקדוש ברוך הוא עושה, שכתוב (במדבר טז) ופצתה האדמה את פיה וגו', וכתוב ויהי ככלתו לדבר וגו', ותפקע האדמה. וכתוב (שם י) קומה ה'. שובה ה'. זהו שכתוב אשר פקד על פי משה. על פי משה נתקן ונפקד בכל. הפקידה של המשפן היתה על ידי משה, שכתוב (שמות א) פקד פקדתי אתכם. שהיא היתה קול שהוציא את אותו דבור ועשה לו פקידה לצאת מן הגלות, ועכשו נפקד להמשיך קדושה ממעלה למטה, כמו שנאמר (שם כה) ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם.

ובצלאר בן אורי בן חור למטה יהודה וגו'. אמר רבי יהודה, הרי נאמר שהרי בצלאר היה מצד הימין, והוא התקין תקון הכל. ועוד, שהרי יהודה הוא שליט ומלך על כל שאר השבטים וממנו יצא מי שהתקין את כל המשפן. בצלאר, הרי פרושה בצל אל. ומיהו בצל אל? זה ימין. ועוד, מצד זה התקין הכל, וירש חכמה לעשות כל מעשה.

בתיב, אלה פקודי המשפן משפן העדות אשר פקד על פי משה.

אלה פקודי המשפן. (שמות לח) רבי חזקיה פתח ואמר, (שמות ג) אל תקרב הלום של נעליך מעל רגליך וגו'. האי קרא אוקמוה, דפריש ליה קדשא בריך הוא מאתתיה, בגין לאתדבקה בשכינתא, דכתיב, (שמות ג) פי המקום אשר אתה עומד עליו אדמת קדש הוא. אדמת קדש, דא שכינתא, אתדבקותא קדישא אתדבק משה בההיא שענתא לעילא. דברין קדשא בריך הוא קשיר ליה בחביבותא דלעילא, ואתפקד רב ממנא על ביתא, ואיהו גזיר, וקודשא בריך הוא עביד, דכתיב, (במדבר טז) ופצתה האדמה את פיה וגו', וכתוב (במדבר טז) ויהי ככלותו לדבר וגו', ותפקע האדמה. וכתוב, (במדבר י) קומה יי'. שובה יי'. הדא הוא דכתיב אשר פקד על פי משה. על פי משה אתתקן, ואתפקד בכלא. פקידה דמשפן הוה על ידא דמשה, דכתיב (שמות ג) פקד פקדתי אתכם, דאיהו הוה קול, דאפיק להווא דבור, ועביד ליה פקידה לנפקא מן גלותא. והשתא אתפקדא לאמשכא קדשה מעילא לתתא, כמה דאת אמר (שמות כה) ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם.

ובצלאר בן אורי בן חור למטה יהודה וגו'. (שמות לח) אמר רבי יהודה, דא אתמר, דהא בצלאר מסטרא דימינא הוה, ואיהו אתקין תקונא דכלא. ותו, דהא יהודה איהו שליטא ומלכא על כל שאר שבטין, ומגיה נפק מאן דאתקין כל משכנא. בצלאר, דא אוקמוה, בצל אל, ומאן איהו בצל אל. דא ימינא. ותו, מסטרא דא אתקין כלא, וירית חכמתא למעבד כל עבידא.

וְאֵתוֹ אֶהְיֶיב בֶּן אַחִיסֶמֶךְ
לְמִטָּה דָן. זְהוּ מִצַּד הַשְּׂמָאל,
זְהוּ מִצַּד הַדִּין הַקָּשָׁה (הַקְדוּשׁ),
וְהָרִי פְרֻשׁוֹהַ שְׁהָרִי מִשְׁנֵי צַדִּדִים
אֵלָיו נִעֲשֶׂה הַמִּשְׁכָּן וְהַתְּתַקֵּן
בָּהֶם לְהַתְקַשֵּׁר בָּהֶם לְהִיּוֹת בֵּין
יְמִין וְשְׂמָאל, וְהָרִי נִתְבָּאֵר
וּפְרֻשׁוֹהָ.

פְּתַח וְאָמַר, (תְּהִלִּים מִח) יִפֶּה נוֹף
מְשׁוּשׁ כָּל הָאָרֶץ הִר צִיּוֹן יִרְפְּתִי
צְפוֹן קְרִיַת מְלֶךְ רַב. בֹּא וּרְאֵה,
כִּשְׁפָרָא הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא אֵת
הָעוֹלָם, זָרַק אֲבָן אַחַת נִכְבְּדָה
מִתַּחַת פְּסָא כְבוֹדוֹ וְשִׁקַּע אוֹתָהּ
עַד הַתְּהוֹם, וּרְאֵשׁ אֶחָד שֶׁל
אוֹתָהּ אֲבָן נִעוּץ בְּתוֹךְ
הַתְּהוֹמוֹת, וּרְאֵשׁ אַחַר לְמַעְלָה,
וְאוֹתוֹ הִרְאֵשׁ הָאֶחָד הָעֲלִיּוֹן הוּא
נִקְדָּה אַחַת (עֲלִיּוֹנָה) שְׁעוֹמֶדֶת
בְּמִרְכָּז הָעוֹלָם, וּמִשָּׁם הַתְּפַשֵּׁט
הָעוֹלָם לְיְמִין וּלְשְׂמָאל וּלְכָל
הַצַּדִּדִים, וְהַתְּקִיִּם בְּאוֹתָהּ נִקְדַּת
הַמִּרְכָּז, וְאוֹתָהּ אֲבָן נִקְרָאת אֲבָן
הַשְּׂתִיָּה, שְׂמֻמָּנָה נִשְׁתַּל הָעוֹלָם
לְכָל הַצַּדִּדִים. עוֹד שְׂתִיָּה - שֵׁת
יָ"ה. הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא שֵׁם
אוֹתָהּ לְהִיּוֹת יְסוּד הָעוֹלָם
וְהַשְּׂתִלַּת הַכֹּל.

בְּשִׂרְשָׁה גּוֹנִים הַתְּפַשְׂטָה הָאָרֶץ
סְבִיב אוֹתָהּ נִקְדָּה. הַתְּפַשְׂטוֹת
רִאשׁוֹנָה סְבִיב אוֹתָהּ נִקְדָּה, כָּל
צְחוֹת וְזַכּוֹת הָאָרֶץ שֵׁם הֵם
עוֹמְדִים, וְשֵׁם הֵם. וְזוֹ עוֹמְדַת
לְמַעְלָה עַל כָּל הָאָרֶץ סְבִיב
אוֹתָהּ נִקְדָּה. הַתְּפַשְׂטוֹת שְׁנִיָּה
סְבִיב אוֹתָהּ הַתְּפַשְׂטוֹת
רִאשׁוֹנָה, אֵין שֵׁם צְחוֹת וְזַכּוֹת
כְּאוֹתָהּ רִאשׁוֹנָה, אֲבָל הוּא דִק
וְצַח בְּצְחוֹת שֶׁל הָעֶפְרָא יוֹתֵר מִכָּל
שָׂאֵר עֶפְרָא אַחַר. הַתְּפַשְׂטוֹת
שְׁלִישִׁית הִיא חֲשׁוֹף וְגִסּוֹת הָעֶפְרָא
יוֹתֵר מִכָּל, וּסְבִיב זֶה עוֹמְדִים
מִי הָאוּקְיָנוֹס שְׂסוּבֵב כָּל
הָעוֹלָם. נִמְצָא שְׂאוֹתָהּ נִקְדָּה

וְאֵתוֹ אֶהְיֶיב בֶּן אַחִיסֶמֶךְ לְמִטָּה דָן, דָּא אִיהוּ
מִסְטָרָא דְשְׂמָאלָא, דָּא אִיהוּ מִסְטָרָא
דְדִינָא קְשִׁיא, (נ"א קְרִיָּשָׁא) וְהָא אוּקְמוּהָ, דְהָא
מִתְרִין סְטְרִין אֵלִין, אֲתַעְבִּיד מִשְׁכְּנָא, וְאֲתַתְּקֵן
בָּהוּ, לְאַתְקִשְׂרָא בָּהוּ, לְמַהוּי בֵּין יְמִינָא
וְשְׂמָאלָא, וְהָא אֲתַמַּר וְאוּקְמוּהָ.

פְּתַח וְאָמַר, (תְּהִלִּים מִח) יִפֶּה נוֹף מְשׁוּשׁ כָּל הָאָרֶץ
הִר צִיּוֹן יִרְפְּתִי צְפוֹן קְרִיַת מְלֶךְ רַב. תָּא
חֲזִי, כִּד בְּרָא קְדָשָׁא בְרִיךְ הוּא עַלְמָא, אֲשֶׁדִּי
חַד אַבְנָא יְקִירָא מִתַּחֲת פְּרִסִי יְקָרִיָּה, וְשִׁקַּע
עַד תְּהוֹמָא, וּרְיִשָׁא חַדָּא דְהוּא אַבְנָא נְעִיץ
גּוֹ תְּהוֹמֵי, וּרְיִשָׁא אַחְרָא לְעִילָא, וְהוּא רִישָׁא
אַחְרָא עַלְאָה, אִיהוּ חַד נִקְוֶדָה (עֲלָאָה) דְקִיָּמָא
בְּאַמְצְעִיתָא דְעַלְמָא, וּמִתְּתַמֵּן אֲתַפְשֵׁט עַלְמָא
לְיְמִינָא וְשְׂמָאלָא וּלְכָל סְטְרִין, וְאַתְקִיָּים
בְּהִיא נִקְוֶדָה אֲמַצְעִיתָא, וְהִיא אַבְנָא
אַתְקִרִי שְׂתִיָּה, דְמִנָּה אֲשֶׁתִּיל עַלְמָא לְכָל
סְטְרִין. תּוֹ שְׂתִיָּה, שֵׁת יָ"ה, קְדָשָׁא בְרִיךְ הוּא
שְׂוִי לָהּ לְמַהוּי יְסוּדָא דְעַלְמָא וְשְׂתִילוֹ דְכֹלָא.

(דף רכ"ב ע"ב)

בְּתַלְתָּ גּוֹוִינִין אֲתַפְשֵׁטת אַרְעָא סְחַרְנִיָּה דְהוּא
נִקְוֶדָה, אֲתַפְשֵׁטוּתָא קְדָמָאָה, סְחַרְנִיָּה
דְהוּא נִקְוֶדָה, כָּל צְחוֹתָא וְזַכּוֹתָא דְאַרְעָא
קִיָּמָא תְּתַמֵּן, וְתַמֵּן אִיהוּ. וְהִיא קִיָּמָא לְעִילָא
עַל כָּל אַרְעָא סְחַרְנִיָּה דְהוּא נִקְוֶדָה.
אַתְפְּשֵׁטוּתָא תְּנִיָּנָא, סְחַרְנִיָּה דְהוּא
אַתְפְּשֵׁטוּתָא קְדָמָאָה, לָאו אִיהוּ צְחוֹתָא
וְזַכּוֹתָא כְּהוּא קְדָמָאָה, אֲבָל אִיהוּ דְקִיק וְצַח
בְּצְחוֹתָא דְעֶפְרָא, יִתִּיר מִכָּל שָׂאֵר עֶפְרָא אַחְרָא.
אַתְפְּשֵׁטוּתָא תְּלִיתָאָה, אִיהוּ חֲשׁוֹף וְגִסּוֹ
דְעֶפְרָא יִתִּיר מִכָּל, וְסְחַרְנִיָּה דְהִיא, קִיָּמִין
מִיָּין דִּימָא דְאוּקְיָנוֹס, דְאַסְחַר כָּל עַלְמָא.
אַשְׂתַּכַּח דְהוּא נִקְוֶדָה קִיָּמָא בְּאַמְצְעִיתָא,

עומדת במרכז, וכל הגונים של ההתפשטות של העולם סביבה. התפשטות ראשונה הוא בית המקדש, וכל אותם היכלות ועזרות, וכל אותו תקופה שלו וירושלים, וכל העיר מהחומות ופנימה. התפשטות שנייה - כל ארץ ישראל שהתקדשה בקדשה. התפשטות שלישית הוא כל שאר הארץ, מקום בית מושב שאר העמים, וגם האוקיינוס שסובב הכל.

והרי פרשוה שסוד זה גוני העין שסובבים אותה נקדה של מרכז העין, שהיא מראה של כל העין, כמו שאותה נקדת המרכז שאמרנו שהיא מראה של הכל, ושם עומד בית קדש הקדשים וארון וכפרת שהם המראה של הכל. נמצא שאותה נקדה היא המראה של כל העולם. ועל זה כתוב יפה נוף משוש כל הארץ הר ציון וגו'. יפה: שפיר ההוא חזו וחדוה דכלא. נוף: נופא דאילנא דאיהו שפירו דכלא.

האילו, שהוא היפי של הכל. בא וראה, היפי של העולם והמראה של העולם לא נראה בעולם, עד שנבנה והוקם המשכן ונכנס הארון לתוך הקדש. מאותה שעה נראה המראה של הכל בעולם והתמקן העולם, והולכים באותו משכן ובאותו ארון, עד שמגיעים לאותה נקדה שהיא יפה נוף שמחת הכל. כיון שהגיעו לשם, אז פתח הארון ואמר, (תהלים קלב) זאת מנוחת עדי עד פה אשב כי אוייתה.

רבי ייסא אמר, הפסוק הזה אמרה אותו כנסת ישראל בשעה שנבנה בית המקדש ונכנס הארון למקומו. רבי חזקיה אמר, הקדוש ברוך הוא אמר אותו על כנסת ישראל כשישראל עושים רצונו, שהרי אז הקדוש ברוך הוא

וכלהו גוונין דאתפשטותא דעלמא סחרניה. אתפשטותא קדמאה איהו בי מקדשא, וכל אינון היכלין ועזרות, וכל ההוא תקונא דיליה, וירושלם, וכל מתא משורא ולגו. אתפשטותא תניינא, כל ארעא דישראל דאתקדשת בקדושה. אתפשטותא תליתאה, איהו כל שאר ארעא, אתר בי מותבא דשאר עמין. וימא דאוקיינוס דסתרא כלא.

והא אוקמוה, דרזא דא גוונין דעינא, דסתרון לההוא נקודה דאמצעיתא דעינא, דאיהו חיזו דכל עינא, כגוונא דההיא נקודה אמצעיתא דקאמרן, דאיהו חיזו דכלא, ותמן קאים בית קדש הקדשים, וארון וכפרת, דאינון חיזו דכלא. אשתכח, ההוא נקודה חיזו דכל עלמא. ועל דא כתיב, יפה נוף משוש כל הארץ הר ציון וגו'. יפה: שפיר ההוא חזו וחדוה דכלא. נוף: נופא דאילנא דאיהו שפירו דכלא.

הא חזי, שפירו דעלמא, וחיזו דעלמא, לא אתחזי בעלמא, עד דאתבני ואתקם משכנא, ועאל ארונא לגו קדשא. מההיא שעתא, אתחזי חיזו דכלא בעלמא, ואתתקן עלמא, ואזלי בההוא משכנא ובההוא ארונא, עד דמטי לההיא נקודה דאיהי יפה נוף חדוה דכלא. כיון דמטו להתם כדון פתח ארונא ואמר, (תהלים קלב) זאת מנוחת עדי עד פה אשב כי אוייתה.

רבי ייסא אמר, האי קרא כנסת ישראל אמרה ליה, בשעתא דאתבני בי מקדשא, ועאל ארונא לאתריה. רבי חזקיה אמר, קדשא בריך הוא אמר ליה, על כנסת ישראל, כד ישראל עבדין רעותיה, דהא כדון קדשא בריך הוא יתיב על כרסי יקריה, וחיים על עלמא, ובכרחה

יושב על פסא כבודו וחס על העולם, וברכה ושלום וחביבות הכל נמצאים. ואז אמר, זאת מנוחתי עדי עד.

ובא ראה, בפעם שכל האמנים התחילו לעשות האמנות, אותו מעשה ממש שהתחילו היה נשלם מעצמו. הם מתחילים - והיא משלימה את המעשה, היא ממש. מנין לנו? שפתוב ותכל כל עבדת משפן אהל מועד.

במו זה - (בראשית ב) ויכלו השמים והארץ. ואם תאמר, ויכל אלהים ביום השביעי - ודאי כף הוא! שכל העולם, אף על גב שכל המעשים נשלמו כל אחד ואחד, כל העולם לא היה שלם בקיומו עד שבא היום השביעי. שפשבא היום השביעי, אז נשלמו כל המעשים, והשלים בו הקדוש ברוך הוא את העולם. זהו שפתוב ויכל אלהים ביום השביעי מלאכתו אשר עשה. בזה נשלם, בקיום כל מעשה שעשה, ועל זה ויכל אלהים ביום השביעי.

ובשנבנה בית המקדש, כל מעשה שנעשה - נעשה מעצמו. האמנים התחילו - והמעשה נראה להם להעשות ונרשם לפנייהם והשתלם מעצמו. והרי פרושה, שפתוב (מלכים א-ו) והבית בהפנתו. לא כתוב והבית פאשר בניהו, אלא בהפנתו, שהוא נשלם מעצמו. וכתוב אבן שלמה מסע נבנה. לא כתוב בניהו, אלא נבנה, הוא מעצמו נבנה. וכל בכל מעשה שהוא קדוש, משתלם מעצמו.

ובצלאר בן אורי בן חור. פסוק זה למדנו, שרוח הקדש הכריזה עליו לעיני ישראל ואמר: ובצלאר בן אורי בן חורי למטה

ושלום וחביבותא דכלא אשתכח. וכדין אמר זאת מנוחתי עדי עד.

ותא חזי, בשעתא דכלהו אומנין שארו למעבד אומנותא, ההוא עובדא ממש דשראן, איהי אשתלימת מגרמה. אינון שראן, ואיהי אשתלימת עבידתא, איהי ממש, מנלן, דכתיב ותכל כל עבודת משפן אהל מועד.

בגוונא דא (בראשית ב) ויכלו השמים והארץ. ואי תימא, ויכל אלהים ביום השביעי, ודאי הכי הוא, דכל עלמא, אף על גב דכל עבידן אשתלימו כל חד וחד, עלמא כלא לא הוה שלים בקיומיה, עד דאתא יומא שביעאה, דכד אתא יומא שביעאה, כדין אשתלימו כל עבידן, ואשלים ביה קדשא בריך הוא עלמא, הדא הוא דכתיב ויכל אלהים ביום השביעי מלאכתו אשר עשה. בהאי, אשתלים בקיומא כל עבידתא דעבד, ועל דא ויכל אלהים ביום השביעי.

וכד אתבניי בי מקדשא, כל עבידתא דאתעביד, איהי מגרמה אתעבידת. אמנין שראן, ועבידתא אתחזיאת לון למעבד, ואתרשימת קמייהו, ואשתלימת היא מגרמה. והא אוקמוה, דכתיב, (מלכים א ו) והבית בהפנתו. והבית פאשר בניהו לא כתיב. אלא בהפנתו. דאיהי אשתלימת מגרמה. וכתוב אבן שלמה מסע נבנה. בניהו לא כתיב. אלא נבנה הוא מגרמיה נבנה, וכן בכל עבידתא דאיהי קדישא, איהי אשתלימת מגרמה. (ד)

ר"ג ע"א).

ובצלאר בן אורי בן חור. (שמות לח) האי קרא אוליפנא, דרוח קדשא אכריז עליה

לעיניהון דישראל, ואמר ובצלאר בן אורי בן חור למטה יהודה עשה את

יְהוֹדָה עֲשֵׂה אֶת כָּל אֲשֶׁר צִוָּה ה' אֶת מֹשֶׁה. וְאֵתוֹ אֶהְלִיב בֵּן אַחִיסֶמֶךְ, מֵה זֶה וְאֵתוֹ? אֵלָּא לְמַדְּנוּ שְׂאֵהְלִיב לֹא עֲשֵׂה מֵעֲשֵׂה לְבָדוֹ, אֵלָּא עִם בְּצַלָּאֵל, וְעִמּוֹ עֲשֵׂה כָּל מֵה שֶׁעֲשֵׂה. זֶהוּ שְׁכַתּוּב וְאֵתוֹ, וְאֵתוֹ וְלֹא לְבָדוֹ. מִכָּאֵן שֶׁהַשְּׂמָאל בְּכָלֵל יְמִין תְּמִיד, וְעַל זֶה כְּתוּב (שְׁמוֹת ל"א) וְאֲנִי הִנֵּה נֹתְתִי אֹתוֹ אֶת אֶהְלִיב. זֶה יְמִין וְזֶה שְׂמָאל.

אֲרֵה פְּקוּדֵי הַמִּשְׁכָּן מִשְׁכַּן הַעֲדֹת אֲשֶׁר פָּקַד עַל פִּי מֹשֶׁה וְגו'. רַבִּי יִיסָא אָמַר, פִּיּוֹן שֶׁעָשׂוּ כָּל הַחֲכָמִים אֶת הַמִּשְׁכָּן, צָרִיף לְהַחֲזִיר חֲשֻׁבּוֹן מִכָּל אוֹתָם הַמַּעֲשִׂים שֶׁנַּעֲשׂוּ בוֹ. מֵה הַטַּעַם? מִשּׁוֹם שֶׁכָּל חֲשֻׁבּוֹן וְחֲשֻׁבּוֹן, כְּשֶׁהִיָּה נַעֲשֵׂה חֲשֻׁבּוֹן, כָּף הַתְּקִים אוֹתוֹ מַעֲשֵׂה, וְהַתְּקִים בְּמִקְוָמוֹ. וְיִשְׂרָאֵל כָּלֵם, כְּמוֹ שֶׁנִּתְרַצּוּ בְּמֵה שֶׁנִּדְּבָרוּ בְּרֵאשׁוֹנָה, גַּם כָּף הַתְּרַצּוֹ בְּאוֹתוֹ חֲשֻׁבּוֹן, וְאֵז הַתְּקִים כָּל הַמַּעֲשֵׂה בְּאוֹתוֹ רְצוֹן. וְלִכְּן צָרִיף כָּאֵן חֲשֻׁבּוֹן, מִשּׁוֹם שֶׁבְּזֶה מִתְקִים הַמַּעֲשֵׂה. אֵלֶּה כְּתוּב, וְלֹא כְּתוּב וְאֵלֶּה. אֵלֶּה זֶהוּ חֲשֻׁבּוֹן שְׁפוּסֵל אֶת כָּל הַחֲשֻׁבּוֹנוֹת שֶׁל הַעוֹלָם, וְזֶה הַתְּקִים יוֹתֵר מִכָּלֵם, שֶׁבְּזֶה הַתְּקִים הַמִּשְׁכָּן וְלֹא בְּאַחֵר.

פָּתַח וְאָמַר, (ש"ס ב) וְהִיָּה אֲמוֹנַת עֲתִיד חֶסֶן יִשׁוּעַת חֲכָמַת וְדַעַת יִרְאַת ה' הִיא אוֹצְרוֹ. פְּסוּק זֶה פִּרְשׁוּהוּ הַחֲבָרִים, אֲבָל הָרִי שְׁנִינּוּ, כָּל אֶדָם שֶׁמִּתְעַסֵּק בַּתּוֹרָה בְּעוֹלָם הַזֶּה וְזוֹכֵה לְקַבֵּעַ לָהּ עֵתִים, צָרִיף בְּאֲמוּנָה, שֶׁרְצוֹנוֹ יִתְפַּוֵּן לְקִדּוּשׁ בְּרוּף הוּא, יִתְפַּוֵּן לְשֵׁם שְׁמַיִם, מִשּׁוֹם שֶׁאֲמוּנָה לְכָף הַתְּפוּנָה. חֶסֶן יִשׁוּעַת, לְכָלֵל רַחֲמִים בְּדִין. חֲכָמַת וְדַעַת, שֶׁשְׁנֵי אֵלֶּה שׁוֹרִים זֶה עַל זֶה. זֶה טְמִיר וְגַנּוּז, לְהַשְׁרֹת זֶה עַל זֶה.

כָּל אֲשֶׁר צִוָּה יי' אֶת מֹשֶׁה. וְאֵתוֹ אֶהְלִיב בֵּן אַחִיסֶמֶךְ. מָאִי וְאֵתוֹ. אֵלָּא אוֹלִיפְנָא, דְּאֶהְלִיב לֹא עֲבִיד עֲבִידְתָּא בְּלַחֲדוּי, אֵלָּא עִם בְּצַלָּאֵל, וְעַמִּיָּה עֲבִיד כָּל מֵה דְעֵבֵד. הָדָא הוּא דְכְּתִיב וְאֵתוֹ, וְאֵתוֹ וְלֹא בְּלַחֲדוּי. מִכָּאֵן דְּשְׂמָאלָא אִיהִי בְּכָלֵל יְמִינָא תְּדִיר. וְעַל דָּא כְּתִיב וְאֲנִי הִנֵּה נֹתְתִי אֹתוֹ אֶת אֶהְלִיב, דָּא יְמִינָא וְדָא שְׂמָאלָא.

אֲרֵה פְּקוּדֵי הַמִּשְׁכָּן מִשְׁכַּן הַעֲדוֹת אֲשֶׁר פָּקַד עַל פִּי מֹשֶׁה וְגו'. (שְׁמוֹת ל"ח) רַבִּי יִיסָא אָמַר, פִּיּוֹן דְּעֵבְדוּ כָּל חֲפִימִיָּא יֵת מִשְׁפָּנָא, אֲצִטְרִיף לְמַהְדָּר חֲשֻׁבָּנָא, מִכָּל אֵינּוֹן עֲבִידֵן דְּאֵתְעֵבִידוּ בֵּיה. מָאִי טַעְמָא. בְּגִין דְּכָל חֲשֻׁבּוֹן וְחוֹשֻׁבּוֹן, כַּד הָוֵה אֵתְעֵבִיד חֲשֻׁבָּנָא, הָכִי אֵתְקִיָּים הֵוֵה עֲבִידָא, וְאֵתְקִיָּים בְּאַתְרֵיהּ.

וְיִשְׂרָאֵל כָּלֵהוּ כְּמֵה דְּאֵתְרַעוּ בְּמֵה דְנִדְּבָבוּ בְּקַדְמִיתָא, הָכִי נָמִי אֵתְרַעוּ בְּהֵוֵה חֲשֻׁבָּנָא, וְכִדִּין אֵתְקִיָּים כָּל עֲבִידָא, בְּהֵוֵה רַעוּתָא. וְעַל דָּא אֲצִטְרִיף הָכָא חֲשֻׁבָּנָא, בְּגִין דְּבְּהֵאִי אֵתְקִיָּים עֲבִידָא. אֵלֶּה כְּתִיב, וְלֹא כְּתִיב וְאֵלֶּה. אֵלָּא דָּא אִיהוּ חֲשֻׁבָּנָא דְּפָסִיל כָּל חוֹשֻׁבָּנִין דְּעֵלְמָא, וְדָא אֵתְקִיָּים יִתִּיר מִכָּלֵהוּ, דְּבְּהֵאִי אֵתְקִיָּים מִשְׁפָּנָא, וְלֹא בְּאַחֵרָא.

פָּתַח וְאָמַר, (ישעיה לג) וְהִיָּה אֲמוֹנַת עֲתִיד חֶסֶן יִשׁוּעוֹת חֲכָמַת וְדַעַת יִרְאַת יי' הִיא אוֹצְרוֹ. הֵאִי קָרָא אוֹקְמוּיָהּ חֲבָרִיָּיא, אֲבָל הָא תְּנִינָן, כָּל בַּר נֶשׁ דְּאֵתְעַסֵּק בְּאוֹרִייתָא בְּהֵאִי עֵלְמָא, וְזָכִי לְמִקְבַּע עֲתִין לָהּ, אֲצִטְרִיף בְּאֲמוּנָה, דְּרַעוּתָא דִּילִיָּה יִתְפַּוֵּין לְקוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא, וְיִתְפַּוֵּין לְשֵׁם שְׁמַיִם, בְּגִין דְּאֲמוּנָה לְהָכִי אֵתְפַּוּוֹן. חֶסֶן יִשׁוּעוֹת, לְאַכְלָלָא רַחֲמֵי בְּדִינָא. חֲכָמַת וְדַעַת, דְּתָרִין אֵלִין שְׂרָאן דָּא עַל דָּא. דָּא טְמִיר וְגַנּוּז, לְאַשְׁרָאָה דָּא עַל דָּא.

יִרְאֵת יי' היא אוֹצְרוֹ. אוֹצְרוֹ שֶׁל כָּל אֱלֹהִים, מִשּׁוֹם שִׁירָאת ה' הוּא לֹקַחַת כָּל אוֹתָם נְחָלִים, וְנַעֲשִׂית אוֹצֵר לְכֻלָּם. וּכְשִׁיּוֹצְאִים מִמֶּנָּה כָּל אוֹתָם גְּנוּזִים כְּלָם, מוֹצִיָּאָה אוֹתָם בְּחֻשְׁבוֹן. מִיֵּן לָנוּ? שְׁפֹתוֹב (שיר ו) עֵינֵיךָ בְּרֻכּוֹת בְּחֻשְׁבוֹן. בְּחֻשְׁבוֹן וְדָאֵי עוֹשָׂה, וּמוֹצִיָּאָה אוֹתָם בְּרֻכּוֹת מִים, וּמִשְׁגִּיחָה לְהוֹצִיא הַכֹּל בְּחֻשְׁבוֹן. (ומשקים

לכלם)

וְלָבָן נִקְרָאת אַמּוֹנָה, וּבְכָל נִקְרָאת אַמּוֹנָה, וְהָרִי בְּאֶרְנוֹ. וְמָה אִם כָּאֵן צָרִיף לְהִרְאוֹת אַמּוֹנָה - לְשֹׁאֵר דְּבָרֵי הָעוֹלָם עַל אַחַת פְּמָה וְכַמָּה. וְעַל זֶה הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא הָיָה מוֹדִיעַ לְכָל יִשְׂרָאֵל סוּד הַנְּאֻמָּנוֹת שְׁלָהֶם בְּכָל מָה שֶׁעָשׂוּ, וְהַכֹּל נִתְבָּאֵר.

רַבִּי יוֹסִי וְרַבִּי יִצְחָק הָיוּ הוֹלְכִים בְּדֶרֶךְ. אָמַר רַבִּי יוֹסִי, וְדָאֵי הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא הַתְּרַצָּה בְּבַצְלָאֵל לְעַבּוֹדַת הַמִּשְׁכָּן יוֹתֵר מִכָּל יִשְׂרָאֵל. לָמָּה? אָמַר לוֹ, הַשֵּׁם גּוֹרֵם, וְהָרִי פְּרֻשָׁה, שֶׁהַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא שֵׁם שְׁמוֹת בְּאֶרֶץ לְהַתְּעִטֵּר (לְעוֹרֵר) בְּהֶם וְלַעֲשׂוֹת בְּהֶם מַעֲשֵׂה בְּעוֹלָם. זֶהוּ שְׁפֹתוֹב (תהלים מז) אֲשֶׁר שֵׁם שְׁמוֹת בְּאֶרֶץ. אָמַר לוֹ, סוּד הוּא כָּאֵן. יְהוּדָה הָיָה מִצַּד הַשְּׂמָאל, וְחִזּוֹר וְנִדְבַק בְּיָמִין, וְעַל זֶה בְּצַד זֶה נַעֲשָׂה הַמִּשְׁכָּן. הַתְּחִיל מִצַּד הַשְּׂמָאל, וְנִדְבַק בְּצַד יָמִין, וְאַחֵר כִּף נִכְלָל זֶה בְּזֶה וְנַעֲשָׂה הַכֹּל יָמִין. כְּמוֹ כֵּן הַתּוֹרָה מִתְּחִילָה מִשְּׂמָאל וְנִדְבַקַת בְּיָמִין, וְנִכְלָל זֶה בְּזֶה וְנַעֲשָׂה הַכֹּל יָמִין. רְאוּבֵן הַתְּחִיל מִיָּמִין וְסָטָה לְשְׂמָאל, וְנִסְעוּ עִמּוֹ שָׂאֵר הַשְּׂבֵטִים שֶׁהֵם שְׂמָאל, מִשּׁוֹם שֶׁהַתְּחִיל מִיָּמִין וְסָטָה לְשְׂמָאל.

יִרְאֵת יי' היא אוֹצְרוֹ. אוֹצְרוֹ דְּכָל אֱלִין, בְּגִין דְּהָאֵי יִרְאֵת יי', נִקִּיט כָּל אֵינוֹן נְחָלִין, וְאֵיִהֵי אֲתַעְבִּידַת אוֹצֵר לְכֻלָּהוּ. וְכַד נִפְקִין מִנָּה כָּל אֵינוֹן גְּנוּזִין כְּלָהוּ, אֲפִיק לֹון בְּחוֹשְׁבָנָא. מְנָלָן. דְּכֹתִיב, (שיר השירים ז) עֵינֵיךָ בְּרֻכּוֹת בְּחֻשְׁבוֹן. בְּחֻשְׁבוֹן וְדָאֵי עֲבִיד, וְאַפִּיק אֵינוֹן בְּרֻכּוֹת מִים, וְאַשְׁגַּח לְאַפְקָא כְּלָא בְּחוֹשְׁבָנָא. (ג"א וְאַשְׁקוּ לְבַלָּא).

וְעַל דָּא אֶקְרִי אַמּוֹנָה. וּבְכָלָא אֶקְרִי אַמּוֹנָה, וְהָא אוֹקִימָנָא. וְמָה אִי הִכָּא אֶצְטְרִיף לְאַחֲזָאָה מְהִימְנוּתָא, לְשֹׁאֵר מְלִי דְעֵלְמָא עַל אַחַת פְּמָה וְכַמָּה. וְעַל דָּא, קְדֻשָּׁא בְּרִיף הוּא הָיָה אוֹדַע לְהוּ לְכָל יִשְׂרָאֵל, רְזָא דְמְהִימְנוּתָא דִּילָהוּ, בְּכָל מָה דְעֲבָדוּ, וְכָלָא אֲתַמַּר.

רַבִּי יוֹסִי וְרַבִּי יִצְחָק הָיוּ אֲזֵלִי בְּאַרְחָא, אָמַר רַבִּי יוֹסִי, וְדָאֵי דְקוֹדֶשָׁא בְּרִיף הוּא אֲתַרְעִי בִּיהַ בְּבַצְלָאֵל לְעַבִּידַת מִשְׁפָּנָא, יִתִּיר מִכָּל יִשְׂרָאֵל, אָמַר לִיהַ, שְׂמָא גְרִים, וְהָא אוֹקִמְוִהָ, דְקוֹדֶשָׁא בְּרִיף הוּא שְׁוִי שְׂמָהֶן בְּאַרְעָא, לְאַתְעֵטְרָא (פ"א לְאַתְעֵרָא) בְּהוּ, וְלִמְעַבֵּד בְּהוּ עַבִּידַתָּא בְּעֵלְמָא, הִדָּא הוּא דְכֹתִיב, (תהלים מו) אֲשֶׁר שֵׁם שְׁמוֹת בְּאֶרֶץ.

אָמַר לִיהַ, רְזָא אֵיִהוּ הִכָּא, יְהוּדָה מְסֻטֵּר שְׂמָאֵלָא הוּא, וְאַהֲדָר וְאַתְדַּבֵּק בְּיָמִינָא. וְעַל דָּא, בְּסֻטְרָא דָּא אֲתַעְבִּיד מִשְׁפָּנָא, שְׂאֵרִי מְסֻטֵּר שְׂמָאֵלָא, וְאַתְדַּבֵּק בְּסֻטֵּר יָמִינָא, וְלִבְתֵּר אֲתַכְּלִיל דָּא בְּדָא, וְאַתְעֵבִיד כְּלָא יָמִינָא. כְּגוֹנוֹנָא דָּא אוֹרִייתָא, שְׂאֵרִי מִשְּׂמָאֵלָא, וְאַתְדַּבֵּק בְּיָמִינָא, וְאַתְכְּלִיל דָּא בְּדָא, וְאַתְעֵבִיד כְּלָא יָמִינָא. רְאוּבֵן שְׂרָא מִיָּמִינָא, וְסָטָא לְשְׂמָאֵלָא, וְנִטְלוּ עִמֵּיהַ אֵינוֹן שְׂאֵר שְׂבֵטִין, דְּאֵינוֹן שְׂמָאֵלָא, בְּגִין דְּשְׂאֵרִי מִיָּמִינָא וְסָטָא לְשְׂמָאֵלָא.

יהודה שרא משמאל, שרא משמאל, בגין דאתי מסטר שמאל, ואתדבק בימינא, ומשכנא בסטרא דא אתעביד. שארי מסטר שמאל, ואתדבק בסטר ימינא, ועל דא, בצלאל איהו דאתי מסטריה, עבד משכנא ואתתקן לגביה. והא אוקמוה, דקודשא בריה הוא אתרעי ביה, ובריר ליה מפלא (דף רכ"ג ע"ב) לעבידתא דא.

ויהב ליה חכמה ותבונה ודעת, כמה דאוקמוה. בגין דעמיה הוה בקדמיתא סכלתנו דלפא, דכתיב ובלב כל חכם לב נתתי חכמה. בגין דקודשא בריה הוא לא יהיב חכמתא, אלא למאן דאית ביה חכמתא, ואוקמוה חברייא ואתמר. וכן פגיונא דא בצלאל. רבי שמעון אמר, בצלאל שמו גרם לו, ועל חכמתו נקרא כך, וסוד המלה בצלאל - בצל אל.

פתח ואמר, (שיר ב) כתפוח בעצי היער כן דודי וגו'. בצלו - הינו בצלאל, שהוא התקין המשפן ועשה אותו, שכתוב חמדתי וישבתי. שהמשפן נחמד לשבת בו, שהוא עשה חמדה לכנסת ישראל, וכנסת ישראל יושבת בצל האל. וזהו בצלאל.

ופריו מתוק לחכי, שזהו שעושה פרות טובים בעולם, שכתוב (הושע יד) ממני פריה נמצא. מי הוא פרי? אלה הם נשמות הצדיקים, שהם פרי מעשיו של הקדוש ברוך הוא, שאותו נהר שיוצא מעדן מוציא וזורק נשמות לעולם, והם הפרות של הקדוש ברוך הוא, ומשום כך פריו. זהו כמו שאמרנו.

בצלו - זהו בצלאל. ועל זה תקון המשפן על ידי בצלאל היה. ומשום כך, ובצלאל כן אורי כן חור. כן אורי - זה אור השמש

יהודה שרא משמאל, שרא משמאל, בגין דאתי מסטר שמאל, ואתדבק בימינא, ומשכנא בסטרא דא אתעביד. שארי מסטר שמאל, ואתדבק בסטר ימינא, ועל דא, בצלאל איהו דאתי מסטריה, עבד משכנא ואתתקן לגביה. והא אוקמוה, דקודשא בריה הוא אתרעי ביה, ובריר ליה מפלא (דף רכ"ג ע"ב) לעבידתא דא.

ויהב ליה חכמה ותבונה ודעת, כמה דאוקמוה. בגין דעמיה הוה בקדמיתא סכלתנו דלפא, דכתיב ובלב כל חכם לב נתתי חכמה. בגין דקודשא בריה הוא לא יהיב חכמתא, אלא למאן דאית ביה חכמתא, ואוקמוה חברייא ואתמר. וכן פגיונא דא בצלאל. רבי שמעון אמר, בצלאל שמו גרם לו, ועל חכמתיה אקרי הכי, ורזא דמלה בצלאל, בצל אל.

פתח ואמר, (שיר השירים ב) כתפוח בעצי היער כן דודי וגו'. בצלו: הינו בצלאל, דאיהו אתקין משכנא, ועביד ליה. דכתיב חמדתי וישבתי. דמשכנא חמידא איהו למיתב ביה, דאיהו עביד חמודא לכנסת ישראל, וכנסת ישראל יתבא בצלא דאל. ודא איהו בצלאל.

ופריו מתוק לחכי, דדא איהו דעביד פירין טבין בעלמא, דכתיב, (הושע יד) ממני פריה נמצא. מאן הוא פרי. אלין אינון נשמתהון דצדיקייא, דאינון איבא דעובדוי דקודשא בריה הוא. דההוא נהר דנפיק מעדן, איהו אפיק וזריק נשמתין לעלמא, ואינון פירין דקודשא בריה הוא, ובגין כך פריו. דא איהו כדקאמרן.

בצלו: דא הוא בצלאל. ועל דא תקוונא דמשכנא על ידא דבצלאל הוה. ובגין כך ובצלאל כן אורי כן

בצלו: דא הוא בצלאל. ועל דא תקוונא דמשכנא על ידא דבצלאל הוה. ובגין כך ובצלאל כן אורי כן

חור. בן אורי, דא נהורא דשמשא דנפיק. בן אורי, דא ימינא. בן חור, דא איהו שמאלא. בן אורי בן חור, (ס"א בן חור בן חורי) ועל דא אשתלים ביה דינא דקודשא בריה הוא בעובדא דעגלא.

בל הזהב העשוי. (שמות לח) מההיא שענתא דיהבו ליה ישראל, הוה עשוי ואתתקן מקדמת דנא, בכל מלאכת הקדש, כל ההוא דהבא, אתעביד ואתתקן בכל מלאכת הקדש. מאי טעמא. בגין דבכל דרגא ודרגא, הוה אתתקן ביה דהבא. דלית שלימו אלא רחמי ודינא, ועל דא דהבא הוה אזיל בכל מלאכת הקדש, בכל ההיא עבידתא דאקרי קדש, הוה אזיל בה דהבא, דהבא בכלא.

רבי אבא רבי יוסי ורבי חזקיה הוו יתבין ולעאן באורייתא, אמר ליה רבי חזקיה לרבי אבא, הא חמינן דקודשא בריה הוא אתרעי בדינא בכלא, לאתערבא דא בדא, ואיהו אריה דינא בחייבי עלמא, אי איהו אתרעי בדינא, אמאי סליק ליה מחייבא. אמר ליה, פמה טורין אתעקרו במלה דא, אבל פמה מלין גלי בוצינא קדישא בהאי ותא חזי, דינא דקודשא בריה הוא אתרעי ביה, איהו דינא בריר, איהו דינא דאתער רחימו וחדוה. אבל חייבא כד אינון בעלמא, פלהו דינא דזוהמא. פלהו דינא דלא אתרעי ביה קדשא בריה הוא פלל. ועל דא, לא בעי לאתערבא דינא קדישא בדינא מסאבא דזוהמא, עד דאיהו אשתאי מגרמיה, ולאובדא ליה מן עלמא דאתי, ויהוה דינא דזוהמא דביה איהו אוביד ליה מעלמא.

פתח ואמר (תהלים צב) בפרח רשעים פמו עשב

שיוצא. בן אורי - זה ימין. בן חור - זה שמאל. בן אורי בן חור (כו חור בן חורי). ועל זה נשלם בו דינו של הקדוש ברוך הוא במעשה העגל.

בל הזהב העשוי - מאותה שעה שנתנו לו ישראל, היה עשוי ונתתקן מקדם לכהן. בכל מלאכת הקדש - כל אותו זהב נעשה ונתתקן בכל מלאכת הקדש. מה הטעם? משום שבכל דרגה ודרגה היה מתתקן בה זהב, שאין שלמות אלא ברחמים ודין, ועל זה זהב היה הולף בכל מלאכת הקדש. בכל אותה עבודה שנקראת קדש היה הולף בה זהב, זהב בכל.

רבי אבא, רבי יוסי ורבי חזקיה היו יושבים ועוסקים בתורה. אמר לו רבי חזקיה לרבי אבא, הרי אנו רואים שהקדוש ברוך הוא רוצה בדין בכל לערב זה בזה, והוא מאריך דין לרשעי העולם. אם הוא רוצה בדין, למה מסלק אותו מן הרשעים? אמר לו, פמה הרים נעקרו בדבר הזה, אבל פמה דברים גלה המנוחה הקדושה בזה.

ובא ראה, הדין שהקדוש ברוך הוא רוצה בו הוא דין ברור, הוא דין שמעורר אהבה ושמחה. אבל הרשעים, פשהם בעולם, פלם דין של זממה, פלם דין שלא רוצה בו הקדוש ברוך הוא פלל. ועל זה לא צריך לערב דין קדוש בדין טמא של זממה, עד שמתבלה מעצמו ומאבדו מהעולם הבא, ואותו דין של זממה שבו, הוא מאבד אותו מן העולם.

פתח ואמר, (תהלים צב) בפרח רשעים פמו עשב ויציצו כל פעלי און להשמדם עדי עד. הפסוק

ויציצו כל פועלי און להשמדם עדי עד, האי קרא אוקמוה, אבל

הַזֶּה פָּרְשׁוּהוּ. אָבָל בֹּא וּרְאֵה, בְּפָרֹחַ רְשָׁעִים כְּמוֹ עֹשֵׁב, כַּעֲשׂוֹב הַזֶּה שֶׁהוּא בִּיבֵשׁ בְּאֶרֶץ וְהוּא יִבֵּשׁ, כַּשְּׁשׂוּרִים בּוֹ מִיַּם הוּא פּוֹרֵחַ, וְאוֹתוֹ יִבֵּשׁ פּוֹרֵחַ. וּכְאִילָן הַזֶּה קָצוּץ שְׁצִץ מִחֲדָשׁ, וְלֹא מִצֵּד אֲלֵא אוֹתָם פְּאֹרוֹת לְצַד זֶה וּלְצַד זֶה, שֶׁהֵם עֲנָפִים שְׁעוֹלִים, וְלַעוֹלָמִים לֹא עוֹלָה אֵילָן כְּפִי שְׁהִיָּה בְּרֵאשׁוֹנָה לְהִיּוֹת אֵילָן, וְכָל זֶה לְהַשְׁמֵדֵם עַדִּי עַד, לְעַקְרֵם מִהַשְּׁרָשִׁים וּמִהַכֹּל.

עוֹד יֵשׁ סוּד אַחַר בְּזֵה, עַל שֶׁהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מְאָרִיךְ רְגוּזוֹ עִם הַרְשָׁעִים בְּעוֹלָם הַזֶּה, מִשּׁוּם שֶׁהַעוֹלָם הַזֶּה הוּא חֶלֶק שֶׁל הַצַּד הָאֲחֵר, וְהַעוֹלָם הַבָּא הוּא צַד הַקְּדוֹשָׁה. וְהוּא חֶלֶק הַצַּדִּיקִים, שֶׁהַצַּדִּיקִים יִהְיוּ בּוֹ בְּעֶטְרַת הַכְּבוֹד שֶׁל רַבּוֹנָם. וּשְׁנֵי הַצַּדִּידִים הִלְלוּ עוֹמְדִים זֶה כְּנֶגֶד זֶה. זֶה צַד הַקְּדוֹשָׁה, וְזֶה הַצַּד הָאֲחֵר שְׁטָמָא. זֶה עוֹמֵד לְצַדִּיקִים, וְזֶה עוֹמֵד לְרְשָׁעִים. וְהַכֹּל זֶה כְּנֶגֶד זֶה. אֲשֶׁרִי הַצַּדִּיקִים שְׁאִין לָהֶם חֶלֶק בְּעוֹלָם הַזֶּה, אֲלֵא בְּעוֹלָם הַבָּא.

בֹּא וּרְאֵה, הַכֹּל הַתְּפִקֵּן וְהַתְּגַלֵּה לְפָנֵי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְאִף עַל פִּי שֶׁבִּלְק וּבִלְעָם לֹא הַתְּפִקֵּנוּ עַל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, הַכֹּל הַתְּפִקֵּן לְפָנָיו, וְלֹא גָרַע מִשְׁכָּרָם כְּלוּם בְּעוֹלָם הַזֶּה. בְּאוֹתוֹ זְמַן שֶׁלְטוֹ עַל יִשְׂרָאֵל, שָׁגַרְם אוֹתוֹ קֶרֶן לְהַסְתַּלֵּק מִיִּשְׂרָאֵל עֲשָׂרִים וָאַרְבָּעָה אֲלָף, פָּרַט לְכָל אֱלוֹ שְׁנֵי הַרְגוֹ, שִׁפְתוֹיב (בַּמְדַּבֵּר כַּה) הִרְגוּ אִישׁ וְאִנְשָׁיו הַנְּצַמְדִים לְבַעַל פְּעוֹר, וְכַתוּב קַח אֶת כָּל רְאִשֵׁי הָעָם וְהוֹקַע אוֹתָם לָהּ. וְעַד כַּעַת אוֹתוֹ קֶרֶן הִזָּה תְּלוּי לְהַפְרַע מִיִּשְׂרָאֵל. שְׁבַעָה מִזְבַּחוֹת כְּחֻשְׁבוֹן אַרְבָּעִים וּשְׁנַיִם.

תָּא חֲזִי, בְּפָרֹחַ רְשָׁעִים כְּמוֹ עֹשֵׁב. כִּהְיָה עֲשׂוֹב דְּאִיהוּ בִּיבֵישׁוּ דְאַרְעָא, וְאִיהוּ יְבִישָׁא, כַּד שְׂרָאן בִּיה מִיָּא אֶפְרִיחַ, וְהִהוּא יְבִישׁוּ אַתְּפָרַח. וְכִהְיָ אֵילָנָא קָצִיצָא דְנִצְיִן, וְלֹא סָלִיק אֲלֵא אֵינוֹן פְּאֹרוֹת, לְסִטְרָ דָּא וְלְסִטְרָ דָּא, דְּאֵינוֹן עֲנָפִין דְסִלְקִין, וְלַעֲלָמִין לֹא סָלִיק אֵילָנָא, כַּד הָוֵה בְּקַדְמִיתָא לְמַהְיִי אֵילָנָא. וְכָל דָּא, לְהַשְׁמֵדֵם עַדִּי עַד, לְאַעְקָרָא לֹון מִשְׁרָשִׁין וּמִכְּלָא.

הֵו רְזָא אַתְרָא אִית בְּהָא, עַל דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אָרִיךְ רוּגְזִיה בְּחֵיבִיא בְּהָא עֲלָמָא, בְּגִין דְּהָא עֲלָמָא, אִיהוּ חוּלְקָא דְסִטְרָא אַתְרָא. וְעֲלָמָא דְאַתִּי אִיהוּ סִטְרָא דְקְדוּשָׁה. וְאִיהוּ חוּלְקָא דְצַדִּיקִיָּא, לְמַהְיִי צַדִּיקִיָּא אֵינוֹן בְּעִטְרָא דִיקְרָא דְמֵאֲרִיהוֹן בִּיה. וְתֵרִין סִטְרִין אֲלִין, קִימִין דָּא לְקַבֵּל דָּא. דָּא (דף רכ"ד ע"א) סִטְרָא דְקְדוּשָׁה. וְדָא סִטְרָא אַתְרָא דְמִסְאַבָּא. דָּא קִימָא לְצַדִּיקִיָּא, וְדָא קִימָא לְרְשִׁיעִיָּא, וְכֹלָא דָּא לְקַבֵּל דָּא. זְכָאִין אֵינוֹן צַדִּיקִיָּא, דְלִית לֹון חוּלְקָא בְּהָא עֲלָמָא, אֲלֵא בְּעֲלָמָא דְאַתִּי.

תָּא חֲזִי כֹלָא אַתְתְּקֵן וְאַתְגַּלִּי קִמִּי קְדֻשָׁא בְּרִיךְ הוּא. וְאִף עַל גַּב דְּבִלְק וּבִלְעָם לֹא אַתְפֹּונוּ לְגַבִּי קְדֻשָׁא בְּרִיךְ הוּא, כֹּלָּא אִיהוּ מִתְּתִקֵּן קִמִּיה, וְלֹא גָרַע מֵאֲגַר דְּלֵהוֹן כְּלוּם בְּהָא עֲלָמָא. בְּהִהוּא זְמַנָּא שְׁלִיטוּ עַל יִשְׂרָאֵל, דְּגָרְם הִהוּא קוּרְבָנָא, לְאַסְתַּלְקָא מִיִּשְׂרָאֵל אַרְבָּעָה וְעֶשְׂרִין אֲלָפִין, בַּר כָּל אֵינוֹן דְּאַתְקֻטְלוּ, דְּכַתִּיב, (בַּמְדַּבֵּר כַּה) הִרְגוּ אִישׁ אִנְשָׁיו הַנְּצַמְדִים לְבַעַל פְּעוֹר, וְכַתִּיב קַח אֶת כָּל רְאִשֵׁי הָעָם וְהוֹקַע אוֹתָם לִי. וְעַד כַּעַת הִהוּא קֶרֶן הִזָּה תְּלוּי לְאַתְפָּרַעָא מִנְהוֹן דִּישְׂרָאֵל. שְׁבַעָה מִדְּבַחֵן כְּחוּשְׁבוֹן אַרְבָּעִין וּשְׁנַיִם.

רבי שמעון אמר, בא וראה, אותם ארבעים ושנים קרבנות עשו בלק ובלעם, ונטלו אותם מאותו הצד האחר לקדוש-ברוך הוא, ועל זה הנה תלוי אותו קרבן, שיטל אותו הצד האחר, שנקרא קללה, מישראל. ועד עכשו לא גבה מהם. וזהו סוד (מלכים-ב) ויפן אחריו ויראם. ויפן אחריו - אחריו שכינה, שעמד הצד האחר לאחור. ויראם - הסתפל בהם אותו הצד האחר וראה אותם שראויים להענש, ועל זה - ויקללם בשם ה'. בשם ה' - להוציא אותו שם ה' מחיוב זה, מאותו חיוב של אותו קרבן שהקריב אותו צד אליו, והפל מתקן לפני הקדוש ברוך הוא ולא נאבד דבר. כמו כן הפל התפקן לפני הקדוש ברוך הוא, הן לטוב הן לרע.

בא וראה, דוד הוא הנה שברח לפני שאול, ועל זה גרם שנאבדו כל אותם כהני נוב, ולא נשאר מפלם - רק אביתר לבדו שברח. וזה גרם כמה רעות בישראל, ומת שאול ובניו, ונפלו מישראל כמה אלפים ורכבות. ועם כל זה, אותו חטא הנה תלוי על דוד לגבותו ממנו, עד שקל בני דוד נאבדו ביום אחד, ולא נשאר מהם אלא יואש לבדו, שננב. כמו שלא נשאר מאחילך - רק אביתר לבדו. ועד עכשו אותו חטא הנה תלוי לעשות דין על נוב על אותו חטא של נוב, שכתוב (ישעיה') עוד היום בנב לעמד, ופרשוה.

כמו זה - כל הזנה העשוי למלאכה. מה זה העשוי? כאן הסתפל הקדוש ברוך הוא כשנתנו ישראל זהב לעגל, והקדוש ברוך הוא הקדים להם זהב זה לרפואה, שהרי זהב המשפן הקדים להם לאותו הזנה

רבי שמעון אמר, תא חזי, אינון ארבעין ותרין קרבנין עבדו בלעם ובלק, ונטלו לון מההוא סטרא אחרא לגבי קדשא בריך הוא, ועל דא הנה תלי ההוא קרבנא, לנטלא ליה ההוא סטרא אחרא דאקרי קללה מישראל, ועד השתא לא גבה מנייהו. ודא איהו רזא (מלכים ב) ויפן אחריו ויראם. ויפן אחריו, אחריו שכינתא, דקיימא סטרא אחרא לאחורא. ויראם. אסתפל בהו ההוא סטרא אחרא, וחקמא לון דאתחזון לאתענשא, ועל דא ויקללם בשם יי'. בשם יי' לאפקא ההוא שם יי' מחיובא דא. מההוא חיובא דההוא קרבן דאקריב ההוא סטרא לגביה. וכלא איהו מתתקן קמיה דקודשא בריך הוא, ולא אתאביד מלה. כגוונא דא, פלא אתתקן קמיה דקודשא בריך הוא, הן לטב הן לביש.

תא חזי, דוד איהו הנה דערק קמיה דשאול. ועל דא גרים, דאתאבידו כל אינון כהני דנוב, ולא אשתאר מפלהו בר אביתר בלחודוי דערק. ודא גרים כמה בישין בישראל, ומית שאול ובנוי, ונפלו מישראל כמה אלפין ורבבן. ועם כל דא, ההוא חובה הנה תלי על דוד לגבות מניה, עד דכל בנוי דדוד אתאבידו ביומא חד, ולא אשתאר מנייהו אלא יואש בלחודוי, דאתגניב. כגוונא דלא אשתאר מאחילך בר אביתר בלחודוי. ועד פען ההוא חובא הנה תלי, למעבד דינא על נוב, על ההוא חובה דנוב, דכתיב, (ישעיה') עוד היום בנוב לעמוד ואוקמוה.

כגוונא דא, כל הזנה העשוי למלאכה. מאי העשוי. הכא אסתפל קדשא בריך הוא, פד יהבו ישראל דהבא לעגלא, וקודשא בריך הוא אקדים לון דהבא דא לאסוותא,

שָׁנָתָנוּ לַעֲגֹל. שְׁכַל הַזֶּהָב שֶׁהִיא עֲמָהּ וְנִמְצָא עִמָּהּ, נִתְּנוּ לְתַרומַת הַמִּשְׁכָּן. הִהְיָה עוֹלָה בְדַעְתָּךְ, שֶׁכִּשְׁעִשׂוּ אֶת הָעֲגֹל נִמְצָא עִמָּהּ זֶהָב, וְהֵם פָּרְקוּ אֲזִינֵיהֶם לְטַל אוֹתוֹ זֶהָב, שֶׁכְּתוּב (שְׁמוֹת לב) וַיִּתְּפְּרוּ כָּל הָעָם אֶת נְזָמֵי הַזֶּהָב אֲשֶׁר בְּאֲזִינֵיהֶם! וְעַל זֶה הַקָּדִים זֶהָב הַתְּרוּמָה, לְכַפֵּר עַל

הַמַּעֲשֵׂה הַזֶּה. (ומשום כך)

וּבַצִּלְאֵל בֶּן אוּרִי בֶן חוּר לְמִטֵּה יִהוּדָה, מִצַּד הַמַּלְכוּת עָשָׂה אֶת כָּל אֲשֶׁר צִוָּה ה' אֶת מֹשֶׁה, שֶׁהָרִי כָּל אֲמֹנוֹת הַמִּשְׁכָּן הַתְּתַקְנָה בָּהֶם וְעַל יְדֵיהֶם. בַּצִּלְאֵל עָשָׂה אֶת הָאֲמֹנוֹת, וּמֹשֶׁה הִתְקִין אֶת הַכֹּל אַחֵר כֶּף. מֹשֶׁה וּבַצִּלְאֵל הָיוּ כְּאֶחָד. מֹשֶׁה לְמַעַלָּה - בַּצִּלְאֵל תַּחְתּוּי. סִיּוֹם הַגּוֹף כְּמוֹ הַגּוֹף. בַּצִּלְאֵל וְאַהֲלִיָּהָב, הָרִי פְּרוּשָׁה - זֶה יָמִין וְזֶה שְׂמָאל, וְהַכֹּל אֶחָד. וּמִשׁוּם כֶּף, וּבַצִּלְאֵל בֶּן אוּרִי בֶן חוּר לְמִטֵּה יִהוּדָה וְגו', וְאִתּוֹ אַהֲלִיָּהָב בֶּן אַחִיסָמֶךְ לְמִטֵּה דָן וְגו'.

כִּי הַזֶּהָב הָעֲשׂוּי לְמִלְאכָה בְּכָל מְלָאכַת הַקֹּדֶשׁ וְגו'. רַבִּי יוֹסִי פִתַּח אֶת הַפְּסוּק בְּאֵלִישַׁע, שֶׁכְּתוּב (מַלְכִים-בב) וַיַּעַל מִשֶּׁם בֵּית אֵל וְהוּא עָלָה בְּדֶרֶךְ וְגו'. וּנְעָרִים קְטַנִּים, הָרִי פְּרוּשָׁה - מְנוּעָרִים הָיוּ מִכָּל דְּבָרֵי הַתּוֹרָה וּמִכָּל מִצְוֹת הַתּוֹרָה. קְטַנִּים - קְטַנֵּי אֲמוּנָה, וְהַתְּחִיבוּ בְּדִין הָעוֹלָם הַזֶּה וּבְדִין שֶׁל הָעוֹלָם הַבָּא. יֵצְאוּ מִן הָעִיר - יֵצְאוּ מִסוּד הָאֲמוּנָה. כְּתוּב כֹּאֵן יֵצְאוּ מִן הָעִיר, וְכְתוּב שֵׁם (הוֹשַׁע יא) וְלֹא אָבּוֹא בְּעִיר. (מסוד הָאֲמוּנָה נִקְרָא עִיר, תַּהֲלִים מַח) עִיר ה' צְבָאוֹת עִיר אֱלֹהִינוּ.

וַיִּפֶן אַחֲרָיו וַיֵּרָאֵם. וַיִּפֶן אַחֲרָיו, שֶׁהִסְתַּפֵּל לְאַחֲרָיו אִם יִחְזְרוּ בְּתִשׁוּבָה וְאִם לֹא. וַיֵּרָאֵם, מֵה זֶה וַיֵּרָאֵם? הִסְתַּפֵּל בָּהֶם שֶׁהָרִי אֵין

דֵּהֵאֵי דִּהְבָּא דְּמִשְׁכְּנָא אֲקָדִים לוֹן, לְהֵהוּא דִּהְבָּא דִּיִּהְבוּ לַעֲגֹלָא, דְּכָל דִּהְבָּא דִּיהוּה עִמָּהוֹן, וְאַשְׁתַּכַּח עִמָּהוֹן, יִהְבוּ לְאַרְמַת מִשְׁכְּנָא. סִלְקָא דַּעְתָּךְ, דְּכַד עָבְדוּ יַת עֲגֹלָא אֲשֶׁתַּכַּח עִמָּהוֹן דִּהְבָּא, וְאִינוּן פְּרִיקוּ אוּדְנִיִּיהוּ לְנִטְלָא הֵהוּא דִּהְבָּא, דְּכַתִּיב, (שְׁמוֹת לב) וַיִּתְּפְּרוּ כָּל הָעָם אֶת נְזָמֵי הַזֶּהָב אֲשֶׁר בְּאֲזִינֵיהֶם. וְעַל דָּא אֲקָדִים דִּהְבָּא דְאַרְמוּתָא. לְכַפֵּרָא עַל עוֹבְדָא דָּא. (חִסְר) (וּבְגִין כֶּף).

וּבַצִּלְאֵל בֶּן אוּרִי בֶן חוּר לְמִטֵּה יִהוּדָה, מִסְטָרָא דְּמַלְכוּתָא עָשָׂה אֶת כָּל אֲשֶׁר צִוָּה יי' אֶת מֹשֶׁה. דִּהָא כָּל אוּמְנוּתָא דְּמִשְׁכְּנָא אֲתַתְּקַנַּת בֵּהוּ, וְעַל יְדֵיִיהוּ. בַּצִּלְאֵל אִיהוּ עָבִיד אוּמְנוּתָא, וּמֹשֶׁה אִיהוּ אֲתַקִּין כָּלָא לְבַתֵּר. מֹשֶׁה וּבַצִּלְאֵל כְּחָדָא הוּו, מֹשֶׁה לְעִילָא, בַּצִּלְאֵל תַּחְתּוּתִיה, סִיּוּמָא דְּגוּפָא כְּגוּפָא. בַּצִּלְאֵל וְאַהֲלִיָּאָב, הָא אוּקְמוּהָ, דָּא יְמִינָא, וְדָא שְׂמָאלָא, וְכָלָא חַד. וּבְגִין כֶּף, וּבַצִּלְאֵל בֶּן אוּרִי בֶן חוּר לְמִטֵּה יִהוּדָה וְגו', וְאִתּוֹ אַהֲלִיָּאָב בֶּן אַחִיסָמֶךְ לְמִטֵּה דָן וְגו'.

כִּי הַזֶּהָב הָעֲשׂוּי לְמִלְאכָה בְּכָל מְלָאכַת הַקֹּדֶשׁ וְגו'. (שְׁמוֹת לח) רַבִּי יוֹסִי פִתַּח קָרָא בְּאֵלִישַׁע, דְּכַתִּיב, (מַלְכִים ב ב) וַיַּעַל מִשֶּׁם בֵּית אֵל וְהוּא עוֹלָה בְּדֶרֶךְ וְגוּמַר. וּנְעָרִים קְטַנִּים. הָא אוּקְמוּהָ, מְנוּעָרִים הוּו מִכָּל מְלֵי אוּרִיתָא וּמִכָּל פְּקוּדֵי אוּרִיתָא. קְטַנִּים (דף רכ"ד ע"ב) זְעִירֵי מְהִימְנוּתָא, וְאַתְחִיבוּ בְּחִיּוּבָא דֵּהֵאֵי עֲלִמָּא, וּבְחִיּוּבָא דְעֲלִמָּא דְאַתִּי. יֵצְאוּ מִן הָעִיר, נִפְקוּ מִרְזָא דְמְהִימְנוּתָא. כְּתִיב הֵכָּא יֵצְאוּ מִן הָעִיר, וְכְתִיב הָתֵם (הוֹשַׁע יא) וְלֹא אָבּוֹא בְּעִיר. (ס"א מְרָא

דְּמְהִימְנוּתָא אֲקָרִי עִיר (תַּהֲלִים מַח) עִיר יי צְבָאוֹת עִיר אֱלֹהִינוּ).

וַיִּפֶן אַחֲרָיו וַיֵּרָאֵם, וַיִּפֶן אַחֲרָיו, דְּאַסְתַּפֵּל לְאַחֲרָא, אִי יִהְדְּרוּן בְּתִיּוּבְתָא, וְאִם

זרע מתקן עתיד לצאת מהם, ופרשוה. ויראם, הרי פרשוה שנעשו בליל יום הכפורים, מיד - ויקללם בשם ה'.

וסוד הוא בפסוק הזה. ויפן אחריו - הסתכל בהם אם יענש עליהם והתפנה מזה, כמו שנאמר (במדבר יב) ויפן אהרן, שהתפנה מצרעתו. אף כאן התפנה מענשם. ויראם, שהיו עומדים אחר כך לעשות כמה רעות לישראל.

ויפן אחריו, כמו שנאמר (בראשית יט) ותבט אשתו מאחריו. מה זה מאחריו? מאחורי השכינה. אף כאן ויפן אחריו - הסתכל מאחורי השכינה וראה את כלם. שהרי באותו לילה ששולטת על כפרת חטאיהם של ישראל, התעברו מהם אמותיהם. מיד - ויקללם בשם ה' ותצאנה שתיים דבים מן היער. שתיים דבים? שנים דבים היה צריך להיות! מה זה שתיים דבים? נקבות היו ובניהם. ותבקענה מהם ארבעים ושנים ילדים, הרי פרשוה - כנגד הקרבנות של בלק.

ויהי זהב התנופה, למה נקרא זהב התנופה, ולא נקרא כסף? כסף התנופה? אלא שני אלו נקראו כסף: זהב התנופה, ונחשת התנופה. ולא נקרא כסף התנופה, אלא אלו נקראו כסף משום שזו היא הסתלקות למעלה, שהרי יש כסף למטה, ואינו זהב (דגומת) התנופה. ובכל מקום תנופה היא הרמה למעלה ולא הורדה למטה.

והוא סוד החשבון הזה, שכל הדרגות והמרכבות הללו פלן עומדות בתנופה (ט), והוא זהב התנופה, וזהו זהב. שכל מה שמתפשט למטה, מסתיר את

ונהירו דיליה, וכד איהו

לאו. ויראם, מאי ויראם. אסתפל בהו, דהא לית זרעא מתתקנא זמין לנפקא מנייהו, ואוקמוה. ויראם, הא אוקמוה, דאתעבידו בליליא דכפורי. מיד ויקללם בשם יי'.

ורזא איהו בהאי קרא, ויפן אחריו, אסתפל בהו, אי יתענש עלייהו, ואתפני מהאי. כמה דאת אמר, (במדבר יב) ויפן אהרן, דאתפני מצרעתיה. אוף הכא אתפני מעונשא דלהון. ויראם, דהו קיימין לבתר למעבד כמה בישין בישראל.

ויפן אחריו, כמה דאת אמר (בראשית יט) ותבט אשתו מאחריו. מאי מאחריו. מאחורי שכינתא. אוף הכא ויפן אחריו, אסתפל מאחורי שכינתא. וחמא לכלהו, דהא בההוא ליליא דשלטא על כפרה דחוביהון דישראל, אתעברו אמהון מנייהו, מיד ויקללם בשם יי'. ותצאנה שתיים דובים מן היער. שתיים דובים, שנים דובים מיבעי ליה, מאי שתיים דובים. נוקבין הו, ובניהו. ותבקענה מהם ארבעים ושנים ילדים, הא אוקמוה לקבל קרבנין דבלק.

ויהי זהב התנופה, (שמות לח) אמאי אקרי זהב התנופה, ולא אקרי הכי כסף התנופה. אלא, תרין אינון דאקרין הכי. זהב התנופה, ונחשת התנופה. ולא אקרי הכי כסף התנופה, אלא אלין אקרין הכי, בגין דאיהו אסתלקותא לעילא, דהא אית הכי לתתא. ולא איהו זהב (בגוונא) דארמותא. ובכל אתר תנופה איהו ארמותא לעילא ולא לנחתא לתתא.

ואיהו רזא דחושבנא דא, דכל אלין דרגין ורתיכין פלהו, קיימי בארמותא (דא), ואיהו דהב ארמותא, ודא איהו דהבא. דכל מה דמתפשט לתתא, אסתים חיזו וטיבו

המראה והטוב והאור שלו, וכשהוא בתנופה, אז הוא זקב טוב בסוד האור שלו. וכל אותו שלמטה - פסלת הזקב, והוא ההתנף שלו.

וכסף פקודי העדה, משום שזה הוא כל מה שמתפשט למטה כף הוא טוב, ואף על גב שאינו בתנופה הזו - הפל הוא לטוב. אבל זקב, כל מה שמתפשט למטה - הפל הוא לרע. זה מתפשט לטוב, וזה מתפשט לרע. ומשום כף צריך להניף תנופה ולהעלות למעלה. וזה צריך להתפשט למטה ולכל הצדדים, משום שעומדים כלם לטוב.

פתח ואמר, (תהלים פד) כי שמש ומגן ה' וגו'. כי שמש - זה הקדוש ברוך הוא. ומגן - זהו הקדוש ברוך הוא. שמש - זהו סוד השם הקדוש יהו"ה, שפאן עומדות כל הדרגות למנוחה. ומגן - זהו סוד השם הקדוש שנקרא אלהים. וסוד זה שפתוב (בראשית טו) אנכי מגן לך. ושמש ומגן זהו סוד השם השלם. חן וכבוד יתן ה', להיות הפל בסוד אחד.

לא ימנע טוב להלכים בתמים - סוד זה (אותו) שפתוב (איוב לח) וימנע מרשעים אורם. וזהו אור ראשון שפתוב בו (בראשית א) וירא אלהים את האור כי טוב, שגנזו והסתירו הקדוש ברוך הוא, כמו שבארנו, וגנזו אותו מרשעים, ומנע אותו פעולם הזה ופעולם הבא. אבל לצדיקים מה פתוב? לא ימנע טוב להלכים בתמים.

זהו אור הראשון שפתוב בו (שם) וירא אלהים את האור כי טוב. ועל זה לא צריך זה להעלות ולהניף אותו, אלא להתפשט ולהתגלות, ולא להתעלות כמו אותו אחר שהוא שמאל, ולכן נקרא אותו תנופה, ולא זה.

בארמותא, פדין איהו דהב טב פרזא דנהירו דיליה. וכל ההוא דלתתא, סוספיתא דדהבא, ואיהו התוכא דיליה.

וכסף פקודי העדה, (שמות לח) בגין דהאי, איהו כל מה דאתפשט לתתא הכי הוא טב, ואף על גב דלאו איהו בהאי ארמותא, פלא הוא לטב. אבל דהבא, פל מה דאתפשט לתתא, פלא הוא לביש. דא, אתפשט לטב. ודא אתפשט לביש. ובגין כן, דא אצטרין לארמא ארמותא, ולאסתלקא לעילא. ודא, אצטרין לאתפשטא לתתא, ולכל סטרין, בגין דכלהו קאים לטב.

פתח ואמר (תהלים פד) כי שמש ומגן יי' וגו'. כי שמש, דא קדשא בריך הוא. ומגן, דא קדשא בריך הוא. שמש: דא הוא רזא דשמא קדישא יהו"ה, דהכא קיימין פל דרגין לניחא. ומגן; דא איהו רזא דשמא קדישא דאקרי אלהים. ורזא דא דכתיב, (בראשית טו) אנכי מגן לך. ושמש ומגן דא איהו רזא דשמא שלים. חן וכבוד יתן יי', למהוי כלא רזא חדא.

לא ימנע טוב להולכים בתמים, רזא דא (הוא) דכתיב, (איוב לח) וימנע מרשעים אורם. ודא איהו נהורא קדמאה, דכתיב ביה (בראשית א) וירא אלהים את האור כי טוב, דגניזו וסתים ליה קדשא בריך הוא, פמה דאוקמוה, ומן חייביא גניזו ליה, ומנע ליה בהאי עלמא, ובעלמא דאתי. אבל לצדיקייא מה כתיב, לא ימנע טוב להולכים בתמים. דא אור קדמאה דכתיב ביה וירא אלהים את האור כי טוב.

ועל דא, לא אצטרין דא לאסתלקא ולאארמא ליה, אלא לאתפשטא ולאתגלאה, ולא לאסתלקא פההוא אחרא, דאיהו שמאלא,

ומשום כך - וכסף פקודי העדה
מאת כפר וגו'.

בא וראה, צד הקמין הוא תמיד
עומד לקים את כל העולם
ולתאיר ולברך אותו, ומשום כך
הכהן שהיה מצד הימין, מזדמן
תמיד לברך את העם, שהרי מצד
הימין באות כל הברכות לעולם,
והכהן נוטל בראש, ועל כך הוא
התמנה לברך למעלה ולמטה.

בא וראה, בשעה שהכהן פורש
ידיו לברך את העם, אזי השכינה
באה ושורה עליו וממלאת את
ידיו. יד ימין עולה למעלה מעל
יד שמאל, כדי להעלות הימין
ולהגבירו על השמאל, ואז כל
הדרגות שפורש בהן את ידיו, כלן
מתברכות ממקור הכל. מקור
הבאר מי הוא? זה צדיק. מקור
הכל זהו עולם הבא, שהוא מקור
עליון שכל הפנים מאירות משם,
שהרי הוא המעין והמקור של
הכל, וכל המאורות והמנורות
משם נדלקים.

כמו כן המקור והמבוע של
הבאר, כל אותן מנורות שלמטה,
כלן מאירות ומתמלאות ממנו
באור, וזה עומד כנגד זה. ומשום
כך, בשעה שהכהן פורש ידיו
ומתחיל לברך את העם, אז
שורות ברכות עליונות ממקור
עליון להדליק מנורות, וכל
הפנים מאירות, וכנסת ישראל
מתעטרת בעטרות עליונות, וכל
אותן ברכות שופעות ונמשכות
ממעלה למטה.

בא וראה, משה צוה - ובצלאל
עשה, להיות הכל בסוד הגוף,
וסיים הגו, שהוא אות ברית
הקדש, להרבות אהבה וקשר של
יחדו במשכן. והכל נעשה בסוד
הימין. ועל זה, בכל מקום שצד

ועל דא אקרי ההוא תנופה, ולאן האי. ובגין
כך וכסף פקודי העדה מאת כפר וגו'.

הא חזי, סטרא דימינא, איהו תדיר קיימא
לקיימא בכל עלמא, ולאנהרא (ד"ר רכ"ה ע"א)
ולברכא ליה. ובגין כך, כהנא דאיהו מסטרא
דימינא, אזדמן תדיר לברכא עמא, דהא
מסטרא דימינא, אתיין כל ברכאן דעלמא,
וכהנא נטיל ברישא, ועל דא אתמנא איהו
לברכא לעילא ולתתא.

הא חזי, בשעתא דכהנא פריש ידוי לברכא
עמא, פדין שכינתא אתיא ושריא עלוהי,
ואמלי ידוי, ידא דימינא זקפא לעילא על ידא
דשמאלא, בגין לסלקא ימינא, ולאנתגברא על
שמאלא. וכדין פלהו דרגין דקא פריש בהו
ידוי, פלהו אתברכאן ממקורא דכלא. מקורא
דבירא מאן איהו. דא צדיק. מקורא דכלא,
דא איהו עלמא דאתי, דאיהו מקורא עלאה
דכל אנפין נהירין מתמן, דהא איהו מבועא
ומקורא דכלא. וכל בוצינין ונהורין, מתמן
אתדליקו.

בגוונא דא, מקורא ומבועא דבירא, כל אינון
בוצינין דלתתא, פלהו אתנהרין
ואתמליין נהורין מניה. ודא קיימא לקבל דא.
ובגין כך, בשעתא דכהנא פריש ידוי, ושריא
לברכא עמא. פדין שראן ברכאן עלאין,
ממקורא עלאה, לאדלקא בוצינין, ונהרין כל
אנפין. וכנסת ישראל אתעטרת בעטרין
עלאין. וכל אינון ברכאן נגדין ואתמשכן
מעילא לתתא.

הא חזי, משה פקיד, ובצלאל עביד, למהוי
כלא ברזא דגופא, וסיימא דגופא דאיהו
את קיימא קדישא, לאסגאה רחימו וקשורא
דיחודא במשכנא. וכלא ברזא דימינא קא אתעביד. ועל דא, בכל אתר

דיחודא במשכנא. וכלא ברזא דימינא קא אתעביד. ועל דא, בכל אתר

הַיָּמִין נִמְצָא, אֵין שׁוֹלֵט בּוֹ עֵין רָעָה, וּמְשׁוּם כֶּף - וְכֶסֶף פְּקוּדֵי הָעֵדָה, מְשׁוּם שְׁאוֹתוֹ כֶּסֶף בָּא מִצַּד יָמִין, וְלִכֵּן נִמְנָה הַכֹּל בַּמִּנְיָן. רַבִּי יִצְחָק שָׁאל אֶת רַבִּי שְׁמַעוֹן. אָמַר לוֹ, הֲרִי פְרִשׁוּהָ שְׁבָרְכָה אֵינָה שׁוֹרָה בְּדָבָר שְׁעוֹמֵד בְּמִדָּה וּבְדָבָר שְׁעוֹמֵד בְּחֻשְׁבוֹן, אֲזַי לְמָה הִיָּה כָאֵן בַּמִּשְׁפָּן הַכֹּל בְּחֻשְׁבוֹן? אָמַר לוֹ, הֲרִי זֶה נִתְבָּאָר, אֲכַל בְּכָל מְקוֹם שֶׁצִּד הַקִּדְשָׁה שׁוֹרָה עָלָיו - אִם אוֹתוֹ חֻשְׁבוֹן בָּא מִצַּד הַקִּדְשָׁה, הַבְּרָכָה שׁוֹרָה עָלָיו תְּמִיד וְלֹא סָרָה מִמֶּנּוּ. מִנֵּין לָנוּ? מִמַּעֲשֵׂר. מְשׁוּם שֶׁבֵּא הַחֻשְׁבוֹן לְקִדְשׁ, נִמְצָאת בּוֹ בְּרָכָה. כָּל שִׁפְזָן הַמִּשְׁכָּן שֶׁהוּא קִדְשׁ וְכֹא מִצַּד הַקִּדְשׁ.

אָבֵר כֹּל שְׁאָר דְּבָרֵי הָעוֹלָם שֶׁלֹּא בָאִים מִצַּד הַקִּדְשָׁה, אֵין הַבְּרָכָה שׁוֹרָה עָלֵיהֶם כְּשֶׁהֵם בְּחֻשְׁבוֹן, מְשׁוּם שֶׁהִצַּד הָאֲחֵר, שֶׁהוּא רַע עֵין, יָכוֹל לְשַׁלֵּט עָלָיו. וְכִיּוֹן שֶׁיָּכוֹל לְשַׁלֵּט עָלָיו, אֵין בְּרָכָה נִמְצָאת בּוֹ, כִּדִּי שֶׁלֹּא יִגְיַעוּ בְּרִכּוֹת לְאוֹתוֹ רַע עֵין. (וְאֵינָנוּ מִצַּד הַקִּדְשָׁה).

וּבְמִדָּה שֶׁל קִדְשָׁה וְחֻשְׁבוֹן שֶׁל קִדְשָׁה תְּמִיד נוֹסְפוֹת בּוֹ בְּרִכּוֹת, וְעַל זֶה וְכֶסֶף פְּקוּדֵי הָעֵדָה. פְּקוּדֵי הָעֵדָה בְּאֵמֶת וְדָאִי, וְאֵין פַּחַד מֵעֵין הָרַע, וְאֵין פַּחַד מִכָּל חֻשְׁבוֹן זֶה, שֶׁהֲרִי בְּכָל שׁוֹרוֹת בְּרִכּוֹת מִלְּמַעְלָה.

וְבֹא רָאָה, בְּזָרְעוֹ שֶׁל יוֹסֵף לֹא שׁוֹלֵט בּוֹ עֵין רָעָה, מְשׁוּם שֶׁבֵּא מִצַּד הַיָּמִין, וְעַל זֶה נַעֲשֶׂה הַמִּשְׁכָּן עַל יְדֵי בְּצִלְאֵל, שֶׁהֲרִי הוּא שְׂרוּי בְּסוּד שֶׁל יוֹסֵף, שֶׁהוּא סוּד בְּרִית הַקִּדְוִשָׁה. וְלִכֵּן מִשֶּׁה צָוָה וּבְצִלְאֵל עָשָׂה, לְהִיּוֹת הַכֹּל בְּסוּד הַגּוֹרֵף וְסִיּוּם הַגּוֹרֵף, שֶׁהוּא אוֹת

וְתֵא חֲזִי, בְּזָרְעָא דְיוֹסֵף לֹא שֶׁלֵּטָא בֵּיה עֵינָא בִישָׂא, בְּגִין דָּאתִי מִסְטָרָא דִימִינָא, וְעַל דָּא אֲתַעְבִּיד מְשַׁכְּנָא עַל יְדָא דְבְצִלְאֵל, דְּהָא אִיהוּ בְרָזָא דְיוֹסֵף קָא שְׂרִיא, דְּאִיהוּ רְזָא דְבְרִית קִדְשָׁא. וְעַל דָּא, מִשֶּׁה פְּקִיד, וּבְצִלְאֵל עָבִיד, לְמַהוּי כֹּלָא בְרָזָא דְגּוֹפָא, וְסִיּוּמָא דְגּוֹפָא, דְּאִיהוּ

דְּסְטָרָא דִימִינָא אֲשַׁתְּכַח, עֵינָא בִישָׂא לֹא שֶׁלֵּטָא בֵּיה. וּבְגִין כֶּף, וְכֶסֶף פְּקוּדֵי הָעֵדָה. בְּגִין דְּהָהוּא כֶּסֶף מִסְטָרָא דִימִינָא קָא אֲתִיא. וְעַל דָּא אֲתַמְנָא כֹּלָא בְּמִנְיָנָא.

רַבִּי יִצְחָק שָׁאִיל לְרַבִּי שְׁמַעוֹן, אָמַר לִיה, הָא אוּקְמוּהָ דְבְרִכְתָּא לֹא שְׂרִיא בְּמִלָּה דְקָאִים בְּמִדֵּיּוֹ, וּבְמִלָּה דְקָאִים בְּחֻשְׁבָּנָא, הִכָּא בְּמִשְׁכָּנָא אֲמָאִי הָוֵה כֹּלָא בְּחֻשְׁבָּנָא. אָמַר לִיה הָא אֲתַמַּר, אֲכַל בְּכָל אֲתַר דְּסְטָרָא דְקִדְוִשָׁה שְׂרִיא עָלֵיהּ, אִי הָהוּא חֻשְׁבָּנָא אֲתִיא מִסְטָרָא דְקִדְוִשָׁה, בְּרִכְתָּא שְׂרִיא עָלֵיהּ תְּדִיר, וְלֹא אֲתַעְדִּי מִנִּיה. מְנַלְן. מִמַּעֲשֵׂר. בְּגִין דָּאתִיא חֻשְׁבָּנָא לְקִדְשָׁא. בְּרִכְתָּא אֲשַׁתְּכַח בֵּיה. כָּל שִׁפְזָן מְשַׁכְּנָא דְאִיהוּ קִדְשׁ, וְאֲתִיא מִסְטָרָא דְקִדְשׁ.

אָבֵר כֹּל שְׁאָר מְלֵי דְעֵלְמָא, דִּלָּא אֲתִיין מִסְטָרָא דְקִדְוִשָׁה, בְּרִכְתָּא לֹא שְׂרִיא עָלֵיהּ, כִּדִּי אֵינּוֹן בְּחֻשְׁבָּנָא. בְּגִין דְּסְטָרָא אֲחֵרָא, דְּאִיהוּ רַע עֵין, יָכִיל לְשַׁלֵּטָא עָלֵיהּ. וְכִיּוֹן דִּיכִיל לְשַׁלֵּטָא עָלֵיהּ, בְּרִכְתָּא לֹא אֲשַׁתְּכַח בֵּיה, בְּגִין דִּלָּא יִמְטוּ בְּרִכְאָן לְהָהוּא רַע עֵין. (וְלֹא הוּי מִסְטָרָא דְקִדְוִשָׁה).

וּבְמִדֵּיּוֹ דְקִדְוִשָׁה, וְחֻשְׁבָּנָא דְקִדְוִשָׁה, תְּדִיר בְּרִכְאָן אֲתוֹסְפָאן בֵּיה. וְעַל דָּא, וְכֶסֶף פְּקוּדֵי הָעֵדָה. פְּקוּדֵי הָעֵדָה בְּקוֹשְׁטָא וְדָאִי, וְלֹא דְחִילוֹ מְעִינָא בִישָׂא, וְלֹא דְחִילוֹ מִכָּל חֻשְׁבָּנָא דָּא, דְּהָא בְּכֹלָא שְׂרִיא בְּרִכְאָן מִלְּעִילָא.

וְתֵא חֲזִי, בְּזָרְעָא דְיוֹסֵף לֹא שֶׁלֵּטָא בֵּיה עֵינָא בִישָׂא, בְּגִין דָּאתִי מִסְטָרָא דִימִינָא, וְעַל דָּא אֲתַעְבִּיד מְשַׁכְּנָא עַל יְדָא דְבְצִלְאֵל, דְּהָא אִיהוּ בְרָזָא דְיוֹסֵף קָא שְׂרִיא, דְּאִיהוּ רְזָא דְבְרִית קִדְשָׁא. וְעַל דָּא, מִשֶּׁה פְּקִיד, וּבְצִלְאֵל עָבִיד, לְמַהוּי כֹּלָא בְרָזָא דְגּוֹפָא, וְסִיּוּמָא דְגּוֹפָא, דְּאִיהוּ

ברית הקדושה, להרבות אהבה וקשר של יחוד המשפך, והכל נעשה בסוד הימין. ומשום כך - וכסף פקודי העדה, ואותו חשבון הוא חשבון הדרגות הממנות הגדולות שנאחזות מצד הימין, ועל זה כתוב מאת כפר וגו'.

רבי אבא ורבי אחא ורבי יוסי היו הולכים מטבריה לצפורי. עד שהיו הולכים, ראו את רבי אלעזר שהיה בא ורבי חייא עמו. אמר רבי אבא, ודאי נשתתף עם השכינה. חפזו להם עד שהגיעו אליהם. פיון שהגיעו אליהם, אמר רבי אלעזר, כתוב (תהלים לד) עיני ה' אל צדיקים ואזניו אל שועתם. פסוק זה קשה, מה זה עיני ה' אל צדיקים? אם בשביל השגחת הקדוש ברוך הוא עליהם כדי להיטיב להם בעולם הזה, הרי ראינו כמה צדיקים הם שבעולם הזה, ואפילו מזונות כמו עורכי השדה, לא יכולים להשיג. אם כך, מה זה עיני ה' אל צדיקים?

א"א סוד פאן יש. בא וראה, כל אותם בריות העולם, כלם ידועים למעלה, בין לצד זה ובין לצד זה. אותם שלצד הקדשה נודעים למעלה אליו, והשגחתו תמיד עליהם. ואותם שלצד השמאה נודעים לו, והשגחתו תמיד עליהם. ובמקום ששולטת אותה ההשגחה של צד הקדשה, לא משגיח הצד האחר, ולא יקרב אליו לעולמים ולא יכול לדחותו ממקומו בכל מה שהוא עושה. ולכן עיני ה' אל צדיקים וגו', משום זה הצד האחר לא יכול לשלט עליו. ועכשו יש פאן סיוע שמימי, וכל ההשגחה הטובה שלמעלה היא פאן, וכל צד אחר

את קיימא קדישא, לאסגאה רחימו וקשורא דיחודא במשפנא, וכלא ברזא דימינא קא אתעביד, ובגין כך וכסף פקודי העדה, וההוא חשבנא, איהו חושפן דרגין רברבין ממנן, דאתאחדן מסטרא דימינא. ועל דא כתיב מאת כפר וגו'.

רבי אבא, ורבי אחא, ורבי יוסי, הוו אזלי מטבריה לצפורי, עד דהוו אזלי, חמו ליה לרבי אלעזר דהיה אתי, ורבי חייא עמיה. אמר רבי אבא, ודאי נשתתף בהדי שכינתא. אוריכו להו, עד דמטו לגבייהו. פיון דמטו גבייהו, אמר רבי אלעזר, פתיב (תהלים לד) עיני יי' אל צדיקים ואזניו אל שועתם. האי קרא קשיא, מאי עיני יי' אל צדיקים. אי בגין דאשגחותא דקודשא בריה הוא עלייהו לאוטבא לון בהאי עלמא, הא חמינן, כמה זכאין אינון בהאי עלמא, ואפילו מזונא כעורבי ברא לא יכלין (דף רכ"ה ע"ב) לאדפקא, אי הכי מאי עיני יי' אל צדיקים.

א"א רזא הכא, תא חזי, כל אינון בריין דעלמא, פלהו אשתמודעאן לעילא, בין לסטרא דא, ובין לסטרא דא. אינון דלסטרא דקדושה, אשתמודעאן לעילא לגביה, ואשגחותא דיליה תדיר עלייהו. ואינון דלסטרא מסאבא, אשתמודעאן לגביה, ואשגחותא דיליה תדיר עלייהו. ובאתר דשלטא ההיא אשגחותא דסטרא דקדושה, לא אשגח עליה סטרא אחרא, ולא יקרב לגביה לעלמין, ולא יכיל לדחויא ליה מאתריה, בכלא, בכל מה דאיהו עביד. ועל דא, עיני יי' אל צדיקים וגו', בגין דא סטרא אחרא לא יכיל לשלטאה עליה. והשתא

סיעתא דשמיא הכא, וכל אשגחותא טבא דלעילא הכא, וכל סטרא

וְכָל דְבַר רַע לֹא יָכוֹל לְשַׁלֵּט
עֲלֵיכֶם.

אָמַר רַבִּי אֲבָא, הָרִי לְמַדְנֵי שְׂבָכָל
מִקּוּם שְׂצַד הַקְּדוּשָׁה שׁוֹרֵה עָלָיו -
אִף עַל גַּב שְׁעוּמַד בְּחֻשְׁבוֹן,
הַבְּרָכָה אֵינָה נִמְנַעַת מִשָּׁם. אָמַר
רַבִּי אֲלֶעָזָר, וְדַאי כִּף זֶה. אָמַר לוֹ,
הָרִי יִשְׂרָאֵל הֵם קֹדֶשׁ, וְכַאֲשֶׁר
הַקְּדוּשׁ, שְׂפָתוֹב (יִרְמִיָּה ב) קֹדֶשׁ
יִשְׂרָאֵל לֵה'. וְכַתּוּב (וַיִּקְרָא יא)
וְהִייתֶם קְדוֹשִׁים כִּי קְדוֹשׁ אֲנִי. אִז
לְמָה כְּשֶׁדוֹד עָשָׂה חֻשְׁבוֹן
בְּיִשְׂרָאֵל, הִיָּה בְּהֵם הַמּוֹת,
שְׂפָתוֹב (שְׁמוּאֵל ב כד) וַיִּתֵּן ה' דְּבַר
בְּיִשְׂרָאֵל מִן הַבִּקֹּר וְעַד עַת מוֹעֵד?
אָמַר לוֹ, מִשׁוּם שְׁלֹא נָטַל מֵהֶם
שְׂקָלִים, שֶׁהוּא פְדִיּוֹן, שְׂפָתוֹב
וְנִתְּנוּ אִישׁ כֶּפֶר נִפְשׁוֹ לֵה' בִּפְקֹד
אֲתָם וְלֹא יִהְיֶה בְּהֵם נֶגֶף בִּפְקֹד
אֲתָם. מִשׁוּם שְׂצַרִיף קֹדֶשׁ (שְׁהוּא
בגלות) לְתַת פְּדִיּוֹן שֶׁל קֹדֶשׁ, וְאוֹתוֹ
פְּדִיּוֹן שֶׁל קֹדֶשׁ לֹא נִלְקַח מֵהֶם.
בֹּא וְרֵא, יִשְׂרָאֵל הֵם קֹדֶשׁ,
שְׁעוּמָדִים בְּלִי חֻשְׁבוֹן (שֶׁל עֲצָמִים),
וְלָכֵן צְרִיף פְּדִיּוֹן לְטַל מֵהֶם,
וְאוֹתוֹ פְּדִיּוֹן עוֹמֵד בְּחֻשְׁבוֹן, וְהֵם
לֹא עוֹמָדִים בְּחֻשְׁבוֹן.

מָה הַטַּעַם? מִשׁוּם שְׂקָדֶשׁ הוּא
סוּד עָלִיּוֹן שֶׁל כָּל הַדְּרָגוֹת. מָה
אוֹתוֹ קֹדֶשׁ עוֹלָה עַל הַכֹּל וַיֵּשׁ לוֹ
בְּחוּץ קֹדֶשׁ אַחֵר לְמַטֵּה שְׁעוּמַד
תַּחְתּוֹ, וְעוֹמֵד בְּחֻשְׁבוֹן וּבְמִנְיָן -
אִף כִּף יִשְׂרָאֵל הֵם קֹדֶשׁ, שְׂפָתוֹב
קֹדֶשׁ יִשְׂרָאֵל לֵה', וְהֵם גּוֹתְנִים
קֹדֶשׁ אַחֵר, כֶּפֶר שְׁלֵהֶם, שְׁעוּמָדִים
בְּחֻשְׁבוֹן, וְסוּד זֶה - יִשְׂרָאֵל הֵם
אֵילָן שְׁעוּמַד בְּפָנִים, פְּדִיּוֹן (קֹדֶשׁ)
אַחֵר עוֹמֵד בְּחוּץ וְעוֹלָה לְחֻשְׁבוֹן,
וּמִגֵּן זֶה עַל זֶה. הִלְכוּ.

פְּתַח רַבִּי אֲלֶעָזָר וְאָמַר, (הוֹשֵׁעַ ב)
וְהִיָּה מִסְפַּר בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כַּחֲלוֹל הֵיטָם
אֲשֶׁר לֹא יָמַד וְלֹא יִסְפַּר וְגו'. מָה

אַחֲרָא, וְכָל מְלָה בִישָׂא, לָא יָכִיל לְשַׁלְטָאָה
עֲלֵיכֶוּ.

אָמַר רַבִּי אֲבָא, הָא אוֹלִיפְנָא דְבְכָל אֲתָר
דְּסִטְרָא דְקְדוּשָׁה שְׂרִיא עָלָיו, אִף עַל
גַּב דְּקִימָא בְּחוּשְׁבָנָא, בְּרַכְתָּא לָא אֲתַמְנַע
מִתְמָן. אָמַר רַבִּי אֲלֶעָזָר, וְדַאי הָכִי הוּא. אָמַר
לֵיה, הָא יִשְׂרָאֵל אֵינּוֹן קֹדֶשׁ, וְאַתְיִין מִסִּטְרָא
דְּקֹדֶשׁ, דְּכַתִּיב (יִרְמִיָּה ב) קֹדֶשׁ יִשְׂרָאֵל לֵיְי', וְכַתִּיב
(וַיִּקְרָא כ) וְהִייתֶם קְדוֹשִׁים כִּי קְדוֹשׁ אֲנִי, אֲמַאי
כִּד עֵבֶד דְּוֹד חֻשְׁבָנָא לְיִשְׂרָאֵל, הוּוּה בְּהוֹן
מוֹתְנָא, דְּכַתִּיב, (שְׁמוּאֵל ב כד) וַיִּתֵּן יְי' דְּבַר בְּיִשְׂרָאֵל
מִן הַבִּקֹּר וְעַד עַת מוֹעֵד.

אָמַר לֵיה, בְּגִין דְּלֹא נָטַל מִנְיָהוּ שְׂקָלִים,
דְּאִיהוּ פּוֹרְקָנָא. דְּכַתִּיב, (שְׁמוֹת ל) וְנִתְּנוּ
אִישׁ כֶּפֶר נִפְשׁוֹ לֵיְי' בִּפְקוֹד אוֹתָם וְלֹא יִהְיֶה
בְּהֵם נֶגֶף בִּפְקוֹד אוֹתָם. בְּגִין דְּאַצְטְרִיף קֹדֶשׁ,
(דְּאִיהוּ בְּאֲתַנְטִילִיא) לְמִיָּהב פּוֹרְקָנָא דְקֹדֶשׁ, וְהֵהִיא
פּוֹרְקָנָא דְקֹדֶשׁ לֹא אֲתַנְטִיל מִנְיָהוּ. תָּא חֲזִי,
יִשְׂרָאֵל אִיהוּ קֹדֶשׁ, דְּקִימָא בְּלֹא חֻשְׁבָנָא,
(דְּבְרִמְיָהוּ) וְעַל דָּא אֲצְטְרִיף פּוֹרְקָנָא דִּיתַנְטִיל
מִנְיָהוּ, וְהֵהוּא פּוֹרְקָנָא קִימָא בְּחוּשְׁבָנָא,
וְאֵינּוֹן לָא קִימָו בְּחוּשְׁבָנָא.

מָאִי טַעְמָא. בְּגִין דְּקֹדֶשׁ אִיהוּ רְזָא עֲלָאָה דְכָל
דְּרָגִין, מָה הֵהוּא קֹדֶשׁ אִיהוּ סְלִיק עַל
כָּלָא, וְאִית לֵיה לְבַר קֹדֶשׁ אַחֲרָא לְתַתָּא
דְּקִימָא תַּחְוִתִּיה, וְקָאִים בְּחוּשְׁבָנָא וּבְמִנְיָין.
אוּף הָכִי יִשְׂרָאֵל אֵינּוֹן קֹדֶשׁ, דְּכַתִּיב קֹדֶשׁ
יִשְׂרָאֵל לֵיְי', וְאֵינּוֹן יְהִיב קֹדֶשׁ אַחֲרָא, פּוֹרְקָן
דְּלֵהוֹן, דְּקִימָי בְּחוּשְׁבָנָא, וְרְזָא דָא, יִשְׂרָאֵל
אֵינּוֹן אֵילְנָא דְקִימָא לְגוּ, פּוֹרְקָנָא (נ"א קֹדֶשׁ)
אַחֲרָא קִימָא לְבַר, וְסְלִיק לְחוּשְׁבָנָא, וְאַגִּין
דָּא עַל דָּא. אֲזִלוּ.

פְּתַח רַבִּי אֲלֶעָזָר וְאָמַר, (הוֹשֵׁעַ ב) וְהִיָּה מִסְפַּר בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כַּחֲלוֹל הֵיטָם אֲשֶׁר

זה כחול היס? שני גוונים הם כאן.
אחד - כחול היס, משום שהיס,
כשעולים הגלים שלו בזעף ורגז,
ואותם הגלים עולים לשטף את
העולם, כשמיניעים ורואים את
חול היס, מיד נשברים ושבים
לאחור ושוככים, ולא יכולים
לשלט ולשטף את העולם.

כמו כן ישראל הם חול היס,
וכששאר העמים, שהם גלי היס,
בעלי הרגז ובעלי דינים קשים,
רוצים לשלט ולשטף את העולם,
רואים את ישראל שהם
מתקשרים לקדוש-ברוך-הוא,
ושבים ונשברים לפניו ולא
יכולים לשלט בעולם. דגמא
אחרת - משום שחול היס אין לו
חשבון ולא עומד בחשבון ולא
במדה, שכתוב אשר לא ימד ולא
יספר, אף כף ישראל אין להם
חשבון ולא עומדים בחשבון.

בא וראה, יש מדה טמירה
וגנוזה, ויש חשבון שעומד
בגניזה טמירה וגנוז, וזה עומד
במדה, וזה עומד בחשבון. וזהו
סוד וקיום הכל, שלמעלה ומטה,
משום שאותה מדה לא נודעת
לעולמים על מה עומד הסוד של
אותה מדה ועל מה עומד סוד
אותו החשבון, וזהו סוד האמונה
של הכל.

וישראל למטה לא עומדים
בחשבון, אלא בצד של דבר אחר,
והפדיון הוא שעומד בחשבון.
ומשום כף, כשישראל נכנסים
בחשבון, נוטלים מהם פדיון,
כמו שנתבאר. ועל כף בימי דוד,
כשעשה חשבון בישראל ולא
נטל מהם פדיון, היה רגז, ונאבדו
מישראל כמה חילות וכמה
מחנות.

ומשום כף כתוב במעשה המשכן,

לא ימד ולא יספר וגו'. מהו כחול היס. תרין
גוונין אינון הקא. חדא כחול היס, בגין דימא
פד סלקין גלוי בזעפא ורוגזא, ואינון גלין
סלקאן לשטפא עלמא, פד מטאן וחקאן
חולא דימא, מיד אתברו ותבין לאחורא,
ואשתככי, ולא יכלין לשלטאה ולשטפא
עלמא.

בגוונא דא, ישראל אינון חולא דימא, וכד
שאר עמין דאינון גלי ימא, מארי
דרוגזא, מארי דדינין קשין, בעאן לשלטאה
ולשטפא עלמא, חמאן להו לישראל דאינון
מתקשראן בקודשא בריה הוא, ותבין ואתברו
קמייהו, ולא יכלין לשלטאה בעלמא. גוונא
אחרא, בגין דחולא דימא ליה חשבנא,
ולא קיימא בחושבנא, ולא במדידו, דכתיב
אשר לא ימד ולא יספר, אוף הכי ישראל לית
להו חשבנא, ולא קיימין בחושבנא.

תא חזי, אית מדידו טמיר וגניז, ואית חשבון
דקיימא בגניזו טמיר וגניז, והאי קיימא
במדידו, והאי קיימא בחושבון. ודא איהו רזא
וקיימא דכלא דלעילא ותתא, בגין דההוא
מדידו לא אתיידע לעלמין, על מה קיימא רזא
דההוא מדידו. ועל מה קיימא רזא דההוא
חשבנא, ודא איהו רזא דמהימנותא דכלא.

וישראל לתתא לא קיימין בחושבנא, אלא
בסטרא דמלה אחרא, ופורקנא איהו
דקיימא בחושבנא. ובגין כף ישראל פד
עאלין (דף רכ"ו ע"א) בחושבנא נטלי מנייהו
פורקנא כמה דאתמר. ועל דא ביומוי דדוד,
פד עבד חשבנא בישראל, ולא נטיל מנהון
פורקנא, הוה רוגזא, ואתאבידו מישראל כמה
חילין וכמה משריין.

ובגין כף כתיב בעובדא דמשכנא, וכסף פקודי העדה וגו', וכל העובר

וְכִסֹּף פְּקוּדֵי הָעֶדָה וְגו', לְכָל הָעֶבֶר
עַל הַפְּקָדִים. וְהִכָּל הַתְּקַדָּשׁ
לְעִבּוֹדַת הַמִּשְׁכָּן, וְהָרִי פְּרִשׁוּהָ -
כַּפְּרִים חֹשְׁבֹן אֶחָד, שְׁקָלִים
חֹשְׁבֹן אֶחָד. מִשּׁוּם שִׁישׁ עֲלִיּוֹנִים
שְׁעוּלִים לְחֹשְׁבֹן עֲלִיּוֹן, וְיֵשׁ
אַחֲרֵים שְׁעוּלִים לְחֹשְׁבֹן אַחֵר. זֶה
עֲלִיּוֹן וְזֶה תַּחְתּוֹן. וּמִשּׁוּם כִּף פְּתוּב
וְיֵהי מֵאֵת כֹּפֶר הַכֶּסֶף לְצַקַּת אֵת
אֲדָנֵי הַקֹּדֶשׁ וְגו'. אֵלֶּה הָאֲדָנִים,
הָרִי פְּרִשׁוּהָ.

עוֹד פִּתַּח וְאָמַר, (תהלים קכז) שִׁיר
הַמַּעֲלֹת לְשִׁלְמָה אִם ה' לֹא יִבְנֶה
בֵּית וְגו'. פְּסוּק זֶה שְׁלֵמָה הַמְּלִךְ
אָמַר אוֹתוֹ בְּשִׁעָה שֶׁהָיָה בּוֹנֶה אֵת
בֵּית הַמִּקְדָּשׁ וְהִתְחִיל לְבַנּוֹת, וְהָיָה
רוֹאֶה שֶׁהַמַּעֲשֵׂה מִתְתַּקֵּן בִּידֵיהֶם
וְהָיָה נִבְנָה מֵעַצְמוֹ, וְאֵז הַתְּחִיל
וְאָמַר, אִם ה' לֹא יִבְנֶה בֵּית וְגו'.
הֵינּוּ הַסּוּד שֶׁכְּתוּב בְּרֵאשִׁית בְּרֵא
אֱלֹהִים, שֶׁהָרִי הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
בְּרֵא וְהִתְקִין אֵת הָעוֹלָם הַזֶּה בְּכָל
מָה שֶׁצְּרִיךְ, שֶׁהוּא בֵּית.

שָׂא עֲמְלוֹ בּוֹנֵיו בּו - אֵלֶּה סוּד שֶׁל
אוֹתָם נְהוּרוֹת (נחלים) שִׁיּוּצָאִים
וְנִכְנָסִים כָּלֶם בְּתוֹךְ הַבַּיִת הַזֶּה
לְהִתְקִינוֹ בְּכָל מָה שֶׁצְּרִיךְ. וְאֵף עַל
גַּב שְׁפָלֶם פְּאִים לְתַקֵּן וְלַעֲשׂוֹת אֵת
תְּקוּנָו, וְדָאִי אִם ה' - שֶׁהוּא סוּד
הָעוֹלָם הָעֲלִיּוֹן, שֶׁהִתְקִין (בֵּיתוֹ וְלֹא
עָשָׂה) וְעָשָׂה אֵת הַבַּיִת כְּרֵאֲוִי, אוֹתָם
בּוֹנִים לְחֹנָם הֵם, אֵלֶּה רַק מָה
שֶׁהוּא עוֹשֶׂה וּמִתְקִין. אִם ה' לֹא
יִשְׁמַר עִיר, כִּמוֹ שֶׁכְּתוּב (דברים יא)
תְּמִיד עֵינֵי ה' אֲלֵהֶיךָ בְּהַ מְרִשִׁית
הַשָּׁנָה וְעַד אַחֲרִית שָׁנָה, וּפְרִשׁוּהָ.
וּבַהֲשֻׁגָה הַזֶּה הִיא שְׁמוּרָה מִכָּל
הַצְּדָדִים.

וְאֵף עַל גַּב שֶׁכְּתוּב (שיר ג) הִנֵּה
מִטָּתוֹ שֶׁלְשִׁלְמָה שְׁשִׁים גְּבָרִים
סָבִיב לָהּ מִגְּבֻרֵי יִשְׂרָאֵל, וְכָלֶם
שׁוֹמְרִים אוֹתָהּ. מָה הַטַּעַם הֵם
שׁוֹמְרִים אוֹתָהּ? מִשּׁוּם שֶׁכְּתוּב
מִפְּחַד בְּלִילוֹת, זֶהוּ פַחַד הַגִּיָּהֶנָם

עַל הַפְּקָדִים. וְכֹלֵא אֲתַקְדָּשׁ לְעִבְדֵי
מִשְׁכָּנָא, וְהָא אוֹקְמוּהָ כַּפְּרִין חֹשְׁבֵנָא חֲדָא.
שְׁקָלִים חֹשְׁבֵנָא חֲדָא. בְּגִין דְּאִית עֲלָאִין
דְּסִלְקִין לְחוּשְׁבֵנָא עֲלָאָה, וְאִית אַחֲרָנִין
דְּסִלְקִין לְחוּשְׁבֵנָא אַחֲרָא. דָּא עֲלָאָה וְדָא
תַּתָּאָה. וּבְגִין כִּף פְּתִיב וְיֵהי מֵאֵת כֹּפֶר הַכֶּסֶף
לְצַקַּת אֵת אֲדָנֵי הַקֹּדֶשׁ וְגו'. אֵלִין אֲדָנִים הָא
אוֹקְמוּהָ.

הִנּוּ פִּתַּח וְאָמַר, (תהלים קכז) שִׁיר
הַמַּעֲלֹת לְשִׁלְמָה אִם יי' לֹא יִבְנֶה בֵּית וְגו', הָאִי
קָרָא שְׁלֵמָה מְלֶכָא אָמַר לִיה, בְּשִׁעָתָא דְהוּא
בְּנֵי בֵי מִקְדָּשָׁא וְשָׂאֲרֵי לְמַבְנֵי, וְהוּא חֲמִי
דְעוּבְדָא אֲתַתְּקַנַּת בִּידֵיהוּ, וְהוּא מִתְבְּנֵי
מִגְּרַמִּיה, כְּדִין שָׂאֲרֵי וְאָמַר אִם יי' לֹא יִבְנֶה
בֵּית וְגו', הֵינּוּ רְזָא דְכְּתִיב בְּרֵאשִׁית בְּרֵא
אֱלֹהִים, דְּהָא קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא, בְּרֵא וְאֲתַקֵּין
לְהָאִי עֲלֵמָא, בְּכָל מָה דְאַצְטְרִיךְ, דְּאִיהוּ
בֵּית.

שָׂא עֲמְלוֹ בּוֹנֵיו בּו, אֵלִין רְזָא דְאִינוּן נְהָרִין,
(ג"א נחלים) דְּנִפְקִין וְעָאֲלִין כְּלָהוּ בְּגוֹ הָאִי
בֵּית, לְאֲתַקְנָא לִיה בְּכָל מָה דְאַצְטְרִיךְ. וְאֵף
עַל גַּב דְּכְּלָהוּ קָא אֲתַיִן לְאֲתַקְנָא לְמַעַבַּד
תְּקוּנֵיהָ, וְדָאִי אִם יי', דְּאִיהוּ רְזָא דְעֲלֵמָא
עֲלָאָה, דְּאֲתַקֵּין (כ"א בֵּיתָהּ לֹא אֲתַקֵּין) וְעִבִיד בֵּיתָא
כְּדָקָא יְאוּת, אִינוּן בּוֹנֵין לְמַגְנָא אִינוּן, אֵלֶּה
מָה דְאִיהוּ עִבִיד וְאֲתַקֵּין. אִם יי' לֹא יִשְׁמַר
עִיר, כִּמּוֹ דְכְּתִיב (דברים יא) תְּמִיד עֵינֵי יי'
אֲלֵהֶיךָ בְּהַ מְרִשִׁית הַשָּׁנָה וְעַד אַחֲרִית שָׁנָה
וְאוֹקְמוּהָ. וּבְאֲשַׁחוּתָא דָּא, אִיהִי נְטִירָא
בְּכָל סְטְרִין.

וְאֵף עַל גַּב דְכְּתִיב, (שיר השירים ג) הִנֵּה מִטָּתוֹ
שֶׁלְשִׁלְמָה שְׁשִׁים גְּבָרִים סָבִיב לָהּ
מִגְּבֻרֵי יִשְׂרָאֵל. וְכְּלָהוּ נְטִירָא לָהּ. מָאִי טַעְמָא

שְׁעוּמָד כְּנִגְדָה כְּדִי לְדוּחָהּ,
וּמְשׁוּם כִּף כְּלָם מְקִיפִים אוֹתָהּ.
וְאִף עַל גַּב שְׁכָלָם עוֹמְדִים בְּאוּר
הַמְחֻשְׁבָּה שְׁלֵא נוֹדַע, וְאִז אוּר
הַמְחֻשְׁבָּה הַזֶּה שְׁלֵא נוֹדַע מִכָּה
בְּאוּר שֶׁל הַמְסָף, וּמְאִירִים כְּאֶחָד
וְנַעֲשִׂים תִּשְׁעֵי הַיְכָלוֹת.

וְהַיְכָלוֹת אֵינָם מְאִירִים, וְאֵינָם
רוּחוֹת, וְאֵינָם נְשָׁמוֹת, וְאֵינָם מִי
שֵׁי־עַמֵּד בָּהֶם. רְצוֹן כָּל תִּשְׁעַת
הַמְּאוּרוֹת שְׁכָלָם עוֹמְדִים
בְּמֻחֻשְׁבָּה, שְׁהִיא אַחַת מִהֶן
בְּחֻשְׁבוֹן, שְׁכָלָם לְרֹדֵף אַחֲרֵיהֶם
בְּשִׁעָה שְׁעוֹמְדִים בְּמֻחֻשְׁבָּה. וְלֹא
נִדְבָקִים וְלֹא נוֹדְעִים, אֲלֵה לֹא
עוֹמְדִים לֹא בְּרְצוֹן וְלֹא בְּמֻחֻשְׁבָּה
עֲלִיוְנָה. תּוֹפְסִים בָּהּ וְלֹא תּוֹפְסִים.
בְּאֵלֶּה עוֹמְדִים כָּל סוּדוֹת הָאֲמוּנָה
וְכָל אוֹתָם מְאוּרוֹת מְסוּד
הַמְחֻשְׁבָּה הַעֲלִיוְנָה, שְׁלֵמֻטָּה
כְּלָם נִקְרָאִים אֵין סוּף. עַד כִּאֵן
מְגִיעִים הַמְּאוּרוֹת וְלֹא מְגִיעִים
וְלֹא נוֹדְעִים. אֵין כִּאֵן מֻחֻשְׁבָּה
וְלֹא רְצוֹן.

כְּשִׁמְאִירָה הַמְחֻשְׁבָּה וְלֹא נוֹדַע
מִמָּה מְאִירָה, אֲזִי מִתְלַבֶּשֶׁת
וְנִסְתַּרְתָּ בְּתוֹף הַבִּינָה, וּמְאִירָה (מ)
לְמָה שְׁמְאִירָה, וְנִכְנָסִים זֶה בְּזֶה,
עַד שְׁכָלָם נִכְלָלִים כְּאֶחָד, וְהָרִי
פְּרֻשָׁה. וּבְסוּד הַקְּרָבָן, כְּשֶׁהַכֹּל
עוֹלָה, נִקְשֵׁר זֶה בְּזֶה וּמְאִיר זֶה
בְּזֶה, אִז עוֹמְדִים כְּלָם בְּעֲלִיָּה,
וְהַמְחֻשְׁבָּה מִתְעַטֶּרֶת בְּאֵין סוּף,
אוֹתוֹ הָאוּר שְׁמְאִירָה מִמֶּנּוּ
הַמְחֻשְׁבָּה הַעֲלִיוְנָה נִקְרָא אֵין
סוּף.

כִּיּוֹן שְׁמְאִיר וּמִתְפַּשְׁטִים מִמֶּנּוּ
חִלּוֹת, אוֹתָהּ מֻחֻשְׁבָּה נִגְנָת
וְנִסְתַּרְתָּ וְלֹא יְדוּעָה, וּמִשֵּׁם
מִתְפַּשְׁטֵת הַתְּפֻשְׁטוֹת לְכָל
הַצְּדָדִים, וּמִתְפַּשְׁטֵת מִמֶּנּוּ
הַתְּפֻשְׁטוֹת אַחַת, שְׁהִיא סוּד
הָעוֹלָם הַעֲלִיוְנָה.

וְזֶה עוֹמֵד בְּשִׂאָלָה, וְהוּא מְאִיר

נְטֻרֵי לָהּ. בְּגִין דְּכְתִיב מִפְּחָד בְּלִילוֹת, דָּא
פְּחָדָא דְּגִיּהֲנָם, דְּקָאִים לְקַבְּלָהּ, בְּגִין לְדַחֲיָא
לָהּ, וּבְגִין דָּא כְּלָהּ סַחְרִין לָהּ.

וְאִף עַל גַּב דְּכְלָהּ קִיּוּמֵי בְּנֵהִירוֹ דְּמֻחֻשְׁבָּה
דְּלֹא אֲתִיידַע. וּכְדִין, הָאִי נִהִירוֹ
דְּמֻחֻשְׁבָּה דְּלֹא אֲתִיידַע, בְּטַשׁ בְּנֵהִירוֹ דְּפְרִיסָא
וְנִהֲרִין כְּפָחָדָא וְאֲתַעְבִּידוּ תִּשְׁעֵי הַיְכָלִין.

וְהַיְכָלִין לֹא אֵינּוֹן נְהוּרִין, וְלֹא אֵינּוֹן רוּחוּן,
וְלֹא אֵינּוֹן נְשָׁמִתִין, וְלֹא אֵינּוֹן מְאֵן
דְּקִיּוּמָא בְּהוּ. רַעוּתָא דְּכָל תִּשְׁעֵי נְהוּרִין דְּקִיּוּמֵי
כְּלָהּ בְּמֻחֻשְׁבָּה, דְּאִיּהִי חַד מְנִיּיָהּ בְּחוּשְׁפְּנָא,
דְּכְלָהּ לְמִרְדָּף אֲבַתְרִיּהּ, בְּשִׁעַתָּא דְּקִיּוּמֵי
בְּמֻחֻשְׁבָּה. וְלֹא מִתְדַבְּקוֹן, וְלֹא אֲתִיידַעוּ, אֲלִין
לֹא קִיּוּמֵי, לֹא בְּרַעוּתָא, וְלֹא בְּמֻחֻשְׁבָּה עֲלֵאָה.
תְּפֻסִין בָּהּ וְלֹא תְּפֻסִין. בְּאֲלִין קִיּוּמִין כָּל רְזִי
מְהִימְנוּתָא, וְכָל אֵינּוֹן נְהוּרִין מְרָזָא דְּמֻחֻשְׁבָּה
עֲלֵאָה. דְּלִתְתָּא כְּלָהּ אֲקִרוּן אֵין סוּף. עַד הִכָּא
מְטוּן נְהוּרִין וְלֹא מְטוּן, וְלֹא אֲתִיידַעוּ. לֹא
הִכָּא מֻחֻשְׁבָּה וְלֹא רַעוּתָא.

כִּד נְהִיר מֻחֻשְׁבָּה, וְלֹא אֲתִיידַע מִמָּה נְהִיר
כְּדִין אֲתַלְבֶּשׁ וְאֲסִתִּים גּוֹ בִּינָה, וְנִהִיר (מֵאֵין)
לְמָה דְּנְהִיר, וְעֵאִיל דָּא בְּדָא, עַד דְּאֲתַפְּלִילוּ
כְּלָהּ כְּפָחָדָא, וְהָא אוּקְמוּהָ. וּבְרָזָא דְּקַרְבְּנָא,
כִּד סְלִיק כְּלָא, אֲתַקְּשֵׁר דָּא בְּדָא, וְנִהִיר דָּא
בְּדָא, כְּדִין קִיּוּמִין כְּלָהּ בְּסְלִיקוּ, וּמֻחֻשְׁבָּה
אֲתַעֲטֵר בְּאֵין סוּף, הֵהוּא נְהִירוֹ דְּנְהִיר מְנִיָּה
מֻחֻשְׁבָּה עֲלֵאָה, אֲקִרֵי אֵין סוּף. (ע"כ).

כִּיּוֹן דְּאֲנִהִיר וְאֲתַפְּשְׁטוּ מְנִיָּה חִילִין, הֵהִיא
מֻחֻשְׁבָּה אֲסִתִּים וְאֲגִנִּיז וְלֹא יְדִיעַ, וּמִתְמַן
אֲתַפְּשֵׁט פְּשִׁיטוּתָא לְכָל סַחְרִין, וְאֲתַפְּשֵׁט
מְנִיָּה חַד פְּשִׁיטוּ, דְּאִיּהוּ רְזָא דְּעֲלֵמָא עֲלֵאָה.
וְדָא קִיּוּמָא בְּשִׂאָלָתָא, וְאִיּהוּ מְאִיר עֲלֵאָה,
וְאוּקְמוּהָ דְּאֲקִרֵי מ"י. דְּכְתִיב, (ישעיה מ)

עֲלִיזוֹן, וּפְרָשׁוּהָ שְׁנִקְרָאתָ מִי, שְׁכָתוּב (ישעיהמ) שָׂאוּ מְרוֹם עֵינֵיכֶם וּרְאוּ מִי בָרָא אֱלֹהִים. שְׂאֵלָה אוֹתוֹ שִׁבְרָא אֱלֹהִים. אַחֲרֵי כֵן הִתְפַּשֵּׁט וְנִעְשָׂה יָם, סוּף כָּל הַדְּרָגוֹת, שְׁהִיא לְמִטָּה. וּמִשָּׁם מִתְחִיל לְבָנוֹת לְמִטָּה, וְהַכֵּל עֲשֵׂה בְּאוֹתָהּ צוּרָה מִמַּשׁ שְׁלֹמְעֵלָה, זֶה כְּנֶגֶד זֶה וְזֶה כְּדִגְמַת זֶה. וּמִשׁוּם כֵּן שְׁמִירַת הַכֵּל מִמַּעַלָּה וּמִטָּה.

וְהַחֲפִשָּׁמוֹת זוֹ, שְׁהִיא מִחֲשָׁבָה, שְׁהִיא עוֹלָם הָעֲלִיזוֹן. וְזֶהוּ אִם ה' לֹא יִשְׁמַר עִיר שְׁוֹא שְׁקֵד שׁוֹמֵר, שְׁהוּא שׁוֹמֵר יִשְׂרָאֵל. (שׁוֹא שְׁקֵד שׁוֹמֵר וְזֶהוּ שְׁכָתוּב בּוֹ (מִשְׁלֵי כו) וְשׁוֹמֵר אֲדִנְיֹו יִכּוּפֵד) דִּלְאוּ שְׁלֵא עוֹמֵד בּוֹ שְׁמִירָה אֵלֶּא בְּעוֹלָם הָעֲלִיזוֹן.

בֹּא וּרְאֵה, תְּכַלֵּת הַמִּשְׁכָּן, הַכֵּל עוֹמֵד בְּסוּד עֲלִיזוֹן, וּפְרָשׁוּהָ. תְּכַלֵּת וְאַרְגָּמָן, אֶחָד לְהִתְקַשֵּׁר בְּאַחַד. וְהָרִי נֹאמֵר בְּסוּד הַכְּתוּב, (דְּבָרִים ד) כִּי ה' אֱלֹהֶיךָ אֵשׁ אֲכָלָה הוּא. וְהָרִי נֹאמֵר שִׁישׁ אוֹכְלֵת אֵשׁ, וְאוֹכְלֵת אוֹתָהּ וּמִשְׁמִידָה אוֹתָהּ, מִשׁוּם שִׁישׁ אֵשׁ חֲזָקָה מֵאֵשׁ, וְנִתְבָּאֵר.

וְאֵת הָאֶלֶף וְשִׁבְעַת הַמְּאוֹת וְחֲמִשָּׁה וְשִׁבְעִים עֲשֵׂה וְוִים לְעַמּוּדִים וְצִפָּה רְאִשֵׁיהֶם וְגו'. בֹּא וּרְאֵה, לְמַדְּנֵי שְׁאוֹתֶם שְׁקָלִים שְׁכַח אוֹתָם מִשָּׁה וְלֹא יָדַע מַה נִּעְשָׂה מֵהֶם, עַד שִׁיֵּצֵא קוֹל וְאָמַר: וְאֵת הָאֶלֶף וְשִׁבְעַת הַמְּאוֹת וְחֲמִשָּׁה וְשִׁבְעִים עֲשֵׂה וְוִים לְעַמּוּדִים.

רַבִּי חֲזַקְיָה פֶּתַח וְאָמַר, (שִׁיר א) עַד שְׁהִמְלִךְ בְּמִסְבּוֹ נִרְדִּי נִתֵּן רִיחוֹ. הַפְּסוּק הַזֶּה נִתְבָּאֵר. אֲבָל עַד שְׁהִמְלִךְ בְּמִסְבּוֹ - זֶה הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, כְּשֶׁנִּתֵּן תּוֹרָה לְיִשְׂרָאֵל וּבֹא לְסִינַי, וְכַמָּה מְרַכְּבוֹת הָיוּ עִמּוֹ, כָּלֵם מְרַכְּבוֹת קְדוּשׁוֹת, וְכָל הַקְּדוּשׁוֹת הָעֲלִיזוֹנוֹת שֶׁל קְדֻשַׁת הַתּוֹרָה כָּלֵם הָיוּ שָׁם, וְתוֹרָה נִתְּנָה בְּלֵהוֹטִים שֶׁל אֵשׁ, וְהַכֵּל בְּצַד

שָׂאוּ מְרוֹם עֵינֵיכֶם וּרְאוּ מִי בָרָא אֱלֹהִים. שְׂאֵלָתָא הֵהוּא דְּבָרָא אֱלֹהִים. לְבַתָּר אֲתַפְּשֵׁט וְאֲתַעְבִּיד יָם, סוּפָא דְּכָל דְּרָגִין, דְּאִיהוּ לְתַתָּא. וּמִתַּמָּן שְׂאִירֵי לְמַבְנֵי לְתַתָּא. וְכִלְיָא עַבִּיד בְּהֵהוּא גְּוֹנָא מִמַּשׁ (דף רכ"ו ע"ב) דִּלְעִילָא דָא, לְקַבֵּל דָא. וְדָא כְּגוֹנָא דְדָא. וּבִגִּין כֵּן, נְטִירוֹ דְּכִלְיָא מִעִילָא וְתַתָּא.

וְהָא פְּשִׁיטוֹ, דְּמִחֲשָׁבָה אִיהוּ, דְּאִיהוּ עֲלִמָא עֲלָאָה. וְדָא אִיהוּ אִם יִי' לֹא יִשְׁמַר עִיר שְׁוֹא שְׁקֵד שׁוֹמֵר, דְּאִיהוּ שׁוֹמֵר יִשְׂרָאֵל. (ג"א שְׁקֵד שׁוֹמֵר הֵהוּא דְּכַתִּיב בֵּיה (מִשְׁלֵי כו) וְשׁוֹמֵר אֲדִנְיֹו יִכּוּפֵד) דִּלְאוּ בֵּיה קִיִּמָא נְטִירוֹ, אֵלֶּא בְּעִלְמָא עֲלָאָה.

הָא חֲזִי, תְּכַלְיָא דְּמִשְׁכָּנָא, כִּלְיָא קִיִּמָא בְּרוּזָא עֲלָאָה, וְאוּקְמוּהָ. תְּכַלֵּת וְאַרְגָּמָן חַד, לְאַתְקַשְׁרָא בְּחַד. וְהָא אֲתַמַּר בְּרוּזָא דְּכַתִּיב, (דְּבָרִים ד) כִּי יִי' אֱלֹהֶיךָ אֵשׁ אֲכָלָה הוּא. וְהָא אֲתַמַּר דְּאִית אֵשׁ אֲכָלָא אֵשׁ, וְאֲכִיל לִיה וְשָׂצִי לִיה. בְּגִין דְּאִית אֵשׁ תְּקִיפָא מֵאֵשׁ וְאֲתַמַּר.

וְאֵת הָאֶלֶף וְשִׁבְעַת הַמְּאוֹת וְחֲמִשָּׁה וְשִׁבְעִים עֲשֵׂה וְוִים לְעַמּוּדִים וְצִפָּה רְאִשֵׁיהֶם וְגו'. (שְׁמוֹת לח) תָּא חֲזִי, אוֹלִיפְנָא דְּאִינוֹן תְּקַלִּין אֲנָשֵׁי לוֹן מִשָּׁה, וְלֹא יָדַע מַה דְּאֲתַעְבִּיד מְנַיְיהוּ, עַד דְּנִפְק קָלָא וְאָמַר, וְאֵת הָאֶלֶף וְשִׁבְעַת הַמְּאוֹת וְחֲמִשָּׁה וְשִׁבְעִים עֲשֵׂה וְוִים לְעַמּוּדִים.

רַבִּי חֲזַקְיָה פֶּתַח וְאָמַר, (שִׁיר הַשִּׁירִים א) עַד שְׁהִמְלִךְ בְּמִסְבּוֹ נִרְדִּי נִתֵּן רִיחוֹ. הָאִי קָרָא אֲתַמַּר, אֲבָל עַד שְׁהִמְלִךְ בְּמִסְבּוֹ, דָּא קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא, כִּד יְהִיב אוֹרִייתָא לְיִשְׂרָאֵל, וְאֲתָא לְסִינַי. וְכַמָּה רְתִיכִין הָיוּ עִמֵּיהָ, כִּלְהוּ רְתִיכִין קְדִישִׁין, וְכָל קְדוּשִׁין עֲלָאִין, דְּקְדוּשָׁה דְּאוֹרִייתָא, כִּלְהוּ הָיוּ תַמָּן, וְאוֹרִייתָא

האש, וכתובה באש לכנה על גפי
אש שחרה, והאותיות היו
פורחות ועולות באויר.

והאות הראשונה של התורה
נחלקה לשבע מאות ושבעים
וחמשה לכל צד, וכלם נראו
באויר הרקיע באות ו', ו' לצד זה,
ו' לצד זה. וכן לכל הצדדים.

ואלו היו היוזן היו עומדים על
עמודים, ואותם העמודים היו
עומדים על גס, וכל הווים עליהם.
משום שסוד התורה עומד על ו'.
ואותן ווי"ם שהם סוד האמונה
של התורה, כלם עומדים על
עמודים, שהם סודות שיוצאים
בהם נביאים, הסוד שלהם בכל
צד. ועל אותם עמודים עומדים
אותם הווי"ם.

ו' עליונה היא סוד הקול שנשמע,
והוא הסוד שעומדת בו התורה,
משום שתורה יוצאת מאותו קול
פנימי, שנקרא קול גדול. והקול
הגדול הזה הוא סוד התורה, ועל
זה כתוב, (דברים ה) קול גדול ולא
קף.

בא וראה, הקול הגדול הזה הוא
עקר הכל וסוד השם הקדוש
העליון, ועל זה פרשה שאסור
לאדם להקדים שלום לחברו טרם
שיתפלל תפלתו, וסוד זה
פרשהו, שכתוב (משלי כז) מברך
רעהו בקול גדול בפקר השכם
קללה תחשב לו. ואינו אסור, עד
שמברך אותו בקול גדול, שהוא
עקר השם הקדוש.

ורבן סוד התורה יוצא מאותו קול
גדול, וזהו מלך. במסבו - זה
מצמד הר סיני, ופרשה נרדי נתן
ריחו - זו כנסת ישראל, משום
שאמרו ישראל, (שמות כד) כל אשר
דבר ה' נעשה ונשמע. שהמלך -
זהו המלך העליון, ופרשה.

אתייהיבת בלהטי אשא, וכלא בסטרא
דאשא, וכתיבא באשא חוורא, על גפי אשא
אוכמא. ואתוון הוו פרחין וסלקין באוירא.

ואת קדמאה דאורייתא, אתפליג לשבע מאה
ושבעים וחמשה לכל סטר, וכלהו
אתחזון באוירא דרקיעא באת ו', ו' לסטרא
דא, ו' לסטרא דא. וכן לכל סטרין.

ואלין ווין הוו קיימין על עמודין, ואינון
עמודין הוו קיימין על ניסא, וכלהו

ווין עליהו. בגין דרזא דאורייתא על ו' ו'
קיימא. ואינון ווין דאינון רזא דמהימנותא
דאורייתא, פלהו על אינון עמודים קיימין,
דאינון רזין דנפקין בהו נביאים, רזא דלהון
בכל סטר. ועל אינון קיימין, קיימן אינון ווין.

ו' עלאה, איהו רזא דקול דאשתמע, ואיהו
רזא דקיימא ביה אורייתא, בגין דאורייתא
נפקא מההוא קלא פנימאה, דאקרי קול גדול.
ודא קול גדול איהו רזא דאורייתא. ועל דא
כתיב (דברים ה) קול גדול ולא יסף.

הא חזי, האי קול גדול, איהו עקרא דכלא,
ורזא דשמא קדישא עלאה, ועל דא
אוקמוה, דאסיר ליה לבר נש לאקדמא שלמא
לחבריה, עד לא יצלי צלותיה. ורזא דא
אוקמוה, דכתיב, (משלי כז) מברך רעהו בקול
גדול בפקר השכם קללה תחשב לו. ולא
איהו אסור, עד דמברך ליה ברזא דקול גדול,
דאיהו עקרא דשמא קדישא.

ועל דא, רזא דאורייתא נפקא מההוא קול
גדול, ודא איהו מלך. במסבו: דא מעמד

הר סיני, ואוקמוה נרדי נתן (דף רכ"ז ע"א) ריחו,
דא כנסת ישראל. בגין דאמרו ישראל,
כל אשר דבר יי' נעשה ונשמע. שהמלך: דא
איהו מלך עלאה, ואוקמוה.

בא וראה, כְּשֶׁהֵבִיא הַקֹּדֶשׁ בְּרוּךְ
הוא מְבוּל על העולם כְּדִי
לְהַשְׁחִית הַכֹּל, אָמַר הַקֹּדֶשׁ בְּרוּךְ
הוא לְנַח: צְרִיף אֶתָּה (לְהַסְתֵּר)
לְהִשְׁמַר שֶׁלֹּא תֵרָאֶה אֶת עֲצֻמָּךְ
לְפָנָי הַמְּשַׁחִית, שֶׁלֹּא יִשְׁלַט עֲלֶיךָ,
מִשּׁוֹם שֶׁלֹּא הָיָה מִי שִׁיגֵן עָלָיו.
כִּינֵן שֶׁנִּקְרַב הַקָּרְבָן שֶׁהִקְרִיב נַח,
אִז הִתְבַּשְׂם הָעוֹלָם, וְלֹא הִתְבַּסֵּם
כֹּל כִּף עַד שֶׁעָמְדוּ יִשְׂרָאֵל עַל הַר
סִינַי. כִּינֵן שֶׁעָמְדוּ יִשְׂרָאֵל עַל הַר
סִינַי, אִז הִתְבַּשְׂם הָעוֹלָם,
וְהַמְּשַׁחִית לֹא נִמְצָא בְּעוֹלָם.

וְרָצָה הַקֹּדֶשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּאוֹתוֹ
זְמַן לְהַעֲבִיר אֶת אוֹתוֹ מִשְׁחִית
מִהָעוֹלָם, (וּכְאֶשֶׁר) רַק שִׁיִּשְׂרָאֵל
סָרְחוּ בְּאוֹתוֹ זְמַן לְיָמִים מוֹעֲטִים
וַעֲשׂוּ אֶת הַעֲגָלָה. וְאִז מִה כְּתוּב?
(שם ל) וַיִּתְנַצְּלוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת
עֲדִים מֵהַר חוֹרֵב. וְעַדִּים הָיָה
סוּדוֹת הַשֵּׁם הַקֹּדֶשׁ שֶׁעָטַר אוֹתָם
הַקֹּדֶשׁ בְּרוּךְ הוּא וְנִטַּל מֵהֶם, וְאִז
שָׁלַט הַמְּשַׁחִית עַל הָעוֹלָם וְחִזַּר
כְּמִקְדָּם, כְּמוֹ בְּאוֹתוֹ זְמַן שֶׁשָּׁלַט
בְּעוֹלָם, וַעֲשֵׂה דִין.

אָמַר רַבִּי יוֹסִי, בִּימֵי הַמְּבוּל מִי
נָתַן שֵׁם מִשְׁחִית? שְׁהָרֵי הַמַּיִם הָיוּ
שֶׁנִּתְגַּבְּרוּ. בֹּא וְרֵא, אֵין לָךְ דִּין
בְּעוֹלָם, אוֹ כְּשֶׁמִּכָּה הָעוֹלָם בְּדִין,
שֶׁלֹּא נִמְצָא בִּינֵיהֶם אוֹתוֹ
הַמְּשַׁחִית שֶׁהוֹלֵךְ בְּתוֹךְ אוֹתָם
הַדִּינִים שֶׁנַּעֲשִׂים בְּעוֹלָם. אֵף כֹּאן
הָיָה מְבוּל, וְהַמְּשַׁחִית הָיָה הוֹלֵךְ
בְּתוֹךְ הַמְּבוּל, וְהוּא נִקְרָא כִּף.
וְלָכֵן אָמַר הַקֹּדֶשׁ בְּרוּךְ הוּא לְנַח
לְטַמֵּן עֲצֻמוֹ וְלֹא יִתְרָאֶה בְּעוֹלָם,
וְהָרֵי פְּרֻשָׁה.

בֹּא וְרֵא, אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, וְאֵת
הָאֵלֶף וְשִׁבְעֵי הַמֵּאוֹת וְחֲמִשָּׁה
וְשִׁבְעִים עֲשֵׂה וַיִּוִּם לְעַמּוּדִים.
לְמָה וַיִּוִּם? אֵלֶּא כְּמוֹ מִן וַיִּוִּם הָיוּ,
וְרֵאשֵׁם מְצַפֵּה זֶהָב. הֵם שֶׁל כֶּסֶף,
וְרֵאשֵׁם מְצַפֵּה זֶהָב, מִשּׁוֹם שֶׁכֹּל
וַיִּוִּם בֹּא בְּצַד הַרְחָמִים, וְכֹלֵם הָיוּ

תָּא חֲזִי, כִּד קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֵייתִי טוֹפְנָא
עַל עֲלָמָא, בְּגִין לְחַבְלָא כְּלָא, אָמַר לִיה
קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְנַח, בְּעֵי לָךְ (ס"א לְאַסְתֵּמְרָא)
לְאַסְתֵּמְרָא, וְלֹא תַחֲזִי גְרַמְךָ קַמִּיה דְּמַחְבְּלָא,
דְּלֹא יִשְׁלוּט עֲלֶיךָ, בְּגִין דְּלֹא הָוָה מֵאן דִּיגִין
עָלוּי. כִּינֵן דְּאַתְקָרִיב קָרְבָּנָא, דְּקָרִיב נַח, כְּדִין
אַתְבַּסֵּם עֲלָמָא, וְלֹא אַתְבַּסֵּם כּוּלֵי הָאֵי עַד
דְּקִיִּימוּ יִשְׂרָאֵל עַל טוֹרָא דְּסִינַי. כִּינֵן דְּקִיִּימוּ
יִשְׂרָאֵל עַל טוֹרָא דְּסִינַי, כְּדִין אַתְבַּסֵּם עֲלָמָא,
וּמַחְבְּלָא לֹא אֲשַׁתְּכַח בְּעֲלָמָא.

וּבְעָא קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּהוּא זְמָנָא,
לְאַעֲבָרָא הֵהוּא מַחְבְּלָא מִעֲלָמָא, (וְכִד)
כִּד יִשְׂרָאֵל סָרְחוּ בְּהוּא זְמָנָא, לְיוֹמִין
זְעִירִין, וְעַבְדוּ יַת עֲגָלָא. וְכִדִּין מַה כְּתִיב, (שְׁמוֹת
ל) וַיִּתְנַצְּלוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת עֲדִים מֵהַר חוֹרֵב.
וְעַדִּים הָוָה רִזִּין דְּשָׁמָא קִדְשָׁא, דְּאַעֲטָר לוֹן
קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וְאַתְנַטַּל מִנֵּיהוּ, כְּדִין
שֶׁלְטָא מַחְבְּלָא עַל עֲלָמָא, וְאַהֲדַר כְּמַלְקֵדְמִין,
כִּהוּא זְמָנָא דְּשֶׁלְטָא בְּעֲלָמָא, וְעַבִּיד דִּינָא.

אָמַר רַבִּי יוֹסִי, בְּיוֹמוֹי דְּטוֹפְנָא, מֵאן יְהִיב תַּמָּן
מַחְבְּלָא, דְּהָא מֵיָא הוּוּ דְּאַתְגַּבְּרוּ, תָּא
חֲזִי, לִית לָךְ דִּינָא בְּעֲלָמָא, אוֹ כִּד אַתְמַחִי
עֲלָמָא בְּדִינָא, דְּלֹא אֲשַׁתְּכַח הֵהוּא מַחְבְּלָא
בִּינֵיהוּ, דְּאַזִּיל בְּגוּ אֵינּוּן דִּינִין דְּאַתְעַבִּידוּ
בְּעֲלָמָא. אוֹף הָכָא, טוֹפְנָא הָוָה, וּמַחְבְּלָא
אַזִּיל בְּגוּ טוֹפְנָא, וְאַיהוּ אִקְרִי הָכִי. וְעַל דָּא
אָמַר לִיה קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְנַח, לְטַמְרָא
גְּרַמִּיה, וְלֹא יִתְחֲזִי בְּעֲלָמָא. וְהָא אוּקְמוּהָ.

תָּא חֲזִי, אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, וְאֵת הָאֵלֶף וְשִׁבְעֵי
הַמֵּאוֹת וְחֲמִשָּׁה וְשִׁבְעִים עֲשֵׂה וַיִּוִּם
לְעַמּוּדִים. אָמַאי וַיִּוִּם. אֵלֶּא כְּמִין וַיִּוִּם הוּוּ,
וְרִישֵׁיהוּן חֲפָא בְּדַהֲבָא. אֵינּוּן דְּכֶסֶף,
וְרִישֵׁיהוּן מַחְפָּן בְּדַהֲבָא, בְּגִין דְּכֹל וַיִּוִּם

יודעים למעלה בַּחֲשׁבוֹן. וּמִשׁוּם שֶׁבָּאוּ מִצַּד הַרְחָמִים הָיוּ נִקְרָאִים וְיוֹיִם, וְכָל הַשָּׂר תְּלוּיִים בָּהֶם. וְאִין וְי' אֵלָא זֶהב וְכֶסֶף כָּאֶחָד. וּמִשׁוּם כֶּף כָּל אֱלוֹי נִקְרָאוּ וְיוֹיִם שֶׁל אוֹתָם עֲמוּדִים. אֵילוֹ עֲמוּדִים? כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר וְהָעֲמוּדִים שָׁנִים וְגו'. מִשׁוּם שֶׁהָרִי אֵלָה הֵם מִחוּץ לְגוֹף, לְמִטָּה הָיוּ עוֹמְדִים. אָמַר רַבִּי יִצְחָק, לֹא יִדְעָתִי אִם זוֹ עֲבוּדַת קֹדֶשׁ אוֹ חֵל, מִשׁוּם שֶׁכְּתוּב וְאֵת הָאֱלֹף. שֶׁהָרִי כְּתוּב כְּאֵן הָאֱלֹף, וְכְתוּב שֵׁם (שיר ח) הָאֱלֹף לְךָ שְׁלֹמֹה. מֵה לְהֵלֵן הָאֱלֹף חֵל - אָף כְּאֵן הָאֱלֹף חֵל.

אָמַר לוֹ, לֹא כֶּף! שָׂאֵם הוּא הָיָה חֵל, לֹא הָיוּ נֶעְשִׂים מִמֶּנּוּ וְיוֹיִם. וְעוֹד, שֶׁהָרִי שֵׁם כְּתוּב הָאֱלֹף וְלֹא יוֹתֵר, וְכֵאֵן כְּתוּב הָאֱלֹף וּשְׁבַע הַמַּאוֹת וְחֲמִשָּׁה וּשְׁבַעִים. הָאֱלֹף שֵׁשׁ הֵם חֵל, שֶׁכְּתוּב הָאֱלֹף לְךָ שְׁלֹמֹה, וְזֶהוּ חֵל, מִשׁוּם שֶׁכָּל חֵל אֵינוֹ בְּצַד הַקֹּדֶשׁה כָּלֵל. חֵל הוּא מֵהֵצַד הָאֲחֵר הַטָּמֵא, וְעַל זֶה הַבְּדִלָה בֵּין קֹדֶשׁ לְחֵל, מִשׁוּם שֶׁצְּרִיכִים לְהַבְדִּיל בֵּין קֹדֶשׁ לְחֵל. וְסוּד הַכְּתוּב כֶּף הוּא - (ויקרא י) וְלִהְבְדִּיל בֵּין הַקֹּדֶשׁ וּבֵין הַחֵל וּבֵין הַטָּמֵא וּבֵין הַטָּהוֹר.

וְעַם כָּל זֶה, אָף עַל גַּב שֶׁהַפְּרֻדָּה יֵשׁ לְקֹדֶשׁ מִן הַחֵל, חֵלֵק אֶחָד יֵשׁ לוֹ בְּקֹדֶשׁה מִצַּד הַטָּמֵאֵל. זֶהוּ שֶׁכְּתוּב הָאֱלֹף לְךָ שְׁלֹמֹה, שֶׁהֵם אֱלֹף יְמֵי הַחֵל, וְהֵם יְמֵי הַגְּלוּת. כְּמוֹ שֶׁיֵּשׁ אֱלֹף יְמִים שֶׁל קֹדֶשׁה, כֶּף גַּם אֱלֹף יְמִים לְצַד הָאֲחֵר. וְעַל זֶה הֵעִירוּ הַחֲבָרִים, שְׂאוֹתָם יְמֵי הַגְּלוּת יִהְיוּ אֱלֹף שָׁנִים. וְעַל כֵּן, יֵשׁ אֱלֹף יְשׁ אֱלֹף, וְאוֹתָן אֱלֹף שָׁנוֹת הַגְּלוּת, אָף עַל גַּב שֶׁיִּשְׂרָאֵל יִהְיוּ בְּגִלוּת וְיִתְמַשְׁכוּ יוֹתֵר - בְּאֱלֹף הַשָּׁנִים הַלְלוּ הֵם יִתְמַשְׁכוּ,

אֱלֹף, וְאֵינוֹן אֱלֹף שָׁנִים דְּגִלוּתָא, אָף עַל גַּב דִּישְׂרָאֵל יִהוֹן בְּגִלוּתָא,

בְּסִטְרָא דְרַחֲמֵי קָא אֲתִיָּא, וְכִלְהוּ הוּוּ אֲשֶׁתְּמוּדְעָן לְעִילָא בְּחוּשְׁבִּנָּא. וּבְגִין דְּאֲתוּ מִסִּטְרָא דְרַחֲמֵי, הוּוּ אֶקְרוּן וְיוֹיִם. וְכָל שָׂר תְּלִיין בָּהוּ. וְלִית וְי' אֵלָא דְהָבָא וְכֶסֶף כְּחֻדָּא. וּבְגִין כֶּף, כָּל אֵינוֹן אֶקְרוּן, וְיוֹיִ דְאֵינוֹן עֲמוּדִים. מָאן עֲמוּדִים. כְּמָה דְאֵת אָמַר וְהָעֲמוּדִים שָׁנִים וְגו'. בְּגִין דְּהָא אֵלִין לְבַר מְגוּפָא, לְתַתָּא הוּוּ קִיִּימִין.

אָמַר רַבִּי יִצְחָק, לֹא יִדְעָנָא אִי דָא עֲבִידְתָּא דְקֹדֶשׁ, אוֹ חוּל. בְּגִין דְּכְתִיב וְאֵת הָאֱלֹף, דְּהָא כְּתִיב הָבָא הָאֱלֹף, וְכְתִיב הָתָם (שיר השירים ח) הָאֱלֹף לְךָ שְׁלֹמֹה, מֵה לְהֵלֵן הָאֱלֹף חוּל, אוֹף הָבָא הָאֱלֹף חוּל.

אָמַר לִיָּה, לָאוּ הָכִי, דָּאִי הוּא הָהוּ חוּל, לָא יתְעַבִּיד מִנֵּיִיהוּ וְיוֹיִם. וְתוּ, דְּהָא תַּפְּן כְּתִיב הָאֱלֹף וְלֹא יִתִּיר, וְהָבָא כְּתִיב הָאֱלֹף וּשְׁבַע הַמַּאוֹת וְחֲמִשָּׁה וּשְׁבַעִים. הָאֱלֹף דְּהָתָם אֵינוֹן חוּל, דְּכְתִיב הָאֱלֹף לְךָ שְׁלֹמֹה. וְדָא אִיהוּ חוּל, בְּגִין דְּכָל חוּל לָאוּ אִיהוּ בְּסִטְרָא דְקֹדֶשׁה כָּלֵל. חוּל אִיהוּ מִסִּטְרָא אֲחֵרָא מְסֻבָּא. וְעַל דָּא הַבְּדִלָה בֵּין קֹדֶשׁ לְחוּל, בְּגִין דְּבְעִינָן לְאַפְרָשָׁא בֵּין קֹדֶשׁ לְחוּל. וְרָזָא דְקָרָא הָכִי הוּא, (ויקרא י) וְלִהְבְדִּיל בֵּין הַקֹּדֶשׁ וּבֵין הַחֵל וּבֵין הַטָּמֵא וּבֵין הַטָּהוֹר.

וְעַם כָּל דָּא אָף עַל גַּב דְּפִרְיִשוּ אִית לְקֹדֶשׁ מִן הַחֵל, חוּלְקָא חֻדָּא אִית לִיָּה בְּקֹדֶשׁה (דף רכ"ז ע"ב) מִסִּטְרָא דְשְׂמָאֵלָא. הָדָא הוּא דְכְתִיב הָאֱלֹף לְךָ שְׁלֹמֹה, דְאֵינוֹן אֱלֹף יוֹמֵי הַחֵל. וְאֵינוֹן יוֹמֵי דְגִלוּתָא. כְּמָה דְאִית אֱלֹף יוֹמִין דְקֹדֶשׁה, הָכִי נְמִי אֱלֹף יוֹמִין לְסִטְרָא אֲחֵרָא. וְעַל דָּא אֲתַעְרוּ חֲבָרִיָּא, אֵינוֹן יוֹמִין דְּגִלוּתָא, אֱלֹף שָׁנִים הוּוּ. וְעַל דָּא, אִית אֱלֹף וְאִית אֱלֹף, וְאֵינוֹן אֱלֹף שָׁנִים דְּגִלוּתָא, אָף עַל גַּב דִּישְׂרָאֵל יִהוֹן בְּגִלוּתָא,

של אותם אֶלֶף ימים שָׁמְרָנוּ. ומשום כֵּן פְּרֻשֵׁיהּ, כֹּל שְׁלֵמָה שֵׁשׁ בְּשִׁיר הַשִּׁירִים - קִדְשׁ, פָּרֻט לָזֶה שֶׁהוּא הַל'. הָאֶלֶף שֶׁל כָּאן הוּא קִדְשׁ, וְכֹל מַעֲשֵׂי קִדְשׁ, וְעַל זֶה עָשָׂה וַיִּוִּם לְעַמּוּדִים.

בֹּא וּרְאֵה, הָרִי אֲמַרְנוּ, כֹּל ו' הוּא בְּסוּד הַרְחָמִים, וְכֹל מְקוֹם שֶׁבֹא ו' בְּשֵׁם הַקְּדוֹשׁ, הוּא רַחֲמִים, כְּמוֹ (בראשית יט) וְה' הִמְטִיר עַל סְדוֹם. (שם יג) וְה' אָמַר אֶל אַבְרָם. רַחֲמִים וְדִין כְּאֶחָד. שְׁמָה שׁוֹנָה בַּמְבוּל שֶׁפְּתוּב אֱלֹהִים בְּכֹל מְקוֹם? לָמָּה לֹא כְתוּב וְה'? אֶלָּא שְׁנִינוּ, בְּכֹל מְקוֹם שֶׁפְּתוּב וְה' - הוּא וּבֵית דִּינּוֹ. אֱלֹהִים סֵתֵם - דִּין לְבָדוֹ.

אֲרָא בְּסוּדוֹם נַעֲשֶׂה דִין, וְלֹא כְּדִי לְהַשְׁמִיד אֶת הָעוֹלָם, וּמִשׁוּם כֵּן הוּא הַתְּעַרְב עִם דִּין. אֲכַל בַּמְבוּל כֹּל הָעוֹלָם הַשְּׂמֵד, וְכֹל אוֹתָם שְׁנַמְצָאוּ בְּעוֹלָם. וְאִם תֹּאמַר, שְׁהָרִי נָח וְכֹל מָה שֶׁעָמַד נִצְלוּ - הָרִי נִסְתַּר מֵהַעֵין הַזֶּה, שְׁלֹא נִרְאָה, וְעַל כֵּן כֹּל מָה שְׁנַמְצָא בְּעוֹלָם הַשְּׂמִיד אוֹתוֹ.

וְעַל זֶה וְה' - בְּגִלּוּי, וְלֹא הַשְּׂמִיד הַכֹּל. אֱלֹהִים - נִסְתַּר, וְצִרְיָה לְהַשְׁמֵר, שְׁהָרִי מִשְׂמִיד הַכֹּל. וְלִכְּן אֱלֹהִים לְבָדוֹ הִיָּה, וְסוּד זֶה - (תהלים כט) ה' לַמְבוּל יִשָּׁב. מָה זֶה יִשָּׁב? אֲלֵמָּל מְקַרָּא כְּתוּב, לֹא יִכּוּלִים לוֹמַר. יִשָּׁב - יִשָּׁב לְבָדוֹ, שְׁלֹא כֹּא עִם דִּין. כְּתוּב כָּאן יִשָּׁב, וְכְתוּב שָׁם (ויקרא יג) בְּדָד יִשָּׁב, לְבָדוֹ.

וְסוּד לְמַדְנֵה, הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא נִסְתַּר וְגִלּוּי. גִּלּוּי הוּא בֵּית דִּין שֶׁלְמִטָּה. נִסְתַּר הוּא הַמְּקוֹם שֶׁכֹּל הַבְּרֻכּוֹת יוֹצְאוֹת מִשָּׁם. מִשׁוּם כֵּן, כֹּל דְּבָרֵי אָדָם שֶׁהֵם בְּנִסְתַּר, הַבְּרֻכּוֹת שׁוֹרוֹת עֲלָיו. וְכֹל אוֹתָם שֶׁבְּגִלּוּי, אוֹתוֹ מְקוֹם שֶׁל בֵּית דִּין

וְיִתְמַשְׁכוּן יְתִיר, בְּהִנֵּי אֶלֶף שָׁנִין יִתְמַשְׁכוּן, דְּאֵינּוֹן אֶלֶף יוֹמִין דְּקֶאֱמָרָן. וּבְגִין דָּא אוֹקְמוּהָ, כֹּל שְׁלֵמָה דְּאִית בְּשִׁיר הַשִּׁירִים קִדְשׁ, בַּר מֵהֲאֵי דְּאִיהוּ חוּל. הָאֶלֶף דְּהִכָּא, קִדְשׁ אִיהוּ, וְכֹל עוֹבְדוֹי קִדְשׁ, וְעַל דָּא עָשָׂה וַיִּוִּם לְעַמּוּדִים.

הָא חֲזִי, הָא אֲמָרָן כֹּל ו' בְּרֻזָּא דְּרַחֲמֵי אִיהוּ, וְכֹל אֲתֵר דְּאִתִּי ו' בְּשֵׁמָא קְדִישָׁא, רַחֲמֵי אִיהוּ. פְּגוּן (בראשית יט) וַיִּי' הִמְטִיר עַל סְדוֹם. (בראשית יג) וַיִּי' אָמַר אֶל אַבְרָם. רַחֲמֵי וְדִינָא כְּחֻדָּא. דְּמֵאֵי שְׁנָא בְּטוֹפְנָא, דְּכִתִּיב אֱלֹהִים בְּכֹל אֲתֵר, אֲמֵאֵי לֹא כְּתִיב וַיִּי'. אֶלָּא תְּנִינָן, בְּכֹל אֲתֵר דְּכִתִּיב וַיִּי', הוּא וּבֵית דִּינּוֹ. אֱלֹהִים סֵתֵם, דִּינָא בְּלַחֲדוּי.

אֲרָא בְּסוּדוֹם, אֲתַעְבִּיד דִּינָא, וְלֹא לְשִׁיצָאָה עֲלֵמָא. וּבְגִין כֵּן אֲתַעְרַב אִיהוּ בְּהָדִי דִּינָא. אֲבָל בְּטוֹפְנָא, כֹּל עֲלֵמָא שְׂצִי, וְכֹל אֵינּוֹן דְּאֲשַׁתְּכַחוּ בְּעֲלֵמָא. וְאֵי תִימָא, דְּהָא נָח וְדַעֲמִיָּה אֲשַׁתְּזִיבוּ. הָא סְתִים מַעֲינָא הָוָה, דְּלֹא אֲתַחֲזִי. וְעַל דָּא כֹּל מָה דְּאֲשַׁתְּכַח בְּעֲלֵמָא שְׂצִי לִיָּה.

וְעַל דָּא וַיִּי' בְּאֲתַגְלִיָּיא, וְלֹא שְׂצִי כֹלָא. אֱלֹהִים סְתִים, וּבְעֵי לְאִסְתַּמְרָא, דְּהָא כֹלָא שְׂצִי. וְעַל דָּא אֱלֹהִים בְּלַחֲדוּי הָוָה, וְרֻזָּא דָּא (תהלים כט) וַיִּי' לַמְבוּל יִשָּׁב. מָהוּ יִשָּׁב. אֲלֵמָּל קֶרָא כְּתִיב, לֹא יִכְלִינָן לְמִימַר. יִשָּׁב יִשָּׁב בְּלַחֲדוּי, דְּלֹא אֲתָא עִם דִּינָא. כְּתִיב הִכָּא יִשָּׁב, וּכְתִיב הָתֵם (ויקרא יג) בְּדָד יִשָּׁב בְּלַחֲדוּי.

וְרֻזָּא אוֹלִיפְנָא, קְדִישָׁא בְּרִיָּה הוּא סְתִים וְגִלְיָא. גִּלְיָא הוּא בֵּי דִינָא לְתַתָּא. סְתִים הוּא אֲתֵר דְּכֹל בְּרַכָּאן נִפְקִי מִתְּמָן, בְּגִין כֵּן, כֹּל מְלוּי דְּבַר נֶשׁ דְּאֵינּוֹן בְּסְתִימוֹ, בְּרַכָּאן שְׂרִיין עֲלֵיהּ וְכֹל דְּאֵינּוֹן בְּאֲתַגְלִיָּיא, הֵהוּא אֲתֵר דְּבֵי דִינָא שְׂרִיא עֲלוּי, בְּגִין דְּאִיהוּ

שורה עליו, משום שהוא מקום בגלוי. והכל הוא בסוד עליון כמו שלמעלה.

עד שהמלך במסבו (שיר א), באותה חברות ותפנוק של העדן העליון, (הרי בארנו שנה) באותו שביל נסתר ונגזז ולא ידוע, ומתמלא ממנו, ויוצאים בנחלים ידועים. נרדי נתן ריחו - זה הם האחרון שברא את העולם התחתון כמו שלמעלה, ומעלה ריח טוב עליון לשלט ולעשות, ויכול ושולט ומאיר באור עליון.

בא וראה, בשעה שהנרד הזה העלה ריח למעלה, אז החיכות נקשרה, ועולה הנרד הזה להאחז למעלה, וכל המרכבות הקדושות, כגון מעלות ריחות להתעטר למעלה. כל אותן מרכבות נקראות עלמות שיר, כמו שנאמר (תהלים מז) על עלמות שיר, והרי פשוטה. מה זה עלמות שיר? אלא כמו שנאמר (שיר ו) ועלמות אין מספר. מה זה ועלמות אין מספר? כמו שנאמר (איוב כח) ה'יש מספר לגדודיו. ומשום שאין להם חשבון, כתוב ועלמות אין מספר.

ויום לעמודים, כלם זכרים. כל אותם שעולים בשמן משחה למעלה, כלם עומדים בסוד של זכרים, ולא נקרא זכר אלא ו', סוד של השמים, שהם זכרים. וכל אותם שלמטה נקראים נקבות. ומשום כך, כל אותם שבאים מצד השמאל, מצד הנקבה, התמנו על השיר ואומרים שירה תמיד. ועל זה כתוב על עלמות שיר. וכלם יוצאים בסוד של ה'. ה' מוציאה כמה חילות למיניהם בסוד של ו'. ו' - זה סוד של זכר שעומד לתת מזון לנקבה.

ומשום כך, כל אותם הנוים עשה בצלאל, לתת להם לשרות על

אתר באתגלייא. וכלא איהו ברזא עלאה, כגוונא דלעילא. (ע"ב).

עד שהמלך במסבו, (שיר השירים א) בההוא חברותא ותפנוקא דעדן עלאה, (הא אוקמוה דהא) בההוא שביל דסתים וגניז ולא אתיידע, ואתמליא מניה, ונפקין בנחלין ידיעאן. נרדי נתן ריחו, דא ים בתראה, דברא עלמא תתאה, כגוונא דלעילא, וסליק ריחא טבא עלאה, לשלטאה ולמעבד, ויכיל ושלטי ונהיר בנהורא עלאה.

הא חזי, בשעתא דהאי נרדא סלקא ריחא לעילא, כדין חיבבותא אתקשרת, וסלקא האי נרדא לאתאחדא לעילא. וכלהו רתיכין קדישין, כלהו סלקין ריחין לאתעטרא לגבי דלעילא. אינון רתיכין כלהו אקרון עלמות שיר, כמה דאת אמר (תהלים מז) על עלמות שיר, והא אוקמוה. מאי עלמות שיר. אלא כמה דאת אמר, (שיר השירים ו) ועלמות אין מספר. מאי ועלמות אין מספר. כמה דאת אמר (איוב כח) ה'יש מספר לגדודיו. ובגין דלית להו חשבנא כתיב ועלמות אין מספר.

ויום לעמודים, (שמות לח) כלהו דכורין. כל אינון דסלקין ברבו משח לעילא, כלהו קיימין ברזא דכורין, ולא אקרי דכר אלא ו', רזא דשמיא, דאינון דכורין. וכל אינון דלתתא, אקרון נוקבי. ובגין כך כל אינון דאתין מסטרא דשמאלא, מסטרא דנוקבא, אתמנן על השיר, ואמרי שירתא תדיר. ועל דא כתיב, על עלמות שיר. וכלהו נפקו ברזא דה'. ה' אפיקת כמה חילין לזנייהו ברזא דו'. ו', דא רזא דדכורא דקיימא למיהב מזונא לנוקבא. ובגין כך, כל אינון ווין עבד בצלאל, למיהב לון לאשראה על נוקבי. ונפקי מרזא

הַנְּקֻבוֹת, וְיוֹצְאִים מִסּוּד שֶׁל אֶלֶף, שֶׁהוּא חֲשׁוֹבֵן שְׁלֹם. וּשְׁבַע מֵאוֹת, שֶׁהוּא סוּד שְׁלֹם. וְחֲמִשָּׁה, גַּם כֶּף. וְשִׁבְעִים, הַכֹּל סוּד אֶחָד. וְעַל זֶה מִסּוּד שֶׁל כֶּף וְחֲשׁוֹבֵן זֶה עֲשֵׂה וָיִים. וְכֹלֶם בְּסוּד שֶׁל ו', וּבְדַמּוֹת שֶׁל ו' נַעֲשׂוּ, וְהַכֹּל בְּסוּד עֲלִיּוֹן וּבְחֲשׁוֹבֵן לִוְקָחִים.

וְנִחַשְׁתָּ הַתְּנוּפָה שְׁבַעִים כֶּפֶר. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, כֹּל זֶה יֵרֵד לְמִטָּה בְּדִיּוּקָן עֲלִיּוֹן שֶׁל סוּד הָאֲמוּנָה. כְּמוֹ כֵן עֲשֵׂה נְבוּכַדְנֶצַּר הַרְשַׁע אוֹתוֹ הַצֵּלֶם שֶׁהִתְקִין. אָמַר רַבִּי יוֹסִי, הוּא לֹא עֲשֵׂה כֶּף, אֲבָל בְּחִלּוּמוֹ רָאָה כֶּף, שֶׁהָרִי בְּחִלּוּמוֹ רָאָה רֹאשׁ שֶׁל זָהָב, אַחַר כֶּף כֶּסֶף, וְאַחַר כֶּף נְחֹשֶׁת. וְאִם תֹּאמְרוּ, בְּרֹזֶל וְחֵרֶס לְמָה לֹא כֶּף? מִשּׁוּם שְׂאִינִים כְּדָאִים לְהַכְנִס לְקֶדֶשׁ, וְאַלֶּה שְׁלֹשֶׁת הָאֲחֵרִים נִכְנָסוּ.

וְסוּדוֹ שֶׁל הַמִּשְׁכָּן בְּשִׁלְשׁ שְׁלֹשׁ בְּאֵלֶּה הַמַּתְכוּת. וּבִשְׂאֵר אַרְבָּעָה, כְּמוֹ תְּכֵלֶת וְאַרְגָּמָן וְתוֹלַעַת שָׁנִי וְשֵׁשׁ. וַיִּכְמוּ אַרְבָּעָה טוּרֵי אֶבֶן.

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, מִהֵם בְּשִׁלְשָׁה, מִהֵם בְּאַרְבָּעָה, מִהֵם בְּשָׁנַיִם, מִהֵם בְּאֶחָד. אֲבָל כֹּל מַעֲרָכָה וּמַעֲרָכָה אֵינָה אֵלָּא בְּשִׁלְשׁ. שְׁלֹשׁ מַעֲרָכוֹת הֵן שְׁנִפְרָדוֹת לְכֹל צַד, לְאַרְבַּעַת צְדָדֵי הָעוֹלָם, וְכֹל מַעֲרָכָה וּמַעֲרָכָה שֶׁהִיא לְכֹל צַד, שְׁלֹשׁ מַעֲרָכוֹת הֵן, וּבִאֲרָנוּ.

מַעֲרָכָה רִאשׁוֹנָה שְׁלֹשׁ מִזְרָח - שְׁלֹשׁ מַעֲרָכוֹת הֵן, וְהֵן תִּשְׁעֵי מַעֲרָכוֹת. מִשּׁוּם שֶׁכֹּל מַעֲרָכָה מֵאוֹתָן שְׁלֹשׁ יֵשׁ לָהּ שְׁלֹשׁ מַעֲרָכוֹת, וְנִמְצָא שֶׁהֵן תִּשְׁעֵי וְכַמָּה אֶלֶף וּרְבֻבוֹת תַּחֲתֵיהֶן. וְתִשְׁעֵי הַמַּעֲרָכוֹת הַלְלוּ, כֹּל מַתְנַהֲגוֹת בְּאוֹתֵיּוֹת רְשׁוּמוֹת. וְכֹל מַעֲרָכָה מִסְתַּפְּלֵת אֶל אוֹתָן הָאוֹתֵיּוֹת הַרְשׁוּמוֹת, וְהָרִי פְרֻשׁוּהָ. וְכֵן לְכֹל

דְּאֶלֶף, דְּאִיהוּ חֲשׁוֹבֵן שְׁלֹם. וּשְׁבַע מֵאוֹת, דְּאִיהוּ רִזָּא שְׁלֹם. וְחֲמִשָּׁה הָכִי נָמִי. וְשִׁבְעִים כֹּלָּא רִזָּא חֲדָא. וְעַל דָּא, מִרְזָא דְנָא, וְחוֹשְׁבֵן דָּא, עֲשֵׂה וָיִים. וְכֹלְהוּ בְרִזָּא דו', וּבְדִיּוּקָנָא דו' אֲתַעֲבִידוּ, וְכֹלָּא בְרִזָּא עֲלָאָה, וּבְחוֹשְׁבֵנָא נְטִילִי. (דף רכ"ז ע"א).

וְנִחַשְׁתָּ הַתְּנוּפָה שְׁבַעִים כֶּפֶר, (שמות לח) אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, כֹּל דָּא נִחַשְׁתָּ לְתַתָּא, בְּדִיּוּקָנָא עֲלָאָה דְרִזָּא דְמַהִימְנוּתָא. פְּגוּוּנָא דָּא עֶבֶד (דניאל א) נְבוּכַדְנֶצַּר הַרְשַׁע הוּא צִלְמָא דְאַתְקִין. אָמַר רַבִּי יוֹסִי, אִיהוּ לָא עֶבֶיד הָכִי, אֲבָל בְּחִלְמִיָּה חֲמָא הָכִי, דְהָא בְּחִלְמִיָּה חֲמָא, (דניאל ב) רִישָׁא דִי דְהִבָּא, וּלְבַתֵּר כֶּסֶפָא, וּלְבַתֵּר נְחֹשָׁא. וְאִי תִימָא פְּרִזְלָא וְחִסְפָּא אֲמָאִי לָאו הָכִי. בְּגִין דְלָאו אֵינּוּן כְּדָאִי לְאַעֲלָא לְקוּדְשָׁא, וְאֵלִין תִּלְתָּא אַחֲרֵינִין עָאלוּ.

וְרִזָּא דִילִיָּה דְמִשְׁכָּנָא, בְּתֵלֶת תֵּלֶת בְּאֵלִין מִתְכֵן. וּבִשְׂאֵרָא אַרְבַּע, כְּגוֹן תְּכֵלֶת וְאַרְגָּמָן וְתוֹלַעַת שָׁנִי וְשֵׁשׁ. וְכְגוֹן אַרְבָּעָה טוּרֵי אֶבֶן.

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, מְנַהוֹן בְּתֵלֶת. מְנַהוֹן בְּדו'. מְנַהוֹן בְּתֵרִין. מְנַהוֹן בְּחַד. אֲבָל כֹּל סְדָרָא וְסְדָרָא לָאו אִיהוּ אֵלָּא בְּתֵלֶת. תֵּלֶת סְדָרִין אֵינּוּן דְמַתְפָּרְשִׁין לְכֹל סֵטֵר, לְאַרְבַּע סֵטְרֵי עֲלֵמָא, וְכֹל סְדָרָא וְסְדָרָא דְאִיהוּ לְכֹל סֵטֵר, תֵּלֶת סְדָרִין אֵינּוּן. וְאוּקִימָנָא.

כְּדָרָא קְדָמָא דְלִסְטֵר מִזְרָח, תֵּלֶת סְדָרִין אֵינּוּן וְאֵינּוּן תִּשְׁעֵי סְדָרִין, בְּגִין דְכֹל סְדָרָא מְאִינּוּן ג', אֵינּוּן לִיָּה תֵּלֶת סְדָרִין, וְאַשְׁתַּכְּחוּ דְאֵינּוּן תִּשְׁעֵי. וְכַמָּה אֶלֶף וּרְבֻבָן תַּחֲתֵיהוּ. וְהֵנִי סְדָרִין תִּשְׁעֵי, כֹּלְהוּ מַתְנַהֲגֵי בְּאַתְוּוֹן רְשִׁימָן. וְכֹל סְדָרָא אֲסַתְכִי לְאֵינּוּן אַתְוּוֹן רְשִׁימָן, וְהָא אוּקְמוּהָ. וְכֵן לְכֹל סְדָרָא וְסְדָרָא, וְכֹלְהוּ נְטִילִי בְּאַתְוּוֹן

אֲתוּוֹן רְשִׁימָן, וְהָא אוּקְמוּהָ. וְכֵן לְכֹל סְדָרָא וְסְדָרָא, וְכֹלְהוּ נְטִילִי בְּאַתְוּוֹן

מַעֲרָכָה וּמַעֲרָכָה, וְכֵלֶן נוֹסְעוֹת
בְּאוֹתִיּוֹת רְשׁוּמוֹת. וְאֵלוּ עֲלִיּוֹנוֹת
מֵאֵלוּ, וְעוֹמְדוֹת אֵלוּ עַל אֵלוּ.

(ומתחברות בלן ואומרות שיריה)

וּכְשִׁפּוֹרְחוֹת אוֹתָן הָאוֹתִיּוֹת לְתוֹךְ
אִוִיר הַרוֹחַ, אוֹתוֹ הַמְּמַנָּה עַל
הַפֶּל, אִזּוּ פֶּלֶן נוֹסְעוֹת, (וְהַשִּׁירָה
מִתְבַּסְּמִת) וְהָרִי פְּרִשׁוּהָ. וְאוֹת אַחַת
מִפֶּה מְלַמְּטָה, וְאוֹתָהּ הָאוֹת עוֹלָה
וְיוֹרֶדֶת, וְשִׁפְתֵי אוֹתִיּוֹת פּוֹרְחוֹת
עֲלֶיהֶן. וְהָאוֹת הַזֹּאת מְלַמְּטָה, עוֹלָה
מְלַמְּטָה לְמַעְלָה וּמִתְחַבֶּרֶת בֵּהֶן,
וְנִצְשׁוֹת שֶׁלֹּשׁ אוֹתִיּוֹת, פֶּלֶן לְפִי
אוֹתִיּוֹת יֵה"ו, שֶׁהֵן שֶׁלֹּשׁ תּוֹךְ
אֶסְפֵּקְלָרְיָה הַמְּאִירָה. מֵאֵלָה
נִפְרְדוּ שֶׁלֹּשׁ מַעֲרָכוֹת. וְהֵן שִׁפְתֵי
אוֹתִיּוֹת, וְאוֹתָהּ הָאוֹת שֶׁעוֹלָה
מִתְחַבֶּרֶת עִמָּהֶן, וְהֵן שֶׁלֹּשׁ.

בֵּא וּרְאֵה, אוֹתָן שִׁפְתֵי אוֹתִיּוֹת
עֲלִיּוֹנוֹת שְׁעוֹלוֹת בְּאִוִיר, הֵן
פְּלוֹלוֹת זֹאת בְּזוֹ, רַחֲמִים וְדִין,
וּמִשׁוּם כִּף הֵן שִׁפְתִים, וְהֵן מִהָעוֹלָם
שֶׁלְמַעְלָה בְּסוּד הַזָּכֵר. וְזוֹ שְׁעוֹלָה
וּמִתְחַבֶּרֶת עִמָּהֶן הִיא נִקְבָּה,
וְנִכְלָלֶת בְּשִׁפְתֵיהֶן.

כִּמוֹ שֶׁנִּקְבָּה נִכְלָלֶת בְּשִׁנֵי צְדָדִים,
בְּיָמִין וּשְׂמָאל, וּמִתְחַבֶּרֶת בֵּהֶן -
כִּף גַּם הָאוֹת הַזֹּאת נִקְבָּה, וּמִתְחַבֶּרֶת
בְּשִׁפְתֵי אוֹתִיּוֹת אַחֲרוֹת, וְהֵן בְּשִׁנֵי
צְדָדִים. אֵלוּ עֲלִיּוֹנִים וְאֵלוּ
תַּחְתּוֹנִים. וְהַפֶּל הוּא אֶחָד, זָכֵר
וְנִקְבָּה.

שֶׁבְּשִׁנְבְּרָא הָעוֹלָם, אוֹתָן
הָאוֹתִיּוֹת הֵן מִהָעוֹלָם הָעֲלִיּוֹן,
שֶׁהֵן הוֹלִידוֹ פֶּל הַמַּעֲשִׂים
שֶׁלְמַטָּה כִּמוֹ שֶׁהֵן מִמֶּשׁ. מִשׁוּם
כִּף, מִי שִׁיּוֹדֵעַ אוֹתָן וְנִזְקֵר בֵּהֶן,
הוּא אֶהוּב לְמַעְלָה וְאֶהוּב לְמַטָּה.
רַבִּי שִׁמְעוֹן אָמַר, הָאוֹתִיּוֹת הִלְלוּ
פֶּלֶן זָכֵר וְנִקְבָּה, לְהַתְּכַלֵּל בְּאֶחָד,
בְּסוּד מִים עֲלִיּוֹנִים וּמִים
תַּחְתּוֹנִים, וְהַפֶּל אֶחָד, וְזֶהוּ יַחֲוֵד
שֶׁלֶם. וְעַל זֶה, מִי שִׁיּוֹדֵעַ אוֹתָן
וְנִזְקֵר בֵּהֶן, אֲשֶׁרְיוֹ בְּעוֹלָם הַזֶּה

רְשִׁימָן. וְאֵלֶיךָ עֲלָיִי מֵאֵלֶיךָ, וְקִיִּימָן אֵלֶיךָ עַל
אֵלֶיךָ. (נ"א וּמִתְחַבֶּרֶת בּוֹלְהוֹ וְאִמְרֵי שִׁירָתָא).

וְכֵן אֵינּוֹן אֲתוֹן פְּרָחִין, גּוֹ אִוִירָא דְרוּחָא,
הֵהוּא דְמִמְנָא עַל פֶּלָא, כְּדִין פֶּלְהוֹ נְטָלִי,
(נ"א וְשִׁירָתָא אֲתַבְּסָם) וְהָא אוּקְמוּהָ. וְחַד אֶת בְּטִשׁ
מִתְפָּא, וְהֵהוּא אֶת סִלְקָא וְנִתְפָּא, וְתֵרִין אֲתוֹן
פְּרָחִי עֲלִיָּהּ. וְהָאִי אֶת מִתְפָּא, סִלְקָא מִתְפָּא
לְעִילָא, וְאֲתַחְבֵּר בֵּהוּ, וְאֲתַעְבִּידוּ תֵּלֶת אֲתוֹן,
פֶּלְהוֹ לְפּוּם אֲתוֹן יֵה"ו, דְּאֵינּוֹן תֵּלֶת גּוֹ
אֶסְפֵּקְלָרְיָא דְנִהָרָא. מֵאֵלֶיךָ אֲתַפְּרָשׁוּ תֵּלֶת
סְדָרִין. וְאֵינּוֹן אֲתוֹן תֵּרִין, וְהֵהוּא אֶת דְּסִלְקָא
מִתְחַבֶּרָא עִמָּהוֹן, וְאֵינּוֹן תֵּלֶת.

הָא חֲזִי, אֵינּוֹן תֵּרִין אֲתוֹן עֲלָאִין דְּסִלְקִין
בְּאִוִירָא, אֵינּוֹן פֶּלִילֵן דָּא בְּדָא, רַחֲמֵי
וְדִינָא, וּבְגִין כִּף אֵינּוֹן תֵּרִין, וְאֵינּוֹן מַעְלָמָא
דְּלְעִילָא. בְּרָזָא דְדְּכּוּרָא. וְהָאִי דְּסִלְקָא
וּמִתְחַבֶּרָא עִמָּהוֹן, אִיְהִי נּוּקְבָא, וְאֲתַפְּלִילֶת
בְּתַרְוֵיהוֹן.

בְּגוֹוְנָא דְנוּקְבָא אֲתַפְּלִילֶת בְּתֵרִין סְטָרִין,
בִּימִינָא וּשְׂמָאלָא, וְאֲתַחְבֶּרֶת בֵּהוּ.
הַכִּי נְמִי, הָאִי אֶת נּוּקְבָא, וְאֲתַחְבֶּרֶת בְּתֵרִין
אֲתוֹן אַחֲרֵנִין, וְאֵינּוֹן בְּתֵרִין סְטָרִין, אֵלֶיךָ
עֲלָאִין, וְאֵלֶיךָ תְּתַאֲיִן, וְכֹלָא אִיְהוּ חַד, דְּכֵר
וְנוּקְבָא.

דְּכֵר אֲתַבְּרֵי עֲלָמָא, אֵינּוֹן אֲתוֹן מַעְלָמָא
עֲלָאָה נִינְהוּ, דְּאֵינּוֹן אוֹלִידוֹ כֹּל עוֹבְדִין
לְתַתָּא, כְּגוֹוְנָא דְלְהוֹן מִמֶּשׁ. בְּגִין כִּף, מָאן
דִּידַע לוֹן, וְאֲזִדְהִיר בֵּהוּ, רַחֲמִים לְעִילָא רַחֲמִים
לְתַתָּא.

רַבִּי שִׁמְעוֹן אָמַר, אֵלֶיךָ אֲתוֹן פֶּלְהוֹ דְּכֵר
וְנוּקְבָא, לְאֲתַפְּלִילָא כַּחְדָּא, בְּרָזָא דְמִיִּין
עֲלָאִין וּמִיִּין תְּתַאֲיִן, וְכֹלָא חַד, וְדָא הוּא
יַחֲוָדָא שְׁלִים. וְעַל דָּא, מָאן דִּידַע לוֹן, וְאֲזִדְהִיר

וְאֶשְׂרֵיו בְּעוֹלָם הַבַּא. מִשּׁוּם שֶׁהוּא הֶעָקַר שֶׁל הַיַּחֲוֹד הַשְּׁלֵם כְּרֹאוּי. שֶׁלֹּשׁ שֶׁלֹּשׁ מִצְדָּה וְהַמִּצְדָּה זֶה, בְּיַחֲוֹד אֶחָד בְּשִׁלְמוֹת הַכֹּל. וְכֵלֶן סוּד הַמַּעֲרָכָה הַעֲלִיּוֹנָה כְּרֹאוּי כְּמוֹ שֶׁל מַעְלָה, שְׁאוֹתָהּ מַעֲרָכָה שֶׁלֹּשׁ שֶׁלֹּשׁ בְּסוּד אֶחָד.

מַעֲרָכָה שְׁנִיָּה שֶׁלְצַד דְרוֹם, (שְׁהוּא סוּד הַכֶּסֶף) שֶׁלֹּשׁ מַעֲרָכוֹת הֵן לְאוֹתוֹ צַד, וְכֹל מַעֲרָכָה וּמַעֲרָכָה שֶׁלֹּשׁ שֶׁלֹּשׁ, וְהֵן תִּשְׁעָה, כְּמוֹ שְׁנַאֲמַר. וְהָאוֹתִיּוֹת נִחְלָקוּ כִּף לְכֹל הַצְּדִידִים, לְהַתְחַבֵּר הַכֹּל בְּאֶחָד מִשּׁוּם שֶׁיֵּשׁ אוֹתִיּוֹת בְּסוּד הַנִּקְבָּה וְאוֹתִיּוֹת בְּסוּד הַנְּזָכָר, וְכֵלֶן מִתְחַבְּרוֹת כְּאֶחָד, וְנִהְיִים אֶחָד בְּסוּד הַשֵּׁם הַקְּדוֹשׁ הַשְּׁלֵם, וְלִהְיוֹת מַעֲרָכוֹת מִמְנוֹת שֶׁלֹּשׁ שֶׁלֹּשׁ, כְּמוֹ שְׁנִתְבָּאָר. וְהַכֹּל יוֹצֵא מִמַּעֲרָכַת הָאֲבוֹת שֶׁלְמַעְלָה כְּמַעֲרָכָה שֶׁהִתְתַּקְּנוּ אוֹתִיּוֹת הַשֵּׁם הַקְּדוֹשׁ יְהו"ו, כְּמוֹ שְׁנִתְבָּאָר. כֹּל הַמַּעֲרָכוֹת הֵלְלוּ מִתְּנַהֲגוֹת בְּאוֹתִיּוֹת הַיְדוּעוֹת הֵלְלוּ וְנוֹסְעִים בָּהֶם, וְכִמְהָ חִילוֹת וּגְדוּלִים, כֹּלֵם לְמַטָּה, שְׁנוֹסְעִים וּמִתְנַהֲגִים בְּמַעֲרָכָה הַזֶּה.

מַעֲרָכָה שְׁלִישִׁית שֶׁלְצַד צְפוֹן, בְּשִׁלְשׁ מַעֲרָכוֹת הֵן לְאוֹתוֹ צַד, וְהֵן תִּשְׁעָה. וּבְשִׁלְשָׁה צְדָדִים שֶׁלֹּשׁ שֶׁלֹּשׁ לְכֹל צַד, וְהֵן תִּשְׁעָה. וְאוֹתָן מַעֲרָכוֹת מִשְׁלֹשָׁה צְדָדִים, כְּמוֹ שְׁנִתְבָּאָר.

שִׁבְעָה וְעֶשְׂרִים בְּסוּד הָאוֹתִיּוֹת, שֶׁהֵם שִׁבְעָה וְעֶשְׂרִים. וְאַף עַל גַּב שֶׁהֵן עֶשְׂרִים וּשְׁתַּיִם - שְׁלֵמוֹת הָאוֹתִיּוֹת הֵיא עֶשְׂרִים וּשְׁבַע. וְנִמְצְאוּ כְּמוֹ שְׁאוֹתִיּוֹת עֶשְׂרִים וּשְׁבַע, כִּי סְדוּר הַמַּעֲרָכוֹת הֵלְלוּ עֶשְׂרִים וּשְׁבַע, לְשִׁלְשׁ שֶׁלֹּשׁ מַעֲרָכוֹת לְכֹל צַד. וְנִמְצְאוּ אֵלֶּה הַשְּׁלֹשׁ שֶׁל הַצַּד הַזֶּה שֶׁהֵן תִּשְׁעָה, וְאֵלֶּה הַשְּׁלֹשׁ שֶׁל הַצַּד הַזֶּה שֶׁהֵן תִּשְׁעָה, וְאֵלֶּה הַשְּׁלֹשׁ שֶׁל הַצַּד הַזֶּה

בְּהוּ, וְזִפְאָה אִיהוּ בְּהַאי עֲלָמָא, וְזִפְאָה אִיהוּ בְּעֲלָמָא דְאִתִּי. בְּגִין דְאִיהוּ עֲקָרָא דִיחֻדָּא שְׁלִים בְּדָקָא חֲזִי. תִּלְתַּת תִּלְתַּת מִסְטָרָא דָא וּמִסְטָרָא דָא, בְּיַחֲוֹדָא חֲדָא, בְּשִׁלְמוֹ דְכֹלָא. וְכִלְהוּ רִזָּא דְסִדְרָא עֲלָאָה כְּדָקָא חֲזִי כְּגוּוֹנָא דְלְעִילָא, דִּיהוּא סִדְרָא תִּלְתַּת תִּלְתַּת בְּרִזָּא חֲדָא. סִדְרָא תְּנִינָא דְלִסְטֵר דְרוֹם, (דְאִיהוּ רִזָּא דְכֶסֶף) תִּלְתַּת סִדְרִין אֵינּוֹן לְהוּא סִטְרָא. וְכֹל סִדְרָא וְסִדְרָא תִּלְתַּת תִּלְתַּת, וְאֵינּוֹן תִּשְׁעָה, כְּמָה דְאִתְּמַר. וְאִתְּוּוֹן אִתְּפַלְגּוּ הַכִּי לְכֹל סִטְרֵי, לְאִתְּחַבְּרָא כֹּלָא בְּחַד, בְּגִין דְאִית אִתְּוּוֹן בְּרִזָּא דְנוֹקְבָא, וְאִתְּוּוֹן בְּרִזָּא דְדְכוּרָא, וְאִתְּחַבְּרוּ כֹּלָהוּ כְּחֲדָא, וְהוּוּ חַד, בְּרִזָּא דְשְׁמָא קְדִישָׁא שְׁלִים. וְלְגַבִּייהוּ סִדְרִין מְמַנֵּן, תִּלְתַּת תִּלְתַּת, כְּמָה דְאִתְּמַר. וְכֹלָא נִפְקָא מִסִּדְרָא דְאִבְהֵן דְלְעִילָא כְּסִדְרָא (דף רכ"ח ע"ב) דְאִתְּתַקְּנוּ אִתְּוּוֹן דְשְׁמָא קְדִישָׁא יְהו"ו, כְּמָה דְאִתְּמַר. הֵנִי סִדְרִין כִּלְהוּ, מִתְנַהֲגִי בְּאֵלִין אִתְּוּוֹן יְדִיעוֹן, וְנִטְלִי בְּהוּ. וְכִמְהָ חִילוֹן וְרִבְרָבָן, כִּלְהוּ לְתַתָּא, דְנִטְלִי וְאִתְנַהֲגִי בְּסִדְרָא דָא.

סִדְרָא תְּלִיתָאָה דְלִסְטֵר צְפוֹן, בְּתִלְתַּת סִדְרִין אֵינּוֹן לְהוּא סִטְרָא, וְאֵינּוֹן תִּשְׁעָה. וּבְתִלְתַּת סִטְרִין תִּלְתַּת תִּלְתַּת לְכֹל סִטְרָא, וְאֵינּוֹן תִּשְׁעָה. וְאֵינּוֹן סִדְרִין מִתְּלַת סִטְרִין כְּמָה דְאִתְּמַר.

שִׁבְעָה וְעֶשְׂרִים בְּרִזָּא דְאִתְּוּוֹן, דְאֵינּוֹן שִׁבְעָה וְעֶשְׂרִים. וְאַף עַל גַּב דְאֵינּוֹן תְּרִין וְעֶשְׂרִים, שְׁלִימוֹ דְאִתְּוּוֹן שִׁבְעָה וְעֶשְׂרִין אֵינּוֹן. וְאִשְׁתַּכְּחוּ, כְּמָה דְאִתְּוּוֹן שִׁבְעָה וְעֶשְׂרִין, הַכִּי סְדוּרָא דְסִדְרִין אֵלִין, שִׁבְעָה וְעֶשְׂרִין, לְתִלְתַּת תִּלְתַּת סִדְרִין לְכֹל סִטְרָא. וְאִשְׁתַּכְּחוּ אֵלִין תִּלְתַּת דִּיהַאי סִטְרָא דְאֵינּוֹן תִּשְׁעָה. וְאֵלִין תִּלְתַּת דִּיהַאי סִטְרָא דְאֵינּוֹן תִּשְׁעָה. וְאֵלִין תִּלְתַּת דִּיהַאי סִטְרָא

דַּאיִנוּן תִּשְׁעָה. אֲשַׁתְּכַחוּ כְּלָהוּ לְשִׁבְעָה
וְעִשְׂרִין.

וְרִזָּא דְאֵלִין שִׁבְעָה וְעִשְׂרִין, אִינוּן תִּשְׁעָה
אֲתוּן דַּאיִנוּן בְּרִזָּא דְנוֹקְבָא, לְאֲתַחְבְּרָא
בְּהוּ נוֹקְבָא עִם אִינוּן תַּמְנִיסַר אַחֲרֵינִין בְּרִזָּא
דְאֲתַמַּר, וְכֹלָא אִיהוּ כַּדְקָא חֲזִי.

הָא חֲזִי, כַּגּוּוּנָא דְאֲתוּן עֲלָאִין דְעֲלָמָא
עֲלָאָה, הֵכִי נְמִי אֲתוּן אַחֲרֵינִין לְתַתָּא.
אֲתוּן עֲלָאִין רַבְרַבִּין, וְאֲתוּן תַּתָּאִין זְעִירִין.
וְכֹלָא דָּא כַּגּוּוּנָא דָּא. וְכֹל הֵנִי רִזִּין בְּרִזָּא דְדַכְר
וְנוֹקְבָא כֹּלָא חַד בְּשַׁלְיָמוּ. וְעַל דָּא כֹּלָא אִיהוּ
בְּרִזָּא עֲלָאָה. (ע"ב).

בְּאַרְבַּעִין וְחֲמֵשׁ זַיְנֵי גּוּוּנֵי נְהוּרִין אֲתַפְּלִיג
עֲלָמָא. שִׁבְעָה מִתַּפְּלִגִּין לְשִׁבְעָה
תְּהוּמִין. כֹּל חַד בְּטִשׁ בְּתַהוּמָא דִּילֵיהּ, וְאַבְנִין
מִתַּגְּלַגְלִין בְּגוּ תְּהוּמָא, וְעֵייל הֵהוּא נְהוּרָא,
בְּאִינוּן אַבְנִין, וְנָקִיב לוֹן, וּמִיִּין נְפָקִין בְּהוּ.
וְשַׁקְעִין כֹּל חַד וְחַד עַל תְּהוּמָא, וְחַפִּיא לְתַרִּין
סְטְרִין.

נְפָקִין מִיָּא בְּאִינוּן נוֹקְבִין, וְעַאל נְהוּרָא, וּבְטִשׁ
לְאַרְבַּע סְטְרֵי תְּהוּמָא, מִתַּגְּלַגְלָא נְהוּרָא
בְּחִבְרַתָּהּ, וְאַעֲרַעוּ בְּחַד, וּפְלִגִּין מִיָּא.

וְאַחֲרֵין כֹּל אִינוּן שִׁבְעָה, בְּשִׁבְעָה תְּהוּמֵי,
וְכַרְאֵן בְּחִשׁוּכֵי תְּהוּמֵי, וְחִשׁוּכֵי אִינוּן
מִתַּעֲרְבֵי בְּהוּ. סְלָקִין מִיִּין, וְנַחֲתִין מִתַּגְּלַגְלִין
בְּאִינוּן נְהוּרִין, וְאַתַּעֲרַבְן בְּחַדָּא, נְהוּרִין
וְחִשׁוּכִין וּמִיִּין, וְאַתַּעֲבִידוּ מַנִּיֵּיהוּ נְהוּרִין דְּלָא
אֲתַחֲזִיִּין חִשׁוּכָאן. בְּטִשׁ כֹּל חַד בְּחִבְרֵיהּ,
וּמִתַּפְּלִגִּין לְשִׁבְעִין וְחֲמֵשׁ צְנוּרֵי תְּהוּמִין וּבְהוּ
נְגַדִּין מִיָּא.

כֹּר צְנוּרָא וְצְנוּרָא סְלִיק בְּקִלְיָה, וְאַזְדַּעְזַעֵן
תְּהוּמִין. וְכַד הֵהוּא קָלָא אֲשַׁתְּמַע, כֹּל
תְּהוּמָא קְאָרֵי לְחִבְרֵיהּ, וְאָמַר פְּלִיג מִימָךְ,

שְׁהֵן תִּשְׁעָה. נִמְצָא שְׁכֹלָם לְעִשְׂרִים
וְשִׁבְעָה.

וְכוּד שֶׁל הָעִשְׂרִים וְשִׁבְעָה הִלְלוּ הֵן
תִּשְׁעָה אוֹתִיּוֹת שְׁהֵן בְּסוּד הַנְּקֵבָה,
לְהִתְחַבֵּר בֵּהֶן נְקֵבָה עִם אוֹתָן
שְׁמוּנָה עֲשָׂרָה אַחֲרוֹת בְּסוּד
שְׁנַתְּבָאָר, וְהַכֹּל הוּא פְּרָאוּי.

בֵּא וּרְאֵה, כְּמוֹ שֶׁהָאוֹתִיּוֹת
הָעֲלִיּוֹנוֹת שֶׁל הָעוֹלָם הָעֲלִיּוֹן, כִּף
גַּם אוֹתִיּוֹת אַחֲרוֹת לְמַטָּה.
אוֹתִיּוֹת עֲלִיּוֹנוֹת גְּדוֹלוֹת, וְאוֹתִיּוֹת
תַּחְתּוֹנוֹת קְטַנוֹת. וְהַכֹּל זֶה כְּמוֹ
זֶה. וְכֹל הַסּוּדוֹת הִלְלוּ בְּסוּד שֶׁל
זָכַר וְנְקֵבָה, הַכֹּל הוּא בְּשַׁלְמוֹת,
לְכַן הַכֹּל הוּא בְּסוּד עֲלִיּוֹן.

בְּאַרְבַּעִים וְחֲמֵשָׁה מֵינֵי גּוּנֵי
הָאוֹרוֹת נִחְלַק הָעוֹלָם. שִׁבְעָה
נִחְלָקִים לְשִׁבְעָה תְּהוּמוֹת. כֹּל
אֶחָד מִכֵּה בְּתַהוּם שְׁלוֹ, וְהָאֲבָנִים
מִתַּגְּלַגְלוֹת בְּתוֹךְ הַתְּהוּם, וְנִכְנַס
אוֹתוֹ אוֹר בְּאוֹתָן אַבְנִים וְנוֹקְב
אוֹתָן, וּמִים יוֹצְאִים בֵּהֶן,
וְשׁוֹקְעוֹת כֹּל אַחַת וְאַחַת עַל
הַתְּהוּם, וּמְכַסּוֹת לְשֵׁנֵי צְדָדִים.
יוֹצְאִים הַמִּים בְּאוֹתָם נְקִיבִים,
וְנִכְנַס אוֹר וּמִכֵּה לְאַרְבַּעַת צְדָדֵי
הַתְּהוּם, מִתַּגְּלַגֵּל אוֹר בְּחִבְרוֹ
וּנְפִגְשִׁים בְּאֶחָד, וּמִחְלָקִים אֵת
הַמִּים.

וְאוֹחֲזִים כֹּל אוֹתָם הַשִּׁבְעָה
בְּשִׁבְעָה תְּהוּמוֹת, וְכוּרִים בְּחִשְׁכֵי
הַתְּהוּמוֹת, וְהַחֲשִׁכִים מִתַּעֲרְבִים
בֵּהֶם. עוֹלִים הַמִּים וַיִּוֹרְדִים
וּמִתַּגְּלַגְלִים בְּאוֹתָם הַמְּאוֹרוֹת,
וּמִתַּעֲרְבִים כְּאֶחָד - אוֹרוֹת
וְחֲשִׁכִים וּמִים, וְנַעֲשִׂים מֵהֶם
אוֹרוֹת שְׁלֵא נְרָאִים חִשׁוּכִים. מִכֵּה
כֹּל אֶחָד בְּחִבְרוֹ, וְנִחְלָקִים
לְשִׁבְעִים וְחֲמֵשָׁה צְנוּרוֹת שֶׁל
הַתְּהוּמוֹת, וּבֵהֶם זוּרְמִים מִים.

כֹּר צְנוּר וְצְנוּר עוֹלָה בְּקוּלוֹ,
וְהַתְּהוּמוֹת מְזַדְעָזְעִים. וּכְשִׁאוֹתוֹ
קוֹל נְשַׁמַּע, כֹּל תְּהוּם קוֹרָא לְחִבְרוֹ
וְאוֹמַר: חֲלַק אֵת הַמִּים שְׁלָךְ

וְאֵינְס בָּךְ. זֶהוּ שְׁכַתוּב (תהלים מב) תְּהוֹם אֶל תְּהוֹם קוֹרָא לְקוֹל צְנוּרִיךְ.

תַּחַת אֵלֶּה שְׁלֹשׁ מֵאוֹת וְשָׁשִׁים וְחֲמִשָּׁה גִידִים, מֵהֶם לְבָנִים, מֵהֶם שְׁחָרִים, מֵהֶם אֲדָמִים, כְּלוּלִים זֶה בְּזֶה, וְנִעְשׂוּ גֵוֶן אֶחָד. אוֹתָם גִּידִים נִרְקָמוּ בְּשֶׁבַע עֶשְׂרֵה רִשְׁתוֹת, וְכָל אַחַת נִקְרָאת רֶשֶׁת גִּידִים. נִרְקָמוּ זֶה בְּזֶה וְיוֹרְדִים לְשִׁפּוּלֵי הַתְּהוֹם. פִּתַּח אֵלֶּה שְׁפֵי רִשְׁתוֹת עוֹמְדוֹת בְּמִרְאֵה שֶׁל בְּרֹזֶל, וְשְׁפֵי רִשְׁתוֹת אַחֲרוֹת בְּמִרְאֵה שֶׁל נַחֲשָׁת.

שְׁנֵי כִסְאוֹת עוֹמְדִים עֲלֵיהֶם, אֶחָד מִיָּמִין וְאֶחָד מִשְּׂמָאל. כָּל אוֹתָן רִשְׁתוֹת מִתְחַבְּרוֹת כְּאַחַת, וְהַמִּים יוֹרְדִים מֵאוֹתָם צְנוּרוֹת וְנִכְנָסִים בְּרִשְׁתוֹת הַלָּלוּ. אוֹתָם שְׁנֵי כִסְאוֹת, אֶחָד כִּפְסֵי הַרְקִיעַ הַשָּׁחַר, וְאֶחָד כִּפְסֵי הַרְקִיעַ הַצְּבָעוֹנִי.

אֵלֶּי שְׁנֵי כִסְאוֹת, כְּאֲשֶׁר אֵלוּ עוֹלָיִם, עוֹלָיִם כִּפְסֵי הַהוּא שֶׁל הַרְקִיעַ הַשָּׁחַר. וְכְאֲשֶׁר יוֹרְדִים, יוֹרְדִים כִּפְסֵי הַהוּא שֶׁל הַרְקִיעַ הַצְּבָעוֹנִי. שְׁנֵי הַכִּסְאוֹת הַלָּלוּ, אֶחָד מִיָּמִין וְאֶחָד מִשְּׂמָאל. אוֹתוֹ כִּפְסֵי שֶׁל הַרְקִיעַ הַשָּׁחַר מִיָּמִין, וְאוֹתוֹ כִּפְסֵי שֶׁל הַרְקִיעַ הַצְּבָעוֹנִי מִשְּׂמָאל. כְּשֶׁעוֹלָיִם כִּפְסֵי שֶׁל הַרְקִיעַ הַשָּׁחַר, מִנְּמֻךְ הַכִּפְסֵי שֶׁל רְקִיעַ שְׂמָאל וְיוֹרְדִים בּוֹ. מִתְגַּלְגְּלִים הַכִּסְאוֹת אֶחָד עִם אֶחָד. (לוֹקָחִים) יוֹרְדוֹת כָּל אוֹתָן רִשְׁתוֹת לְתוֹכָם וּמְכַנְּסִים אוֹתָן לְשִׁפּוּלֵי הַתְּהוֹם הַתַּחְתּוֹן.

עוֹמֵד כִּפְסֵי אֶחָד, וְעוֹלָה מֵעַל לְכָל אוֹתָם הַתְּהוֹמוֹת, וְעוֹמֵד כִּפְסֵי אַחַר מִפְּתַח לְכָל הַתְּהוֹמוֹת. בֵּין שְׁנֵי הַכִּסְאוֹת הַלָּלוּ מִתְגַּלְגְּלִים כָּל אוֹתָם הַתְּהוֹמוֹת וְכָל אוֹתָם הַצְּנוּרוֹת, וְנִנְעָצוּ בֵּין שְׁנֵי הַכִּסְאוֹת הַלָּלוּ.

שְׁבָעִים וְחֲמִשָּׁה צְנוּרוֹת הֵם. שְׁבָעָה הֵם עֲלִיוֹנִים מִהַכֵּל. וְכָל

וְאֵינְס בָּךְ, הֵדָא הוּא דְכְּתִיב, (תהלים מב) תְּהוֹם אֶל תְּהוֹם קוֹרָא לְקוֹל צְנוּרִיךְ.

תַּחְתּוֹת אֲלֵיךְ, תְּלַת מֵאָה וְשִׁתַּיִן וְחֲמִשׁ גִּידִין, מִנְּהוֹן חֲזוּרִין, מִנְּהוֹן אוּכְמִין, מִנְּהוֹן סוּמְקִין, אֲתַכְּלִילָן דָּא בְּדָא, וְאֲתַעְבִּידוּ גֵוֶון חַד. אֵינּוֹן גִּידִין אֲתַרְקִימוּ בְּשֶׁבַע עֶשְׂרֵה רִשְׁתוֹת, וְכָל חַד רֶשֶׁת גִּידִין אֲקָרִי. אֲתַרְקִימוּ דָּא בְּדָא, וְנַחְתִּין בְּשִׁפּוּלֵי תְּהוּמָא. תַּחְתּוֹת אֲלֵיךְ, תְּרִין רֶשֶׁתִּין קִיִּימִין בְּחִיזוּ דְּפְרֹזְלָא, וְתְרִין רֶשֶׁתִּין אַחְרַנִּין בְּחִיזוּ דְּנַחֲשָׁא.

תְּרִין פּוֹרְסוֹן קִיִּימִי עֲלֵיהוּ, חַד מִימִינָא, וְחַד מִשְּׂמָאלָא. כָּל אֵינּוֹן רֶשֶׁתִּין מִתְחַבְּרָן כַּחְדָּא, וּמִיִּין נַחְתִּין מֵאֵינּוֹן צְנוּרִין, וְעֵאלִין בְּאֲלִין רֶשֶׁתִּין. אֵינּוֹן תְּרִין פּוֹרְסוֹן, חַד פּוֹרְסִיָּא דְּרַקִּיעָא אוּכְמָא, וְחַד פּוֹרְסִיָּא דְּרַקִּיעָא סַסְגוּנָא.

אֲלֵין תְּרִין פּוֹרְסוֹן, כַּד אֵינּוֹן סְלָקִין, סְלָקִין בְּהַהוּא פּוֹרְסִיָּא דְּרַקִּיעָא אוּכְמָא. וְכַד נַחְתִּין, נַחְתִּין בְּהַהוּא כּוֹרְסִיָּא דְּרַקִּיעָא סַסְגוּנָא. אֲלֵין תְּרִין פּוֹרְסוֹן, חַד מִימִינָא וְחַד מִשְּׂמָאלָא. הַהוּא כּוֹרְסִיָּא דְּרַקִּיעָא אוּכְמָא מִימִינָא. וְהַהוּא כּוֹרְסִיָּא דְּרַקִּיעָא סַסְגוּנָא מִשְּׂמָאלָא. כַּד סְלָקִין בְּכוֹרְסִיָּא דְּרַקִּיעָא אוּכְמָא. מֵאִיךְ פּוֹרְסִיָּא דְּרַקִּיעָא שְׂמָאלָא וְנַחְתִּין בֵּיהּ. מִתְגַּלְגְּלָן פּוֹרְסוֹן חַד בְּחַד. (נְקִיזִין) נַחְתָּא כָּל אֵינּוֹן רֶשֶׁתִּין בְּגוּוִיָּהוּ, וְעֵאלִין לוֹן בְּשִׁפּוּלֵי דְּתְהוּמָא תַּתְּאָה.

קָאִים חַד פּוֹרְסִיָּא, וְסְלִיק לְעֵילָא מִכָּל אֵינּוֹן תְּהוּמִי, וְקָאִים פּוֹרְסִיָּא אַחְרָא, לְתַתָּא דְּכָל תְּהוּמִי. (דף רכ"ט ע"א) בֵּין תְּרִין פּוֹרְסוֹן אֲלֵין מִתְגַּלְגְּלָן כָּל אֵינּוֹן תְּהוּמִי, וְכָל אֵינּוֹן צְנוּרִין, אֲתַנְעִיצוּ בֵּין תְּרִין פּוֹרְסוֹן אֲלֵין.

שְׁבָעִין וְחֲמִשׁ צְנוּרִין אֵינּוֹן, שְׁבָעָה אֵינּוֹן עֲלָאִי

אותם אחרים אהונים בהם, וכלם נעוצים בגלגלי הכסא הזה בצד הזה, ונעוצים בגלגלי הכסא בצד הזה.

בהם המים (בתהום) עולים ויורדים. אותם שיורדים פורים בתהומות ובוקעים אותם. אותם שעולים נכנסים לאותם נקבי האבנים, ועולים וממלאים את שבעת הימים. עד כאן שבעת גוני האורות בסוד עליון.

בא וראה, נחשת התנופה שאמרנו, אלה הם אותם הרי נחשת, שנקראו הרי נחשת, והם שנקראו אדני נחשת. (ואלה) עומדים שוערים בכל אותם הפתחים, ומקיפים אותם, את כל אותם שעומדים בפנים, משום שאלה הם שוערים שעומדים בפתחים שבחוץ, ואלה נכנסים ויוצאים בבית המלך.

ומהנחשת הזו, כל אותם פלי המזבח לשמש בו. ואלה הם פלים למזבח. שכשנשמות קרבות לעלות על גבי המזבח, אלה הם עובדים אותה עבודת המזבח, וכלם מסייעים לשמש את אותו שמוש, ונקראים פלי המזבח. וכל הפלים הללו וכל אותם יתדות המשכן, כלם נקראו בשמות, פלי שרת לשמש בקדש. ועל זה עומדים פלם ממנים ידועים ומרפבות ידועות ורוחות ידועות, כל אחד ואחד פראוי לו. ובהיכלות הקדש, שהם היכלות ידועים, פלם בחשבון.

קשר הזקב - בזהב. כסף - בכסף. נחשת - בנחשת. אלה של הנחשת שלמטה נוטלים כח מנחשת של מעלה, וכף הכל. כל אותם גונים מתערבים אלה באלה, לאחזו ולהתקשר אלה באלה.

קרסי זהב עומדים לקשר אותן

דכלא. וכל אינון אחרנין אהידן בהו, וכלהו נעיצין בגלגלוי דהאי כורסייא בסטרא דא, ונעיצין בגלגלוי דהאי כורסייא בסטרא דא.

בהו, מיין (בתהומא) סלקין ונחתין, אינון דנחתי כראן בתהומי, ובקעי לון. אינון דסלקין עאלין באינון נוקבי אבנין, וסלקין ומליין לשבעה ימים. עד כאן שבעה גוויי נהורין ברזא עלאה. (ע"ב).

הא חזי, נחשת התנופה דקא אמרו, אליו אינון טורי נחשת, דאקרון הרי נחשת. ואינון דאקרון אדני נחשת. (ואלין) קיימין תרעין, בכל אינון פתחין, וסחרין להו, לכל אינון דקיימין לגו, בגין דאליו אינון תרעין דקיימין לפתחין לבר, ואליו עאליו ונפקי בבי מלכא.

ומן נחשת דא, כל אינון מאנין דמדבחה לשמשא בה. ואליו אינון מאנין למדבחה, דכד נשמתינ מתקרבינ לסלקא על גבי מדבחה, אליו אינון פלחין ההוא פולחנא דמדבחה, וכלהו מסייעי לשמשא ההוא שמושא, ואקרון פלי המזבח. וכל אליו מאנין, וכל אינון יתדות המשכן, פלהו בשמהן אקרון, מאני דשמושא לשמשא בקודשא. ועל דא קיימין פלהו ממנן ידיעאן, ורתיכין ידיעאן, ורוחין ידיעאן, פל חד וחד פדקא חזי ליה. ובהיכלין דקודשא דאינון היכלין ידיעאן, פלהו בחושבנא.

קשורא דדהבא בדהבא. כספא בכספא. נחשא בנחשא. אליו דנחשת דלתתא, נטלי חילא מנחשת דלעילא, וכן פלא. כל אינון גווינין מתערבי אליו באליו, לאחדא לאתקשרא אליו באליו.

קרסי זהב אינון קיימין לקשרא אינון יריען

יריעות אחת עם אחת. קרסי הנחשת עומדים לקשר את המשכן. ואלה כנגד אלה. וכלם עומדים כפוכים הללו שברקיע. כמו שמאירים הפוכים ברקיע ונראים, כך גם מאירים אותם קרסים במשכן, והרי בארנו. ומאירים אותם קרסים ונראים כפוכים שעומדים ובולטים (לוהטים) ונוצצים, ואותם חמשים של זהב וחמשים של נחשת, ומאירים אלה כנגד אלה.

מתוך האור שלמעלה יוצאת התנוצצות אחת שנוצצת ומאירה לתוך האספקלריה שלא מאירה, ואותה התנוצצות כלולה מכל הגונים שמאירים, ונקראת ארגמן. וכשמכה הארגמן הזה באותו אור חשוף (תכלת), אז יוצאת התנוצצות אחת אחרת שלא לוהטת, ומתערבים זה בזה. והם היו לבושי הקדש שהתלבש בהם מיכאל הכהן הגדול.

ובשמלת לבש בהם באותם לבושי כבוד, אז נכנס לשמש בקדש, וטרם ילבש המלבושים הללו לא יכנס לקדש. כמו כן - (שמות כד) ויבא משה בתוך הענן ויעל אל החר, ולמדנו שהיה מתלבש בענן. וכשהיה מתלבש בענן, אז ויעל אל החר. וטרם שהתלבש בו, לא יכל להכנס פנימה. כמו כן הכהן הגדול לא נכנס לקדש עד שמתלבש בלבושים הללו כדי להכנס לקדש.

ומשום שיצאו מסודות עליונים והם כמו שלמעלה, נקראים בגדי שרד, משום ששוארו מאותם לבושים עליונים, משום שהיו ממה ששואר מאורות הזיונים העליונים. תכלת וארגמן - הגונים של סוד השם הקדוש שנקרא שם שלם, ידו"ד אלהים. וזהו סוד שיתלבש בו הכהן

חד בחד. קרסי נחשת אינן קיימאן לקשרא משכנא. ואלין לקבל אלין. וכלהו קיימיין ככבביא אלין ברקיעא, כמה דנהירין ככבביא ברקיעא ואתחזון, הכי נמי נהירין אינן קרסים במשכנא. והא אוקימנא. ונהירין אינן קרסים ואתחזון, ככבביא דקיימי ובלטי (נ"א ולחטי) ונצצי. ואינן חמשיין דדהבא, וחמשיין דנחשא, ונהירין אלין לקבל אלין.

מגו נהורא דלעילא, נפק חד נציצו דנצין, ואנהיר בגו אספקלריא דלא נהרא, והוא נציצו כליל מכל גוונין דנהירין, ואקרי ארגמן. וכד בטש האי ארגמן ביהוא נהורא חשוכא (ס"א תכלא), כדין נפק חד נציצו אחרא דלא להיט, ואתערבו דא בדא. ואינן הוו לבושיין דקודשא, דאתלבש בהו מיכאל כהנא רבא.

וכד אתלבש בהו באינן לבושי יקר, כדין עאל לשמשא בקודשא, ועד לא לביש במלבושיין אלין, לא עאל לקודשא. פגוונא דא, (שמות כד) ויבא משה בתוך הענן ויעל אל החר, ואוליפנא דהוה מתלבש בעננא. וכד הוה מתלבש בעננא, כדין ויעל אל החר. ועד לא אתלבש ביה, לא יכיל למיעל לגו. פגוונא דא כהנא רבא, לא עאל לקודשא, עד דאתלבש באלין לבושיין, בגין לאעלא לקודשא.

ובגין דנפקו מרזין עלאין, ואינן פגוונא דלעילא, אקרון בגדי שרד. בגין דאשתארו מאינן לבושיין עלאין, בגין דהוו ממה דאשתאר מנהירין דזיוין עלאין. תכלת וארגמן, גוונין דרזא דשמא קדישא, דאקרי שמא שלים, יהו"ה אלהים. ודא איהו רזא, לאתלבשא כהנא רבא, למיעל לקודשא.

הגדול להפגס לקדש. תולעת שני - הם גונים אדמים. ותכלת וארגמן, שהוא כלול בתוך אותם גונים. ומתוך שהוא מתלבש בהם בלבושים של הגונים הללו, הנה נכנס לפנים ולא דוחים אותו החוצה.

בא וראה, הכל נעשה בסוד האמונה להיות הכל כמו שלמעלה, ועל זה כתוב, בגדי השרד לשרת בקדש. ונקראו בגדי (קדש) שרד, משום שלא נקראים קדש אלא כששורים בו אותם הגונים, שכתוב (ויקרא טו) בגדי קדש הם. וכתוב (ירמיה ב) קדש ישראל לה ראשית תבואתה. קדש ישראל, משום שבישראל נראים כל הגונים, כהנים לויים וישראל, ואלה הם הגונים להראות בפנים.

בא וראה, אין נשמה עולה להראות לפני המלך הקדוש עד שזוכה להתלבש בלבוש של מעלה להראות שם. וכן כמו זה לא יורדת למטה עד שמתלבשת בלבוש של העולם הזה. כמו כן המלאכים הקדושים שלמעלה, שכתוב בהם (תהלים קב) עשה מלאכיו רוחות משרתיו אש להט, כשעושים שליחות בעולם הזה, אין יורדים למטה עד שמתלבשים בלבוש של העולם הזה, והפל הוא כמו שאותו מקום שהולך לשם. והרי באנו שנשמה לא עולה אלא בלבוש שמאיר. ובא ראה, אדם הראשון, כשהיה בגן עדן, הנה מתלבש בלבוש כמו שלמעלה, והוא לבוש של אור עליון. כיון שגרש מגן עדן והצטרף לגוני העולם הזה, מה כתוב? (בראשית א) ויעש ה' אלהים לאדם ולאשתו כתנות עור וילבשם. בראשונה היו כתנות אור, אור של אותו אור עליון ששמש בו בגן עדן.

כיון דאתתרו מגנתא דעדן, ואצטריו לגונון דהאי עלמא, מה כתיב (בראשית ג) ויעש יי' אלהים לאדם ולאשתו כתנות עור וילבישם. בקדמיתא הוו כתנות אור, אור, דההוא נהורא עלאה, דשמש ביה בגן עדן.

תולעת שני אינון גונון סומקא, ותכלא וארגוונא, דאיהו כליל בכל אינון גונון. ומגו דאיהו אתלבש בהו בלבושין דגונון אלין, הוה עאל לגו ולא דחין ליה לבר. תא חזי, פלא אתעביד ברזא דמהימנותא, למהוי כלא כגוונא דלעילא. ועל דא כתיב, בגדי השרד לשרת בקדש. ואקרון בגדי (קדש) שרד בגין דלא אקרון קדש, אלא כד שראן ביה אינון גונון. דכתיב (ויקרא טו) בגדי (דף רכ"ט ע"ב) קדש הם. וכתיב (ירמיה ב) קדש ישראל ליי' ראשית תבואתה. קדש ישראל: בגין דבישראל אתחזון כל גונון. כהנים ולויים וישראל. ואלין אינון גונון לאתחזאה לגו.

תא חזי, נשמתא לא סלקא לאתחזאה קמי מלכא קדישא, עד דזכאת לאתלבשא בלבושא דלעילא לאתחזאה תמן. וכן כגוונא דא לא נחתא לתתא, עד דאתלבשת בלבושא דהאי עלמא.

כגוונא דא מלאכין קדישין דלעילא, דכתיב בהו (תהלים קד) עושה מלאכיו רוחות משרתיו אש לזהט. פד עבדין שליחותא בהאי עלמא, לא נחתין לתתא, עד דמתלבשין בלבושא דהאי עלמא. וכלא איהו כגוונא דההוא אתר דאזיל תמן. והא אוקימנא, דנשמתא לא סלקא, אלא בלבושא דנהיר.

ותא חזי, אדם הראשון פד הוה כגנתא דעדן, הוה מתלבש בלבושא כגוונא דלעילא, ואיהו לבושא דנהורא עלאה.

משום שהרי גן עדן, אור העליון שמאיר משמש בו. ועל כן, אדם הראשון, כשנכנס לתוך הגן, הלביש אותו הקדוש ברוך הוא בלבוש של אותו אור והכניסו לשם. ואם לא הלבש בראשונה באותו אור, לא יכנס לשם. כיון שגרש משם, הצטרף ללבוש אחר, אז - ויעש ה' אלהים לאדם ולאשתו כתנות עור. והפל כמו שצריך. וכאן כמו כן עשו בגדי שרד לשרת בקדש, להפגס בקדש.

והרי פרשוה, שמעשים טובים שאדם עושה בעולם הזה, אותם מעשים מושכים אור של הזיו העליון לבוש להתתקן בו לאותו העולם להראות לפני הקדוש ברוך הוא. ובאותו לבוש שלובש, נהנה ורואה לתוף האספקלריה המאירה, כמו שנגמר (תהלים כז) לחזות בנעם ה' ולבקר בהיכלו.

ועל כן הנשמה מתלבשת בשני עולמות, להיות לה שלמות בכל - בעולם הזה שלמטה ובעולם שלמעלה. ועל זה כתוב, (שם קמ) אף צדיקים יודו לשמך ישבו ישרים את פניך. אף צדיקים יודו לשמך - בעולם הזה. ישבו ישרים את פניך - באותו עולם.

ויעש את האפוד זהב, הרי פרשוה. אמר רבי יוסי, אפוד וחשן היו כאחד, ופרשוה שהרי במקום אותו הקיום עומדים כל אותן שתיים עשרה אבנים, כלם נוטלים שמות בני ישראל, וכלם שנים עשר תחומים עליונים, כלם הם בסוד של שבטי ישראל.

וסוד זה כתוב, (שם קכב) ששם עלו שבטים שבטי יה עדות לישראל להדות לשם ה'. ששם עלו שבטים - אלו שנים עשר שבטים עליונים למעלה, שהם שבטי יה,

בגין דהא גנתא דעדן, נהורא עלאה דנהיר משמש ביה. ועל דא, אדם קדמאה כד עאל לגו גנתא, אלביש ליה קדשא בריך הוא בלבושא דההוא נהורא, ואעיל ליה תמן. ואי לא אתלבש בקדמיתא בההוא נהורא, לא ייעול לתמן. כיון דאתתרו מתמן, אצטריך למלבושא אחרא, כדין, ויעש יי' אלהים לאדם ולאשתו כתנות עור. וכלא כמה דאצטריך. והכא כגוונא דא, עשו בגדי שרד לשרת בקדש, לאעלא בקודשא.

והא אוקמוה, דעובדין טבין דבר נש דעביד בהאי עלמא, אינון עובדין משכי מנהורא דזיוא עלאה, לבושא, לאתתקנא ביה לההוא עלמא, לאתחזאה קמי קדשא בריך הוא. ובההוא לבושא דלביש, אתהגי וחקמי גו אספקלריא דנהרא, כמה דאת אמר (תהלים כז) לחזות בנעם יי' ולבקר בהיכלו.

ועל דא, נשמתא אתלבשת בתרין עלמין, למהוי לה שלימו בכלא, בהאי עלמא דלתתא, ובעלמא דלעילא. ועל דא כתיב, (תהלים קמ) אף צדיקים יודו לשמך ישבו ישרים את פניך. אף צדיקים יודו לשמך בהאי עלמא, ישבו ישרים את פניך בההוא עלמא.

ויעש את האפוד זהב, (שמות לט) הא אוקמוה. אמר רבי יוסי, אפוד וחשן כחדא הוו, ואוקמוה דהא באתר דהוא קיומא, קיימן כל אינון תריסר אבנין, כלהו נטלי שמהן בני ישראל, וכלהו תריסר תחומין עלאין, כלהו ברזא דשבטי ישראל אינון.

ורזא דא כתיב, (תהלים קכב) ששם עלו שבטים שבטי יה עדות לישראל להודות לשם יי'. ששם עלו שבטים, אלין אינון תריסר שבטין עלאין לעילא, דאינון שבטי

יְהִי, דְהָא שְׁמָא דָּא עֲדוּת לְיִשְׂרָאֵל. אָמַר רַבִּי חֲזִיָּא, תְּרִי זְמַנֵּי כְּתִיב שְׁבַטִים. אֵלָא, שְׁשָׁם עָלוּ שְׁבַטִים, אֵלִין שְׁבַטִין דְּלַתְתָּא. שְׁבַטֵי יְהִי, אֵלִין שְׁבַטִין דְּלַעֲיִלָּא. עֲדוּת לְיִשְׂרָאֵל, דָּא רְזָא דְשְׁמָא קְדִישָׁא עֲלָאָה דָּא, דְאִקְרִי עֲדוּת, כְּמָה דְאַתָּ אָמַר, (תהלים קלב) וְעֲדוּתִי זֹו אֲלַמְדִּים. וְאִינוּן תְּרִיסַר שְׁבַטִין קְדִישִׁין עֲלָאִין, אִינוּן תְּרִיסַר אֲבָנִין קְדִישִׁין. וְעַל דָּא אִינוּן קִיָּמִין לְתַתָּא, כְּגוּוֹנָא דְלַעֲיִלָּא, וְכָל אִינוּן שְׁמֵהֶן דְּתְרִיסַר שְׁבַטִין, כְּלֵהוּ גְּלִיפָאן בְּאִינוּן אֲבָנִין, וְכֵהֵנָּה רַבָּא נְטִיל לִזְוִן. הָא חֲזִי, יַעֲקֹב כַּד הָוָה אֲזִיל לְחֶרֶן, מַה כְּתִיב (בראשית כח) וַיִּקַּח מֵאֲבָנֵי הַמָּקוֹם וַיִּשָּׂם מְרֹאשׁוֹתָיו. אֵלִין תְּרִיסַר אֲבָנִין קְדִישִׁין, וְכֵלְהוּ אֲתַעֲבִידוּ חַד אֲבָנָא, דְכְּתִיב וְהָאֲבָן הַזֹּאת אֲשֶׁר שָׁמַתִּי מִצְבָּה. וְקָרִי לְהוּ אֲבָן, מְאִי טַעְמָא. בְּגִין דְכֵלְהוּ תְרִיסַר אֲבָנִין, אֲתַכְּלִילוּ בְּאֲבָנָא חַד קְדִישָׁא עֲלָאָה, דְאִיהִי לַעֲיִלָּא מְנַהוּן, דְכְּתִיב וְהָאֲבָן הַזֹּאת (ד' ר"ל ע"א) אֲשֶׁר שָׁמַתִּי מִצְבָּה יְהִיָּה בֵּית אֱלֹהִים.

וְעַל דָּא הֵכָא, כְּהֵנָּה רַבָּא שְׁוִי לִזְוִן עַל לְבִיָּה, לְדַכְרָא לְהוּן תְּדִיר, דְכְּתִיב, (שמות כח) וַנִּשָּׂא אֶהְרֶן אֶת שְׁמוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל עַל לְבוֹ לְפָנֵי יְיָ תְּמִיד. וּבְגִין כֵּן, כִּלָּא אִיהוּ בְרָזָא דְתְרִיסַר, תְּרִיסַר עֲלָאִין טְמִירִין לַעֲיִלָּא, דְאֲתַגְּנִיזוּ בְרָזָא עֲלָאָה קְדִישָׁא, וְאִינוּן רְזָא דְאֹרִייתָא, וְנַפְקֵי מְקוּל חַד דְקִיק וְהָא אֹקְמוּהָ. תְרִיסַר אֲחֻרָנִין טְמִירִין לְתַתָּא, כְּגוּוֹנָא דְלֵהוּן, וְנַפְקֵי גוּ קְלָא אֲחֻרָא, דְאִיהִי אֲבָן דְכְּתִיב, (בראשית מט) מִשָּׁם רֹעֵה אֲבָן יִשְׂרָאֵל.

וְעַל דָּא אֹקְמוּהָ בְרָזָא דְקָרָא דְכְּתִיב, (בראשית כט) וַנִּאֲסָפוּ שָׁמָּה כָּל הָעֲדָרִים וַגְּלָלוּ אֶת הָאֲבָן. דָּא שְׂכִינְתָּא, דְאִקְרִי אֲבָן בַּחֲזַן, אֲבָן

שְׁהָרִי שָׁם זֶה עֲדוּת לְיִשְׂרָאֵל. אָמַר רַבִּי חֲזִיָּא, פְּעַמִּים כְּתוּב שְׁבַטִים. אֵלָא, שְׁשָׁם עָלוּ שְׁבַטִים - אֵלוּ הַשְּׁבַטִים שְׁלַמְטָה. שְׁבַטֵי יְהִי - אֵלוּ הַשְּׁבַטִים שְׁלַמְעֵלָה. עֲדוּת לְיִשְׂרָאֵל - זֶה הַשֵּׁם הַקְּדוּשׁ הָעֲלִיּוֹן הַזֶּה שְׁנִקְרָא עֲדוּת, כְּמוֹ שְׁנִאָמַר (שם קלב) וְעֲדוּתִי זֹו אֲלַמְדִּים. וְאִתָּם שְׁנַיִם עֶשֶׂר שְׁבַטִים קְדוּשִׁים עֲלִיוֹנִים הֵם שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה אֲבָנִים קְדוּשׁוֹת, וְלִכְּנָן הֵם עוֹמְדִים לְמִטָּה כְּמוֹ שְׁלַמְעֵלָה, וְכָל אוֹתָם שְׁמוֹת שֶׁל שְׁנַיִם עֶשֶׂר הַשְּׁבַטִים, כִּלְמַסְּךָ חֲקוּקִים בְּאוֹתָן אֲבָנִים, וְהַכֵּהן הַגְּדוּל נוֹטֵל אוֹתָם. בַּא וְרָאָה, כְּשֵׁיַעֲקֹב הָיָה הוֹלֵךְ לְחֶרֶן, מַה כְּתוּב? (בראשית כח) וַיִּקַּח מֵאֲבָנֵי הַמָּקוֹם וַיִּשָּׂם מְרֹאשְׁתּוֹ. אֵלוּ שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה אֲבָנִים קְדוּשׁוֹת, וְכִלְכֵּן נַעֲשׂוּ אֲבָן אַחַת, שְׁכְּתוּב וְהָאֲבָן הַזֹּאת אֲשֶׁר שָׁמַתִּי מִצְבָּה. וְקוֹרָא לְהֵן אֲבָן, מַה הַטַּעַם? מִשּׁוּם שְׁכָל שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה הָאֲבָנִים נִכְלָלוּ בְּאֲבָן קְדוּשָׁה עֲלִיוֹנָה אַחַת, שְׁהִיא מַעֲלִיָּהֶן, שְׁכְּתוּב וְהָאֲבָן הַזֹּאת אֲשֶׁר שָׁמַתִּי מִצְבָּה יְהִיָּה בֵּית אֱלֹהִים.

וְכִכֵּן כְּאֵן הַכֵּהן הַגְּדוּל הָיָה שָׁם אוֹתָן עַל לְבוֹ לְזִכְרָם תְּמִיד, שְׁכְּתוּב (שמות כח) וַנִּשָּׂא אֶהְרֶן אֶת שְׁמוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל עַל לְבוֹ לְפָנֵי ה' תְּמִיד. וּמִשּׁוּם כֵּן הַכֵּל הוּא בְּסוּד שֶׁל שְׁנַיִם עֶשֶׂר, שְׁנַיִם עֶשֶׂר עֲלִיוֹנִים טְמִירִים לְמַעַלָּה שְׁנִגְנִזוּ בְּסוּד עֲלִיּוֹן קְדוּשׁ, וְהֵם הַסּוּד שֶׁל הַתּוֹרָה, וְיוֹצְאִים מְקוּל דִּק אַחַד, וְהָרִי פְּרִשׁוּהָ. שְׁנַיִם עֶשֶׂר אַחֲרֵים טְמִירִים לְמִטָּה כְּמוֹ שְׁהֵם, וְיוֹצְאִים תּוֹף קוּל אַחַר שְׁהִיא אֲבָן, שְׁכְּתוּב (בראשית מט) מִשָּׁם רֹעֵה אֲבָן יִשְׂרָאֵל.

וְכִכֵּן פְּרִשׁוּהָ בְּסוּד הַכְּתוּב, (שם כט) וַנִּאֲסָפוּ שָׁמָּה כָּל הָעֲדָרִים וַגְּלָלוּ אֶת הָאֲבָן. זֶה הַשְּׂכִינָה שְׁנִקְרָא

אֲכַן בַּחַן, אֲכַן יִשְׂרָאֵל. שְׁגוּלָלִים
אוֹתָהּ וּמְכַנְיָסִים אוֹתָהּ לְגִלּוֹת,
וְכַתּוּב וְהַשִּׁיבוּ אֶת הָאֲבָן עַל פִּי
הַבָּאָר לַמְּקוֹמָהּ, וְעַל שְׁמָהּ
נִקְרָאִים כָּל הָאֲבָנִים.

וְכַמּוֹה אֲבָנִים לְאֲבָנִים. יֵשׁ אֲבָנִים
וְיֵשׁ אֲבָנִים. יֵשׁ אֲבָנִים יְסוּדֵי
הַבַּיִת, שְׁכַתּוֹב (מַלְכִים-א ה) וְיֵצוּ
הַמֶּלֶךְ וְיַסְעוּ אֲבָנִים גְּדוֹלוֹת אֲבָנִים
יְקָרוֹת לְיִסֵּד הַבַּיִת אֲבָנֵי גְזִית. וְיֵשׁ
אֲבָנִים עֲלִיוֹנוֹת נִכְבְּדוֹת, וְהֵן (אֵל) שְׁתֵּים
עָשָׂר, וְהֵן אַרְבַּע מַעְרָכוֹת,
שֶׁלֶשׁ שֶׁלֶשׁ לְכָל מַעְרָכָה לְאַרְבַּעַה
רוּחוֹת הָעוֹלָם. כְּמוֹ כֵן אוֹתָם
אַרְבַּעַה דְגָלִים שֶׁהֵיוּ הוֹלְכִים
בְּמִדְבָּר, וְהֵם שְׁנַיִם עָשָׂר שְׁבָטִים,
שֶׁלֶשָׁה שֶׁלֶשָׁה לְכָל צֶד לְאַרְבַּעַה
רוּחוֹת הָעוֹלָם. וְהַפֶּל סוּד אֶחָד,
וְהָרֵי פְרֹשֶׁה.

וְכֹא רָאָה, בְּשַׁעַה שֶׁהִפְהֵן הַגְּדוֹל
הָיָה שֵׁם אֶת שְׁתֵּים עָשָׂר הָאֲבָנִים
הִלְלוּ וְלֹבֵשׁ אוֹתָן בַּחֲשׁוֹן וְאַפּוֹד,
אֹז שָׂרְתָה עֲלֵיו שְׂכִינָה, וְאוֹתָן
שְׁתֵּים עָשָׂר הָאֲבָנִים חִקּוּקוֹת
בְּשִׁמוֹת כָּל הַשְּׁבָטִים, וְכָל שְׁבֹט
וְשִׁבְט חִקּוּק עַל אֲבָן אַחַת.
שְׁקוּעוֹת הָיוּ הָאוֹתִיּוֹת עַל
הָאֲבָנִים, וְכִשְׁהֵאִירוּ הָאֲבָנִים, הָיוּ
הָאוֹתִיּוֹת בּוֹלְטוֹת הַחֹצֵצָה
וּמְאִירוֹת עַל מַה שֶׁהֲצַטְרְכוּ.

(וּבְאוֹתִיּוֹת הַשְּׁבָטִים) וּבְכָל הַשְּׁבָטִים לֹא
הָיוּ שְׁתֵּי הָאוֹתִיּוֹת ח' ט', בְּשִׁבִיל
שֶׁלֹא נִמְצָא חֲט"א בְּכָלֶם. אָמַר
רַבִּי חֲזַקְיָה, אִם כָּף, ח' שֶׁהֵשֵׁם
גוֹרֵם - נֶאֱמַר. אֲבָל ט', שֶׁהָיָא אוֹת
טוֹבָה, וְשִׁנִּינוּ, מִי שֶׁרוֹאֶה ט'
בְּחִלּוּמוֹ טוֹב לוֹ, מִשּׁוֹם שֶׁבָּה
פְּתַחַה תּוֹרָה כִּי טוֹב, שְׁכַתּוֹב
(בְּרֵאשִׁית א) וַיֵּרָא אֱלֹהִים אֶת הָאוֹר
כִּי טוֹב, וְהוֹאִיל וְהָיָא אוֹת טוֹבָה,
לְמַה לֹא נִכְתְּבָה בְּאוֹתָם שְׁבָטִים?
אָמַר לוֹ, מִשּׁוֹם שֶׁסְּמוּכוֹת שְׁתֵּי
הָאוֹתִיּוֹת זו לְזוֹ. וְעוֹד, שֶׁהָרֵי
הָאוֹת ט' גְּנוּזָה וְטַמְרָה, וְהָיָא

יִשְׂרָאֵל. דְּמַגְנְדֵּרִין לָהּ, וְעֵאלִין לָהּ בְּגִלוֹתָא,
וְכַתִּיב וְהַשִּׁיבוּ אֶת הָאֲבָן עַל פִּי הַבָּאָר
לַמְּקוֹמָהּ, וְעַל שְׁמָהּ אֶקְרוּן כְּלָהּ אֲבָנִין.

וְכַמּוֹה אֲבָנִין לְאֲבָנִין. אֵית אֲבָנִין וְאֵית אֲבָנִין,
אֵית אֲבָנִין יְסוּדֵי בֵיתָא, דְּכַתִּיב, (מַלְכִים א

ה) וַיֵּצֵו הַמֶּלֶךְ וַיַּסְעוּ אֲבָנִים גְּדוֹלוֹת אֲבָנִים
יְקָרוֹת לְיִסֵּד הַבַּיִת אֲבָנֵי גְזִית. וְאֵית אֲבָנִין
עֲלִאִין יְקִירִין, וְאֵינוּן (אֵלִין) תְּרִיסָר. וְאֵינוּן
אַרְבַּע סְדָרִין, תְּלַתָּא תְּלַתָּא לְכָל סְדָרָא,
לְאַרְבַּע רוּחֵי עֲלָמָא. כְּגוֹוְנָא דָּא אֵינוּן אַרְבַּע
דְּגָלִים, דִּיהוּ אֲזִלִי בְּמִדְבָּרָא, וְאֵינוּן תְּרִיסָר
שְׁבָטִין, תְּלַתָּא תְּלַתָּא לְכָל סְטָרָא, לְאַרְבַּע
רוּחֵי עֲלָמָא. וְכֵלָּא רְזָא חֲדָא וְהָא אוּקְמוּהָ.

וְתָא חֲזִי, בְּשַׁעַתָּא דְכִהְנָא רַבָּא הָוָה שְׁוֵי אֵלִין
תְּרִיסָר אֲבָנִין, וְלְכִישׁ לֹוּן בְּחוֹשְׁנָא
וְאַפּוֹדָא, כְּדִין שְׂרִיא עֲלֵיהָ שְׂכִינְתָּא. וְאֵינוּן
תְּרִיסָר אֲבָנִין, גְּלִיפִין בְּשִׁמְהֵן דְּכִלְהוּ שְׁבָטִין.
וְכָל שְׁבָטָא וְשְׁבָטָא אֲתַגְלִיף עַל אֲבָנָא חֲדָ.
מִשְׁקַעֲזָן הָוּוּ אֲתוּוֹן עַל אֲבָנִין. וְכַד נִהִירִין
אֲבָנִין, אֲתוּוֹן הָוּוּ בְּלִטִין לְבָר, וְנִהִרִין עַל מַה
דְּאַצְטְרִיכוּ.

(וּבְאוֹתוֹן דְּשְׁבָטִין) וּבְשְׁבָטִין כְּלָהּ, לֹא הָוּוּ תְרִין
אֲתוּוֹן ח' ט', בְּגִין דְּלֹא אֲשַׁתְּכַח חוּבָה
בְּכִלְהוּ. אָמַר רַבִּי חֲזַקְיָה, אִי הָכִי ח' דְּשִׁמָּא
גְרִים יֵאוֹת. אֲבָל ט', דְּאִיהִי אֶת טב, וְתַנִּינָן
מָאן דְּחָמֵי אֶת ט' בְּחִלְמִיָּה, טב לִיָּה, בְּגִין
דְּבִיָּה פְּתַחַא אוּרִייתָא כִּי טוֹב. דְּכַתִּיב, (בְּרֵאשִׁית א)
וַיֵּרָא אֱלֹהִים אֶת הָאוֹר כִּי טוֹב, וְהוֹאִיל וְהָיָא
אֶת טב, אָמַאי לֹא אֲכַתּוּב בְּאֵינוּן שְׁבָטִין.

אָמַר לִיָּה, בְּגִין דְּסְמִיכִין תְרִין אֲתוּוֹן אֶהֱדִידִי.
וְתוּ, דְּהָא אֶת ט' גְּנִיז וְטַמְרִי. וְאִיהוּ נִהִיר
נִהִירוּ דְכִלְהוּ, דְּהָא אֶת דָּא נִהִירוּ דְכִלְהוּ הָוִי.
וְלֹאוּ נִהִירוּ אֲשַׁתְּכַח בְּרַ מֵאֶת דָּא, דְּכַתִּיב וַיֵּרָא

מאירה את האור של כלם, שהרי
אות זו היא האור של כלם, ואין
אור נמצא חוץ מהאור הזו,
שכתוב וירא אלהים את האור כי
טוב. והוא האור של אותו האור
שגנוז וטמיר. ועל זה כתוב, (תהלים
פד) לא ימנע טוב להולכים
בתמים. וזהו האור של כל
השבטים. ומשום כך לא נחקקה
בהן. ועוד, שכל השמים עשרה
יוצאות מתוך האכסדרה הזו
הטמירה שהיא בסוד האות ט',
ומשום כך היא טמירה וגנוזה
ואינה נראית בהן.

בא וראה, כל אותן אבנים
עומדות בדרך אות ונס, וכלן
כשהאירו, אז פני הפה הגדול
היו מאירות, והאותיות מאירות
ובולטות להודיע לחוץ. וכשהיו
מאירים פני הפה, אז היו נודעות
בליטות האותיות שהוא לטוב,
ובזה נודע הפה אם צדיק האיש
אם לא. ועל כך הפל הוא באות
ונס, והרי פרשוה.

רבי אבא היה מצוי לפני רבי
שמעון. אמר לו, זה שכתוב (שמות
כח) ונתת אל חשן המשפט את
האורים ואת התמים. ושנינו,
אורים - שמאירים בדבר
שהצטרכו. תמים - שהיו שלמים
בדבריהם. עוד אנו צריכים

לדעת. (הסוד הזה)

אמר לו, ודאי, וכך הוא, חשן
ואפוד פנגד אורים ותמים, וזהו
סוד התפלין וקשר התפלין פנגד
שני אלה. פתח ואמר, (שם לב)
וראית את אחרי ופני לא יראו.
וראית את אחרי, הרי שנינו
שהראה לו הקדוש ברוך הוא
למשה קשר של תפלין. ופני -
אלה תפלין ממש. ופני הם
תפלין, שהן סוד עליון השם
הקדוש. אחרי - הוא סוד קשר
התפלין. והרי ידוע לחברים. משום שזו אספקלריה המאירה, וזו אספקלריה שאינה מאירה.

אלהים את האור פי טוב. והוא נהירו דההוא
נהורא דגניז וטמיר. ועל דא כתיב, (תהלים פד) לא
ימנע טוב להולכים בתמים. ודא איהו נהורא
דכלהו שבטין. ובגין כך לא אתגלף בהו. ותו,
דכלהו תריסר נפקי מגו אכסדרא דא טמירא,
דאיהי ברזא דאת ט', ובגין כך איהו טמיר
וגניז, ולא אתחזי בהו.

הא חזי, פל הני אבנין, קיימי באורה את
וניסא. וכלהו פד הו נהרין, פדין פהנא
רבא הו נהרין אנפוי, ואתוון נהרין ובלטין
לאשתמודעא לבר. וכד הו נהרין אנפוי
דכהנא כדין הו אשתמודען פליטו דאתוון,
דאיהו לטב. ובדא אשתמודע פהנא, אי זכאה
הוא אי לאו. ועל דא כלא איהו באת וניסא,
והא אוקמוה.

רבי אבא הוה שכיח קמיה דרבי שמעון, אמר
ליה, הא דכתיב, (שמות כח) ונתת אל חשן
המשפט את האורים ואת התמים, ותנינן,
אורים: דנהרין במלה דאצטריכו. תומים:
דאשלימו במלייהו. תו אנו צריכין למנדע.

(האי רוא)

אמר ליה, ודאי, והכי איהו, חשן ואפוד
לקבל אורים ותומים. ודא רזא,
דתפלין, וקשרא דתפלין, לקבל תרין אלין.
פתח ואמר (שמות לב) וראית את אחורי ופני לא
יראו. וראית את אחורי, הא תנינן, דאחזי ליה
קדשא בריך הוא למשה, קשר של תפלין.
ופני: אלין תפלין ממש. ופני אינון תפלין,
דאינון רזא עלאה שמא קדישא. (דף ר"ל ע"ב)
אחורי, איהו רזא דקשרא דתפלין. והא ידיעא
לגבי חבריא. בגין דדא אספקלריא דנהרא.
ודא איהי אספקלריא דלא נהרא.

התפלין. והרי ידוע לחברים. משום שזו אספקלריה המאירה, וזו אספקלריה שאינה מאירה.

דָּאָרְיָא, אֹרְיָא: דְּנִהְרִין בְּמַלְיָהּוּ. תּוּמִים:
דְּאִשְׁלִימוּ בְּמַלְיָהּוּ. דָּא פְּנִים. וְדָא
אָחוּר. וְרִזָּא דָּא קוּל וְדַבּוּר. קוּל אָנְהִיר
לְדַבּוּר, לְמַלְלָא. דַּבּוּר אֲשֵׁלִים מְלָה. וְתַדִּיר
דָּא בְּדָא סַלְקוּן, וְלֹא אֲתַפְרִשֵׁן דָּא מִן דָּא
לְעַלְמִין, וּבַגִּין כְּךָ, חֲשֵׁן וְאִפּוּד, דָּא פְּנִים וְדָא
אָחוּר וְכֻלָּא רִזָּא חֲדָא בְּלֹא פְרִישׁוּ כְּלָל.

אָמַר לִיה, אִי הָכִי דְלֹא מִתַּפְרִשֵׁן לְעַלְמִין,
וּמֵאן דְּאִפְרִישׁ לֹון, הָא תְּגִינָן, דִּכְתִּיב,
(משלי טז) מִפְּרִיד אֱלוֹף, מֵהוּ דִּכְתִּיב, (שמואל א כג)

וַיְהִי בַּכְּרוּחַ אֲבִיתֶר בֶּן אַחִימֶלֶךְ אֶל דְּוֹד
קַעִילָה אִפּוּד יֵרֵד בִּידוֹ, וְאֵלוּ חֲשֵׁן לֹא קָאָמַר.
אָמַר לִיה, וְדָאִי הָכִי הוּא, כֹּל מַה דְּהוּא
חֲשִׁיב, אִיהוּ טְמִיר וְגַנִּיז, וְלֹא אֲדַכְּרַן כֹּל
כְּךָ. כְּגִוּוֹנָא דָּא נוֹשְׂאִי אִפּוּד בֵּד, מַה דְּאִיהוּ
בְּאַתְגַּלְיָא יִתִּיר, אִיהוּ אֲדַכְּרַן, בְּגִין דִּיתַכְּפִי מַה
דְּאִיהוּ בְּגַנִּיזוּ וּטְמִירוּ. וְעַל דָּא אֲדַכְּרַן מַה
דְּאִיהוּ בְּאַתְגַּלְיָא יִתִּיר.

וּבַגִּין כְּךָ, שְׂמָא עֲלָאָה אִיהוּ רִזָּא בְּטְמִירוּ
וּגַנִּיזוּ, וְלֹא אֲדַכְּרַן אֱלָא בְּשְׂמָא דְּאִיהוּ
בְּאַתְגַּלְיָא. דָּא אֲדַכְּרַן, וְדָא אֲגַנִּיזוּ. דָּא
בְּאַתְגַּלְיָא, וְדָא בְּסִתִּירוּ, וְכֹל מַה דְּאַתְגַּלְיָא
אִיהוּ אֲדַכְּרַן לְעַלְמִין. שְׂמָא דְּגַנִּיזוּ אִיהוּ יְהוּ"ה,
שְׂמָא דְּאִיהוּ בְּאַתְגַּלְיָא אִיהוּ אֲדַנְי, וְעַל דָּא
אֲכַתּוּב בְּאַתּוּוֹן טְמִירִין, וְאִקְרִי בְּאַתּוּוֹן אֱלִין,
וְאַתְכְּפִי דָּא בְּדָא, לְמַהוּ יִקְרָא עֲלָאָה טְמִיר
וְגַנִּיזוּ לְעַלְמִין. דְּכֹל אֹרְחִי דְּאֹרְיָתָא הָכִי
הוּא, אֲתַגַּלְיָא וּסְתִימָא. וְכֹל מְלִין דְּעַלְמָא בֵּין
דְּעַלְמָא דִּין, וּבֵין דְּעַלְמָא דְּלַעִילָא, כְּלָהּוּ אִיהוּ
טְמִיר וְגַלְיָא.

פְּתַח וְאָמַר, (יזנה א) וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו הַגִּידָה נָא לָנוּ
בְּאֲשֶׁר לָמִי הִרְעָה הַזֹּאת לָנוּ וְגו'. הָאִי
קָרָא אֵית לְאִסְתַּכְּלָא בֵּיה, כְּלָהּוּ כְּרִזָּא

כְּנַגְדָּא זֶה, אֹרְיָא - שְׂמֵאִירִים
בְּדַבְרֵיהֶם. תּוּמִים - שְׂמֵשְׁלָמִים
בְּדַבְרֵיהֶם. זֶה פְּנִים וְזֶה אָחוּר.
וְסוּד זֶה - קוּל וְדַבּוּר. הַקּוּל מֵאִיר
לְדַבּוּר לְדַבְרֵי, הַדַּבּוּר מֵשְׁלִים אֵת
הַדְּבַר. וְתַמִּיד זֶה בְּזֶה עוֹלִים וְלֹא
נִפְרָדִים זֶה מִזֶּה לְעוֹלָמִים. מִשׁוּם
כְּךָ חֲשֵׁן וְאִפּוּד, זֶה פְּנִים וְזֶה
אָחוּר, וְהַכֹּל סוּד אֶחָד בְּלִי הַבְּדֵל
כְּלָל.

אָמַר לוֹ, אִם כְּךָ שְׂאִינָם נִפְרָדִים
לְעוֹלָמִים, וּמִי שְׁהַפְרִידֶם, הָרִי
שְׁנִינּוּ, שְׁפָתוּב (משלי טז) מִפְּרִיד
אֱלוֹף, מַה זֶה שְׁפָתוּב (שמואל א-כג)
וַיְהִי בַּכְּרוּחַ אֲבִיתֶר בֶּן אַחִימֶלֶךְ אֶל
דְּוֹד קַעִילָה אִפּוּד יֵרֵד בִּידוֹ, וְאֵלוּ
חֲשֵׁן לֹא נֹאמַר?

אָמַר לוֹ, וְדָאִי כְּךָ הוּא. כֹּל מַה
שְׁהוּא חֲשׁוּב, הוּא טְמִיר וְגַנִּיז,
וְלֹא נִזְכָּר כֹּל כְּךָ. כְּמוֹ כֵּן נוֹשְׂאִי
אִפּוּד בֵּד - מַה שְׁהוּא בְּגִלוּי יוֹתֵר,
הוּא נִזְכָּר, בְּשִׁבִיל שְׂמִתְכַּסֶּה מַה
שְׁהוּא בְּגַנִּיזוּת וּטְמִירוּת, וְעַל כֵּן
נִזְכָּר מַה שְׁהוּא בְּגִלוּי יוֹתֵר.

וּמִשׁוּם כְּךָ הַשֵּׁם הָעֲלִיּוֹן הוּא סוּד
בְּטְמִירוּת וְגַנִּיזוּת, וְלֹא נִזְכָּר אֱלָא
בְּשֵׁם שְׁהוּא בְּהַתְגַּלּוּת. זֶה נִזְכָּר,
וְזֶה נִגְנוּז. זֶה בְּגִלוּי וְזֶה בְּנִסְתָּר.
וְכֹל מַה שְׁהַתְגַּלָּה, הוּא נִזְכָּר
לְעוֹלָמִים. הַשֵּׁם הַגַּנּוּז הוּא
יְהוּ"ה. הַשֵּׁם שְׁהוּא בְּהַתְגַּלּוּת
הוּא אֲדַנְי, וְעַל זֶה נִכְתָּב
בְּאוֹתִיּוֹת טְמִירוּת וְנִקְרָא
בְּאוֹתִיּוֹת הֶלְלוּ וְנִתְכַּסֶּה זֶה בְּזֶה,
לְהִיּוֹת הַכְּבוֹד הָעֲלִיּוֹן טְמִיר וְגַנּוּז
לְעוֹלָמִים. שְׁכָל דְּרַכִּי הַתּוֹרָה כְּךָ
הִם - גְּלוּי וְנִסְתָּר. וְכֹל דְּבַרִּי
הָעוֹלָם, בֵּין שֶׁל הָעוֹלָם הַזֶּה וּבֵין
שֶׁל הָעוֹלָם שְׁלִמְעֵלָה, כֹּלָם
טְמִירִים וְגַלְיָים.

פְּתַח וְאָמַר, (יזנה א) וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו
הַגִּידָה נָא לָנוּ בְּאֲשֶׁר לָמִי הִרְעָה
הַזֹּאת לָנוּ וְגו'. בְּפִסּוּק הַזֶּה יֵשׁ
לְהַתְבַּוֵּן, כֹּלָם שְׂאֵלוּ בְּסוּד

החכמה, שכתוב הגידה נא לנו באשר למי, באשר למי. באשר - שאלו בסוד החכמה. כאן שאלו סוד שהוא בנגלה, לדעת אם בא מזרעו של יוסף, שכיון שראה הים את ארונו, מיד נבקע והיה יבשה, שכתוב (תהלים קיד) הים ראה וינס. הים ראה את אותו שכתוב בו (בראשית לט) וינס ויצא החוצה. מיד - הירדן יסב לאחור.

ועל כן שאלו אותו באשר, שכתוב בו ביוסף, באשר את אשתו. אם באת מאותו הזרע, התפלל שישתק הים מאתנו. למי - ואם באת מזרעו של יעקב, שכתוב בו (שם לב) למי אתה ואנה תלך. והם היו מלאכים קדושים ששלח בשליחותו ונצל מאותה צרה. התפלל לרבונך, וישלח מלאכו ונצל מאותה צרה.

ואם לא, מה מלאכתך - במה אתה מתעסק בכל יום? ומאין תבוא - מי הם אבותיך? מה ארצך - אם היא ארץ שראויה להעניש. ואי מזה עם אתה - אם הוא עמלק או אחד משבעה עממים שראויים להעניש. הכל שאלו אותו כראוי. מה השיב להם? ויאמר להם עברי אנכי, מאותו זרע של אברהם העברי שקדש את שם רבונך בכל יום בעולם. ואת ה' אלהי השמים אני ירא וגו'. הם לא שאלו אותו אלא דבר בנגלה ובנסתר לדעת בו, והוא השיב להם הכל בנגלה.

מה פתוב? וייראו האנשים יראה גדולה. פיון ששמעו את שמו של הקדוש ברוך הוא, מיד פחדו, משום שכלם היו יודעים את הנסים והגבורות שעשה הקדוש ברוך הוא בינם. וכיון שאמר להם את שמו של הקדוש ברוך הוא, מיד פחדו לפניו פחד רב.

דחכמתא שאילו. דכתיב הגידה נא לנו באשר למי, באשר, רזא דחכמתא שאילו. הכא שאילו רזא דאיהו באתגלייא, למנדע אי מזרעא דיוסף קאתי, דימא כיון דחמא ארונא דיליה, מיד אתבקע, והיה יבשתא, דכתיב (תהלים קיד) הים ראה וינס, הים ראה, ההוא דכתיב ביה (בראשית לט) וינס ויצא החוצה. מיד הירדן יסוב לאחור.

ועל דא שאילו ליה באשר, דכתיב ביה ביוסף, (בראשית לט) באשר את אשתו. אי מההוא זרעא קא אתית, צלי דישתוק ימא מינך. למי, ואי מזרעא דיעקב קא אתית, דכתיב ביה, (בראשית לב) למי אתה ואנה תלך, ואינון הוו מלאכין קדישין, דשדר בשליחותיה, ואשתזיב מההוא עאקו. צלי למרך, וישדר מלאכיה, ונשתזיב מההוא עאקו.

ואי לאו, מה מלאכתך, במה אשתדלותך בכל יומא. ומאין תבא, מאן אינון אבהתך. מה ארצך, אי היא ארעא דאתחזייא לאתענישא. ואי מזה עם אתה, אי הוא עמלק, או חד משבעה עממין, דאתחזון לאתענישא. פלא שאילו ליה פדקא יאות.

מה אתיב לון, ויאמר אליהם עברי אנכי, מההוא זרעא דאברהם העברי, דאקדיש שמא דמאריה בכל יומא בעלמא. ואת יי' אלהי השמים אני ירא וגו', אינון לא שאילו ליה אלא מלה באתגלייא ובאתפסיא למנדע ביה. ואיהו אתיב לון פלא באתגלייא.

מה פתיב וייראו האנשים יראה גדולה, פיון דשמעו שמא דקודשא בריך הוא, מיד דחילו, בגין דכלהו הוו ידעין נסין וגבוראן דעבד קדשא בריך הוא בנימא, וכיון דאמר לון שמא דקודשא בריך הוא, מינד דחילו קמיה דחילו סגיא.

עוד אמר להם שהוא בורח מלפני הקדוש ברוך הוא, ועל פן אמרו לו, מה זאת עשית שאתה ברחת מפניו ולא עשית מצוותיו. ומשום כך מה זאת עשית שאתה עברת על מצוות רבוך.

ובא ראה, כל אלו שהתגירו אחר כך, כשראו את הנסים והגבורות שעשה לו הקדוש ברוך הוא ליונה ביים, וכלם ראו אותו כשנפל ביים, ואותו דג שעולה ובוֹלֵעַ אותו לפניהם, וכשבא אותו דג גדול לעיני הפל ופלט אותו לכִּפְשָׁה, באו אליו והתגירו כלם. זהו שפִּתּוּב (יונה ב) משמרים הבלי שוא חסדם יעזבו.

ובא ראה, כל אלה היו גרי צדק, והתחכמו בתורה, והיו חכמים עליונים. משום שהרי הקדוש ברוך הוא התרצה בהם, ובכל אלו שקרבו אליו ומקדשים את שמו בגלוי, שכאשר מתקדש שמו בגלוי, שמו הנסתר מתעלה על כסא כבודו, שפִּתּוּב (ויקרא כב) ונקדשתי בתוך בני ישראל.

(בא וראה מה כתוב) (שמות ט) וירכסו את החשן מטבעותיו אל טבעת האפד בפתיל תכלת. למה בפתיל תכלת? אלא להראות שהתכלת הזו נקשרת בכל, ועל זה הכל הוא בסוד עליון.

מה כתוב? (שם כח) פעמון זהב ורמון, ובארנו שהכל בסוד עליון כפי שאמרנו. מה כתוב? ונשמע קולו בבאו אל הקדש לפני ה'. משום שצריך קול שנשמע, והברכות ישרו על העולם בשביל הפהן, שהוא מברך את הכל ועובד הכל. פעמון זהב, הרי בארנו. רמון, שמתמלא כמו הרמון הזה שהוא מלא מהכל, והכל בארנו.

הוא אמר לון, דאיהו ערק מקמי קדשא בריך הוא. ועל דא אמרו ליה, מה זאת עשית, דאנת ערקת מקמיה, ולא עבדת פקודי. ובגין כך מה זאת עשית דאנת עברת על פקודי דמארך.

ותא חזי, כל אלין אתגירו לבתר, בד חמו נסין וגבורין דעבד ליה קדשא בריך הוא ליונה בימא. וכלהו חמו ליה בד נפל בימא, (דף ר"א ע"א) והוא נונא דסליק ובלע ליה קמיהו. וכד אתא ההוא נונא רבא לעיניהון דכלא, ופלט ליה ליבשתא, אתו לגביה ואתגירו כלהו. הדא הוא דכתיב, (יונה ב) משמרים הבלי שוא חסדם יעזבו.

ותא חזי, כלהו אלין הוו גרי צדק, ואתחכמו באורייתא, והוו חכימין עלאין, בגין דהא קדשא בריך הוא אתרעי בהו, ובכל אינון דמקרבי לגביה, ומקדשין שמיה באתגליא דכד אתקדש שמיה באתגליא, שמיה דאתפסיא, אסתליק על כרסי יקריה, דכתיב, (ויקרא כב) ונקדשתי בתוך בני ישראל.

(הא הוי מה כתיב) (שמות ט) וירכסו את החשן מטבעותיו אל טבעות האפוד בפתיל תכלת. אמאי בפתיל תכלת. אלא לאחזאה דהאי תכלא אתקשר בכלא. ועל דא כלא איהו ברזא עלאה.

מה פתיב, פעמון זהב ורמון, ואוקימנא, וכלא איהו ברזא עלאה כדקאמרן. מה כתיב, ונשמע קולו בבאו אל הקדש לפני יי'. בגין דאצטריך קלא דאשתמע, וברפאן ישרון על עלמא בגיניה דכהנא, דאיהו מברך כלא, ופלא כלא. פעמון זהב, הא אוקימנא. רמון, דאתמלייא כרמונא דא, דאיהו אתמלייא מפלא, וכלא אוקימנא.

ויעש את מעיל האפוד מעשה אורג כליל תכלת. הרי נתבאר בסוד החושן והאפוד, והכל אחד. כליל תכלת, שכך ראוי כמו שבארנו, שתכלת הוא סוד של אור הפסא. תכלת שהוא בקשר של אור לבן, הפל פאחד. ועל זה התכלת הוא לאפוד.

אמר רבי שמעון, הלבושים הללו של הפהן, פלם הם בסוד עליון, להיות לבושים שלמטה כמו שלמעלה. בא וראה, פיון שמייכאל הוא כהן גדול וכא מצד הימין, למה פתוב בגבריאל, (דניאל יב) האיש לבוש הפדים? שהרי הלבושים הם לכהן הגדול, ומייכאל הוא הפהן, וכא מצד הימין? אלא מכאן ששמאל נכלל בימין תמיד, והתלבש בגבריאל בלבושים הללו.

עוד, שהרי גבריאל התמנה שליח בעולם הזה, וכל שליח שהתמנה בעולם הזה, צריך להתלבש בלבושי העולם הזה, והרי בארנו בסוד הנשמה, כשהיא עולה למעלה היא מתלבשת בלבוש כמו שלמעלה, כדי להיות שם. וכן פשיוורת למטה מלמעלה, הפל הוא כמו שאותו מקום שהולכת לשם. כמו כן כל אותם שלוחים שהתמנו בשליחות בעולם הזה, והרי בארנו.

ובא ראה, המעיל הזה של האפוד - לכסות עליו כשלוכש אותו. פתוב (תהלים קלט) אחר וקדם צרתני ותשת עלי כפכה. פסוק זה הרי פרשוהו.

אבל בא וראה, בשעה שברא הקדוש ברוך הוא את אדם הראשון, זכר ונקבה נבראו, והיו שניהם זה עם זה קשורים, הנקבה לאחור והזכר לפנים, עד שנסר

ויעש את מעיל האפוד מעשה אורג כליל תכלת. (שמות לט) הא אתמר ברזא דחשן ואפוד, וכלא חד. כליל תכלת, דהכי אתחזי כמה דאוקימנא, דתכלא איהו רזא דנהורא דכורסייא תכלא דאיהו בקשורא דנהירו חורא, פלא כחדא. ועל דא תכלא לאפודא איהו.

אמר רבי שמעון, הני מאני דלבושין דכהנא, פלהו ברזא עלאה איהו, למהוי לבושין דלתתא, פגוונא דלעילא. תא חזי, פיון דמיכאל פהנא רבא איהו, ואתי מסטרא דימינא, אמאי כתיב בגבריאל, (דניאל יב) האיש לבוש הפדים, דהא לבושין לכהנא רבא איהו, ומייכאל איהו כהנא, ואתי מסטרא דימינא. אלא מהכא, דשמאלא אתפליל בימינא תדיר, ואתלבש בגבריאל בלבושין אלין.

תו, דהא גבריאל איהו אתמנא שליחא בהאי עלמא, וכל שליחא דאתמנא בהאי עלמא, אצטריך לאתלבשא בלבושין דהאי עלמא, והא אוקימנא ברזא דנשמתא, פד סלקת לעילא אתלבשת בלבושא כגוונא דלעילא, בגין למהוי תמן. וכן פד נחתת לתתא מלעילא, פלא איהו כגוונא דההוא אתר דאזלת תמן. פגוונא דא כל אינון שליחן דאתמנן בשליחותא בהאי עלמא, והא אוקימנא.

והא חזי, האי מעילא דאפודא, לחפיא עליה, פד לביש ליה. פתיב (תהלים קלט) אחר וקדם צרתני ותשת עלי כפכה. האי קרא הא אוקמוהו.

אבל תא חזי, בשעתא דברא קדשא בריך הוא לאדם הראשון. דכר ונוקבא אתבראו,

והו תרווייהו דא עם דא קשורא, נוקבא לאחורא, ודכורא לקמא, עד

אוֹתָם הַקְדֹּשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְהַתְקִין אוֹתָהּ וְהַכְנִיס אוֹתָהּ לִפְנֵי אָדָם לְהַסְתַּכֵּל פָּנִים בְּפָנִים. וְכִיּוֹן שֶׁהִסְתַּכְּלוּ פָנִים בְּפָנִים, אִז רִבְתָּה הָאֵהָבָה בְּעוֹלָם, וְהוֹלִידוּ תוֹלְדוֹת בְּעוֹלָם, מֵה שֶׁלֹּא הָיָה מִקְדָּם לְכֵן. וְהָרִי בְּאַרְנוֹ.

וְאַחַר שֶׁחָטָא אָדָם וְהָאֵשָׁה, וּבָא נֹחַשׁ עַל חַוָּה וְהִטִּיל בָּהּ זֶהֱמָה, הוֹלִידָה חַוָּה אֶת קַיִן, וְהָיָה דִּיּוֹקְנוּ דִּיּוֹקָן שְׁלֹמְעֵלָה וּמִטָּה מִסּוּד הַזֶּהֱמָה שֶׁל הַצַּד הָאֲחֵר וּמִהַצַּד שְׁלֹמְטָה. וְעַל כֵּן הוּא הָיָה הִרְאָשׁוֹן שֶׁעָשָׂה מוֹת בְּעוֹלָם, מִשּׁוּם שֶׁהַצַּד שֶׁלּוֹ גָרָם. הַנֹּחַשׁ דִּרְכּוֹ הוּא לְאַרְבַּ לְהַרְגַּ, אוֹתוֹ שָׂבֵא מִמֶּנּוּ בְּדַרְכּוֹ לְקַח וְהַלֹּךְ. וְעַל זֶה כְּתוּב (בְּרֵאשִׁית ד) וַיְהִי בְּהִיּוֹתָם בַּשָּׂדֶה וַיִּקַּם קַיִן אֶל הָבֶל אָחִיו וַיַּהַרְגֵהוּ.

מִצְאָנוּ בְּסִפְרֵי הַקְדָּמוֹנִים, שֶׁכִּשְׁפָּהֶרֶג קַיִן אֶת הָבֶל, הָיָה נוֹשֵׁף אוֹתוֹ נְשִׁיכוֹת כְּנֹחַשׁ, עַד שֶׁהוֹצִיא אֶת נִשְׁמָתוֹ וְהָרַג אוֹתוֹ.

וְכֵן הַדְּבָרִים חֲזָרוּ לִיסוּד הִרְאָשׁוֹן, וְאִם קַיִן לֹא הָיָה מִן אוֹתוֹ הַצַּד, לֹא נִמְצָא כֹּף לְאָחִיו. וְעַל כֵּן, כִּיּוֹן שֶׁרָאָה אָדָם שֶׁנִּהְרַג הָבֶל וְגֵרַשׁ קַיִן, אָמַר: מֵה אֲנִי אוֹלִיד מִכָּאן וְהַלָּאֵה. נִפְרַד מֵאִשְׁתּוֹ מֵאָה וּשְׁלֹשִׁים שָׁנָה, וְרוּחֹת נִקְבוֹת טְמֵאוֹת הָיוּ בְּאוֹת וּמִתְחַמָּמוֹת מִמֶּנּוּ, וְהָיָה מוֹלִיד רוּחֹת וְשָׂדִים, וְנִקְרָאִים נִגְעֵי בְּנֵי אָדָם, וּבְאַרְנוֹ.

אַחַר כֵּן קָנָא וְהִתְלַבֵּשׁ בְּקִנְיָהּ, וְהִתְחַבֵּר בְּאִשְׁתּוֹ וְהוֹלִיד אֶת שֵׁת, שְׁכַתוּב (בְּרֵאשִׁית ה) וַיּוֹלֵד בְּדַמּוֹתוֹ כְּצִלְמוֹ וַיִּקְרָא אֶת שְׁמוֹ שֵׁת. זֶהוּ בְּדַמּוֹתוֹ כְּצִלְמוֹ, מֵה שֶׁלֹּא הָיָה כֹּף בְּרֵאשׁוֹנָה, בְּאוֹתָם בְּנֵים רֵאשׁוֹנִים שֶׁהָיוּ מִקְדָּם לְכֵן.

דָּלָא הָוָה הָכִי בְּקִדְמִיתָא, בְּאֵינוּן בְּנִין קְדָמָי, דִּהוּ מִקְדָּמַת דְּנָא.

דְּנָסַר לוֹן קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וְאַתְקִין לָהּ, וְאַעִיל לָהּ לְקַמִּיָּה דְּאָדָם, לְאַסְתַּכְּלָא אַנְפִּין בְּאַנְפִּין, וְכִיּוֹן דְּאַסְתַּכְּלוּ אַנְפִּין בְּאַנְפִּין, כְּדִין אַתְסָגִי רַחֲמֵימוֹתָא בְּעֵלְמָא, וְאוֹלִידוּ תוֹלְדִין בְּעֵלְמָא, מֵה דְּלֹא הָוּוּ מִקְדָּמַת דְּנָא, וְהָא אוֹקִימָנָא.

וְלִבְתָּר דִּחַב אָדָם וְאַתְתָּא, וְאַתָּא נֹחַשׁ עַל חַוָּה, וְאַטִּיל בָּהּ זֶהֱמָא, אוֹלִידַת חַוָּה לְקַיִן, וְהָוָה דִּיּוֹקְנִיָּהּ, דִּיּוֹקְנָא דְלֵעִילָא וְתַתָּא, מִרְזָא דְזוּהֵמָא דְסִטְרָא אַחְרָא, וּמִסְטְרָא דְלַתְתָּא. וְעַל דָּא אִיהוּ הָוָה קְדָמָאֵהּ, דְעֵבַד מוֹתָא בְּעֵלְמָא, בְּגִין דְּסִטְרָא דִּילִיָּה גָרִים. חוּיָא אוֹרְחִיָּה הוּא לְמַהוּי כְּמִין לְקִטּוּלָא, הֵהוּא דְאַתִּי מְגִיָּה אוֹרְחִיָּה נְקִיט וְאַזִּיל, וְעַל דָּא כְּתִיב (בְּרֵאשִׁית ד) וַיְהִי בְּהִיּוֹתָם בַּשָּׂדֶה וַיִּקַּם קַיִן אֶל הָבֶל אָחִיו וַיַּהַרְגֵהוּ.

אַשְׁבַּחְנָא בְּסִפְרֵין קְדָמָיִן, דְּכַד קָטַל לִיָּה קַיִן לְהָבֶל, הָוָה נִשִּׁיף לִיָּה נְשִׁיכִין, (דף רל"א ע"ב) כְּחוּיָא, עַד דְּאַפִּיק נִשְׁמַתִּיָּהּ, וְקָטַל לִיָּה.

וְכֵן מְלִין אֶהְדְּרוּ לִיסוּדָא קְדָמָאֵהּ, וְאִי לָאו דִּהָוָה קַיִן מֵהֵהוּא סִטְרָא, לֹא אִשְׁתַּכַּח הָכִי לְגַבֵּי אַחוּהּ. וְעַל דָּא, כִּיּוֹן דְּחִזָּא אָדָם דְּאַתְקִטִּיל הָבֶל, וְאַתְתְּרִיךְ קַיִן, אָמַר, מֵה אֲנָא אוֹלִיד מִכָּאן וְלֵהַלָּאֵה, אַתְפָּרַשׁ מֵאַתְתִּיָּהּ מֵאָה וְתִלְתִּין שָׁנִין, וְרוּחִין נוֹקְבֵי מִסְאַבֵּי, הוּוּ אַתְיִין וּמִתְחַמָּמִין מְגִיָּה, וְהָוָה אוֹלִיד רוּחִין וְשָׂדִין, וְאַקְרוּן נִגְעֵי בְּנֵי אָדָם, וְאוֹקִימָנָא.

לְבָתָּר קָנִי וְאַתְלַבֵּשׁ בְּקִנְיָהּ, וְאַתְחַבֵּר בְּאַתְתִּיָּהּ, וְאוֹלִיד לֵשֵׁת. דְּכְתִיב, (בְּרֵאשִׁית ה) וַיּוֹלֵד בְּדַמּוֹתוֹ כְּצִלְמוֹ וַיִּקְרָא אֶת שְׁמוֹ שֵׁת. דָּא אִיהוּ בְּדַמּוֹתוֹ כְּצִלְמוֹ, מֵה

דָּלָא הָוָה הָכִי בְּקִדְמִיתָא, בְּאֵינוּן בְּנִין קְדָמָי, דִּהוּ מִקְדָּמַת דְּנָא.

משום שהרי בראשונה התחברות
אחרת היתה אליו, ופרשוהו, עד
שבאה חנה והתקינה הקדוש
ברוך הוא לאדם, והתחברו פנים
בפנים. ועל זה כתוב, (שם ב) לזאת
יקרא אשה. זוהי אשה, אבל
אחרת לא נקראת כך, והרי
פרשוהו. ומשום שאדם וחנה
נבראו כאחד, כתוב (שם ה) זכר
ונקבה בראם ויברך אתם. שניהם
כאחד היו. ועל זה כתוב, אחור
וקדם צרפתי.

בא וראה, אפוד וחשן - אחור
וקדם היו, וכשהפנה התלבש
בהם, היה דומה בדיוקן עליון.
והרי נתבאר שאז פניו האירו
והאורות בלטו, ועלו למעלה
מאירות, ואז היה יודע את הדבר.
ומשום כך תקון החשן ותקון
האפוד כאחד נקשרו, ואף על גב
שתקון זה אינו פתקון זה, והכל
בסוד אחד. קשר של זה בזה,
להתאחד חשן באפוד בארבע
טבעות שנקשרו במקום הזה
ובמקום הזה. והם סוד אותן
המרכבות שנקשרו בצד הזה
שלמטה לאותם שלמעלה, והכל
הוא בסוד של אופנים וחיות.

כתוב, בראשית ברא אלהים את
השמים ואת הארץ. ופרשוהו,
שהרי הכל כמו כן נעשה המשכן.
כמו שהעולם התחתון עשה כמו
העולם העליון, וכל מעשהו
שעשה כמו שלמעלה - כך גם
המשכן, כל מעשיו הם כמעשה
וכמו של העולם (העליון). (ובאריה,
כדגמא זו נעשה המשכן, וכל מעשיו שעשה
בעולם הזה - כדגמא שלמעלה עשה. וכך גם פן
המשכן, כל מעשיו הם כדגמת מעלה, כדגמת
העולם התחתון וכדגמת העולם העליון).

ובסוד זה, כל מעשיו המשכן, כלם
מעשים ותקונים שלמעלה
ולמטה, כדי להשרות שכינה
בעולם בדיוורים העליונים

בגין, דהא בקדמיתא, אתחברותא אתרא הוות
לגביה, ואוקמוה, עד דאתת חנה,
ואתקין לה קדשא בריך הוא לגביה דאדם,
ואתחברו אנפין באנפין. ועל דא כתיב, (בראשית
ב) לזאת יקרא אשה, דא איהי אתתא, אבל
אתרא לא אקרי הכי. והא אוקמוה. ובגין כך,
דאדם וחנה כחדא אתבריאוו, כתיב (בראשית ה)
זכר ונקבה בראם ויברך אותם, תרווייהו
כחדא הוו. ועל דא כתיב, אחור וקדם צרפתי.
הא חזי, אפוד וחשן, אחור וקדם הוו, וכד
פהנא אתלבש בהו, הוה דמי בדיוקנא
עלאה. והא אתמר, דכדין אנפוי נהירין,
ואתוון בלטיין, וסלקין לעילא מנהרין, וכדין
הוה ידע מלה.

ובגין כך, תקוונא דחושנא, ותקוונא דאפודא,
כחדא מתקשרין. ואף על גב דתקוונא
דדא לאו איהו פתקוונא דדא, וכלא ברזא
חדא. קשוטא דדא בדא, לאתאחדא חושנא
באפודא, בארבע עזקן, דאתקשרן בהאי אתר,
ובהאי אתר. ואינון רזא דאינון רתיכין,
דמתקשרן בהאי סטרא דלתתא, לאינון
דלעילא, וכלא איהו ברזא דאופנין וחיות.

כתיב, בראשית ברא אלהים את השמים ואת
הארץ. ואוקמוה, דהא כלא כגוונא דא
אתעביד משכנא, כגוונא דעלמא תתאה, עבד
כגוונא דעלמא עלאה, וכל עובדוי דעבד
כגוונא דלעילא. הכי נמי משכנא, כל עובדוי
אינון כעובדא וכגוונא דעלמא (עלאה). (ס"א
ואוקמוה כגוונא דא אתעביד משכנא וכל עובדוי דעבד קהאי עלמא כגוונא
דלעילא עבד. והכי נמי משכנא כל עובדוי אינון כגוונא דלעילא כגוונא
דעלמא תתאה וכגוונא דעלמא עלאה).

ורזא דא כל עובדין דמשכנא, פלהו עובדין
ותקונין דלעילא ותתא, בגין לאשראה

ובדיורים התחוננים. כמו כן גן
עדן למטה הוא כמו העליון. וכמו
התחונן - כל הציורים וכל
הדיקנאות של העולם כלם שם.
ועל פן עבודת המשפן ועבודת
שמים וארץ, כלם בסוד אחד.

כתוב (ישעיה מ) שאו מרום עיניכם
וראו מי ברא אלה וגו'. פסוק זה
פרשוהו, אבל בא וראה, וכי
בשביל שישתפל אדם בעיניו
למעלה ומעלה אותם למעלה,
יכול להסתפל במה שלא הרשה
לדעת ולראות?

אָלָא, שאו מרום עיניכם - מי
שרוצה להסתפל במעשי הקדוש
ברוך הוא, זקוף עיניו למעלה
ויראה כמה חילות וכמה מחנות
מעשים משנים זה מזה, גדולים
אלה מאלה, ואז תראו ותשאלו
ותאמרו, מי ברא אלה. מי ברא
אלה, הרי בארנו סוד של מי, ברא
אלה, שהוא מקום שעומד מרום
וגנוז ונסתר ולא ידוע ועומד
תמיד לשאלה, משום שלא
התגלה לאותו מקום.

המוציא במספר צבאם, מה זה
המוציא? אלא משום שאותו
מקום טמיר וגנוז, הוא מוציא
הכל בסוד הקול שיוצא מהשופר.
ואותו קול הוא מספר של כל
החילות העליונים וחשבון של
הכל. ומשם נמצא סוד האמונה
העליונה בכל אותם צדדים
עליונים, עד ששופעות הדרגות
ונמשכות למטה, ונפרדים כמה
חילות למיניהם, וכלם עומדים
בחשבון ונקראים בשם. מרב
אונים - זה צד הימין. אמיץ כח
- הצדדים ששופעים משני
עברים.

דבר אחר שאו מרום עיניכם וראו
מי ברא אלה - הפסוק הזה
כשהוקם המשפן והנה מתפקן.

שכינתא בעלמא, בדיורין עלאין, ובדיורין
תתאין. פגוונא דא, גן עדן לתתא, איהו
כגוונא עלאה. וכגוונא תתאה, כל ציורין, וכל
דיוקנין דעלמא כלהו תמן. ועל דא, עבידת
משפנא, ועבידת שמים וארץ, כלהו ברזא
חדא.

כתוב (ישעיה מ) שאו מרום עיניכם וראו מי ברא
אלה וגו'. האי קרא אוקמוה, אבל תא
חזי, וכי בגין דיסתפל בר נש עינוי לעילא,
וזקוף לון לעילא, יכיל למנדע ולאסתפל
במה דלא אתרשו למנדע ולמחמי.

אָלָא שאו מרום עיניכם, מאן דבעי לאסתפל
ולמנדע בעובדוי דקודשא בריה הוא,
יזקוף עינוי לעילא, ויחמי כמה חיילין, וכמה
משריין, עובדין משניין דא מן דא, רברבין
אלין מאלין. וכדין תחמוז ותשאלו ותימרון,
מאן ברא אלין. מי ברא אלה, הא אוקימנא
רזא דמי, ברא אלה. דהוא אתר דקיימא מרום
וגניז וסתים ולא ידיע, וקיימא תדיר לשאלה,
בגין דלא אתגלייא ההוא אתר.

המוציא במספר צבאם, מאי המוציא. אלא
בגין דההוא אתר דאיהו טמיר וגניז,
איהו אפיק כלא, ברזא דקול דנפיק משופר.
וההוא קול, איהו מספר דכל חילין עלאין,
וחושפנא דכלא. ומתמן אשתכח רזא
דמהימנותא עלאה, בכל אינון סטרין עלאין,
עד דנגדין דרגין, ואתמשכאן לתתא,
ואתפרשאן כמה חילין לזנייהו, וכלהו קיימן
בחושפנא, ואקרון בשמא. מרוב אונים, דא
סטרא דימינא. ואמיץ כח, דא סטרא
דשמאלא. איש לא נעדר, סטרין דנגדין
מתרין עברין. (דף רל"ב ע"א).

דבר אחר שאו מרום עיניכם וראו מי ברא

כל מי שראה את המשפך, הסתפל בו למעלה ומטה, ואת הכל ראה במשפך, משום שכל מעשי העולם העליון והתחתון, כלם נתקנו במשפך, ויחרי בארנו - כל מי שרואה אותם הקרסים במשפך והסתפל בהם, היה מסתפל באור שלהם באור הכוכבים, משום שפך עומדים הכוכבים ברכיע.

פתח ואמר, (תהלים קמח) הללויה הללו את ה' מן השמים וגו'. בא וראה, התשבחת הזו אמר דוד כנגד סוד השם הקדוש, שהוא כלל של תשבחת הכל. שתי תשבחות הן, כמו סוד השם הקדוש העליון, שהוא הכלל של תשבחת הכל. ואלו: זה, והשבח האחרון, שהוא כללות השבחים של הכל, שכתוב (שם ק) הללויה הללו אל בקדשו וגו'. אבל זה היה על עשרה מינים, וזהו על שבעה, והכל סוד אחד בשם הקדוש.

הללויה הללו את ה' מן השמים, זוהי ראשית של ששה צדדים להתפשט למטה, שגהו סוד שקיים לשאלה, כמו שנאמר (דברים ה) כי שאל נא לימים ראשנים אשר היו לפניך וגו'. עד כאן יש רשות לשאלה. מן היום אשר ברא וגו', ועד קצה השמים - מכאן והלאה לא עומד לשאלה, משום שהוא מקום טמיר וגנוז.

ועל זה, הללו את ה' מן השמים הללוהו במרומים - אלו שני צדדים, (שם רום ההתלה) זמין ושמאל. ומכאן מתפשטים כל האחרים למטה בסוד הדרגות להתפקן כראוי. הללוהו כל מלאכיו - אלו הם שני עמודים שעומדים תחת הגוף להשעין את הגוף עליהם.

למשען גופא עליהו.

אלה, האי קרא כד אתקם משפנא. והוה אתתקן, כל מאן דחמי ליה למשפנא, אסתפל ביה לעילא ותתא, וכלא חמי ביה במשפנא. בגין דכל עובדין דעלמא עלאה ותתאה, בלהו אתתקנו ביה במשפנא, והא אוקימנא, כל מאן דחמי אינון קרסים במשפנא, ואסתפל בהו, הוה מסתפל בנהירו דלהון, בנהירו דפכביא, בגין דהכי קיימן פכביא ברכיעא.

פתח ואמר, (תהלים קמח) הללויה הללו את יי' מן השמים וגו', תא חזי תושבחתא דא אמר דוד, לקבל רזא דשמא קדישא, דאיהו כללא דתושבחתא דכלא. תרין תשבחן אינון, כגוונא דרזא דשמא קדישא עלאה, דאיהו כללא דתושבחתא דכלא. ואינון: דא, ותושבחתא בתראה, דאיהי כללא דתושבחתא דכלא, דכתיב, (תהלים קג) הללויה הללו אל בקדשו וגו'. אבל דא הוה, על עשר מינים. ודא הוא על שבע, וכלא רזא חדא בשמא קדישא.

הללויה הללו את יי' מן השמים, איהו שירותא דשית סטרין לאתפשטא לתתא, דדא איהו רזא דקיימא לשאלה, כמה דאת אמר, (דברים ד) כי שאל נא לימים ראשונים אשר היו לפניך וגו', עד הכא אית רשו לשאלה, מן היום אשר ברא וגו', ועד קצה השמים מכאן והלאה, לאו קיימא לשאלא, בגין דאיהו אתר טמיר וגנוז.

ועל דא הללו את יי' מן השמים הללוהו במרומים, אליו תרין סטרין, (דאינון רופא ושירותא) ימינא ושמאלא. ומחכא אתפשטאן בלהו אחרנין לתתא, ברזא דדרגין לאתתקנא כדקא יאות. הללוהו כל מלאכיו, אליו תרין קיימין דקיימי תחות גופא,

בא וראה, אותם העמודים שהגוף נשען עליהם, עומדים כאן בסוד המלאכים, משום שהירכים הן שליחים ללכת ממקום למקום, ומסוד זה יוצאים אותם שנקראים מלאכים, שהם שליחים ללכת בשליחות אדונם ממקום למקום.

הללוהו כל צבאיו - זהו מקום שיוצאים ממנו כל החילות הקדושים העליונים, סוד אות הברית הקדושה, והוא רשום בכל שאר הרבבות, כמו שאמרנו, שפתיב (ישעיה מח) ה' צבאות שמו, אות הוא בכל שאר החילות והרבבות.

הללוהו שמש וירח - בו עומד הסוד הזה, והוא השמש להאיר, ובו עומדים כוכבים עליונים שמאירים, ומזלות, והרי בארנו. אחר כך חזר למעלה לאותו מקום שעומד ברום המרומים, ושם נתקעים הכל, הללוהו שמי השמים. אחר כך הללו את ה' מן הארץ. כנגד אלה אש וברד וגו'. בא וראה, אותם כוכבים למטה עומדים במשיכה שנמשכים מסוד העליון, משום שהכל עומד בדיוקן עליון, והרי בארנו. ומשום כך כל אותם כוכבים ומזלות מרום הרקיע, כלם עומדים להנהיג בו את העולם שלמטה ממנו, ומשם מתפשטות דרגות, עד שעומדות הדרגות לאותם כוכבים שלמטה, שכלם אין עומדים ברשותם כלום, והרי בארנו, וכלם עומדים ברשות שלמעלה. ועל זה כתוב, (ישעיה מז) יעמדו נא ויושיעך הוכרי שמים החוזים בכוכבים, וכלא איהו ברשותא ואתמר.

ויעשו את הכתנת שש וגו' ואת המצנפת שש וגו'. רבי יוסי פתח, (שמות לט) ויהי ה' בראש החרים וגו'. ויהי באחרית הימים, כשיפקד הקדוש ברוך הוא את בת יעקב ויקים אותה מן העפר

תא חזי, אינון קיימין דגופא אשתען עלייהו, קיימי הקא ברזא דמלאכין, בגין דירכין אינון שליחן, למיזל מאתר לאתר, ומרזא דא, נפקין אינון דאקרון מלאכין, דאינון שליחן למהו בשליחותא דמאריהון, מאתר לאתר.

הללוהו כל צבאיו, דא איהו אתר דנפקי מניה כל חילין קדישין עלאין, רזא דאת קיימא קדישא, ואיהו רשים בכל שאר רבוון, בדקא אמרן, דכתיב, (ישעיה מח) יי' צבאות שמו, אות איהו בכל שאר חילין ורבוון.

הללוהו שמש וירח, ביה קיימא רזא דא, ואיהו שמשא לאנהרא, וביה קיימין פכבייא עלאין דנהרין, ומזלי, והא אוקימנא. לבתר אהדר לעילא, לההוא אתר דקאים ברומא דמרומים, ותמן תקיעו דכלא, הללוהו שמי השמים. לבתר הללו את יי' מן הארץ, לקבל אלין אש וברד וגו'.

תא חזי, אינון פכבים לתתא, קיימין במשיכו דאתמשכאן מרזא עלאה, בגין דכלא קיימא בדיוקנא עלאה, והא אוקימנא. ובגין כך כל אינון פכבייא ומזלי, מרום רקיעא, כלהו קיימי לאנהגא ביה עלמא דלתתא מניה, ומתמן אתפשטאן דרגין, עד דקיימין דרגין לאינון פכבייא דלתתא, דכלהו לא קיימי ברשותיהו כלום, והא אוקימנא, וכלהו קיימאן ברשותא דלעילא. ועל דא כתיב, (ישעיה מז) יעמדו נא ויושיעך הוכרי שמים החוזים בכוכבים, וכלא איהו ברשותא ואתמר.

ויעשו את הכתנת שש וגו' ואת המצנפת שש וגו'. רבי יוסי פתח, (ישעיה ב) והיה באחרית הימים נכון יהיה הר בית יי' בראש

ותתחבר השמש בלבנה, אז נכון יהיה הר בית ה' - זו ירושלים למעלה, שתהיה מתקנת בתקונייה להיות נאורה באור שלמעלה, שכל אורה אינו מתקן אלא באור שלמעלה. ובאותו זמן יאור עליה אור עליון על אחד פי שבעה ממה שהיתה מקדם לכן, כפתיוב (שם ל) והיה אור הלבנה באור החמה ואור החמה יהיה שבועתים וגו'.

בראש ההרים, בראשי ההרים היה צריך להיות! מה זה בראש? אלא האור הזה שהיה לה, בראש ההרים הוא. ומיהו ראש ההרים? זה הפה הגדול שהוא ראש ההרים, הראש של כל צד הימין. וזהו שמתקן את הבית תמיד ומברך אותה להאיר פניה. ועל זה, יהיה נכון.

ובמה יתקן אותה? באותם לבושים שהם כמו שלמעלה, כמו שבארובה. ואותם לבושים כלם עומדים בסוד של שש. והבית הזה, כשיהיה מתקן בראש ההרים הזה, שהוא הפה הגדול, אז נקשר ומתעלה למעלה בקיים עליון, ויאור העולם מאותו האור העליון. (א) וזהו ונשא מגבעות, מכל שאר החילות והמחנות העליונים. ואז, ונהרו אליו כל הגוים.

בא וראה, בשעה שהכהן שלמטה פורש ידיו, אז רוח עליונה מאירה ויוצאת, וכל המאורות מאירים, והאורות נמשכים ונאורים ונקשרים אלה באלה, עד שיאירו את פניה של כנסת ישראל, והכל על ידי האור הראשון שהוא הכהן. וכשהכהן מתעורר למטה, כהן מתעורר למעלה. ובמעשים שלמטה מתעוררת ההתעוררות שלמעלה.

ותתחבר השמש בלבנה, אז נכון יהיה הר בית ה' - זו ירושלים למעלה, שתהיה מתקנת בתקונייה להיות נאורה באור שלמעלה, שכל אורה אינו מתקן אלא באור שלמעלה. ובאותו זמן יאור עליה אור עליון על אחד פי שבעה ממה שהיתה מקדם לכן, כפתיוב (שם ל) והיה אור הלבנה באור החמה ואור החמה יהיה שבועתים וגו'.

ההרים וגו'. והיה באחרית הימים, כד יפקוד לה קדשא ברין הוא לברתא דיעקב, ויוקים לה מעפרא, ויתחבר שמשא בסיהרא, כדין נכון יהיה הר בית יי', דא ירושלים לעילא, דתהא מתתקנא בתקונתה לאתנהרא בנהורא דלעילא, דכל נהורהא לאו איהו מתתקנא, אלא בנהורא דלעילא. וכההוא זמנא יתנהיר עלה נהורא עלאה, על חד שבעה ממה דהות מקדמת דנא, כמה דכתיב, (ישעיה ל) והיה אור הלבנה כאור החמה ואור החמה יהיה שבועתים וגו'.

בראש ההרים. בראשי ההרים מיבעי ליה. מאי בראש אלא נהורא דא דיהא לה (דף ר"ב ע"ב) בראש ההרים איהו. ומאן איהו ראש ההרים. דא כהנא רבא. דאיהו ראש ההרים. רישא דכלא סטר ימינא. ודא איהו דמתקן לביתא תדיר, ומברך לה לאנהרא אנפּהא. ועל דא, יהיה נכון.

ובמה יתקן לה. באיננון לבושין דאיננון פגיונא דלעילא, כמה דאוקמוה. ואיננון לבושין פלהו קיימן ברזא דשית. והאי ביתא כד יהא מתתקן בהאי ראש ההרים, דאיהו כהנא רבא, כדין אתקשר ואסתלק לעילא בקיומא עלאה, ויתנהיר עלמא מההוא נהירו עלאה, (כדין) ודא הוא ונשא מגבעות, מכל שאר חילין ומשיריין עלאין, וכדין ונהרו אליו כל הגוים.

הא חזי, בשעתא דכהנא דלתתא פריש ידוי, כדין רוחא עלאה אנהיר, ונפיק, וכל בוצינין נהרין, ונהורין אתמשכאן ואתנהרין

ואתקשרין אליו באלין, עד דיתנהירו אנפּהא דכנסת ישראל, וכלא על ידא דנהורא קדמא דאיהו כהנא. וכד כהנא אתער לתתא, כהנא אתער לעילא. וכעובדין דלתתא, אתער אתערותא דלעילא.

וְעַל דָּא נִכּוֹן יִהְיֶה הַר בֵּית יְיָ בְּרֹאשׁ הַהָרִים וְגו', וְנִהְרֻ אֱלֹוֹ כָּל הַגּוֹיִם. מִשׁוֹם שְׁעַכְשׁוּ, כָּל שְׂאֵר הָעַמִּים יֵשׁ לָהֶם מִמְּנִים בְּרִקְיַע עֲלֵיהֶם, וּבֵאֲתוּ זְמַן יִבְעַר אוֹתָם וַיִּפֹּל אוֹתָם הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מִשְׁלֹטוֹנָם, שְׁפָתוֹב (ישעיה כד) יִפְקֹד ה' עַל צְבָא הַמְּרוֹם בְּמְרוֹם. וְכִיּוֹן שְׁכָלָם יַעֲבְרוּ מִשְׁלֹטוֹנָם, אֲזִי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא יִתְחַזֵּק לְבַדּוֹ, כְּמוֹ שְׁנֶאֱמַר (שם) וְנִשְׁגַּב ה' לְבַדּוֹ בַּיּוֹם הַהוּא. וְאֲזִי, וְנִהְרֻ אֱלֹוֹ כָּל הַגּוֹיִם. וְהָיוּ שְׁפָתוֹב וְהִלְכוּ עַמִּים רַבִּים וְאָמְרוּ לְכוּ וְנַעֲלֶה אֶל הַר ה' אֶל בֵּית אֱלֹהֵי יַעֲקֹב וְגו'.

וְהַבֵּל הוּא בְּשַׁעַה שְׁהַפְּתֵן, שְׁהוּא רֹאשׁ הַהָרִים, יֵאִיר לָהּ, וְהַכֹּל הוּא בְּסוּד שֶׁל שֶׁשׁ, שֶׁשׁ הֵם בְּכֹל הַצְּדָדִים שִׁיאִיר לָהּ, שְׁהָרֵי בְּסוּד שֶׁל שֶׁשׁ יֵאִיר לָהּ.

רַבִּי אֶלְעָזָר וְרַבִּי יִצְחָק וְרַבִּי יְהוּדָה הָיוּ הוֹלְכִים בְּדֶרֶךְ. אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, זְמַן הוּא לְלַכֵּת עִם הַשְּׂכִינָה, מִשׁוֹם שְׁשְׂכִינָה לֹא תִשָּׂרָה עֲלֵינוּ אֶלָּא מִתּוֹךְ דְּבָרֵי תוֹרָה. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, מִי שְׁהוּא הֶרֶאשׁ, יִפְתַּח בְּרֹאשׁ.

פְּתַח רַבִּי אֶלְעָזָר וְאָמַר, (תהלים קיט) צְעִיר אֲנִכִי וְנִבְזָה פְּקֻדֵיךָ לֹא שְׁכַחְתִּי. צְעִיר אֲנִכִי וְנִבְזָה - דּוּד הַמְּלֶכֶךְ לְפַעְמִים מִשְׁבַּח אֶת עֲצָמוֹ, שְׁפָתוֹב (שם יח) וַעֲשֵׂה חֶסֶד לְמִשְׁיחוֹ לְדוּד וּלְזִרְעוֹ עַד עוֹלָם. וְכַתוּב (שמואל ב-בב) נֶאֱמַר דּוּד בֶּן יִשִׁי וְנֶאֱמַר הַגִּבּוֹר הוֹקֵם עַל מְשִׁיחַ אֱלֹהֵי יַעֲקֹב. וְלְפַעְמִים עוֹשֶׂה אֶת עֲצָמוֹ עֲנִי, שְׁפָתוֹב (תהלים פו) כִּי עֲנִי וְאֶבְיוֹן אָנִי. וְכַתוּב צְעִיר אֲנִכִי וְנִבְזָה. וְהוּא אוֹמֵר, (שם קיח) אֶבְיוֹן מֵאִסּוֹ הַבּוֹנִים הִיִּתָּה לְרֹאשׁ פְּנֵה. אֶלָּא, בְּזִמְן שְׁהִיָּה עוֹלָה בְּדַרְגַּת הַשְּׁלוֹם וְהַתְּעַלָּה בְּדִין שֶׁל אֱמֶת וְהִיָּה שׁוֹלֵט עַל שׁוֹנְאֵיו, הִיָּה מִשְׁבַּח אֶת עֲצָמוֹ. וּבְזִמְן שְׂרָאָה

וְעַל דָּא נִכּוֹן יִהְיֶה הַר בֵּית יְיָ בְּרֹאשׁ הַהָרִים וְגו', וְנִהְרֻ אֱלֹוֹ כָּל הַגּוֹיִם. בְּגִין דְּהַשְׁתָּא, כָּל שְׂאֵר עַמִּין, אֵית לוֹן מְמַנָּן בְּרִקְיַע עֲלֵיהוּ. וּבִהְהוּא זְמַנָּא, יִבְעַר לוֹן, וַיִּפֹּל לוֹן קִדְשָׁא בְרִיךְ הוּא מִשְׁוֹלְטַנְיָהוּן, דְּכַתִּיב, (ישעיה כד) יִפְקֹד יְיָ עַל צְבָא הַמְּרוֹם בְּמְרוֹם, וְכִיּוֹן דְּכֻלְהוּ יִתְעַבְרוּן מִשְׁוֹלְטַנְיָהוּן, כְּדִין קִדְשָׁא בְרִיךְ הוּא יִתְתַּקֵּף בְּלַחֲוִדְיָהּ, כְּמָה דְּאֵת אָמַר (ישעיה ב) וְנִשְׁגַּב יְיָ לְבַדּוֹ בַּיּוֹם הַהוּא, וְכִדִּין וְנִהְרֻ אֱלֹוֹ כָּל הַגּוֹיִם. וְהֵדָא הוּא דְּכַתִּיב, וְהִלְכוּ עַמִּים רַבִּים וְאָמְרוּ לְכוּ וְנַעֲלֶה אֶל הַר יְיָ אֶל בֵּית אֱלֹהֵי יַעֲקֹב וְגו'.

וְכִלְיָ אִיהוּ, בְּשַׁעַתָּא דְּכַהֲנָא, דְּאִיהוּ רֹאשׁ הַהָרִים וְנִהְרֻ לָהּ, וְכִלְיָ אִיהוּ בְּרֹזָא דְּשֶׁשׁ, שֵׁית אֵינוֹן בְּכֹל סְטָרִין דִּינִהְרֻ לָהּ, דְּהָא בְּרֹזָא דְּשֵׁית וְנִהְרֻ לָהּ.

רַבִּי אֶלְעָזָר וְרַבִּי יִצְחָק וְרַבִּי יְהוּדָה הָיוּ אֲזֵלֵי בְּאוֹרְחָא, אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, עֵידָן אִיהוּ לְמַהֲרֵךְ בְּשְׂכִינְתָּא, בְּגִין דְּשְׂכִינְתָּא לֹא תִשָּׂרֵי עֲלֵן, אֶלָּא מְגוּ מְלִי דְּאוֹרֵייתָא. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, מָאן דְּאִיהוּ רִישָׁא, לִיִּפְתַּח בְּרִישָׁא.

פְּתַח רַבִּי אֶלְעָזָר וְאָמַר, (תהלים קיט) צְעִיר אֲנִכִי וְנִבְזָה פְּקֻדֵיךָ לֹא שְׁכַחְתִּי. צְעִיר אֲנִכִי וְנִבְזָה, דּוּד מְלָכָא, לְזִמְנִין אִיהוּ קָא מְשַׁבַּח גְּרַמְיָהּ, דְּכַתִּיב, (תהלים יח) וַעֲוֹשֶׂה חֶסֶד לְמִשְׁיחוֹ לְדּוּד וּלְזִרְעוֹ עַד עוֹלָם. וְכַתִּיב, (שמואל ב כג) נֶאֱמַר דּוּד בֶּן יִשִׁי וְנֶאֱמַר הַגִּבּוֹר הוֹקֵם עַל מְשִׁיחַ אֱלֹהֵי יַעֲקֹב. וְלְזִמְנִין עַבְדֵי גְרַמְיָהּ מִסְּכַנָּא, דְּכַתִּיב, (תהלים פו) כִּי עֲנִי וְאֶבְיוֹן אָנִי. וְכַתִּיב צְעִיר אֲנִכִי וְנִבְזָה. וְאִיהוּ אָמַר (תהלים קיח) אֶבְיוֹן מֵאִסּוֹ הַבּוֹנִים הִיִּתָּה לְרֹאשׁ פְּנֵה.

אֶלָּא, בְּזִמְנָא דְּהָוָה סְלִיק בְּדַרְגָּא דְּשְׁלָמָא, וְאִסְתַּלַּק בְּדִינָא דְּקָשׁוּט, וְהָוָה שְׁלִיט

את עצמו בצרה ושונאיו דוחקים אותו, אז הנמיך את עצמו, והיה קורא לעצמו עני, קטן לכלם. מה הטעם? משום שלפעמים היה שולט, ולפעמים היה בצרה של שונאיו.

ועם כל זה, הוא שלט עליהם תמיד ולא יכלו לו. ודוד המלך תמיד היה משפיל עצמו לקדוש ברוך הוא, שכל מי שמנמיך עצמו לפני הקדוש ברוך הוא, הוא מזקיף אותו על הכל, ומשום כך התרצה בו הקדוש ברוך הוא בעולם הזה ובעולם הבא. בעולם הזה - שכתוב (ישעיה לז) וגנותי על העיר הזאת להושיעה למעני ולמען דוד עבדי. ובעולם הבא - שכתוב (הושע א) ובקשו את ה' אלהיהם ואת דוד מלכם ופחדו אל ה' ואל טובו באחרית הימים. דוד הוא היה מלך בעולם הזה, ודוד יהיה מלך לעתיד לבא. ועל זה אמר, אכן מאסו הבונים היתה לראש פנה.

בא וראה, בשעה שהשמש מחזיר פניו ולא מאיר ללבנה, מעבר אורה (ללבנה) ולא מאירה, ואז היא בעני בכל הצדדים, ונתקדרת ואין לה אור כלל. וכשהשמש חוזר נגדה ומאיר לה, אז פניה מאירות, והיא מתקשטת אליו בנקבה שמתקשטת אל הזכר, ואז היא שולטת בשלטון העולם.

ועל זה דוד היה מעטר עצמו באותו גון ממש. לפעמים הוא עני, ולפעמים הוא בעשר ובעשירות הכל, ומשום כך היה אומר צעיר אנכי ונבזה. ועם כל זה - פקדיך לא שכחתי כמו כן יש לאדם להיות נבזה בעיניו, (ונבזה ומה אם דוד המלך כה, כל שכן אדם אחר

על שנאויו, הנה קא משבח גרמיה. ובזמנא דחמא גרמיה בעאקו, ושנאויו קא דחקין ליה, פדין מאיך גרמיה, והנה קרי גרמיה מספנא, זעירא לכלא. מאי טעמא. בגין, דהא לזמנין הנה שליט, ולזמנין הנה בעאקו דשנאויו.

ועם כל דא איהו שליט עליהו תדיר, ולא יכילו ליה. ודוד מלכא, תדיר איהו הנה שפיל גרמיה לגבי קדשא בריך הוא, דכל מאן דמאיך גרמיה קמי קדשא בריך הוא, איהו זקיף ליה על כלא. ובגין כך, אתרעי ביה קדשא בריך הוא בהאי עלמא, ובעלמא דאתי. בעלמא דין, דכתיב, (ישעיה לז) וגנותי על העיר הזאת להושיעה למעני ולמען דוד עבדי. ובעלמא דאתי, דכתיב, (הושע א) ובקשו את יי' אלהיהם ואת דוד מלכם ופחדו אל יי' ואל טובו באחרית הימים. דוד איהו הנה מלכא בהאי עלמא, ודוד יהא מלכא לזמנא דאתי. ועל דא אמר, אכן מאסו הבונים היתה לראש פנה.

הא חזי, בשעתא דשמשא מהדר אנפוי, ולא נהיר לסיהרא, אתעבר נהורהא (לסיהרא) ולא נהירת, פדין איהי במספנותא בכל סטרין, ואתקדרת, ולית לה נהורא כלל. וכד שמשא אהדר לקבלה, ואנהיר לה, פדין אתנהירת אנפאה, ואתקשטת לגביה, פנוקבא דאתקשטת לגבי דכורא, וכדין איהי שלטא (דף רל"ג ע"א) בשולטנו בעלמא.

ועל דא, דוד הנה מעטר גרמיה, בההוא גוונא ממש. לזמנין איהו מספנא, ולזמנין איהו בעותרא בעתירו דכלא, ובגין כך הנה אמר, צעיר אנכי ונבזה. ועם כל דא, פקדיך לא שכחתי. פגוונא דא, אית ליה לפר נש למיהוי נבזה בעיניו, (ס"א ונבזה ומה אי דוד מלכא כה כל שכן גר נש אחרא דאית ליה) לאשפלא גרמה

שֵׁשׁ לו) לְהַשְׁפִּיל אֶת עַצְמוֹ בְּכָל, לְהִיטּוֹ כְּלֵי שֶׁהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מְתַרְצֵה בּוֹ, וְהָרִי פְּרֻשָׁה, שְׁכַתוֹב (יִשְׁעִיָּה נז) וְאֵת דָּכָא וְשִׁפְל רוח. עֲכָשׁוּ אֲנִי אֶפְתַּח בְּרֹאשׁ.

פְּתַח וְאָמַר, (יחזקאל מ) וַיָּבִיֵא אוֹתִי שְׁמָה וְהִנֵּה אִישׁ מֵרָאֵהוּ כְּמֵרָאֵה נְחֻשֶׁת וּפְתִיל פְּשָׁתִים בְּיָדוֹ וְקָנָה הַמְּדָה וְהוּא עֶמֶד בְּשַׁעַר. אֵת זֶה רָאָה יְחִזְקֵאל בְּאוֹתוֹ מֵרָאֵה הַנְּבוֹאָה, וְזֶהוּ אִישׁ, שֶׁהוּא שְׁלִיחַ בְּאוֹתָם לְבוֹשִׁים.

וְכַאֵן לֹא אָמַר אֶלָּא רַק אִישׁ, וְלֹא אָמַר אִישׁ לְבוֹשׁ הַבְּדִים. אֶלָּא בְּשֻׁעָה שְׁעֻשָׁה שְׁלִיחוֹת לַעֲשׂוֹת דִּין אוֹ לְהִרְאוֹת דִּין - נִקְרָא לְבוֹשׁ הַבְּדִים. וּבְשֻׁעָה שְׁלֹא בֵּא לְכֹף - הַשְׁתַּנָּה לְגוֹן אַחֵר. כְּפִי שְׁלִיחוֹתוֹ - כִּף שׁוֹנֵה הַמֵּרָאֵה שְׁלוֹ בְּאוֹתָם לְבוֹשִׁים וְהַשְׁתַּנָּה מְלַבְּוֹשִׁים לְלְבוֹשִׁים, מְשׁוּם שֶׁהוּא תָּמִיד בְּצַד שְׂמֹאל, וְכַמָּה גִּוְנִים הֵם שְׂמֹתֵלְבֶשׂ בָּהֶם, וְכָל אוֹתָם שְׂבָאִים מִן הַצַּד שְׁלוֹ.

מֵרָאֵהוּ כְּמֵרָאֵה נְחֻשֶׁת - כַּאֵן מֵתְלַבֵּשׁ בְּאוֹתוֹ לְבוֹשׁ שֶׁהֵם טוֹרֵי נְחֻשֶׁת, שְׁנִקְרָאִים הָרִי נְחֻשֶׁת, וְזֶה הֵבִיא מְדָה לַעֲשׂוֹת מְדִידָה. זֶה (קְנֵה הַמְּדָה) אֵינּוּ הַנִּיצוֹץ הַקָּשָׁה הַנֶּעְלָם וְהַגְּנוּז, אֶלָּא מְשֵׁם יוֹצֵא הַקְּנֵה הַזֶּה לְמַטָּה, שְׁנִגְשֵׁם מִתּוֹךְ אוֹר שְׁנִשְׁאָר מֵהַנִּיצוֹץ הַקָּשָׁה, כְּשֶׁמִּסְתַּלַּק לְמַעְלָה וְנִחְקַק תּוֹךְ הַסְּפִיר שְׁנוֹצֵץ וְלֹא נוֹדָע. וְעַל כֵּן אוֹתוֹ קְנֵה הַמְּדָה עוֹמֵד בְּמְדִידַת הַמְּדָה שְׁעוֹמְדַת לְמַטָּה.

וְלַפְעָמִים קְנֵה הַמְּדָה, וְלַפְעָמִים קוֹ הַמְּדָה, וְעַל זֶה פְּתִיל וְקָנָה, וְהַכֵּל מְדָה לַעֲשׂוֹת מְדִידָה. (שם) כָּל הַמְּדִידוֹת שֶׁל יְחִזְקֵאל הִיוּ בְּאוֹתוֹ קְנֵה הַמְּדָה, וּבְמַעֲשֵׂה הַמְּשַׁפֵּן הַכֵּל הִנֵּה בְּקוֹ הַמְּדָה.

בְּכֹלֵא, לְמַהוּי אִיהוּ מֵאֲנָא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֲתַרְעֵי בֵּיה, וְהָא אוּקְמוּהָ, דְכַתִּיב, (יִשְׁעִיָּה נז) וְאֵת דְּכָא וְשִׁפְל רוח. הַשְׁתָּא אֲנָא אֶפְתַּח בְּרִישָׁא.

פְּתַח וְאָמַר, (יחזקאל מ) וַיָּבִיֵא אוֹתִי שְׁמָה וְהִנֵּה אִישׁ מֵרָאֵהוּ כְּמֵרָאֵה נְחֻשֶׁת וּפְתִיל פְּשָׁתִים בְּיָדוֹ וְקָנָה הַמְּדָה וְהוּא עוֹמֵד בְּשַׁעַר. הָאִי חָמָא לִיָּה יְחִזְקֵאל, בְּהֵהוּא חִיזוּ דְנְבוּאָה, וְהָאִי אִיהוּ אִישׁ, דְּאִיהוּ שְׁלִיחָא בְּאֵינוֹן לְבוֹשִׁין.

וְהָא לֹא אָמַר אֶלָּא אִישׁ, וְלֹא אָמַר אִישׁ לְבוֹשׁ הַבְּדִים. אֶלָּא, בְּשַׁעֲתָא דְעַבִּיד שְׁלִיחוֹתָא לְמַעַבְד דִּינָא, אוֹ לְאַחֲזָאָה דִּינָא, אֶקְרִי לְבוֹשׁ הַבְּדִים. וּבְשַׁעֲתָא דְלֹא אֲתִי לְהַכִּי, אֲשַׁתְּנִי לְגוֹנוֹנָא אַחֲרָא, כְּפּוּם שְׁלִיחוֹתָא, הַכִּי שְׁנֵי חִיזוּ דִילִיָּה בְּאֵינוֹן לְבוֹשִׁין, וְאֲשַׁתְּנִי מְלַבְּוֹשִׁין לְלְבוֹשִׁין, בְּגִין דְּאִיהוּ תְדִיר בְּסִטְר שְׂמֹאלָא, וְכַמָּה גוֹנוֹנִין אֵינוֹן דְּאֵתְלַבֵּשׁ בְּהוּ, וְכָל אֵינוֹן דְּאֵתְיִין מִסְטֵרִיָּה.

מֵרָאֵהוּ כְּמֵרָאֵה נְחֻשֶׁת, הָכָא אֵתְלַבֵּשׁ בְּהֵהוּא לְבוּשָׁא דְאֵינוֹן טוֹרֵי נְחֻשֶׁת, דְּאֶקְרוּן (זכריה ו) הָרִי נְחֻשֶׁת. וְדֹא אֵייתִי מְדִידוֹ, לְמַעַבְד מְשַׁחְתָּא. הָאִי (קְנֵה הַמְּדָה) לָאוּ אִיהוּ בּוֹצִינָא דְקַרְדִּינוֹתָא דְטָמִיר וְגַנְזִי, אֶלָּא מִתְמָן נִפְקַת הָאִי קְנֵה לְתַתָּא, דְּאֵתְגַלִּיד מִגּוֹ נְהִירוֹ דְּאֵשְׁתַּבִּיק מִבוֹצִינָא דְקַרְדִּינוֹתָא, כִּד אֶסְתַּלַּקַת לְעִילָא, וְאֵתְגַלַּפַת גּוֹ סְפִירוֹ דְנֻצִיץ וְלֹא אֲתִיידֵע. וְעַל דָּא, הֵהוּא קְנֵה הַמְּדָה אִיהוּ קִיִּמָּא בְּמְדִידוֹ דְמְשַׁחְתָּא, דְקִיִּמָּא לְתַתָּא.

וְלִזְמַנִּין קְנֵה הַמְּדָה, וְלִזְמַנִּין קוֹ הַמְּדָה, וְעַל דָּא פְּתִיל וְקָנָה, וְכֹלֵא מְשַׁחְתָּא לְמַעַבְד מְדִידוֹ, כָּל מְדִידוֹ דִּיחִזְקֵאל, אִיהוּ הָוָה בְּהֵהוּא קְנֵה הַמְּדָה, וּבְעוֹבְדָא דְמְשַׁפְּנָא כֹּלֵא הָוָה בְּקוֹ הַמְּדָה.

בְּמוֹשְׁבֵנָא, בַּהֵהוּא מְדִידוּ דְלִתְתָא, דְּאִיהוּ קוּ
הַמְדָּה, כְּגוּוֹנָא דַּהֵהוּא פְתִיל, דְּכַד
שְׂרִי לְאַתְפְּשֻׁטָא, בְּכָל אַמָּה חַד קַשְׂרָא,
וּבַהֵהוּא מִשְׁחַתָּא מְדִיד, וְאַקְרִי אַמָּה. וּבְגִין
כְּף, שְׂמֻנָּה וְעֶשְׂרִים בְּאַמָּה, דְּדָא הוּא אַרְכָּא
וּפּוֹתֵינָא אַרְבַּע בְּאַמָּה, וְלֹא כְתִיב אַרְבַּע אַמּוֹת,
בְּגִין דְאַמָּה מְדִיד לְכָל סֵטֶר.

וְהָאִי נִפְקָא, מְרִזָּא דְבוּצִינָא דְלְעִילָא, דְמְדִידוּ
דְהָאִי לְתַתָּא מְהָאִי מְדִידוּ דְלְעִילָא
אַשְׁתַּכַּח. מְדִידוּ דְלִתְתָא זְעִיר, אֶלְף וַחֲמֵשׁ
מָאָה סֵטְרִין, וְכָל סֵטְרָא וְסֵטְרָא תְרִיסָר אֶלְפֵי
אַמִּין, וְעַל דָּא אַמָּה חַד אֲזִיל בְּכַלְהוּ, וְהֵהוּא
אַמָּה דְמְדִיד דָּא, אַתְפְּשֻׁט קוּ מִשְׁחַתָּא
וְאַתְגְּלִינָא אַמָּה וּמְדִיד, וְכֵן בְּכָל אֵינוֹן
מִשְׁחַתִּי. (ס"א תְרִיסָר אֶלְפֵי אַמִּין אַתְפְּשֻׁט קוּ מִשְׁחַתָּא וְאַתְגְּלִינָא אַמָּה
וּמְדִיד וְכֵן בְּכָל אֵינוֹן מִשְׁחַתִּי וְעַל דָּא אַמָּה חַד אֲזִיל בְּכַלְהוּ וְהֵהוּא אַמָּה דְמְדִיד
דָּא מְדִיד דָּא).

בְּמוֹשְׁבֵן, בְּאוֹתָהּ מְדִידָה שְׁלֻמְטָה,
שְׂהִיא קוּ הַמְדָּה, כְּמוֹ שְׂאוֹתוּ
הַפְתִּיל, שְׂכַשְׂמַתְחִיל לְהַתְפַּשֵּׁט,
בְּכָל אַמָּה קַשֵּׁר אַחַד, וּבְאוֹתָהּ
מְדָה מוֹדֵד, וְנִקְרָא אַמָּה. וּמִשּׁוּם
כְּף, (שְׂמוּת כו) שְׂמֻנָּה וְעֶשְׂרִים
בְּאַמָּה, שְׂזָה אַרְף, וְרַחֲב אַרְבַּע
בְּאַמָּה, וְלֹא כְתוּב אַרְבַּע אַמּוֹת,
מִשּׁוּם שְׂאַמָּה הִיָּה מוֹדֵד לְכָל צַד.
וְזָה יוֹצֵא מִסוּד הַמְאֹר הַעֲלִיּוֹן,
שֶׁהַמְדִידָה שֶׁל זֶה לְמִטָּה,
מֵהַמְדִידָה הַזֹּאת שְׁלֻמְעֵלָה נִמְצְאָת.
הַמְדִידָה שְׁלֻמְטָה קִטְנָה אֶלְף
וַחֲמֵשׁ מְאוֹת צְדָדִים, וְכָל צַד וְצַד
שְׁנַיִם עֶשֶׂר אֶלְף אַמּוֹת, וְעַל כֵּן
אַמָּה אַחַת הוֹלְכַת בְּכָלֵן, וְאוֹתָהּ
אַמָּה שְׂזָה מוֹדֵד, מִתְפַּשֵּׁט קוּ
הַמְדָּה וְנִתְגַּלִּית עוֹד אַמָּה וּמוֹדֵד,
וְכֵן בְּכָל אוֹתָן מְדִידוֹת. (שְׁנַיִם עֶשֶׂר
אֶלְף אַמּוֹת מִתְפַּשֵּׁט קוּ הַמְדָּה וְנִתְגַּלִּית אַמָּה
וּמוֹדֵד, וְכֵן בְּכָל אוֹתָן מְדִידוֹת, וְעַל זֶה אַמָּה אַחַת
הוֹלְכַת בְּכָלֵם, וְהִיא אַמָּה שְׂמוֹדֵדֵת זֶה מוֹדֵדֵת
וְזֶה).

שְׂמוֹנָה וְעֶשְׂרִים בְּאַמָּה, הוּא אַרְף
שֶׁל אַמָּה אַחַת, וְהַרְחֵב אַרְבַּע
בְּאוֹתָהּ אַמָּה. נִמְצָא אַמָּה אַחַת
שְׂהִיא שְׁלֹשִׁים וּשְׁנַיִם שְׁלִישִׁים.
כְּמוֹ שְׂנֵאֲמַר (ישעיה מ) וְכָל בְּשָׁלֵשׁ
עֶפְרַיִם הָאָרֶץ, וְהֵם שְׁלֹשִׁים וּשְׁנַיִם,
כְּגוֹד שְׁלֹשִׁים וּשְׁנַיִם שְׂבִילִים
שְׂיוֹצְאִים מִלְּמַעְלָה.

וְכַאֲשֶׁר נַעֲשִׂית מִדַּת הָאָרֶץ
בְּמְדִידָה הַזֹּאת, הִיא אַרְבַּעַה צְדָדִים
אוֹתוֹ הָאָרֶץ. וְכָל צַד שְׁבַע אַמּוֹת,
שְׂלֻכְךָ עוֹלוֹת אוֹתָן שְׁבַע אַמּוֹת
לְאַרְבַּעַה צְדָדִים כְּסוּד שֶׁל שְׁבַע,
(וּבְמִתְחִיבִים) שְׂהֵם עֶשְׂרִים וּשְׂמוֹנָה
שְׂהֵם בְּאַרְף, מִשּׁוּם שְׂשְׁבַע הוּא
סוּד עֲלִיּוֹן בְּכָל. וְכָל אוֹתָם
שְׂלֹשִׁים וּשְׁנַיִם שְׂבִילִים כְּלוּלִים
בְּשְׁבַע, בְּסוּד הַשֵּׁם הַקְּדוֹשׁ.

וְאִם תֵּאמַר, הֲרִי כְּתוּב מְדָה אַחַת
לְכָל הַיְרִיעֵת - וְדָאִי שְׂזוּ מְדָה
אַחַת, אֶף עַל גַּב שְׂהַתְפַּשְׂטָה אַמָּה

שְׂמוֹנָה וְעֶשְׂרִים בְּאַמָּה, אִיהוּ אַרְכָּא, דְּחַד
אַמָּה, וּפּוֹתֵינָה אַרְבַּע בַּהֵהוּא אַמָּה.

אַשְׁתַּכַּח, אַמָּה חַד דְּאִיהוּ תְלָתִין וַתְרִין
שְׂלִישִׁים. כְּמָה דְאַתְּ אָמַר (ישעיה מ) וְכָל בְּשָׁלֵשׁ
עֶפְרַיִם הָאָרֶץ, וְאֵינוֹן תְּלָתִין וַתְרִין, לְקַבֵּל תְּלָתִין
וַתְרִין שְׂבִילִין דְּנִפְקִין מִלְּעִילָא.

וְכַד אַתְעֵבִיד מִשְׁחַתָּא דְאַרְכָּא בְּהָאִי מְדִידוּ,
אִיהוּ אַרְבַּע סֵטְרִין הֵהוּא אַרְכָּא. וְכָל
סֵטְרָא ז' אַמִּין, דְּלְהִכִּי סִלְקוֹן אֵינוֹן שְׂבַעַה
אַמִּין, לְאַרְבַּע סֵטְרִין, בְּרִזָּא דְשְׁבַע, (ס"א וּבְמִתְחִיבִין)
דְּאֵינוֹן תְּמַנְיָא וְעֶשְׂרִים דְּאֵינוֹן בְּאַרְכָּא, בְּגִין
דְשְׁבַע אִיהוּ רִזָּא עֲלָאָה בְּכַלָּא. וְכָל אֵינוֹן
תְּלָתִין וַתְרִין שְׂבִילִין כְּלִילָן בְּשְׁבַע, בְּרִזָּא
דְשְׂמָא קְדִישָׁא.

וְאִי תִימָא, הָא כְּתִיב מְדָה אַחַת לְכָל הַיְרִיעוֹת.
וְדָאִי מְדָה אַחַת אִיהוּ, אֶף עַל גַּב

אחר אמה, וזה אחר זה, והכל בסוד (מסוד) המאור העליון זה בא, להיות מעלה ומטה מדה אחת. וזוהי המדה שהיא בקדשה יתרה, משום שיש מדה אחרת שהיא לכסות על זו שהיא בפנים. שהרי במדה אחרת שמכסה על זה עולה בחשבון לחשבון שלשים וארבע, ובפנים לחשבון שלשים ושתים, (שהיא לכסות על זה שהיא לבפנים ועולה בחשבון, בחשבון שלשים וארבע, ולבחון לחשבון שלשים ושתים) וזהו סוד שמכסה זה על זה, שלשים ושתים לבפנים - שלשים וארבע (שלשים ושתים הוא עומד בפנים, שלשים וארבע הוא עומד בחוץ).

משום שהרי מדה ראשונה, שהיא קדושה בגונים קדושים, שהם שש משזר ותכלת וארגמן ותולעת שני, אלו גונים קדושים, וכל חשבוננו עולה לחשבון שלשים ושתים. ומדה שנייה, שהיא לחוץ לכסות על זה, עולה לחשבון שלשים וארבע, וזהו סוד הכתוב (תהלים מא) אשרי משכיל אל דל ביום רעה ימלטהו ה' ביום רעה ממש ימלטהו ה'. סוד החשבון לפנים, שהוא סוד שלשים ושתים. ובאותו חשבון של בחוץ מה כתוב? ועשית יריעת עזים. יריעת עזים, למה עזים? אלא הסוד הגון שלו, לתת מקום בסוד הקדש, ומשום כף יריעת עזים ודאי. כתוב (שיר ו) אל גנת אגוז ירדתי וגו', הרי פרשוה, אבל מה אגוז יש לו קלפה שמקיפה ומכסה את המוח, והמח מבפנים, אף כף בכל דבר של קדש - הקדשה בפנים, והצד האחר בחוץ. וסוד זה - (חבקוק א) רשע מכתיר את הצדיק, ועל פן נקרא אגוז, והרי פרשוה. בא וראה, באותו שבחון - כל מה שמוסיף, גורע. וסימנך פרי

דאתפשט אמה בתר אמה, ודא בתר דא, וכלא ברזא (ס"א מרזא) דבוצינא דלעילא קא אתיא, למהוי עילא ותפא משחתא חדא. ודא איהו משחתא דאיהו בקדושה יתיר, בגין דאית משחתא אחרא, דאיהי לחפיא על דא דאיהי לגו. דהא במשחתא אחרא דחפיא על דא, סלקא בחושבנא בחושבון תלתין וארבעה, ולגאו בחושבון תלתין ותריין (ס"א דאיהי לחפיא על דא דאיהי לגו וסלקא בחושבנא, בחושבון ד"ל ולגאו בחושבון ל"ב) ודא איהו רזא (דף רל"ג ע"ב) דחפיא דא על דא, ל"ב לגו, ד"ל (ל"ב איהו קנימא לגו, ד"ל איהו קנימא) לבר. בגין דהא משחתא קדמאה, דאיהו קדישא בגוונין קדישין, דאינון שש משזר ותכלת וארגמן ותולעת שני, אלין גוונין קדישין, וכל חשבון דיליה סלקא לחושבון תלתין ותריין. ומשחתא תניינא דאיהו לבר לחפיא על דא, איהי סלקא לחושבון תלתין וארבעה. ודא איהו רזא דכתיב, (תהלים מא) אשרי משכיל אל דל ביום רעה ימלטהו יי'. ביום רעה ממש, ימלטהו יי'. רזא דחושבנא לגו, דאיהו רזא תלתין ותריין. ובההוא חשבנא דלבר, מה כתיב, ועשית יריעות עזים. יריעות עזים, אמאי עזים. אלא רזא דגוונא דיליה, למיהב דוכתא ברזא דקודשא, ובגין כף יריעות עזים ודאי. כתיב (שיר השירים ו) אל גנת אגוז ירדתי וגו', הא אוקמוה, אבל מה אגוז אית ליה קליפה, דסחרא וחפיא על מוחא, ומוחא לגו, אוף הכי בכל מלה דקודשא, קדשה לגו, וסטרא אחרא לבר. ורזא דא, (חבקוק א) רשע מכתיר את הצדיק. ועל דא אקרי אגוז, והא אוקמוה. תא חזי, בההוא דלבר, כל מה דאוסיה גרע, וסימניך פרי החג, דמתמעטין ואזלין.

החג, שמתמַעֲטִים והולכים. אף כּאֵן גַּם, בְּמָה שֶׁבִּפְנֵי כְּתוּב, וְאֵת הַמְּשָׁן תַּעֲשֶׂה עֶשֶׂר יְרִיעוֹת. וּבְמָה שֶׁבַחוּן כְּתוּב, עֲשֵׂתִי עֲשֹׂרָה יְרִיעוֹת. הוֹסִיף אוֹתִיּוֹת וְגֵרַע מֵהַחֲשֻׁבּוֹן. הוֹסִיף חֲשֻׁבּוֹן וְגֵרַע (אֲוִתִּיּוֹת). הוֹסִיף חֲשֻׁבּוֹן, שֶׁכְּתוּב (שְׁמוֹת כו) אַרְבֵּי הַיְרִיעָה הָאֶחָת שְׁלֹשִׁים וָרֹחַב בְּאֵמָה וָרֹחַב אַרְבַּע בְּאֵמָה הַיְרִיעָה. וּכְשֶׁעוֹלָה לְחֲשֻׁבּוֹן, עוֹלָה לְחֲשֻׁבּוֹן שְׁלֹשִׁים וָאֲרָבַע, שְׁאִין בְּכָל אוֹתָם מִיְּמֵי הָעֲנִי כְּמוֹ אוֹתוֹ שֶׁנִּקְרָא ד"ל. וּמִשׁוּם כֶּף, כְּשֶׁעוֹלָה לְחֲשֻׁבּוֹן יוֹתֵר, עוֹלָה בַּחֲסוּרֵן.

וּבְשֶׁהוּא גוֹרַע בַּחֲשֻׁבּוֹן (גוֹרַע), עוֹלָה בְּעוֹלָה, שֶׁעוֹלָה לְסוּד שֶׁל שְׁלֹשִׁים וּשְׁתַּיִם, שֶׁהֵם סוּד כָּל הָאֲמוּנָה, וְהוּא סוּד הַשֵּׁם הַקְּדוֹשׁ. וְלִכְּן זֶה עוֹלָה וְזֶה גוֹרַע. זֶה עוֹלָה וְגוֹרַע, וְזֶה גוֹרַע וְעוֹלָה. זֶה לְפָנִים, וְזֶה לְחוּץ.

כֵּן הַמְּדָה הַזֶּה מִתְחִיל לְהִתְפַּשֵּׁט וּמוֹדֵד הַמְּדָה לְקַרְשִׁים, שֶׁכְּתוּב (שְׁמוֹת לו) וַיַּעַשׂ אֶת הַקַּרְשִׁים לַמְּשָׁן עֲצֵי שֵׁטִים עֲמֻדִים. וְאֵלוּ הֵם סוּד הַשְּׂרָפִים, וְהָרִי פְּרִשׁוּהָ, שֶׁכְּתוּב עֲצֵי שֵׁטִים עֲמֻדִים, וְכְתוּב (יִשְׁעִיהוּ ו) שְׂרָפִים עֲמֻדִים.

מְדִידַת הַמְּדָה הַזֶּה - עֶשֶׂר אֲמוֹת אַרְבֵּי הַקַּרְשׁ וְאֵמָה וְחֲצֵי הָאֵמָה. כְּאֵן כְּתוּב עֶשֶׂר אֲמוֹת, וְלֹא כְּתוּב עֶשֶׂר בְּאֵמָה. אֵלוּ שְׁלֹשׁ שְׁלֹשׁ שֶׁהֵן תִּשְׁעָה, וְאֶחָד שְׁשׁוּרָה עֲלֵיהֶם, וְנָהוּ רוּחַ אֶחָת שְׁשׁוּרָה עֲלֵיהֶם.

וְהָרִי אֲמַרְנוּ כְּמָה הוּא שְׁעוֹר הָאֵמָה, וְזֶהוּ סוּד הַשְּׁעוֹר - אֶחָת עֲשֹׂרָה וְחֲצֵי, שֶׁעוֹלִים וְלֹא עוֹלִים, מִשׁוּם שְׁגוּרְעִים מֵאוֹתָם הָאוֹפְנִים. וּפְרִשׁוּהָ בְּסוּד הַמְּרַכְּבָה הַקְּדוֹשָׁה, וְהֵם עֲשָׂרִים, עֶשֶׂר לְצַד זֶה וְעֶשֶׂר לְצַד זֶה, עַד שְׁכָלָם מִתְעוֹרְרִים (בְּפָנִים) בְּסוּד

אוֹף הֶקָא נְמִי, בְּמָה דְלָגָאוּ כְּתִיב, וְאֵת הַמְּשָׁן תַּעֲשֶׂה עֶשֶׂר יְרִיעוֹת. בְּמָה דְלָבַר כְּתִיב, עֲשֵׂתִי עֲשֹׂרָה יְרִיעוֹת. אוֹסִיף אֲתוּוֹן וְגֵרַע מִחוּשְׁבָּנָא. אוֹסִיף חֲשֻׁבָּנָא וְגֵרַע (אֲוִתִּיּוֹת), אוֹסִיף חֲשֻׁבָּנָא, דְכְּתִיב, (שְׁמוֹת כו) אַרְבֵּי הַיְרִיעָה הָאֶחָת שְׁלֹשִׁים בְּאֵמָה וָרֹחַב אַרְבַּע בְּאֵמָה הַיְרִיעָה. וְכַד סָלִיק לְחוּשְׁבָּנָא, סָלִיק לְחוּשְׁבָּן תְּלָתִין וְאַרְבַּעָה. דְלִית בְּכָל אֵינּוֹן זֵינִי מִסְפְּנוּתָא, כִּי הוּא דְאֶקְרִי ד"ל, וּבְגִין כֶּף כַּד סָלִיק לְחוּשְׁבָּנָא יִתִּיר, סָלִיק בְּגֵרִיעוֹ.

וְכַד אֵיהוּ גֵרַע בַּחוּשְׁבָּנָא (גֵרַע), סָלִיק בְּסָלִיקוֹ, דְסָלִיק לְרִזָּא דְל"ב, דְאֵיהוּ רִזָּא דְכָל מְהִימְנוּתָא, וְאֵיהוּ רִזָּא דְשָׁמָא קְדִישָׁא, וְעַל דָּא, דָּא סָלִיק, וְדָא גֵרַע. דָּא סָלִיק וְגֵרַע. וְדָא גֵרַע וְסָלִיק. דָּא לָגוּ. וְדָא לָבַר.

הָאֵי קוּ הַמְּדָה, שְׂרִי לְאַתְפְּשָׁטָא, וּמְדִיד מִשְׁחָתָא לְקַרְשִׁים, דְכְּתִיב (שְׁמוֹת לו) וַיַּעַשׂ אֶת הַקַּרְשִׁים לַמְּשָׁן עֲצֵי שֵׁטִים עֲמֻדִים, וְאֵלִין אֵינּוֹן רִזָּא דְשְׂרָפִים, וְהָא אוּקְמוּהָ, דְכְּתִיב עֲצֵי שֵׁטִים עֲמֻדִים, וְכְתִיב (יִשְׁעִיהוּ ו) שְׂרָפִים עֲמֻדִים.

מְדִידוֹ דְמִשְׁחָתָא דָּא, עֶשֶׂר אֲמוֹת אַרְבֵּי הַקַּרְשׁ וְאֵמָה וְחֲצֵי הָאֵמָה. הֶקָא כְּתִיב עֶשֶׂר אֲמוֹת, וְלֹא כְּתִיב עֶשֶׂר בְּאֵמָה. אֵלִין תְּלַת תְּלַת תְּלַת, דְאֵינּוֹן תִּשְׁעָה, וְחַד דְשְׂרִיא עֲלֵייהוּ, וְדָא אֵיהוּ רוּחָא חָדָא דְשְׂרִיא עֲלֵייהוּ.

וְהָא אֲמַרְן, כְּמָה אֵיהוּ שִׁיעוּרָא דְאֵמָה. וְדָא אֵיהוּ רִזָּא דְשִׁיעוּרָא חַד סְרִי וּפְלָגָא, דְסָלִיקִין, וְלֹא סָלִיקִין, בְּגִין דְגֵרַעִין מֵאֵינּוֹן אוֹפְנִים. וְאוּקְמוּהָ בְּרִזָּא דְרִתִּיכָא קְדִישָׁא, וְאֵינּוֹן עֲשָׂרִין, לְהָאֵי סְטָרָא עֶשֶׂר, וְלְהָאֵי סְטָרָא עֶשֶׂר, עַד דְסָלִיקִין לְרִזָּא דְשְׂרָפִים שְׁעוֹלִים לְסוּד הַשְּׂרָפִים הָעֲלִיּוֹנִים. וְאַחַר כֶּף עוֹלָה סוּד הַקְּדוֹשׁ

אותו הברית התיכון, כמו שבארנו, ולכן חצי יש בו בלא שלמות.

סוד המדה הזו, לעשרים קרשים הם מאתים ושלושים, וכל זה עומד במדידה בחשבון, וכך עולה כל חשבון שיוצא מהמדידה הזו בסוד אותם השרפים.

יריעות המשכן שאמרנו, שהם סודות עליונים, סוד השמים, והרי פשוטה (תהלים קד) נוטה שמים פירעה. והסוד של זה באותו חשבון שאמרנו. ויש יריעות שאמרנו בסוד אחר, ויש יריעות בסוד אחר, והכל הוא בסוד שלמעלה. ועל פן הכל הוא כדי לדעת חכמה של כל צד וצד וכל דבר ודבר. ועל פן מבחין אדם בין טוב לרע, בין סוד החכמה ובין דבר שאינו עומד בחכמה. ובסוד המדידה הראשונה הרי נתבאר בכמה צדדים הוא.

הסוד הזה סוד הארון שעומד בחשבון ממה שהוא נוטל וממה שהוא מקבל וממה שיש בו. וממה הוא מקבל? שהוא שני צדדים, ולוקח מאותם שני צדדים. ועל פן אמה היא בצד זה ואמה בצד זה, וחצי ממנו. ומשום פן, (שמות כה) אמתים וחצי ארפו. אמתים משני צדדים, וחצי שלו, הרי זה בארף. ברחב ובגובה אמה וחצי, אחד מאותו צד יתר, שנוטל כמו שמיין ושמאל, וחצי שלו. שהרי אין שורה הדבר אלא על דבר, ומשום פן חצי בכל חשבון וחשבון, ומשום פן הארון מקבל מהכל ועומד בסוד החשבון של הכל.

והרי פשוטה, על מה הוא מצפה בזהב בפנים ובחוץ, והרי הוא

עלאין. ולבתר סליק רזא דקודשא, עד דאתער (ס"א דאתער) פלהו, ברזא דההוא בריח התיכון, כמה דאוקמוה, ועל דא פלג אית ביה בלא שלימו.

רזא דהאי משחתא, לעשרין דפין אינון מאתן ותלתין. וכל האי קיימא במדידו בחושבנא, והכי סליק פל חשבון דנפקא מהאי מדידו ברזא דאינון שרפים.

יריעות דמשכנא דאמרן דאינון רזין עלאין.

רזא דשמיא והא אוקמוהא (תהלים קד) נוטה שמים פירעה. ורזא דהאי בההוא חשבון דקאמרן. ואית יריעין דקאמרן ברזא חדא ואית יריעין ברזא אחרא, וכלא איהו ברזא דלעילא. ועל דא כלא איהו למנדע חכמתא, דכל סטרא וסטרא, וכל מלה ומלה. ועל דא אבחין בר נש בין טב לביש, בין רזא דחכמתא, ובין מלה דלא קיימא בחכמתא. וברזא דמדידו קדמאה, הא אתמר בכמה סטרין איהו.

רזא דא רזא דארונא דקאים בחושבנא, ממה דאיהו נטיל, וממה דאיהו קביל, וממה דאית ביה, וממה דאיהו מקבל: דאיהו תרין סטרין, ונטיל מאינון (דף רל"ג ע"א) תרין סטרין. ועל דא אמה איהו בסטרא דא, ואמה בסטרא דא, ופלגא דיליה. ובגין פן אמתים וחצי ארפו, אמתים מתרין סטרין, ופלגא דיליה, האי בארפא. פפותיא ורומא, אמה וחצי, חד מההוא סטרא יתיר, דקא נטיל פגוונא דימינא ושמאלא. ופלגא דיליה. דהא לא שרינא מלה, אלא על מלה ובגין פן, פלגא בכל חשבון וחושבון, ובגין פן, ארונא מקבילא מפלא, וקיימא ברזא דחושבנא דכלא.

והא אוקמוה, על מה איהו מחפייא בדהבא, לגו ולבר, והאי איהו

שעור לעמד במדידה ראשונה?
והכל עומד בסוד אחד. השלחן
כמו כן, שמורד באותו השעור
הראשון.

אבל מדידת הארון הזו, שעומדת
בסוד התורה ובאותה מדה
ראשונה שאמר אבא, אין בה
לעשות שעור יותר כמו שהוא
גלה בסוד לחכמים העליונים
לדעת בה את סוד החכמה,
להבחין בין טוב לרע, בין חכמה
עליונה לחכמה אחרת, כלם
מצעים אחרים, כלם במדידת
האמה באותה המדה, פרט למדת
החשן שהיא זרת, והרי פשוטה.
בא וראה, הכתנת (אף על גב) של
כלם נעשו בסוד הקדש, הכל הוא
בסוד של שש, ובמעשה של שש,
ועומד בשש. וכלם תקונים
להתלבש ולהתקין בהם שש
ובסוד של שש.

והכל בסוד של קו המדה. וקנה
המדה באותה מדידת חזקאל,
משום שהוא בית להתקים (משום
זה הבית לא התקים) במקומו באותם
כתלים, באותן חומות, באותם
פתחים ובאותן דלתות כדי להיות
הכל במדידה.

אבל לעתיד לבא מה כתוב
באותה המדה? (יחזקאל מא) ורחבה
ונסבה למעלה למעלה. בשעה
שיתחילו לבנותה, קנה המדה
הזה עולה למעלה למעלה, לארץ
ולרחב, שתהיה התפשטות הבית
לכל הצדדים ולא יסתכלו עליה
לרע, כמו שבארוה, שכתוב (זכריה
ט) ודמשק מנוחתו. שהרי באותו
זמן לא ימצא דין בעולם, משום
כך הכל מתקים על מקומו בקיום
שלם, כמו שנאמר (שמואל ב ז) לא
ירגז עוד ולא יסיפו בני עולה
לענותו וגו'.

ובא ראה, כל המדות וכל
המדידות, כלן עומדות בעולם

שיעורא למיקם במדידו קדמא, וכלא קאים
ברזא חדא. פתורא, פהאי גוונא דמדיד
בההוא שיעורא קדמא.

אבל האי מדידו דארונא, דקיימא ברזא
דאורייתא, ובההוא משחתא קדמא
דקאמר אבא, לית בה למעבד שיעורא יתיר
כמה דאיהו גלי ברזא לחכימי עליוני,
למנדע בה רזא דחכמתא, לאבחנא בין טב
לביש, בין חכמתא עלאה, לחכמתא אחרא.
פלהו עובדין אחרנין, פלהו במדידו דאמה,
בההוא משחתא, פר משחתא דחשן, דאיהו
זרת, והא אוקמוה.

הא חזי, כתנת (אף על גב) דכלהו אתעבידו ברזא
דקדושה, פלא איהו ברזא דשש,
ובעובדא דשש, וקיימא בשש. וכלהו תקונין,
לאתלבשא ולאחזקא בהו שש, וברזא דשש.
ובלא ברזא דקו המדה. וקנה המדה בההוא
מדידו דיחזקאל, בגין דאיהו ביתא
לאחזקא (נ"א בגין דא ההוא ביתא לא אחזקא) באתריה,
באינון כותלין, באינון שוריין, באינון פתחין,
באינון דלתין, בגין למהוי כלא במדידו.

אבל לזמנא דאתי, משחתא ההוא מה כתיב
בה, (יחזקאל מא) ורחבה ונסבה למעלה
למעלה. בשעתא דישרי למבני ביה האי קנה
המדה, סלקא לעילא לעילא, לארפא
ולפותיא, למהוי אתפשטותא דביתא בכל
סטריין ולא ישגחון עליה לביש, כמה
דאוקמוה, דכתיב, (זכריה ט) ודמשק מנוחתו.
דהא בההוא זמנא דינא לא ישתכח בעלמא,
בגין כך פלא אתקיים על קיומיה בקיומא
שלם, כמה דאתאמר (שמואל ב ז) לא ירגז עוד
ולא יסיפו בני עולה לענותו וגו'.

והא חזי, כל משחתין, וכל מדידין, פלהו

הַזֶּה, (וכל המדידות של המשכן הזה והבית הזה בלשם) כְּדֵי לָקִים אֶת הָעוֹלָם הַזֶּה בְּסוּד כְּמוֹ שְׁלֹמֹעֲלָה, לְקַשֵּׁר אֶת הָעוֹלָם הַזֶּה בְּעוֹלָם שְׁלֹמֹעֲלָה, לְהִיּוֹת הַכֹּל אֶחָד בְּסוּד אֶחָד. וּבָאוֹת זְמַן שֶׁהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא יִתְעוֹרֵר לְחַדֵּשׁ אֶת הָעוֹלָם, אֹז יִמְצְאוּ כָּל הָעוֹלָמוֹת בְּסוּד אֶחָד, וּכְבוֹדוֹ שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּכָל, וְאֹז פְּתוּב (זכריה יד) בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה ה' אֶחָד וְשֵׁמוֹ אֶחָד. פְּתַח רַבִּי יִהְיֶה אֶחָד וְאָמַר,

(תהלים כח) סוּד ה' לִירְאָיו וּבְרִיתוֹ לְהוֹדִיעֵם. פְּסוּק זֶה הָרִי פְּרִשְׁהוּ, אֲבָל סוּד ה' לִירְאָיו - אוֹתוֹ סוּד עֲלִיּוֹן שְׁעוֹמֵד בְּגִיזוֹת, (שהוא סתום ונגזר) לֹא עוֹמֵד אֲלָא לִירְאָיו, שֶׁהֵם יְרֵאִים מִהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא תָּמִיד, וְהֵם רְאוּיִים לְאוֹתָם סוּדוֹת עֲלִיּוֹנִים, וְשִׁיחֵיו אוֹתָם סוּדוֹת עֲלִיּוֹנִים בְּגִיזוֹת וּבִסְתָר פְּרֵאוֹי, מִשּׁוֹם שֶׁהֵם סוּדוֹת עֲלִיּוֹנִים. אֲבָל וּבְרִיתוֹ לְהוֹדִיעֵם - הַסּוּד שֶׁהוּא עוֹמֵד בְּבְרִית הַקְּדוֹשׁ, לְהוֹדִיעֵם, מִשּׁוֹם שֶׁהוּא מְקוּם שְׁעוֹמֵד לְהַגְלוֹת וּלְדַעַת.

וְעוֹד, סוּד ה' לִירְאָיו - שֶׁהֵם סוּדוֹת הָעוֹמְדִים בִּירְאָה, וְאוֹתָם יְרֵאֵי חֹטָא יְרֵאִים בְּהֵם בְּאוֹתָם סוּדוֹת עֲלִיּוֹנִים. אֲבָל וּבְרִיתוֹ לְהוֹדִיעֵם - לְדַעַת וּלְפָרֵשׁ דְּבָרִים, מִשּׁוֹם שֶׁאוֹתָם הַדְּבָרִים עוֹמְדִים לְפָרוֹשׁ.

בֹּא וּרְאֵה, בְּאַרְבָּעִים וּשְׁתַּיִם אוֹתִיּוֹת נִחְקַק הָעוֹלָם וְהַתְּקִים, וְכֹלֵם עֲטָרָה שֶׁל הַשֵּׁם הַקְּדוֹשׁ. כְּשִׁמְצֻטְרָפוֹת, עוֹלוֹת בְּאוֹתִיּוֹת שְׁלֹמֹעֲלָה יוֹרְדוֹת לְמִטָּה, מִתְעַטְרוֹת בְּעֲטָרוֹת בְּאַרְבַּעַת צְדָדֵי הָעוֹלָם, וְיִכּוֹל לְהַתְּקִים.

אַחַר כֵּן יִצְאוּ הָאוֹתִיּוֹת וּבְרָאוּ אֶת הָעוֹלָם לְמַעְלָה וּמִטָּה, בְּעוֹלָם הַיְחוּד וּבְעוֹלָם הַפְּרוּד, וְנִקְרְאוּ (שיר השירים ב) הָרִי בְּתֵר, הָרִי הַפְּרוּד

קִיּוּמִן בְּהַאי עֲלֵמָא, (ס"א וְכָל מְדִינָן דְּהַאי מִשְׁבַּנָּא וְהַאי בֵּיתָא כּוּלְהוּ) בְּגִין לְאַתְקִימָא הַאי עֲלֵמָא, בְּרִזָּא דְגִוּוֹנָא דְלַעִילָא, לְאַתְקִשְׁרָא הַאי עֲלֵמָא בְּעֵלְמָא דְלַעִילָא, לְמַהֲוִי כְּלָא חַד בְּרִזָּא חֲדָא. וּבַהֲהוּא זְמַנָּא דְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא אֲתַעֵר לְחֲדַתוֹתֵי עֲלֵמָא, כְּדִין יִשְׁתַּפְּחוּן כְּלָהוּ עֲלֵמִין בְּרִזָּא חֲדָא, וְיִקְרָא דְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא בְּכָלְא, וּכְדִין כְּתִיב, (זכריה יד) בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה יי' אֶחָד וְשֵׁמוֹ אֶחָד.

פְּתַח רַבִּי יִהְיֶה אֲבַתְרִיָּה וְאָמַר, (תהלים כח) סוּד יי' לִירְאָיו וּבְרִיתוֹ לְהוֹדִיעֵם. הַאי קְרָא הָא אוּקְמוּהָ, אֲבָל סוּד יי' לִירְאָיו, הַהוּא רִזָּא עֲלֵאָה דְקִיּוּמָא בְּגִיזוֹ, (דְּאִיחוּ סְתִימִים וְנִגְזִיזוּ) לֹא קִיּוּמָא אֲלָא לִירְאָיו, דְּאִינּוּן דְּחֲלִין לְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא תְּדִיר, וְאִינּוּן אֲתַחֲזוּן לְאִינּוּן רִזִּין עֲלֵאִין, וּלְמַהֲוִי אִינּוּן רִזִּין עֲלֵאִין בְּגִיזוֹ וּבִסְתִימוֹ כְּדָקָא יְאוֹת, בְּגִין דְּאִינּוּן רִזִּין עֲלֵאִין. אֲבָל וּבְרִיתוֹ לְהוֹדִיעֵם, רִזָּא דְּאִיָּהוּ קִיּוּמָא בְּבְרִית קִיּוּמָא, לְהוֹדִיעֵם, בְּגִין דְּאִיָּהוּ אֲתֵר דְּקִיּוּמָא לְגַלְאָה לְמַנְדַּע.

תוֹ סוּד יי' לִירְאָיו, דְּאִינּוּן רִזִּין דְּקִיּוּמִן בְּדְחִילוֹ, וְאִינּוּן דְּחִלֵי חֹטָאָה דְּחֲלִין בְּהוּ, בְּאִינּוּן רִזִּין עֲלֵאִין. אֲבָל וּבְרִיתוֹ לְהוֹדִיעֵם: לְמַנְדַּע וּלְפָרֵשׁ מְלִין, בְּגִין דְּאִינּוּן מְלִין דְּקִיּוּמִן לְפָרֵשׁ.

הָא חֲזִי, בְּאַרְבָּעִין וַתְּרִין אַתְוּוֹן אַתְגְּלִיף עֲלֵמָא, וְאַתְקִיִּים. וְכֹלְהוּ עֲטָרָא דְשִׁמָּא קְדִישָׁא. פֶּד מְצֻטְרָפִין, סְלָקִין בְּאַתְוִי לַעִילָא, וְנַחֲתִין לְתַתָּא, מִתְעַטְרִין עֲטָרִין, בְּאַרְבַּע סְטָרֵי עֲלֵמָא, וְיִכּוֹל לְאַתְקִימָא.

וְלְבַתֵּר נִפְקוּ אַתְוּוֹן וּבְרוּ עֲלֵמָא לַעִילָא וְתַתָּא. בְּעֵלְמָא דִּיחֻדָּא, וּבְעֵלְמָא דְּפְרוּדָּא, וְאַתְקְרוּן הָרִי בְּתֵר, טוּרֵי דְּפְרוּדָּא דְּמִשְׁתַּקְּנִין.

שנשקים, כשצד הדרום מתחיל לקרב אליו, ואז המים שופעים, ובכח הנה שלמעלה שופע, והכל הוא בשמחה.

בשהמחשבה עולה ברצון של השמחה מטמיר כל הטמירים, מגיע ושופע מתוכה זהר אחד, ומתקרבים זה בזה, והרי פרושה. ואותן ארבעים ושנים אותיות הן סוד עליון, ובהן נברא העולם העליון והעולם התחתון, והן הקיום וסוד כל העולמות. ועל שהן סוד העולמות, כתוב סוד ה' ליראיו ובריתו להודיעם. זה סוד האותיות החקוקות בהצנע, מפרשות בחקיקותיו בגלוי.

כתוב (שמות כו) ונתת אל חשן המשפט את האורים ואת התמים, והרי פרושה. את האורים - שמאירים סוד האספקלריה המאירה, וזוהי חקיקת השם הקדוש בסוד של ארבעים ושנים שבהן נבראו העולמות והיו משקעות בו. ואת התמים - סוד אותן האותיות שכלולות במקום האספקלריה שאינה מאירה, והיא מתנהגת (נאורה) בע"ב אותיות חקוקות, שהן סוד השם הקדוש, וכלן נקראות אורים ותמים.

בא וראה, כשאותן אותיות משקעות שם, באותו כח, מאירות אותיות אחרות בחקיקת אותם שמות השבטים, ומאירים או נחשכים, והכל הוא בסוד אותן האותיות של השמות הקדושים כמו שאמרנו. ואותן האותיות של השמות הקדושים באות על סוד התורה, וכל העולמות באים (נבראו) בסוד של אלו האותיות. השמות הללו היו גנוזים משקעים שם, ובשמות השבטים היו האותיות שלהם בולטות למעלה. ועל כן הכל מסוד אותן האותיות, והכל בארנו.

פד סטרא דדרום שארי לקרבא (דף רל"ד ע"ב) בהדיה, וכדין מיא נגדין, ובחילא דא דעילא, נגיד, כלא הוא בחידו.

כד מחשבה, סליק ברעו דחדוה, מטמירא דכל טמירין, מטי ונגיד מגויה חד זיהרא, מתקרבין דא בדא, והא אוקמוה.

ואינון ארבעין ותרין אתוון, אינון רזא עלאה, ובאינון אתברי עלמא עלאה ועלמא תתאה. ואינון קיומא ורזא דכל עלמין. ועל דאיהו רזא דעלמין, כתיב סוד יי' ליראיו ובריתו להודיעם. דא רזא, דאתוון גליפין, טטקוטאי מסינטן בגלפוי באתגלייא.

כתיב ונתת אל חשן המשפט את האורים ואת התומים, והא אוקמוה. את

האורים: דנהרין, רזא דאספקלריא דנהרא, ודא איהו גליפו דאתוון דשמא קדישא, ברזא דארבעין ותרין, דבהו אתברין עלמין, והוו משקעין ביה. ואת התומים: רזא דאינון אתוון, דכלילין באתר דאספקלריא דלא נהרא. ואיהי אתנהגא (ד"א אתנהרא) בע"ב אתוון גליפין, דאינון רזא דשמא קדישא, וכלהו אקרון אורים ותומים.

הא חזי, כד אינון אתוון משקעאן תמן, כההוא חילא, נהרין אתוון אתרנין,

בגליפו דאינון שמיהן דשבטין, ונהרין או אתחשכאן, וכלא כההוא רזא דאינון אתוון דשמיהן קדישין כדקאמרן. ואינון אתוון דשמיהן קדישין, אינון אתיין על רזא דאורייתא, וכלהו עלמין אתיין (ס"א אתברין),

ברזא דאלין אתוון. אלין שמיהן הוו גניזין משקעין תמן, ושמיהן דשבטין הוו בלטיין אתוון דלהון לעילא. ועל דא כלא מרזא דאינון אתוון, וכלא אוקימנא.

וְהָיָה אֲתָמָר בְּרֹזָא דְאַתְוּוֹן דְּאֹרִייתָא. ב',
דְּאֹרִייתָא שְׂרָאת בָּהּ, וְהָא אוּקְמוּהָ ב'
בְּרָא וּדְאִי בְּחִילָא עֲלָאָה, בְּתַקִּיפוּ דְרֹזָא דְאִינּוּן
אַתְוּוֹן. ב' נִיקְבָא, א' דְכוּרָא. כְּמָה דְב' בְּרָא,
הֲכִי נָמִי א', אִפִּיק אַתְוּוֹן, כְּלָלָא דְעֶשְׂרִין וְתַרְיֵן
אַתְוּוֹן.

ה', זִוּוּגָא חָדָא בְּשָׁמַיִם, לְמִיּהֵב לִיהּ חֵיִין,
וְלֹא־שְׂרָאָה לִיהּ. ו', הָאָרֶץ, לְמִיּהֵב לָהּ
מְזוּנָא, וְלֹא־תִקְנָא לָהּ סְפוּקָא דְאַתְחֲזִי לָהּ.
וְרֹזָא דָא בְּרָאשִׁית וּגְוִי, עַד הַשְּׁמַיִם וְאֵת
הָאָרֶץ. ו' וְאֵת, כְּלָלָא דְעֶשְׂרִין וְתַרְיֵן אַתְוּוֹן,
וּמְתַזֵּן אַרְעָא, וְאַרְעָא כְּלִיל לֹוֹן לְגִוּוּהַ כְּמָה
דְּאַתְּ אָמַר, (קהלת א) כָּל הַנְּחָלִים הוֹלְכִים אֶל
הַיָּם, וְהֵינּוּ רֹזָא, וְאֵת הָאָרֶץ, דְּכַנְיֵשׁ לְכָלָא
בְּגִוּוּהַ, וְקַבִּילַת לֹוֹן. הָאָרֶץ נְטֻלַת ו', וְקַבִּילַת
לֹוֹן לְאַתְזָנָא.

ה' - זִוּוּג אַחַד עִם שְׁמַיִם לְתַת לָהּ
חֵיִים וְלַהֲשֵׁרוֹת לָהּ. ו' - הָאָרֶץ,
לְתַת לָהּ מְזוּן וְלַתְקֵן לָהּ סְפוּקָה
הֲרָאוּי לָהּ. וְסוּד זֶה בְּרָאשִׁית וּגְוִי,
עַד הַשְּׁמַיִם וְאֵת הָאָרֶץ. ו' וְאֵת -
כְּלָל שֶׁל עֶשְׂרִים וּשְׁתַּיִם אוֹתִיּוֹת,
וּנְזוּנִית הָאָרֶץ, וְהָאָרֶץ כּוֹלֶלֶת
אוֹתָן לְתוֹכָהּ, כְּמוֹ שְׁנֹאֲמַר (קהלת
א) כָּל הַנְּחָלִים הוֹלְכִים אֶל הַיָּם.
וְהֵינּוּ סוּד וְאֵת הָאָרֶץ, שְׁכוּנֵסֶת
הַכֹּל לְתוֹכָהּ וּמְקַבֶּלֶת אוֹתָם.
הָאָרֶץ נוֹטֶלֶת ו' וּמְקַבֶּלֶת אוֹתָהּ
לְהַזְוִן.

וְרֹזָא דָא, מִשְׁכַּנָּא לָא אִתְקַן אֶלָּא עַל יְדֵא
דְּמֹשֶׁה, בְּגִין דְּמִהֵהוּא סְטֵרָא, אִתְעַר
דְּרִגָּא אַחְרָא עֲלָאָה, לְקִיּוּמָא לִיהּ, לְמַהוּי
קִיּוּמָא דְכָלָא. וְרֹזָא דָא, וַיְקַם מֹשֶׁה אֶת
הַמִּשְׁכָּן, קִיּוּמָא דִּילִיָּהּ הָוָה, בְּאִינּוּן אַתְוּוֹן
דְּאַתְבְּרִיאוּ בְּהוּ שְׁמִיָּא וְאַרְעָא.

וְסוּד זֶה, שְׂאִין הַמִּשְׁכָּן נִתְקַן אֶלָּא
עַל יְדֵי מֹשֶׁה, מִשּׁוּם שְׁמֵאוֹתוֹ צַד
מִתְעוֹרְרַת דְּרִגָּה אַחְרַת עֲלִיוּנָה
לְהַעֲמִידוֹ וְלִהְיוֹת קִיּוּם שֶׁל הַכֹּל.
וְסוּד זֶה - וַיְקַם מֹשֶׁה אֶת הַמִּשְׁכָּן.
קִיּוּמוֹ הָיָה בְּאוֹתָן אוֹתִיּוֹת
שְׁנֹבְרָאוּ בְּהֵן שְׁמַיִם וְאַרְץ.

וּבְגִין כֵּן, כָּל עֵבֵידָאן דְּמִשְׁכַּנָּא, הָוָה בְּצִלְאֵל
עֵבֵיד לֹוֹן, בְּרֹזָא דְגִלּוּפָא (דְּצִרוּפָא) דְּאַתְוּוֹן,
דְּאַתְבְּרִיאוּ בְּהוּן שְׁמִיָּא וְאַרְעָא. וְעַל דָּא אֶקְרִי
בְּצִלְאֵל, בְּגִין דְּהָוָה יָדַע בְּצִלְאֵל, גִּלּוּפָא (צִרוּפָא)
דְּאַתְוּוֹן, דְּאַתְבְּרִיאוּ בְּהוּ שְׁמִיָּא וְאַרְעָא. וְאִי
לָא דְּהָוָה יָדַע לְהוּ בְּצִלְאֵל, לָא הָוָה יְכִיל
לְמַעֲבַד אִיהוּ אִינּוּן עֵבֵידָאן דְּמִשְׁכַּנָּא. מְאִי
טַעֲמָא. אֶלָּא, כְּמָה דְּמִשְׁכַּנָּא עֲלָאָה, לָא הָוָה
וְלָא אִתְקִינּוּ כָּל עוֹבְדֵי, אֶלָּא בְּהֵהוּא רֹזָא
דְּאִינּוּן אַתְוּוֹן, אוּף הֲכָא מִשְׁכַּנָּא דְּלַתְתָּא, לָא
הָוָה וְלָא אִתְתְּקַן, אֶלָּא בְּרִזִין דְּאִינּוּן אַתְוּוֹן.

וּמִשּׁוּם כֵּן אֶת כָּל מַעֲשֵׂי הַמִּשְׁכָּן
הָיָה בְּצִלְאֵל עוֹשֶׂה אוֹתָם בְּסוּד
חֻקִּיקַת (צִרוּף) הַאוֹתִיּוֹת שְׁנֹבְרָאוּ
בְּהֵן שְׁמַיִם וְאַרְץ, וְלִכְּן נִקְרָא
בְּצִלְאֵל, מִשּׁוּם שֶׁבְּצִלְאֵל הָיָה
יּוֹדֵעַ חֻקִּיקַת (צִרוּף) הַאוֹתִיּוֹת שֶׁבְּהֵן
נִבְרָאוּ שְׁמַיִם וְאַרְץ. וְאִם בְּצִלְאֵל
לֹא הָיָה יּוֹדֵעַ אוֹתָן, לֹא הָיָה יְכוֹל
לַעֲשׂוֹת אֶת אוֹתָן עֲבוּדוֹת
הַמִּשְׁכָּן. מַה הַטַּעַם? אֶלָּא, כְּמוֹ
שֶׁהַמִּשְׁכָּן הָעֲלִיּוֹן לֹא הָיָה וְלֹא הָיָה
מִתְקַנְיָם כָּל מַעֲשֵׂיו אֶלָּא בְּאוֹתוֹ
סוּד שֶׁל אוֹתָן אוֹתִיּוֹת, אִף פֶּאן
בְּמִשְׁכָּן שְׁלֻמְטָה לֹא הָיָה וְלֹא
נִתְקַן אֶלָּא בְּסוּדוֹת אוֹתָן
הַאוֹתִיּוֹת.

דְּאַתְבְּרִיאוּ בְּהוּ שְׁמִיָּא וְאַרְעָא.
וּבְגִין כֵּן, כָּל עֵבֵידָאן דְּמִשְׁכַּנָּא, הָוָה בְּצִלְאֵל
עֵבֵיד לֹוֹן, בְּרֹזָא דְגִלּוּפָא (דְּצִרוּפָא) דְּאַתְוּוֹן,
דְּאַתְבְּרִיאוּ בְּהוּן שְׁמִיָּא וְאַרְעָא. וְעַל דָּא אֶקְרִי
בְּצִלְאֵל, בְּגִין דְּהָוָה יָדַע בְּצִלְאֵל, גִּלּוּפָא (צִרוּפָא)
דְּאַתְוּוֹן, דְּאַתְבְּרִיאוּ בְּהוּ שְׁמִיָּא וְאַרְעָא. וְאִי
לָא דְּהָוָה יָדַע לְהוּ בְּצִלְאֵל, לָא הָוָה יְכִיל
לְמַעֲבַד אִיהוּ אִינּוּן עֵבֵידָאן דְּמִשְׁכַּנָּא. מְאִי
טַעֲמָא. אֶלָּא, כְּמָה דְּמִשְׁכַּנָּא עֲלָאָה, לָא הָוָה
וְלָא אִתְקִינּוּ כָּל עוֹבְדֵי, אֶלָּא בְּהֵהוּא רֹזָא
דְּאִינּוּן אַתְוּוֹן, אוּף הֲכָא מִשְׁכַּנָּא דְּלַתְתָּא, לָא
הָוָה וְלָא אִתְתְּקַן, אֶלָּא בְּרִזִין דְּאִינּוּן אַתְוּוֹן.

בְּצִלְאֵל הָיָה מְצַרֵּף אוֹתָן אוֹתוֹת,
וּבְסוּד כָּל צָרוּף וְצָרוּף הָיָה עוֹשֶׂה
אֲמָנוּת. וְכָל מַעֲשֵׂה וּמַעֲשֵׂה שֶׁל
הַמִּשְׁכָּן, בְּכָל צָרוּף הָיָה עוֹשֶׂה
אֲמָנוּת אַחַת, וְכָל מֵה שֶׁרְאוּי לָהּ.
וְכֵן בְּכָל מַעֲשֵׂי הַמִּשְׁכָּן וְכָל אוֹתָם
הַפְּרָקִים וְהַתְּקוּנִים שֶׁל הַמִּשְׁכָּן,
הַכֹּל הָיָה בְּצָרוּף אוֹתוֹת הַשָּׁם
הַקָּדוֹשׁ.

וּבְשָׂבָא לְהַקִּימוֹ, לֹא יָכוֹל הָיָה
לְהַקִּימוֹ. מֵה הַטַּעַם? מִשּׁוּם
שֶׁהִרְצוֹן שְׁעוּלָה עַל אוֹתָן
הָאוֹתוֹת לֹא נִמְסַר אֶלָּא לְמִשְׁה
לְבָדוֹ, וְהוּא הָיָה יוֹדֵעַ אוֹתוֹ הִרְצוֹן
שְׁעוּלָה לְאוֹתָן אוֹתוֹת, וְעַל פֶּן
הוֹקֵם הַמִּשְׁכָּן עַל יָדוֹ, שֶׁפְּתוּב
וַיִּקָּם מִשְׁה. וַיִּתֵּן מִשְׁה. וַיִּשֶׁם
מִשְׁה. וּבְצִלְאֵל לֹא הָיָה יוֹדֵעַ, וְלֹא
יָכוֹל הָיָה לְהַעֲמִידוֹ.

פְּתַח רַבִּי יִצְחָק אַחֲרָיו וְאָמַר,
(תהלים כא) ה' בְּעֶזְרִי יִשְׁמַח מְלֶךְ
וּבִישׁוּעַתְךָ מֵה יִגִּיל מֵאֵד תַּאֲוֹת
לְבוֹ וְגוֹ', חַיִּים שָׂאל מִמֶּךָ וְגוֹ'.
אֵת הַשִּׁירָה הַזֹּאת לֹא אָמַר דָּוִד אֶלָּא
עַל תְּשׁוּבַתְהָ שֶׁל כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל,
שֶׁהִקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מְשַׁמַּח אוֹתָהּ
בְּשִׂמְחַת הַתּוֹרָה שֶׁנִּקְרְאוֹת עוֹ,
שֶׁפְּתוּב (שם כט) ה' עוֹ לְעַמּוֹ יִתֵּן
וְגוֹ'. יִשְׁמַח מְלֶךְ - זֶה הַקְּדוּשׁ
בְּרוּךְ הוּא (וּ כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל) שֶׁנִּקְרָא
מְלֶךְ, שֶׁפְּתוּב (דברים לג) וַיְהִי
בִישְׁרוֹן מְלֶךְ.

וּבִישׁוּעַתְךָ מֵה יִגִּיל מֵאֵד - זוֹ
יְשׁוּעַת הַיָּמִין, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (תהלים
ס) הוֹשִׁיעָה יְמִינְךָ וְעַנְנִי וַתּוֹשַׁע
לוֹ יָמִינוֹ. (דְּבָר אַחֵר) מֵה יִגִּיל מֵאֵד,
' יִתְרָה, וְזֶהוּ סוּד בְּרִית הַקְּדוּשׁ,
שֶׁהוּא שִׂמְחַת הַכֹּל (שְׁלֵחַ), וְהַכֹּל
נֶאֱמַר עַל הַמְּלֶךְ הַזֶּה.

חַיִּים שָׂאל מִמֶּךָ נִתְתָּה לוֹ אַרְךָ
יָמִים עוֹלָם וְעַד. מִכַּאֲן לְמַדְנוּ
שֶׁלְדוּד הַמְּלֶךְ לֹא הָיוּ חַיִּים כָּלֵל,
פָּרַט לְזֶה שֶׁאָדָם הִרְאִישׁוֹן גִּתָּן לוֹ
מִשְׁלוֹ. וְהָרִי בְּאוֹרֵהָ, שֶׁדוּד הַמְּלֶךְ

בְּצִלְאֵל הָיָה מְצַרֵּף אֵינּוֹן אֲתוּוֹן, וּבְרִזָּא דְכָל
צָרוּפָא וְצָרוּפָא הָיָה עֶבֶיד אוֹמְנוּתָא.
וְכָל עֶבֶידָא וְעֶבֶידָא דְמִשְׁכְּנָא, בְּכָל צָרוּפָא
הָיָה עֶבֶיד חַד אוֹמְנוֹ, וְכָל מֵה דְאֲתַחֲזִי לִיה.
וְכֵן בְּכָל עֶבֶידָא דְמִשְׁכְּנָא, וְכָל אֵינּוֹן שִׁיפִין
וְתַקּוּנִין דְמִשְׁכְּנָא, כֹּלָּא הָיָה בְּצָרוּפָא דְאֲתוּוֹן
דְשָׂמָא קְדִישָׁא.

וְכֵן אֲתָא לְאַקְמָא לִיה, לֹא הָיָה יָכִיל לְמִיקָם
לִיה. מָאי טַעְמָא. בְּגִין דִּרְעוּתָא דְסָלִיק
עַל אֵינּוֹן אֲתוּוֹן, לֹא אֲתַמְסַר אֶלָּא לְמִשְׁה
בְּלַחֲדוּי, וְאִיהוּ הָיָה יוֹדֵעַ הַהוּא רְעוּתָא דְסָלִיק
לְאֵינּוֹן אֲתוּוֹן, וְעַל דָּא (דף רל"ה ע"א) אֲתַקֵּם
מִשְׁכְּנָא עַל יְדֵיהּ, דְכַתִּיב וַיִּקָּם מִשְׁה. וַיִּתֵּן
מִשְׁה. וַיִּשֶׁם מִשְׁה. וּבְצִלְאֵל לֹא הָיָה יוֹדֵעַ, וְלֹא
הָיָה יָכִיל לְמִיקָם לִיה.

פְּתַח רַבִּי יִצְחָק אַבְתְּרִיָּה וְאָמַר, (תהלים כא) יי'
בְּעֶזְרִי יִשְׁמַח מְלֶךְ וּבִישׁוּעַתְךָ מֵה יִגִּיל
מֵאֵד תַּאֲוֹת לְבוֹ וְגוֹ', חַיִּים שָׂאל מִמֶּךָ וְגוֹ',
שִׁירָתָא דָּא לֹא אָמַר לָהּ דָּוִד, אֶלָּא עַל
תּוֹשְׁבַתְהָ דְכְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל, דְקוֹדֶשָׁא בְּרִיךְ הוּא
חֲדַי לָהּ בְּחִידוֹ דְאוֹרֵייתָא, דְאַקְרִי עוֹ, דְכַתִּיב,
(תהלים כט) יי' עוֹ לְעַמּוֹ יִתֵּן וְגוֹ'. יִשְׁמַח מְלֶךְ: דָּא
קְדִישָׁא בְּרִיךְ הוּא (ד"א דָּא כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל) דְאֲתַקְרִי מְלֶךְ,
דְכַתִּיב, (דברים לג) וַיְהִי בִישְׁרוֹן מְלֶךְ.

וּבִישׁוּעַתְךָ מֵה יִגִּיל מֵאֵד, דָּא יְשׁוּעָה דִימִינָא,
כְּמֵה דְאֵת אָמַר (תהלים ס) הוֹשִׁיעָה
יְמִינְךָ וְעַנְנִי. וַתּוֹשַׁע לוֹ יָמִינוֹ. (דְּבָר אַחֵר) מֵה יִגִּיל
מֵאֵד, ' יִתְרָה, וְדָא אִיהוּ רִזָּא דְבְּרִית קְיָיְמָא
קְדִישָׁא, דְאִיהוּ חֲדוּהָ דְכֹלָּא (דִּילָהּ), וְכֹלָּא עַל
הָאֵי מְלֶךְ אֲתַמְר.

חַיִּים שָׂאל מִמֶּךָ נִתְתָּה לוֹ אַרְךָ יָמִים עוֹלָם
וְעַד. מִהֶבְאָ אוֹלִיפְנָא, דְדוּד מְלָפָא לֹא
הוּוֹ לִיה חַיִּים כָּלֵל, בַּר דְּאָדָם קְדַמָּה יִהֵב

לִיה מְדִילִיָּה. וְהָא אֹקְמוּהָ, דְדוּד מְלָפָא
אֲתַקְיִים שְׁבַעִין שְׁנִין. וְאִינוּן שְׁבַעִין שְׁנִין יְהִיב
לִיה קְדָשָׁא בְרִיף הוּא מְאִינוּן שְׁנִין דְאָדָם
קְדָמָא, וּבָהוּ אֲתַקְיִים, וְאֲתִיְהִיב לִיה אֹרִיכוּ
דְיוֹמִין בְּהַאי עֲלָמָא, וּבְעֲלָמָא דְאֲתִי, וְעַל דָּא
חַיִּים שְׂאֵל מִמָּךְ נִתְתָּה לּוּ.

גְדוּלָּה כְּבוֹדוֹ, בְּגִין דְּאִיהוּ גְדוּל, דְּכִתִּיב, (תהלים
קמז) גְדוּל אֲדוֹנֵינוּ וְרַב כֹּחַ. וְדָאִי אֲקָרִי
גְדוּל, וְרִזָּא דָא, (בראשית א) וַיַּעַשׂ אֱלֹהִים אֶת שְׁנֵי
הַמְּאוֹרוֹת הַגְּדוֹלִים, גְּדוֹלִים הוּוּ וְדָאִי. וְעַם כָּל
דָּא, אִיהוּ אֲקָרִי גְדוּל, כְּמָה דְאֲתַמַּר גְּדוּל
אֲדוֹנֵינוּ וְרַב כֹּחַ. וְקוּדְשָׁא בְרִיף הוּא לָא אֲקָרִי
גְדוּל, אֶלָּא בְּהַאי, דְּכִתִּיב, (תהלים מח) גְּדוּל יְיָ
וּמְהֵלֵל מְאֹד בְּעִיר אֱלֹהֵינוּ הֵר קָדְשׁוֹ. כְּמָה
אִיהוּ גְדוּל, בְּעִיר אֱלֹהֵינוּ הֵר קָדְשׁוֹ.

כִּי תִשְׁתַּחֲוּ בְּרֻכּוֹת לְעַד. (תהלים כא) כִּי תִשְׁתַּחֲוּ
בְּרֻכּוֹת, בְּגִין דְּהַאי אִיהוּ בְּרֻכְתָּא דְכָל
עֲלָמָא, וְכָל בְּרַכְּאֵן דְכָל עֲלָמָא מְהַכָּא נְפֻקִי,
וְדָא אִיהוּ בְּרַכָּה. וְרִזָּא דָא, (בראשית יב) וְהָיָה
בְּרַכָּה. דְּהָא הֵכָא שְׂרִיאֵן כָּל בְּרַכְּאֵן דְלַעֲיָלָא,
וּמְהַכָּא נְפֻקִי לְכָל עֲלָמָא, וְעַל דָּא אֲקָרִי בְּרַכָּה.
תְּחַדְּהוּ בְּשִׁמְחָה, פְּתִיב הֵכָא תְּחַדְּהוּ בְּשִׁמְחָה,
וּכְתִיב הֵתָם (שמות יח) וַיַּחֲדוּ יִתְרוֹ, בְּגִין
דְּזַמִּין קְדָשָׁא בְרִיף הוּא לְאֶקְמָא לָהּ לְכַנְסַת
יִשְׂרָאֵל מֵעַפְרָא, וְלֹאֲתַקְפָּא בָּהּ בְּרִזָּא דִימִינָא,
וְלַחְדַּתוּתִי לָהּ חֲדַתוּתָא דְסִיְהָרָא בְּשִׁמְשָׁא.

כְּתִיב תְּחַדְּהוּ בְּשִׁמְחָה אֶת פְּנִיךָ, אֶת פְּנִיךָ,
לְמַהְוֵי קַמָּךְ, וְלְמַהְוֵי בְּחִידוֹ לְקַבֵּל
אֲנִפְךָ, בְּהַהוּא שְׁלִימוֹ דְתִשְׁתַּלִּים בְּהַהוּא
זְמַנָּא. דְּהָא בְּזַמְנָא דְאֲתַחַרְבּ בִּי מְקַדְשָׁא,
אֲתַרְקִינַת מִכָּל מַה דְאֲתַמְלִיָּיא. כְּמָה דְאֲתַאֲמַר
(ירמיה טו) אֲמַלְלָה יוֹלְדֵת הַשְּׁבַעִיָּה. וּכְתִיב (יחזקאל כו)

אֲמַלְלָה הַחֲרֻבָּה. (כאן חסר).

הַתְּקִים שְׁבַעִים שָׁנָה, וְאוֹתָן
שְׁבַעִים שָׁנִים נָתַן לוֹ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוּא מְאוֹתָן שָׁנִים שֶׁל אָדָם
הִרְאִשׁוֹן, וּבִקְהֵן הוּא הַתְּקִים,
וְנִתְּנָה לוֹ אֲרִיכוֹת יָמִים בְּעוֹלָם
הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא, וְעַל זֶה - חַיִּים
שְׂאֵל מִמָּךְ נִתְתָּה לּוּ.

גְדוּלָּה כְּבוֹדוֹ, מִשּׁוּם שֶׁהוּא גְדוּל,
שְׁכֵתוּב (שם קמז) גְדוּל אֲדוֹנֵינוּ וְרַב
כֹּחַ. וְדָאִי נְקָרָא גְדוּל, וְסוּד זֶה -
(בראשית א) וַיַּעַשׂ אֱלֹהִים אֶת שְׁנֵי
הַמְּאוֹרוֹת הַגְּדוֹלִים. גְּדוֹלִים הָיוּ
וְדָאִי. וְעַם כָּל זֶה הוּא נְקָרָא גְדוּל,
כְּמוֹ שְׁנַאֲמַר גְדוּל אֲדוֹנֵינוּ וְרַב
כֹּחַ. וְהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לָא נְקָרָא
גְדוּל אֶלָּא בְּזֶה, שְׁכֵתוּב (תהלים מח)
גְדוּל ה' וּמְהֵלֵל מְאֹד בְּעִיר אֱלֹהֵינוּ
הֵר קָדְשׁוֹ. בְּמָה הוּא גְדוּל? בְּעִיר
אֱלֹהֵינוּ הֵר קָדְשׁוֹ.

כִּי תִשְׁתַּחֲוּ בְּרֻכּוֹת לְעַד (תהלים כא).
כִּי תִשְׁתַּחֲוּ בְּרֻכּוֹת, מִשּׁוּם שֶׁזוֹהִי
בְּרַכַּת כָּל הָעוֹלָם, וְכָל הַבְּרֻכּוֹת
שֶׁל כָּל הָעוֹלָם מִכָּאֵן יוֹצְאוֹת,
וְזוֹהִי בְּרַכָּה. וְסוּד זֶה - וְהָיָה
בְּרַכָּה. שְׁהָרִי פֶּאֵן שׁוֹרוֹת כָּל
הַבְּרֻכּוֹת שֶׁלְמַעְלָה וּמִכָּאֵן יוֹצְאוֹת
לְכָל הָעוֹלָם, וְלִכְּן נִקְרְאוֹת בְּרַכָּה.
תְּחַדְּהוּ בְּשִׁמְחָה. כְּתוּב פֶּאֵן
תְּחַדְּהוּ בְּשִׁמְחָה, וְכְתוּב שֵׁם (שמות
יח) וַיַּחֲדוּ יִתְרוֹ, מִשּׁוּם שֶׁעֲתִיד
הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְהַקִּים אֶת
כְּנִסַּת יִשְׂרָאֵל מִן הָעַפְרָא וּלְהַחְזִיק
בָּהּ בְּסוּד הַיָּמִין, וְלַחְדַּשׁ אוֹתָהּ
חֲדוּשׁ הַלְּבָנָה בְּשִׁמְשׁ.

כְּתוּב תְּחַדְּהוּ בְּשִׁמְחָה אֶת פְּנִיךָ.
אֶת פְּנִיךָ - לְהִיּוֹת לְפָנֶיךָ וְלְהִיּוֹת
בְּשִׁמְחָה כְּנִגְדּוֹ פְּנִיךָ בְּאוֹתָהּ
שְׁלָמוֹת שֶׁתִּשְׁתַּלֵּם בְּאוֹתוֹ הַיָּמִין,
שְׁהָרִי בְּזַמֵּן שֶׁנִּחְרַב בֵּית הַמִּקְדָּשׁ,
הַתְרוּקְנָה מִכָּל מַה שֶׁהַתְּמַלְאָה,
כְּמוֹ שְׁנַאֲמַר (ירמיה טו) אֲמַלְלָה יוֹלְדֵת
הַשְּׁבַעִיָּה. וְכְתוּב (יחזקאל כו) אֲמַלְלָה
הַחֲרֻבָּה.

בא וראה, באותו זמן שהקים משה את המשכן, הסתפל בכל אותן העבודות שהיו פראוי, ואז הקים אותו. וכל אותן העבודות שיהיו בו במשכן, את כל אחת ואחת הביאו למשה. וסוד זה - (תהלים מה) בתולות אחריה רעותיה מובאות לך. מובאות לך, שכתוב ויביאו את המשכן אל משה.

תוספתא

השלמה מההשממות (סימן ה)

מצוה להקריב קרבן, שהוא התחדשות של הלבנה בכל חודש וחודש, ובהתחדשות שלה לקרב האהבה למעלה ולמטה ולהעביר הנהמא מבית המקדש, וקרבן של ראש חודש עולה למעלה כדי להמשיך הארת הפנים ממקור העליון למטה, שזה נצרך משום מעוט והקטנת הלבנה, והשעיר שהוא של ראש חודש העביר זהמא והרחיק אותו שלא יכסה את הלבנה, ואז המשיך המשכות אצלה ממעלה למטה ומאירה הלבנה כמו שנאה. מפני שהשעיר מפנה הנהמא תמיד מהמקדש, וגורם להמשיך האור מלמעלה למטה, וקרבן זה עולה למעלה, ומפני כן כתוב בו (במדבר כט) חטאת לה, משום הנהמא ההיא שמכסה את הלבנה, והוא סוד שכתוב (בראשית ד) לפתח חטאת רבץ.

ואם תאמר, מדוע כתוב חטאת לה - אלא ודאי השעיר שהוא מעביר החטאת היא וגורם להמשיך האור ממעלה. וזהו ושעיר עזים אחד לחטאת לה. לחטאת - להעביר לו מן המקדש. לה - להמשיך האור מלמעלה. שכאשר החטאת מעברת, אותו אור ושמחה יורד ממעלה למטה. ועל זה עולה קרבן זה למעלה וקרבן זה נקרא כפרה, לפנות

תא חזי, בההוא זמנא דאוקים משה ית משפנא, אסתפל בכל אינון עבידאן, דהוו פדקא יאות, וכדין אוקים ליה. וכל אינון עבידאן דהוו ביה במשפנא, כל חד וחד אייתיאו ליה למשה. ורזא דא (תהלים מה) בתולות אחריה רעותיה מובאות לך. מובאות לך דכתיב. (שמות לט) ויביאו את המשכן אל משה.

תוספתא

השלמה מההשממות (סימן ה)

פקודא לאקרבא קרבנא דאיהו חדתותא דסיהרא בכל ירחא וירחא, ובחדתותי דילה למקרב חביבותא עילא ותתא, ולאעברא זוהמא מבי מקדשא וקרבנא דראש חודש סליק לעילא. בגין לאמשכא נהירו דאנפין ממקורא דלעילא, לתתא. דדא איצטרין בגין מיעוטא וזעירו דסיהרא, והוא שעיר דראש חודש אעבר זוהמא וסליק ליה דלא חפי לסיהרא. וכדין אנגיד נגידן לגבה מעילא לתתא ואתנהרת סיהרא כדקא יאות. בגין דשעיר מפני זוהמא תדיר ממקדשא, וגרם לאמשכא נהירו מעילא לתתא. וקרבנא דא סליק לעילא. ובגין פך פתיב בו (ביה) (במדבר כ"ט) חטאת לה. בגין ההוא זוהמא דחפי לסיהרא, ואיהו רזא דכתיב (בראשית ד) לפתח חטאת רובץ.

ואי תימא אמאי כתיב חטאת ליי, אלא ודאי ההוא שעיר מעברא ההוא חטאת, וגרם לאמשכא נהירו מעילא. ודא איהו ושעיר עזים אחד לחטאת, ליי. לחטאת, לאעברא ליה מן מקדשא. ליי, לאמשכא נהירו מעילא. דכד חטאת אתעבר, ההוא נהירו וחדוה נחית מעילא לתתא. ועל דא סליק קרבנא דא לעילא וקרבנא דא אקרי כפרה, לפנאה

מקדש וּלְאַעֲבָרָא זֹה־מָא: (עד כאן מההשמטות).
 אֲמֵאוּ וַיְבִיאוּ אֶת הַמִּשְׁכָּן. בְּגִין דְּהָא בַּהֲהִיא
 שַׁעֲתָא, הָוָה זְוִיגָא דְמֹשֶׁה לְאַזְדַּוּגָא,
 וְעַל דָּא וַיְבִיאוּ אֶת הַמִּשְׁכָּן אֶל מֹשֶׁה, כְּמָה
 דְּאִיתִי כְּלָה לְבֵי חֲתָן. בְּגִין דְּהָא בְּקִדְמִיתָא
 אֲצַטְרִיף לְאַעְלָא לְכַלָּה לְגַבֵּי חֲתָן, כְּמָה דְּאִתָּא
 אָמַר (דברים כב) אֶת בְּתִי נִתְתִּי לְאִישׁ הַזֶּה לְאִשָּׁה.
 וּלְבַתֵּר אִיהוּ יִיתִי לְגַבְיָה, דְּכַתִּיב וַיָּבֵא אֶלֶיָּהּ.
 וְכַתִּיב (במדבר יז) וַיָּבֵא מֹשֶׁה אֶל אֱהֱלֵ הָעֵדוּת.

זֹה־בָּא מַה כְּתִיב, וְלֹא יִכַּל מֹשֶׁה לְבֹא אֶל אֱהֱלֵ
 מוֹעֵד פִּי שְׁכֵן עָלָיו הָעֲנַן וְגו' . מָאִי
 טַעֲמָא. בְּגִין דְּהוֹת אִיהִי מִתְתַּקְנָא, כְּהִיא
 אֲתַתָּא דְּאֲתַתְּקַנְתָּ וְאֲתַקְשָׁטָת לְגַבֵּי בַּעֲלָהּ,
 וּבַהֲהִיא שַׁעֲתָא דְּאִיהִי קָא מִתְקַשָּׁטָת, לָא
 אֲתַחֲזִי לְבַעֲלָהּ לְאַעְלָא לְגַבְיָה. וְעַל דָּא וְלֹא
 יִכַּל מֹשֶׁה לְבֹא אֶל אֱהֱלֵ מוֹעֵד פִּי שְׁכֵן עָלָיו
 הָעֲנַן בְּגִין כִּף וַיְבִיאוּ אֶת הַמִּשְׁכָּן אֶל מֹשֶׁה.
 עוֹד מַה כְּתִיב וַיֵּרָא מֹשֶׁה אֶת כָּל הַמְּלֶאכֶה
 וְגו' . (דף רל"ה ע"ב).

הָא חֲזִי, בְּכָל עֲבִידוֹן דְּמִשְׁכְּנָא, בְּכַלְהוּ הָוָה
 גְּוֹוֵנָא דְּתַכְלָא. בְּגִין דְּתַכְלָא אִיהוּ גְּוֹוֵנָא
 לְאַתְעֻטְרָא בְּרִזָּא דְּכָל גְּוֹוֵנִין. מַה כְּתִיב וַיַּעֲשׂוּ
 אֶת צִיץ נֹזֵר הַקֹּדֶשׁ וְגו' , וַיִּתְּנוּ עָלָיו פְּתִיל
 תְּכֵלֶת וְגו' , וְהָא אוּקְמוּהּ, בְּרִזָּא דְּכַתִּיב, (שמות
 כח) וַעֲשִׂיתָ צִיץ זָהָב טָהוֹר וּפְתִיחָתָא עָלָיו פְּתוּחִי
 חוֹתָם קֹדֶשׁ לַה' . וַיִּכְתְּבוּ עָלָיו מִכְתָּב פְּתוּחִי
 חוֹתָם קֹדֶשׁ לַה' .

תוספתא

בְּרִזִין עֵילָאִין. טַסְקוּרִי קְמִיטִין שְׂכִיחִין אֵלִין
 סְלָקִין וְנַחְתִּין וְאֵלִין קְיִימִין בְּקִיּוּמֵיהוּ
 גְּלַגְלִין דְּסַחְרָאן הֵווּ קְיִימִין מַהֲהוּא זְמַנָּא
 דְּעַפְרָא אֲתַכְפִּישׁ. אֵינִין גְּלַגְלִין סַחְרִין עֵלְמָא
 בְּסַחְרֵנוּתָא.

הַמִּקְדָּשׁ וְלַהֲעִבִיר הַזֶּה־מָא:
 לָמָּה וַיְבִיאוּ אֶל הַמִּשְׁכָּן? מִשּׁוּם
 שְׁהֵרִי בְּאוֹתָהּ שַׁעֲהָ הִיָּה הַזְוִיג שֶׁל
 מֹשֶׁה לְהַזְדַּוֵּג, וְעַל זֶה וַיְבִיאוּ אֶת
 הַמִּשְׁכָּן אֶל מֹשֶׁה, כְּמוֹ שְׂמִבְיָאִים
 כְּלָה לְבֵית הַחֲתָן. מִשּׁוּם
 שְׂפִרְאֻשׁוֹנָה צְרִיף לְהַכְנִיס אֶת
 הַכְּלָה לְחֲתָן, כְּמוֹ שְׂנֵאֲמַר (דברים
 כב) אֶת בְּתִי נִתְתִּי לְאִישׁ הַזֶּה
 לְאִשָּׁה. וְאַחַר כֵּף הוּא יָבֵא אֵלֶיהָ,
 שְׂכַתּוּב (בראשית ל) וַיָּבֵא אֶלֶיָּהּ.
 וְכַתּוּב (במדבר יז) וַיָּבֵא מֹשֶׁה אֶל
 אֱהֱלֵ הָעֵדוּת.

וְכֵאֵן מַה כְּתוּב? וְלֹא יִכַּל מֹשֶׁה
 לְבֹא אֶל אֱהֱלֵ מוֹעֵד פִּי שְׁכֵן עָלָיו
 הָעֲנַן וְגו' . מַה הַטַּעַם? מִשּׁוּם
 שְׂהִיא הִיתָה מִתְתַּקְנָתָ, כְּאִשָּׁה הַזֹּו
 שְׂמִתְתַּקְנָתָ וּמִתְקַשָּׁטָת לְבַעֲלָהּ,
 וּבְאוֹתָהּ שַׁעֲהָ שְׂהִיא מִתְקַשָּׁטָת,
 לֹא רְאוּי לְבַעֲלָהּ לְהַכְנִיס אֵלֶיהָ.
 וְעַל כֵּן, וְלֹא יִכַּל מֹשֶׁה לְבֹא אֶל
 אֱהֱלֵ מוֹעֵד פִּי שְׁכֵן עָלָיו הָעֲנַן.
 מִשּׁוּם כִּף, וַיְבִיאוּ אֶת הַמִּשְׁכָּן אֶל
 מֹשֶׁה. עוֹד מַה כְּתוּב? וַיֵּרָא מֹשֶׁה
 אֶת כָּל הַמְּלֶאכֶה וְגו' .

בָּא וַיֵּרָא, בְּכָל הַמַּעֲשִׂים שֶׁל
 הַמִּשְׁכָּן, בְּכָלֶם הִיָּה גְּוֹן שֶׁל תְּכֵלֶת,
 מִשּׁוּם שְׂתַכְלַת הוּא גְּוֹן לְהַתְעַטֵּר
 בְּסוּד כָּל הַגְּוֵנִים. מַה כְּתוּב?
 וַיַּעֲשׂוּ אֶת צִיץ נֹזֵר הַקֹּדֶשׁ וְגו' ,
 וַיִּתְּנוּ עָלָיו פְּתִיל תְּכֵלֶת וְגו' , וְהֵרִי
 פְּרִשׁוּהָ בְּסוּד הַכְּתוּב, (שמות כח)
 וַעֲשִׂיתָ צִיץ זָהָב טָהוֹר וּפְתִיחָתָא
 עָלָיו פְּתוּחִי חוֹתָם קֹדֶשׁ לַה' .
 וַיִּכְתְּבוּ עָלָיו מִכְתָּב פְּתוּחִי חוֹתָם
 קֹדֶשׁ לַה' .

תוספתא

בְּסוּדוֹת הָעֵלְיוּנִים. צוּרוֹת
 קְמוּטוֹת נִמְצְאוּת, אֵלוּ עוֹלוֹת
 וַיִּזְרְדוֹת וְאֵלוּ עוֹמְדוֹת עַל קִיּוּמָן.
 גְּלַגְלִים הַסּוֹכְבִים הִיוּ קְיִימִים
 מְאוּתוֹ זְמַן שְׂהַעֲפֵר הַתְּפִנָּס. אֵלוּ
 הַגְּלַגְלִים סוֹכְבִים הָעוֹלָם בְּסוֹכּוּב.

בסבוב שסובבים המדבריות, שליטת הקליטה בתוכם. גלגל אחד יש בתוכם. הגלגל הזה סובב ולא סובב, עומד בשנים עשר אלף עולמות ונמצא ביניהם, עולה ויורד בתוכם.

תחת אותו גלגל עומד עמוד אחד שנעוץ עד לתהום הגדולה, ובו מתגלגלים אבנים בתוף התיחומות, הם עולים ויורדים. ואותו עמוד עומד עליהם, נוסע ולא נוסע, נעוץ מלמעלה למטה, סובבים מאתים ועשרים גלגלים אחרים סביב אותו העמוד.

אותו גלגל אחר שעליו שעומד בשנים עשר אלף עולמות, הוא סובב לתוף המשפן, סובב ולא סובב. אותו משפן עומד על שנים עשר אלף עולמות, ובו עומד אותו פרוז שקורא: השמרו מהגלגל שסובב.

מי שהוא בעל עינים בהשכל, ידע ויתבונן בחכמת רבונו, וידע שאותם דברים עליונים שמפתחות רבונו עומדים שם, שהם טמונים בתוף המשפן הקדוש. אשריהם בעולם הזה ואשריהם בעולם הבא. עליהם כתוב, (תהלים פד) אשרי אדם עוז לו בך מסלות בלבכם. (שם סה) אשרי תבחר ותקרב ישכון חצריך נשבעה בטוב ביתך קדש היכלך.

(ע"כ תוספתא)

בסוד המשפן עומדים סודות עליונים בסוד השם הקדוש (העליון) אדנ"י, זהו סוד המשפן, כמו הסוד העליון, סוד הארון, כפתוב (יהושע א) הנה ארון הברית אדון כל הארץ. אדון כל הארץ - זהו הסוד הקדוש של השם של אל"ף דל"ת נו"ן יו"ד. וזהו כמו שהסוד של השם הקדוש העליון ידנ"ד. והאותיות הללו כמו הללו.

סחרנותא דסחרין מדברין, טיפסרא דקולטא בגווייהו. חד גלגלא אית בגווייהו, האי גלגלא סחרא ולא סחרא. קיימא בתריסר אלפי עלמין. בינייהו שכיח, סליק ונטיל בגווייהו.

תחות ההוא גלגלא, קיימא חד עמודא דנעיץ עד תהומא רבא. ביה, מתגלגלאן אבנין גו תהומי, אינון סלקין ונחתין. ההוא עמודא קאים עלייהו, נטיל ולא נטיל, נעיץ מעילא לתפא, סחראן מאתן ועשרין גלגלין אחרנין, סחרניה דההוא עמודא.

ההוא גלגלא אחרא דעליה, דקאים בתריסר אלפי עלמא, איהו סחרא גו משפנא, סחרא ולא סחרא. ההוא משפנא קאים על תריסר אלפי עלמין, ביה קיימא ההוא כרוזא, דקרי אסתמרו מגלגלא דסחרא.

מאן דאיהו מארי דעינין בסכלתנו, ינדע ויסתפל בחכמתא דמאריה, וינדע דאינון מלין עלאין, דמפתחן דמאריה קיימן תמן, די אינון טמיראן גו משפנא קדישא. זכאין אינון בהאי עלמא, וזכאין אינון בעלמא דאתי, עלייהו כתיב (תהלים פד) אשרי אדם עוז לו בך מסלות בלבכם. (תהלים סה) אשרי תבחר ותקרב ישכון חצריך נשבעה בטוב ביתך קדוש היכלך. (ע"כ תוספתא).

ברזא דמשפנא קיימן רזין עלאין, ברזא דשמא קדישא (עלאה) אדנ"י, האי איהו רזא דמשפנא, פגוונא רזא עלאה, רזא דארונא, כמה דכתיב, (יהושע א) הנה ארון הברית אדון כל הארץ. אדון כל הארץ, דא הוא רזא קדישא דשמא דאל"ף דל"ת נו"ן יו"ד. ודא הוא פגוונא דרזא דשמא קדישא עלאה יהו"ה. ואתוון אלין פגוונא דאלין.

א' אִיהִי י', רָזָא דִּיּוֹד (נ"א דא) פְּגוּנָא דָא א',
וְהָא אוּקְמוּהָ. ד', אִיהוּ רָזָא ה', וְדָא
כְּגוּנָא דָדָא, וְכֻלָּא פְּגוּנָא וְרָזָא חָדָא. ג',
אִיהִי רָזָא דָאָת ר', וְאַף עַל גַּב דְּדָא דְכַר, וְדָא
נוּקְבָא. אָבֵל דָּא אֲתַפְּלִיל בְּדָא, וְהָא אוּקְמוּהָ
ן' ו' אִיהוּ בְּאַמְצַעִיתָא, בְּגִין דְּאִיהוּ כְּלָלָא
חָדָא. ה' אִיהוּ רָזָא דָאָת י' (נ"א ו' אִיהִי רָזָא דָאָת ה'),
בְּגִין דְּהִכָּא (נ"א דה'), דָּא אִיהִי חֲכֻמָּה זַעִירָא,
דְּאִקְרִי חֲכֻמַּת שְׁלֹמָה.

וְהָאוֹתִיּוֹת נִכְלְלוּ אֵלֶּה בְּאֵלֶּה,
וְהַכֹּל הוּא סוּד אֶחָד, כְּלוּלִים
אֵלֶּה בְּאֵלֶּה, וְהַכֹּל אֶחָד, וְהַכֹּל
הוּא סוּד אֶחָד בְּאוֹתִיּוֹת
קְדוּשׁוֹת. וְלִכְּן הַמְּשַׁכֵּן שְׁלֹמֹה
בְּאַרְצָא עוֹמֵד בְּסוּד הַמְּשַׁכֵּן
הָעֲלִיּוֹן, וְאוֹתוֹ מְשַׁכֵּן עֲלִיּוֹן
עוֹמֵד בְּסוּד שֶׁל מְשַׁכֵּן אֶחָד
עֲלִיּוֹן עַל הַכֹּל. וְהַכֹּל כְּלוּל זֶה
בְּזֶה לְהִיּוֹת אֶחָד, וְלִכְּן כְּתוּב
(שְׁמוֹת כו) וְהִזָּה הַמְּשַׁכֵּן אֶחָד.

כְּתוּב, (במדבר כד) רְאֵשִׁית גֹּזִים
עֲמַלְק וְאַחֲרֵיתוֹ עֲדֵי אַבְד. בֹּא
וּרְאֵה, בְּיוֹם שֶׁהוּקַם הַמְּשַׁכֵּן
שֶׁהָקִים אוֹתוֹ מֹשֶׁה, כְּמוֹ
שֶׁנֶּאֱמַר, שְׁכַתוּב וַיִּקַּם מֹשֶׁה אֶת
הַמְּשַׁכֵּן, שֶׁלֹּא הָיָה יָכוֹל לְקוּם
עַד שֶׁהוּא הָקִים אוֹתוֹ. לְגַבִּירָה
שְׂאִין רְשׁוּת לְאִישׁ אֶחָד לְהַקְיֵמָה
אֵלֶּה בְּעֵלֶּה. אִף כָּאן, כֹּל אוֹתָם
הָאֱמָנִים, כֹּלָם בָּאוּ לְהָקִים אֶת
הַמְּשַׁכֵּן, וְלֹא יָכֹל לְעַמֵּד עַל
יְדֵיהֶם, עַד שֶׁבָּא מֹשֶׁה וְהָקִים
אוֹתוֹ, מִשּׁוּם שֶׁהוּא הָיָה בְּעַל
הַבַּיִת.

בְּיוֹן שֶׁהָקִים מֹשֶׁה אֶת הַמְּשַׁכֵּן
לְמַטָּה, הוּקַם מְשַׁכֵּן אֶחָד
לְמַעְלָה, כְּמוֹ שֶׁבְּאַרְוֵה, שְׁכַתוּב
הוּקַם, וְלֹא פָּרַשׁ עַל יְדֵי מִי. (אֵלֶּה)
שֶׁלֹּא הוּקַם אֵלֶּה מִסוּד הָעוֹלָם
הָעֲלִיּוֹן, שֶׁהוּא נִסְתָּר וְגִנוּז, עַל
יְדֵי הַסוּד שֶׁל מֹשֶׁה, כְּדִי לְהַתְּפִקֵּן
עִמוֹ.

דְּאִקְרִי חֲכֻמַּת שְׁלֹמָה.
וְאֲתַבְּרִינָהוּ אֲתוּוֹן אֲלִין בְּאֲלִין, וְכֻלָּא אִיהִי רָזָא
חָדָא, כְּלִילָן אֲלִין בְּאֲלִין, וְכֻלָּא
חַד, וְכֻלָּא אִיהוּ רָזָא חָדָא, בְּאֲתוּוֹן קְדִישִׁין.
וְעַל דָּא מְשַׁכְּנָא דְלִתְתָא בְּאַרְעָא, קְיַימָא בְּרָזָא
דְּמְשַׁכְּנָא עֲלָאָה, וְהָהוּא מְשַׁכְּנָא עֲלָאָה,
קְיַימָא בְּרָזָא דְּמְשַׁכְּנָא אַחֲרָא עֲלָאָה עַל כֻּלָּא.
וְכֻלָּא אִיהוּ כְּלִיל דָּא בְּדָא לְמַהוּי חַד, וְעַל דָּא
כְּתִיב, וְהִזָּה הַמְּשַׁכֵּן אֶחָד.

בְּתִיב (במדבר כד) רְאֵשִׁית גֹּזִים עֲמַלְק וְאַחֲרֵיתוֹ
עֲדֵי אוּבְד. תָּא חֲזִי, בְּיוֹמָא דְאַתְקַם
מְשַׁכְּנָא, דְּאָקִים לִיה מֹשֶׁה, כְּמָה דְאַתְמַר,
דְּכְתִיב וַיִּקַּם מֹשֶׁה אֶת הַמְּשַׁכֵּן, דְּלֹא הָוָה יָכִיל
לְמִיקַם, עַד דְּאִיקַם לִיה אִיהוּ. לְמַטְרוּנִיתָא,
דְּלִית רְשׁוּת לְבַר נָשׁ אַחֲרָא לְמִיקַם לָהּ אֵלֶּה
בְּעֵלֶּה. אוּף הָכִי, כֹּל אִינוּן אֱמָנִין, כְּלָהוּ אֲתִי
לְאַקְמָא מְשַׁכְּנָא, וְלֹא יָכִיל לְמִיקַם עַל יְדֵיהוּ,
עַד דְּאֲתָא מֹשֶׁה, וְאִיקַם לִיה, בְּגִין דְּאִיהוּ
מְאַרְיָה דְּבֵיתָא.

בְּיוֹן דְּאָקִים מֹשֶׁה יֵת מְשַׁכְּנָא לְתַתָּא, אֲתַקַּם
מְשַׁכְּנָא אַחֲרָא לְעֵילָא, כְּמָה דְאוּקְמוּהָ,
דְּכְתִיב הוּקַם, וְלֹא פָּרִישׁ עַל יְדָא דְמֵאן, (אֵלֶּה)
דְּלֹא אֲתַקַּם אֵלֶּה מְרָזָא דְעֵלְמָא עֲלָאָה, דְּאִיהוּ
סְתִים וְגִנְזוּ, עַל יְדָא דְרָזָא דְמֹשֶׁה, בְּגִין
לְאַתְתַּקְנָא בְּהַדִּיָּה.

לְאַתְתַּקְנָא בְּהַדִּיָּה.

גודל השכר והזכות בהוראת אצבע

הגר"א במשלי (יב, יד), מבאר גודל הזכות שיש למזכי הרבים ומוכיח את חבירו, אם שמע, מקבל שכר על כל מה שיעשה לדורות, וגם אם לא שמע, אז מקבל כל חלקו הטוב, וזה שלא שמע לוקח ממנו את חלק הגיהנום שלו.

הידעת? ברגע אחת אתה יכול לזכות לעולמות נצח! "עין לא ראתה.."
 - עתה הכול בידך - אתה יכול לחלק ס' "ערכה של שעה", שמעודד ומעורר ללמוד זה"ק בכל יום. וכל הלומד שעה זה"ק בשבת עולה לו למאה מיליון שנה תורה, ואם תכפיל בכל שבתות השנה ויו"ט, לכל ימי חייו, תגיע ל' 640 מיליארד שנה תורה. ואם בזכותך יתארגן שיעור לעשר יהודים, תגיע ל' 6 טריליון ו' 400 מיליארד שנה תורה. ובזה"ק (פ' ויצא קס"א). כתוב: שכל מה שנותנים משמים הוא באלף, ועוד כידוע כל עשרה ביה שכינה שריה, אתה מכפיל כל מנין יהודים באלף. תגיע ל' 6 זיליון ו' 400 טריליון שנה תורה. - ומי יוכל לחשב את גודל השכר הנצחי שיש לך מכך בוודאות!!!

החפץ חיים והחזון איש זי"ע

במכתבי מרן החפץ חיים זצ"ל (דף יד אות ג'), שספר בנו הר' אריה ליב על אביו, שהחזיק מאד בחכמת הקבלה באמרו כי הוא אחד מחלקי תורה היותר נעלים, ומרגלא בפומיה תמיד כי בלי סתרי תורה מגששים אנו באפלה, ובס' "מאיר עיני ישראל" (כ"ג ע' תקנ"ו), שרבי שלמה ספר לו על רבו החפץ חיים, שכל שבת קודש למד את הזהר של הפרשה, גם היה אומר לאחרים שילמדו הזהר של הפרשה, אפילו בחורים. והיה אומר שרבו כמדרש. (אור הזהר דף 82). ובספר מעשה איש (חלק ג' ע' צ"ח): שמרן החזון איש זצ"ל אמר להג' ר' שמריהו גריינימן זצ"ל, שאין ספר מוסר כל כך טוב כמו ספר הזהר. (מפעל הזהר העולמי - 0548436784)

כָּלֵל, וְלִקְיָם אֶת כָּל דְּבָרֵי הַתּוֹרָה וְהַמְצוּוֹת כַּפְּשׁוּטָן. אֲשֶׁרֵי מִי שְׁזוֹכָה לִילָךְ בְּתַמִּימוֹת וְכוּ'.

(ספר חיי מוהר"ן מברסלב אות תז)

ה) ספר הזהר הקדוש והאר"י זכרונו לברכה פל דבריהם מקבלים איש מפי איש עד משה רבינו עליו השלום, מה שחדשו בהם היה ברוח הקדש במדרגה גבוהה מאד, ומחזקין ומקימין מאד את אמונתנו הקדושה

ספר הזהר הקדוש והאר"י זכרונו לברכה שחברו הרשב"י וחבריא זכרונם לברכה ברוח הקדש ועל פי אליהו זכרונו לברכה, כָּל דְּבָרֵיהֶם מְקַבְּלִים אִישׁ מִפִּי אִישׁ עַד מֹשֶׁה רַבִּינוּ עָלָיו הַשְּׁלוֹם. וּמֵה שֶׁחֲדָשׁוּ בָהֶם הָיָה בְּרוּחַ הַקֹּדֶשׁ בְּמִדְרָגָה גְּבוּהָ מְאֹד, וּמְחַזְקִין וּמְקִימִין מְאֹד אֶת אֲמוּנַתְנוּ הַקְּדוּשָׁה שֶׁהִתְחִילָה מֵאֲבָרָהֶם אֲבִינוּ עָלָיו הַשְּׁלוֹם וְכוּ', וּמְזַרְזִים מְאֹד לְקִיּוֹם תּוֹרַת מֹשֶׁה בְּכָל פְּרֻטִיָּה וְדִקְדוּקָיָה, וְלִהְבְּדִיל סִפְרֵי הַחֲקִירָה הֵם בְּהַפֵּךְ מִכָּל זֶה כִּידוּעַ וּמְפָרְסָם, אֲשֶׁרֵי מִי שְׁאִינוּ מְטַעֵה אֶת עַצְמוֹ בָּהֶם, וּבוֹחֵר בְּאֵמֶת לְאֵמֶתוֹ.

(ספר חיי מוהר"ן מברסלב אות תח, תכז דבריו)

— לימוד היומי - ג ניסן —

מי שמשים עינו ולבו היטב על כל דברי התורה שבכתב ובעל פה, בכל ספרי תנ"ך וש"ס ומדרשים וספרי הזהר הקדוש וכתבי האר"י זכרונו לברכה וספרי הצדיקים אמתיים שבדורנו, כלם יעידון ויגידון כי השם אחד ושמו אחד.

... וכן כל החדושים הנפלאים והנוראים שגלו גדולי הצדיקים בני עליה כלם יעידון ויגידון ומגלין אלקותו יתברך לכל החפץ באמת, כי כל מודה על האמת יבין ויראה בעיני שכלו שאי אפשר לשכל אנושי לגלות חדושים כאלה בשום אופן, כי אם מאת השם צבאות יצאו, והוא יתברך בחסדו הופיע עליהם והודיעם כל הנפלאות והנוראות האלה. נמצא, שהתורה הוא עדות על אלקותו יתברך, על כן נקראת התורה "עדות".

(ספר לקוטי הלכות הלכות פסח הלכה ט)

ו) איך ללמד ספרים של דרושים ומוסר פי אם אותם
ההולכים על פי דברי רבותינו זכרונם לברכה

אמר שאין ללמד ספרים של דרושים ומוסר פי אם אותם
ההולכים על פי דברי רבותינו זכרונם לברכה, בגמרא ומדרשים
וספרי הזהר הקדוש וספרי האר"י זכרוננו לברכה, וכן כל הספרים
שחברו הצדיקים הסמוכים לדורותינו שהם בנויים על יסודות הררי
קדש על פי דברי הבעל שם טוב זכרוננו לברכה. שהם ספרי הרב
הקדוש מפולנאה, וספר לקוטי אמרים. וחשב עוד כמה ספרים
כאלה שטוב ללמדם. והמשכיל יבין מאליו על פי דברים האלה
מאיזה ספרים לרחק, ובאיזה ספרים יתחזק ויאחז בהם. הינו אותם
שהם בנויים רק על פי הגמרא ומדרשים וספרי הזהר הקדוש
והאר"י זכרוננו לברכה והבעל שם טוב זכרוננו לברכה, אשרי שיאחז
בהם. (ספר חיי מוהר"ן מברסלב אות תי)

לימוד היומי - ד ניסן

– פֶּרֶק יט – מִדוּעַ לֹא נִתְגַּלָּה סֵפֶר הַזֵּהָר לְהַקְדִּמוֹנִים

א) רבי יהודה חייט מבאר מדוע בדורו נתגלה ספר הזהר –
ובזכות שעסק לאסוף ספרי הזהר נצול מגרוש ספרד

אשרינו מה טוב חלקנו שזכינו אל ספר הזהר, מה שלא זכו
קדמונינו אשר קטנם עבה ממתנינו, כמו רב האי גאון ורב ששת
גאון והרב אליעזר מגרמזא והרמב"ן והראב"ד והרשב"א והחכמים
אחרים זולתם, שלא טעמו מדבשו, כי בזמנם לא נתגלה.

ואל תתמה מזה, כי בודאי לא נתגלה עד הדור האחרון אשר אנחנו בו היום. וסיוע לזה מצאתי בספר התקונים [סוף תקון ו'] וזה לשונו: אמר ליה אליהו לרבי שמעון: רבי רבי כמה זכאה אנת דמהאי חבורא דילך יתפרנסו כמה עלאי עד דאתגלייא לתתאי בסוף יומיא, ובגיניה ושבתם איש אל אחזתו ואיש אל משפחתו תשובו, עד כאן לשונו.

מבאר מכאן שספר הזהר היה עתיד להיות גנוז, ובאותו זמן יתהנו ממנו העליונים והם המלאכים עד שיבוא דרא בתראה, שאז יתגלה לתחתונים, ובזכות העוסקים והמטפלים בו יבוא משיח, כי תמלא הארץ דעה את השם בסבתו, אשר זה יהיה סבה קרובה לביאתו...

ואני יהודה בן לאדוני החכם וחסיד רבי יעקב חזט עליו השלום, בהיותי בספרד טעמתי מעט דבש ואורו עיני, ונתתי אל לבי לדרש ולתור בחכמה, והלכתי מחיל אל חיל לאסף כל מה שימצא מהספר הנזכר [בימיו לא נדפס עדין ספר הזהר, והיה נפוץ בצורת קנטרסים], ואספתי מעט פה ומעט פה עד שרבו היה בידי מהנמצא ממנו. ואני מאמין אמונה גמורה כי זכות זה עמד לי בכל התלאות הרעות אשר מצאוני בגרוש ספרד, אשר כל שומעם תצלנה שתי אזניו.

(הקדמת רבי יהודה חזט לספרו מנחת יהודה)

— פָּרָק כ —
**רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאִי תַלְמִיד
 מִבְּהַק לְרַבִּי עֲקִיבָא**

**(א) רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאִי הָיָה אֶחָד מִן הַתַּנְאִים הַגְּדוֹלִים
 בְּדוֹר הַשְּׁנַי שְׂאֲחֵר חֲרַבֵּן בֵּית שְׁנַי**

רבי שמעון בן יוחאי, ראש ה"חבריא קדישא" שהשתתפו
 בחבור ספר הזהר הקדוש, היה אחד מן התנאים הגדולים בדור
 השני שאחר חרבן בית שני, בזמן גזרות קשות של מלכות רומי על
 עם ישראל. שאר חברי ה"חבריא" הם: רבי אלעזר בןו, רבי אבא,
 רבי יהודה, רבי יוסי בר יעקב, רבי יצחק, רבי חזקיה בר רב, רבי
 חיא, רבי יוסי ורבי יוסא.

**(ב) רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאִי נוֹלַד בְּאַרְץ יִשְׂרָאֵל בְּמֵרוֹן, וְנֶאֱסַף
 אֶל עַמּוּיֹו בְּמֵרוֹן, בְּיוֹם ל"ג בְּעֶמְר בְּיוֹם ל"ג בְּעֶמְר**

התנא הדגול רבי שמעון בן יוחאי נולד בארץ ישראל, בארץ
 הגליל, ונאסף אל עמיו זקן ושבע ימים בכפר מרון, לא הרחק מעיר
 צפת, ביום ל"ג בעמר.

**(ג) רַשְׁבִּי הָיָה תַלְמִידוֹ הַמְּבַהֵק שֶׁל הַתַּנָּא הַגְּדוֹל רַבִּי
 עֲקִיבָא.**

היה תלמידו המבהק של התנא הגדול רבי עקיבא, שקרא אותו

(מעילה דף ז.)

"בני".

רבי שמעון בן יוחאי הִזָּה מַחְמֶשֶׁת הַתְּלִמִּידִים שֶׁל רַבִּי עֲקִיבָא שֶׁנִּשְׁאַרוּ בַּחַיִּים אַחֲרֵי שְׁמֵתוֹ עֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה אֶלְף תְּלִמִּידִים שֶׁל רַבִּי עֲקִיבָא, וְאוֹתָם הַחֲמִשָּׁה תְּלִמִּידִים הֶעֱמִידוּ וְהַחֲזִיקוּ אֶת הַתּוֹרָה בְּזֶמַן הַקָּשָׁה הַהוּא.

(בְּמִנְחָה דף ס"ב:)

ד) רַשְׁבִּי לָמַד בְּמִשְׁךְ שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה שָׁנָה בְּבֵנֵי בְּרַק אֶצֶל רַבִּי עֲקִיבָא.

תַּכְּף אַחַר נִשְׁאִיו הֵלַךְ רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאִי לָלַמַּד תּוֹרָה בְּבֵנֵי בְּרַק בִּישִׁיבַת רַבִּי עֲקִיבָא, שֶׁם יָשַׁב וְלָמַד בְּמִשְׁךְ שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה שָׁנָה מִבְּלִי לְבַקֵּר בְּבֵיתוֹ בְּמִשְׁךְ כָּל זְמַן זֶה.

(וַיִּקְרָא רַבָּה פְּרָק כ"א, ח)

ה) רַשְׁבִּי מָסַר נַפְשׁוֹ לַחֲדָר בְּבֵית הַסֵּהַר לְשִׁמְעַת תּוֹרָה מֵרַבּוֹ רַבִּי עֲקִיבָא.

דְּבִקוּתוֹ בְּרַבּוֹ הַדְּגוּל הִתְּהַלַּךְ כָּל כֶּף, עַד שֶׁכִּשְׁנֹאֶסֶר רַבִּי עֲקִיבָא וְנִתְּפַס בְּבֵית הַסֵּהַר, מָסַר רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאִי נַפְשׁוֹ לַחֲדָר לְשֵׁם לְשִׁמְעַת מִמֶּנּוּ תּוֹרָה.

(פְּסָחִים דף קי"ב.)

ו) דִּיךְ שְׁאֵנִי וּבּוֹרְאֵךְ מִפִּירִין כַּחֲךְ

בַּעַת שֶׁהוֹתוֹ אֶצֶל רַבּוֹ רַבִּי עֲקִיבָא הִסְתִּיר אֶת גְּדֻלּוֹתוֹ מֵעֵינֵי כָל עַד שֶׁאָמַר עָלָיו רַבּוֹ "דִּיךְ שְׁאֵנִי וּבּוֹרְאֵךְ מִפִּירִין כַּחֲךְ", כְּדִלְהֵלֶן.

אָמַר רַבִּי אֲבָא: בְּרֵאשׁוֹנָה הִזָּה כָּל אֶחָד וְאֶחָד מִמֶּנּוּ [סוּמָךְ בְּסִמִּיכַת חֲכָמִים] אֶת תְּלִמִּידָיו... וְרַבִּי עֲקִיבָא - אֶת רַבִּי מֵאִיר וְאֶת רַבִּי שְׁמַעוֹן. אָמַר: יָשַׁב רַבִּי מֵאִיר תַּחֲלָה. נִתְּפַרְכְּמוּ פְּנֵי רַבִּי שְׁמַעוֹן [שֶׁהִזָּה סוּבֵר שֶׁאֵינּוּ חוֹשֵׁב אוֹתוֹ לְכָלֹם - (פְּנֵי מִשָּׁה)]. אָמַר לוֹ רַבִּי עֲקִיבָא: דִּיךְ שְׁאֵנִי וּבּוֹרְאֵךְ מִפִּירִין כַּחֲךְ [כְּלוּמַר, מִפִּירִין אֲנִי בָךְ שֶׁכַּחֲךְ גְּדוֹל הוּא, וְרַבִּי מֵאִיר, שֶׁהוּא יוֹתֵר זָקֵן מִמֶּךָ, אֲמַרְתִּי שֶׁיֵּשֵׁב בְּתַחֲלָה, (פְּנֵי מִשָּׁה)].

(ירושלמי סנהדרין פרק א' הלכה ב')

ז) התענה כל כך תעניתים עד שנשחרו שניו מרב התעניות

דבקוּתוּ בְּרַבּוֹ רַבִּי עֲקִיבָא הֵיִתָּה עַד כְּדֵי כֹּה, שְׁפַעַם אַחַת, אַחֲרֵי פְּטִירַת רַבּוֹ, כְּשֶׁנִּפְלַט מִפִּיּוֹ אִמְרָה שֶׁלֹּא הֵיִתָּה לְכַבּוּדוֹ שֶׁל רַבִּי עֲקִיבָא, נֶצְטַעַר עַל זֶה כֹּל כֹּה, וְהִתְעַנָּה כֹּל כֹּה תַעֲנִיתִים עַד שֶׁנִּשְׁחָרוּ שְׁנֵי מַרְבֵּי הַתַּעֲנִיּוֹת. (נזיר דף נ"ב:)

ח) סתם רבי שמעון בש"ס הוא רבי שמעון בן יוחאי

כָּל מְקוֹם שֶׁנֶּזְכַּר בְּש"ס "רַבִּי שְׁמַעוֹן" סְתָם - הוּא רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאִי. (פרוש רש"י שבועות דף ב:)

ט) רבי שמעון בן יוחאי וחבריו היו עקר התקון של תלמידי רבי עקיבא, על ידי שגלה ספר הזהר הקדוש והתקונים

עֲקַר הַתְּקוּן שֶׁל תַּלְמִידֵי רַבִּי עֲקִיבָא הָיָה עַל יְדֵי רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאִי וְחֻבְרָיו... כִּי רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאִי עָסַק בְּזֶה בְּיֹתֵר לְתַקּוֹן הַצְּמֻצוּמִים, לְתַקּוֹן בְּחִינַת כָּלִים לְהַמְשִׁיךְ אוֹר הָאֵין סוּף לְגַלוּת אֱלֻקוּתוֹ בְּעוֹלָם, שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת כֹּל סֵפֶר זֶהר הַקְּדוֹשׁ בְּפֶרֶט הָאֲדָרָא רַבָּא וְאֲדָרָא זוּטָא. שְׁעַל יְדֵי זֶה הַמְשִׁיךְ וְתַקּוֹן וְגַלְיָה צְמֻצוּמִים נִפְלְאִים שֶׁהֵם בְּחִינַת מִצְחָא וְעֵינַן וְתַקּוּנֵי דִיקְנָא קַדִּישָׁא וְכוּ', שֶׁכֵּלֶם בְּחִינַת צְמֻצוּמִים נוֹרָאִים לְהַשִּׁיג עַל יְדֵי זֶה אוֹר הָאֵין סוּף כִּיְדוּעַ וּמוֹבָן לְכָל מַחְצְדֵי חֻקְלָא. וְעַל כֵּן אָמַר בְּזֶהר דָּא יִפְקוֹן מִן גְּלוּתָא.

(ספר לקוטי הלכות הלכות תפלות המנחה הלכה ז אות נו)

י) רבי שמעון בר יוחאי היה התקון של העשרים וארבע אלה תלמידי רבי עקיבא

רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּר יוֹחָאִי הָיָה הַתְּקוּן שֶׁל הָעֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה אֲלָף תַּלְמִידֵי רַבִּי עֲקִיבָא שְׁמֹתוֹ בְּשִׁבִיל שֶׁלֹּא נִהְגוּ כְּבוֹד זֶה בְּזֶה, עַל כֵּן אָמַר (זֶהר נשא קכח): **אֲנִי בְּחֻבְיָבוּתָא תִּלְוִן.**

(יא) דִּיקָא עַל יְדֵי רִשְׁבִּי נִתְּוֹסְפוּ כַּמָּה מֵאוֹת סְפָסְלִי
בְּבֵית הַמְּדָרְשׁ

ועל כן נתגלגל על ידי רשב"י דיקא הזכות שנתוספו כמה מאות ספסלי בבית המדרש במעשה דרבן גמליאל ורבי יהושע.
(ספר לקוטי הלכות הלכות נזיקין הלכה ד)

— לימוד היומי - ז ניסן —

— פָּרָק כֹּא —
דְמוֹי רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּר יוֹחָאֵי לְמִשָּׁה
רַבִּינוּ

(א) הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא קָרָא בְּשֵׁמוֹת מִשָּׁה וְרַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן
יוֹחָאֵי

טרם שנולד משה רבינו, קראו הקדוש ברוך הוא בשמו "משה"
(פרקי דרבי אליעזר פרק ל"ב, ועין שם בהגהות הרד"ל). וכן איתא בזהר הקדוש
(חלק ג' דף ס"א:): על רבי שמעון בן יוחאי: רבי שמעון בן יוחאי, מן
יומא דברא קודשא בריך הוא עלמא, הוה אזדמן קמי קודשא בריך
הוא, ואשתכח עמיה. וקודשא בריך הוא קרי ליה בשמיה.

(ב) לְמִשָּׁה רַבִּינוּ וּלְרַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאֵי נִגְלָה מִן הַשָּׁמַיִם
שְׁדוּרְשֵׁי נַפְשָׁם מֵתוּ

למשה רבינו נגלה אליו השם ואמר לו (שמות ד, ט) "לך שב
מצרים כי מתו כל האנשים המבקשים את נפשך". גם לרבי שמעון
בן יוחאי יצאה בת-קול ואמרה: צאו ממערתכם דמית קיסר
ובטלי גזירתיה.

ג) מִשֶּׁה רַבִּינוּ וְרַבֵּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאי הִסְתַּפְּלוּ בְּאֶסְפֵּק־לְרִיא הַמַּאִירָה

על משה רבינו אמרו חכמינו זכרונם לברכה (יבמות דף מ"ט:)
שהסתכל באספקלריא המאירה, וכן אמרו על רבי שמעון בן
יוחאי (סנהדרין דף צ"ז:): דַּעֲיִיל בְּלֹא בֵּר וְהִסְתַּפֵּל בְּאֶסְפֵּק־לְרִיא
הַמַּאִירָה.

ד) מִשֶּׁה וְרַבֵּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאי קִבְּלוּ תוֹרָה מְסִינֵי

כְּמוֹ שֶׁמִּשֶּׁה רַבִּינוּ עָלָיו הַשְּׁלוֹם קִבֵּל תוֹרָה מְסִינֵי, כְּמוֹ כֵּן אֵיִתָּא
גַּם עַל רַבֵּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאי:

מִן יוֹמָא דְאֶסְתַּלֵּיק רַבֵּי שְׁמַעוֹן מִן מְעַרְתָּא כּו', רַזִּין עֲלֵאִין הוּוּ
מִסְתַּפְּלָן וְאֶתְגַּלְיִין מִבִּינְיָהוּ, כְּאֵלוּ אֶתְיָהִיבוּ הֵיא שְׁעֵתָא
בְּטוֹרָא דְסִינֵי.

(זהר חלק א' דף רט"ז:)

רָאָה מִשֶּׁה מַה שְּׂיִתְקֹן רַבֵּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאי שֶׁהִיָּה נִיצוֹץ שְׁלוֹ
מְזַמְנָא תַנְיִנָא דְסֵלִיק מִשֶּׁה לְהַר כּו', וְזֶה סוּד פְּסוּק עֲלִית לְמָרוֹם
שְׁבִית שְׁב"י נוֹטְרִיקוֹן שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאי שֶׁהוּא בְּזַמְנָא תַנְיִנָא
דְסֵלִיק לְהַר.

(מגלה עמקות, אופנים, אופן ע')

— לימוד היומי - ח ניסן —

ה) מִשֶּׁה רַבִּינוּ וְרַבֵּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאי נִקְרְאוּ "סִינֵי"

לְמִשֶּׁה רַבִּינוּ קְרָאוּ "סִינֵי", כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב בְּזֶהַר (חֲלֵק ג' דף צ"ח: בְּרֵיא
מִהִימְנָא): חֲדוּ כּוּלְהוּ תַנְאִין וְאִמּוֹרָאִין וְאִמְרֵי מֵאֵן קָאִים קָמֵי סִינֵי.
וְכֵן קְרָאוּ לְרַבֵּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאי "סִינֵי" בְּתַקּוּנֵי זֶהַר.

(תקון כ"ב דף ס"ג:)

(ו) מֹשֶׁה רִבִּינוּ וְרַבֵּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאי יָדְעוּ סוּד "צַדִּיק וְטוֹב לוֹ" וְהַפּוֹכוֹ

לְמֹשֶׁה רִבִּינוּ הוֹדִיעַ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא סוּד "צַדִּיק וְטוֹב לוֹ, צַדִּיק וְרַע לוֹ כו'".

(בְּרַכּוֹת דף ז.)

וְכֵן לְרַבֵּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאי הוֹדִיעוּ מִמְּתִיבְתָּא דְרַקִּיעָא סוּד זֶה.

(זֵהר חֶלֶק ג' דף קס"ח.)

(ז) מֹשֶׁה רִבִּינוּ וְרַבֵּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאי שְׁקוּלִים כְּנֶגֶד כָּל הָעוֹלָם כָּל הָעוֹלָם כָּלּוֹ

עַל מֹשֶׁה רִבִּינוּ נֶאֱמַר שֶׁהִיָּה שְׁקוּל כְּנֶגֶד כָּל הָעוֹלָם כָּלּוֹ.

(מְכִילְתָּא פְּרַשְׁת בְּשַׁלַּח, פְּרַשְׁת הַשִּׁירָה, פְּרַק ט')

וְכֵן אָמַר רַבֵּי חִיָּא עַל רַבֵּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאי דְשָׁקִיל כָּכָל

עֲלֵמָא.

(זֵהר חֶלֶק א' דף קכ"ו.)

(ח) רַבֵּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאי עָלָה לְמָרוֹם בְּעֵנָן כְּמוֹ מֹשֶׁה רִבִּינוּ

רַבֵּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאי סָלִיק לְעֵילָא וּנְחִית בְּעַמּוּדָא דְאַשָּׁא.

(תַּקּוּנֵי זֵהר תַּקּוּן ח"י, דף רל"ז:)

(ט) מֹשֶׁה רִבִּינוּ וְרַבֵּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאי מְנַעוּ פְּרַעַנְיּוֹת מִן הָעוֹלָם

עַל מֹשֶׁה רִבִּינוּ אֵיתָא שֶׁהֶעֱבִיר הַפְּרַעַנְיּוֹת מִלְּבוֹא בְּעוֹלָם.

(וִיקְרָא רַבָּה א, ג)

וְכֵן נֶאֱמַר עָלָיו מֹשֶׁה עָמַד בַּפָּרָץ, דְּכָתִיב וַיֹּאמֶר לְהַשְׁמִידֵם לּוּלֵי

מֹשֶׁה בְּחִירוֹ עָמַד בַּפָּרָץ.

(אֶסְתֵּר רַבָּה ו, ב)

וְכֵן אֵינְתָא בְּזַהַר: לֹא הָוּה בְּעֵלְמָא בְּר נֶשׁ דִּיגִין עַל דְּרִיָּה כְּמִשָּׁה
דְּאִיְהוּ רַעֲיָא מְהִימְנָא.

(חלק א' דף ק"ו.)

וְכֵן אֵינְתָא בְּזַהַר עַל רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאִי שְׁאָמַר: **בְּחַיִּי לֹא יִתִּיב
עֲלֵמָא בְּצַעְרָא, וְלֹא אֶתְדֹן בְּדִינָא דְלַעֲיָלָא.**

(זהר חלק א' דף רכ"ה.)

לימוד היומי - ט ניסן

(י) **מִשָּׁה רַבִּינוּ וְרַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאִי יָדְעוּ ע' פְּנִים לַתּוֹרָה**
מִשָּׁה רַבִּינוּ מְסַר לוֹ הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּסִינֵי שְׁבַעֲיִן מִפְּתַחֲחִין
דְּאִוּרִיתָא, שְׁהֵם שְׁבַעֲיִם פְּנִים לַתּוֹרָה.

(זהר חלק ב' דף פ"ג; ובאור החמה שם בְּשֵׁם הַרְמִ"ק)

וְכֵן זָכָה גַם כֵּן רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאִי לַע' אֲנָפִין דְּאִוּרִיתָא.

(תקוני זהר בתחלתו)

(יא) **לְמִשָּׁה רַבִּינוּ וְלְרַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאִי נִמְסַר הַבַּח
לְבָרְךָ אֶת יִשְׂרָאֵל**

עַל מִשָּׁה רַבִּינוּ אֵינְתָא בְּמִדְרָשׁ: יֵשׂא בְּרַכָּה מֵאֵת הַשָּׁם, זֶה מִשָּׁה.
אָמַר רַבִּי תַנְחוּמָא, אֵל תְּהִי קוּרָא בּוּ אֶלָּא יֵשׂא בְּרַכָּה לְאַחֲרִים.
(דְּבָרִים רַבָּה רִישׁ פְּרֻשַׁת בְּרַכָּה)

וְכֵן אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר עַל אָבִיו רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאִי: **בְּרַכָּאן
דְּאָפָא אֶצְטְרִיכוּ הַכָּא.**

(זהר חלק א' דף פ"ז:)

(יב) **רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאִי הָיָה נִיְצוּץ מִשָּׁה רַבִּינוּ**

רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאִי הָיָה נִיְצוּץ שְׁלוֹ [שֶׁל מִשָּׁה רַבִּינוּ]
מִזְמָנָא תַנְיָנָא דְסֻלִּיק מִשָּׁה לְהַר כּו', וְזֶה סוּד פְּסוּק "עֲלִיתָ לְמָרוֹם
שְׁבִית שִׁב"י" נוֹטְרִיקוֹן שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאִי.

(מגלה עמקות, אופנים, אופן ע')